Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):	Elmquist, Adolph Frederik.; af A. F. Elmquist.
Titel | Title:	Læsefrugter, samlede paa Litteraturens Mark
Bindbetegnelse | Volume Statement:	1825; Vol. 29
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Aarhuus, 1818-1833
Fysiske størrelse | Physical extent:	60 bd.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

57.-9.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 57 8°

1 1 57 0 8 00099 4

+1Rex

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Læsefrugter,

samlede paa Literaturens Mark

af

A. F. Elmquist.

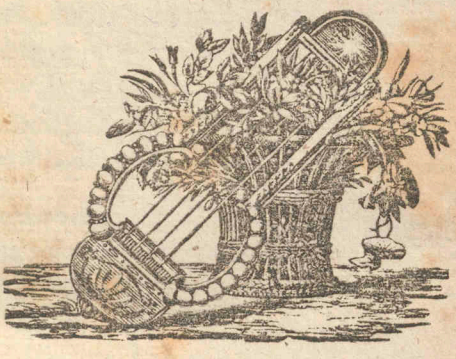

Ni og tyvende Bind.

Trykt i Aarhuus Stiftsbogtrykkerie.

1825.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Indhold.

Side.

Montmorency, Connetable af Frankrig.....1
Hadschi Baba's Eventyr.....39
Mordgruben paa det gode Haabs Forbjerg. En virkelig Begivenhed.....78
Nattebesøget.....92
Flueprocessen.....100
Christian den Andens Frieri til Isabella, Infantinde af Spanien.....112
Mærkelige Breve fra Dronning Elisabeth.....120
Frue Krüdeners sidste Levedage.....128b
Advarsel til alle smukke Damer.....128b
Hvilke Øine ere de skjønneste, de blaae eller de sorte?.128c
Concert-Placat.....128d

Tvillingbrødrene.....129
Fiskerhytten ved Schewelingen.....155
Kjærligheds-Dommen.....171
Heire-Løftet.....177
Eau de Lavande-Flasken.....182
Jordskjælvet ved Catanea.....190
Montmorency. (Sluttet).....193
Harpenisten Kirchhof.....242
Brudstykke af et Brev fra Lord Byron til hans Moder...247
Lord Byrons Amulet.....248
En Regnemesters Testament.....249
Mon Himmelboerne tale?.....251

Side
Aspasia's Finger.....252
Raad til Koner, hvis Mænd gaae paa farlige Veie...253
Roserne og Paafuglen.....255

Nautilen. Fortælling af Weisflog.....257
Eneboeren i Aosta.....292
Præstehævn bestemmer Europa's Skjebne.....312
Hvorfor tale Fruentimmerne mere end Mandfolkene?...316
Hvorfor skabte Gud Menneskene?.....317
Sanct Adalbert's Underværker.....318
En fransk Officeers Hændelser i Amerika.....321
Enkelte, til en Fremstilling af den store Oversvøm-
melse paa Vestkysten af Schlesvig og Holsteen (mel-
lem den 3die og 4de Febr. 1825) hørende Træk.....332
Det dødbringende Stevne. Efter et gammelt dansk
Sagn, af Violanta.....335
Gjensynet paa Jurabjerget.....350
Herrens Nadvere af Leonardo da Vinci. En Legende...374
Dødes Aabenbarelse.....403
Lystige Konstnerfeste i Italien.....403
En Anecdot om Christian den Syvende.....405
Pomarre, Konge af Otaheiti.....407
Paa en Efteraarsdag.....407
Et godt Raad til Forliebte.....409
Men, hvo veed, om det sandt er.....410

Montmorency,

Connetable af Frankrig.

Udenfor sit Residentsslot besteeg Frantz den Første sin opsadlede Ganger, just som Connetablen Anna af Montmorency galopperede ind ad en Sideport, for, tilligemed Hertugen af Guise, at stille sig i Spidsen for det kongelige Følge.

„Foi de gentilhomme! raabte Kongen med sit Yndlingsmundheld, idet han svang sig i Sadlen: Du lader vente længe paa Dig, Montmorency. Sikkert har Du glemt, at vor nye Gemalinde er en Østerriger-inde. Du tsvede ellers aldrig, naar Østerrigerne kom os nær."

Connetablen vilde svare, men samme Øieblik sprang Kongens Hofnar, Mester Tribolet, ham forbi og tilraabte ham: „Tag vare paa Eders Hjerte, Sir Anna! Eleonores Broder fangede Kongen og Eder ved Pavia; ved Paris kunde hun let gjøre ham det efter!"

Frantz og Mange af hans Hoffolk loe ad den lystige Raads dristige Spøg, saameget mere, som Con-

netablens Ligegyldighed mod det qvindelige Kjøn næsten var bleven til et Ordsprog. Men Montmorency saae efter Mester Tribolet med rynket Pande. Hans kongelige Herres allerede forhen i Abbediet Capsieux, ved den spanske Grændse, fuldbyrdede Formæling med sin Dodsfjende, Carl den Femtes Søster, var Connetablen ret i inderste Hjerte imod. I hans Øine var denne Forbindelse med Enkedronningen af Portugal en Fornedrelse for den ridderlige Frantz; han frygtede, at den snilde og mægtige Carl skulde udstrække sine Planer over det skjønne Frankrig. Ydmygende syntes det ham desuden, ved Eleonores Komme at mindes om den Tid, han havde tilbragt i skjændigt Fangenskab; hinside Pyrenæerne, med sin kongelige Ven. Kongens lette Sind derimod gav ingen af disse mørke Foreskillinger Næring. Formælingen med Eleonore var ham en Handling, hvorved han intet andet Hensyn havde, end Politikens. Hos sin petite bande — saaledes kaldtes de kongelige Favoriter under Eet — haabede han at holde sig skadesløs.

„Fremad, mine Venner!" raabte Kongen, sporede sin Hest og galopperede ud af Slotsgaarden. Efter ham Folget. Men kun faa Øieblikke varede det, inden Kongen holdt sin Ganger an, og vinkede Connetablen til sin Side: „Hvad seer Du hist paa det vestlige Taarn, Montmorency?" spurgte Kongen med smilende Mine. Connetablen saae did og svarte: „Det er en sælsom Skikkelse! Den vide sorte Kappe flagrer vildt i Luften, og Manden, som bærer den, holder Armene udbredte paa en besynderlig Maade." — „Det er Rollo, min Astrolog! sagde Frantz: Han bilder sig ind, at kunne besværge Eleonore's Ankomst, saa den vorder heldbrin-

gende for Landet og for mig. Foi de gentilhomme! Det Menneske er en stor Nar, men jeg er en endnu større, at jeg troer ham." Med høi Latter iilte Kongen videre. En Sky af Støv indhyllede ham og hans Hofsinde, saa at de nysgjerrige Parisere kun fik Lidet at see af Togets Pragt. Fra Porten la Tournelle tordnede nu Kanonskud, til et Tegn, at den kongelige Gemalinde nærmede sig Teltene, som vare opslagne til hendes Modtagelse paa en Vang udenfor Staden. Gaderne vrimlede af Nysgjerrige og Skuelystne.

Ude paa Vangen frembød sig et kosteligt Syn. Midt iblandt en stor Mængde mindre, rød- og hvidstribede Telte, stod et Hovedtelt af svært, purpurrødt Silketøi, paa hvis Spidse en vidtstraalende gylden Krone forkyndte, at Dronningen vilde stige af deri. En utallig Folkevrimmel havde leiret sig paa det grønne Teppe og badede sig i Aftensolens Straaler.

Da lød pludseligen fra alle Sider det Raab: „Dronningen! Kongen!" og de Forsamlede adspredtes, for at ile til Skrankerne, som indsluttede et vidt, med fiint Sand bestrøet Rum udenfor Teltene. Kongen og hans Ædle sloi hid, stege af i Nærheden af det kongelige Telt, og traadte nu den kommende Dronning imøde. Et vildt Jubelskrig lød høit mod Sky.

Paa Dronningens Pande laae en dyb Alvorlighed. Med Rolighed saae hun paa den larmfulde Omgivelse. Da hun saae de i Sandet konstigt dannede og sammenslyngede Bogstaver E og F, hvorover Turtelduer næbbedes, smiilte hun haanligt. Hun standsede sin Pasganger for et Øieblik, og hviskede nogle Ord til sin For-

trolige, Donna Isabella de Valdinia, som nærmede sig hende paa dette Vink. Denne syntes at høre ivrigt til, men inden Dronningen havde fuldendt sin Tale, gjordes hun opmærksom paa, at Kongen og hans Hof nærmede sig for at modtage hende. Nu satte Damernes Tog sig atter i Bevægelse.

Da herpaa den rankvoxne ridderlige Konge med let Anstand treen til den skjønne Gemalinde, rakte hende Haanden, greb Stigbøilen, og løftede hende ned af Hesten, da tordnede, i eet Nu, alle Kanoner fra Staden Parises Volde, alle Stemmer foreente sig i det Raab: „Leve Eleonore og Frantz!" og Trompeterne skraldede lystigt derimellem.

„Ved Himlen, hun er skjøn! hviskede Hertugen af Guise til Connetablen: Denne ranke Vext, dette regelmæssigt dannede Ansigt, disse Rosenkinder og Himmeløine gjøre hende til en Gudinde! Men, Montmorency, gjenfinder Du ei i disse Blikke Huset Habsburgs Stolthed?" Montmorency svarte ikke. Han kunde ikke bortvende sine Øine fra den herlige Junoskikkelse. Af disse Træk imødelyste ham for første Gang den sande Qvindeværdighed, som ikke kjendtes ved Frantz's Hof; en mandlig Aand syntes at beseele dette deilige Legeme. Først efter en Stunds Forløb, da Hertugen af Guise's Opmærksomhed havde vendt sig fra Dronningen til hendes Ledsagerinde Isabella, svarte Connetablen med Hiins egne Ord: „Ja, ved Himlen, hun er skjøn!" Guise hørte ikke dette Udraab. Donna Valdinia havde fængslet hans Blik.

Kongen førte sin fortryllende Gemalinde, paa hvis Aasyn der vedblev at svæve et let Haansmiil, til Ind-

gangen af det for hende bestemte Telt. Frantz syntes ei at føle større Deeltagelse for hende, end Galanteriet bød ham. Med Velbehag hviilte hans Øine paa nogle vakkre Ungmøer i Eleonores Følge.

Da Denne nærmede sig Teltet, revnes Forhængene tilside, og under en lystig Musik svævede hende en Skare af Elskovsguder imøde, som rakte hende Digte, Blomsterkurve og andre Gaver. Skjulte Sangere blandede deres Stemmer i Strengelegen. En liden nydelig Elskovsgud nedsvævede i en Sky fra Teltets Loft, og overrakte Dronningen en gylden, med Diamanter rigtbesat Pil, i hvis Spidse sad en stor Rubin, i Form af et Hjerte. Over Rubinen vare de Ord indgravne i en Ring: „Mon coeur est a toi.“ Dronningen tog Pilen og læste Indskriften. En liden Stund veiede hun den i sin Haand med eftertænksom Mine. Derpaa vendte hun sig til Damerne i sit Følge, og rakte, med en skjødesløs Bevægelse, Klenodiet til Den, som Frantz nys havde betragtet med synligt Velbehag. Denne, som meente, hun skulde forvare det, tog derimod uden Videre. Men Kongen syntes at føle det Betydningsfulde i denne Handling, og rødmede let.

Eleonore var træt efter Reisen. Kongen bortfjernede sig med sit Følge, for at unde hende den fornødne Hvile. Det skumrede alt, og Glandsen af utallige Fakler oplyste den vide Leirplads.

I Slotsgaarden afskedigede Frantz de Fleste af sine Ledsagere. Kun de Fortroligste gav han et Vink at blive. „Foi de gentilhomme! raabte Kongen, idet han sprang af Hesten: det er en kostelig Gemalinde!“

„Aldrig har Din Majestæt talt sandere, svarte den hidtrædende Mester Tribolet: hun koster Dig Mailand, Neapel, to Millioner Daler og desuden Herredømmet i Dit Huus." — „Og aldrig har Du talt usandere, Mester Nar! sagde Kongen med leende Mund: Mit Hjerte og mit Huus ere Republiker. Den gad jeg seet, som kunde tilegne sig et blivende Herredom deri. Hør, Montmorency, vedblev han, idet han vendte sig til Denne: kommer Du til den Fest, som la petite bande giver mig iaften, for at holde mig skadesløs for de næste Festdages Kjedsomhed?" Connetablen undskyldte sig. „Du er og bliver en Sneemand!" yttrede Kongen fortrædelig, og gik derpaa med Hertugen af Guise og Andre ind i Hotellet.

„Han agter ei den Perle, som Skjebnens ødsle Haand tilkaster ham!" mumlede Montmorency. Langsomt reed han ud af Slotsgaarden. Uden at vide, hvad han gjorde, ledte han sin Hest til Porten la Tournelle. Først da han var nær ved den oplyste Vang, vaagnede han af sine Drømmerier. Han standsede, og saae længselsfuld over til Purpurteltet. Da blinkede den gyldne Krone ham imøde fra dets Spidse. Dette Sindbillede paa jordisk Majestæt opfyldte ham med alvorlige Tanker. „Hun er Din Herskerinde!" sagde han bittert, og fløi i vild Galop tilbage til Staden.

I det nærved Porten la Tournelle beliggende Herberg „la poire vert" havde Vertens smukke Datter Annette neppe Øren nok, for at agte paa de uafladelige fra- og tilstrømmende Gjæsters Begjering. Vel

havde hendes Fader, den gamle Jolicoeur, fordum Drabant i Kongens Hær, antaget adskillige Medhjelperinder, men Enhver, som havde besøgt Herberget tilforn, henvendte sig strax til den artige og altid milde Annette. I sin Travlhed havde hun altsaa kun liden Tid og Leilighed til at vexle et venligt Ord med sin udvalgte Kjæreste og Brudgom, den kongelige Spillemand Albert, som sad ved et afsides Bord og fortærede sin Aftensmad. Men hendes Øine mødte altid hans, og sagde ham destomere. Albert var en Tydsker fra Augsburg, og havde alt i nogle Aar været ansat som Luthmester ved Hoffet i Paris. Kongen agtede ham saare høit for hans store Konstfærdighed, ogsaa i Staden var han, saavel derfor, som for sin retskafne Characteer, almindelig agtet og afholdt.

Alt en Tidlang havde han med spændt Opmærksomhed hørt paa en Samtale, som nogle tydske og spanske Drabanter af Dronningens Følge førte med hverandre. Disse Mænd vare, med stor Larm, traadte ind i Gjæsteværelset, havde, uden at hilse, trængt sig forbi de øvrige Gjæster, kastet deres Kaarder paa et Bord og derpaa sat sig selv derved. Ved deres Ankomst gik de Andres Underholdning i Staa. Nysgjerrig betragtede Enhver de uslebne Gjæster, der opførte sig saa anmassende, som om de vare i fjendtligt Land. Men snart kom det øvrige Selskabs Underholdning igjen i Gang, og Ingen uden Albert agtede videre paa de Fremmedes høirøstede Samtale, der desuden førtes i det spanske Sprog, som Ingen uden han forstod.

I den Mening, at Ingen forstod deres Tale, tillode sig de udenlandske Gjæster at spotte Kong Frantz. „Dengang, vi toge ham tilfange ved Pavia, loe han ikke, som vi saae ham lee idag! sagde en Spanier: Jeg var just tilstede, da han, Connetablen og nogle Andre maatte overgive sig. Nu, jeg skal aldrig nægte, det er langt lettere at omgaaes med smukke Qvinder, end at værge sig mod de spanske Sværdslag," — „Mens han sad fangen i Madrid, har jeg tidt staaet Skildvagt ved hans Værelse, sagde en Anden: dengang var han bleven bleg og mager. Det forstaaer sig, vi gjorde ham det ogsaa saa surt som muligt. Aldrig saasnart faldt han i Søvn, det maatte være sig Nat eller Dag, før vi gjorde saadan Larm med vore Hellebarder, at han maatte vaagne igjen. Derved blev han dygtigt medtagen. Men det var ifølge høie Ordre!" — „Nu, I havde vel ikke behøvet, at følge Ordren saa strengt, tog en Tydsker Ordet: han er dog immer en tapper Soldat og en god Christen." — „Tosse! svarte Spaniolen: Han nød endda stor Naade, thi egentligen havde han forbrudt sit Liv. Har han ikke ombragt den ædle Mendoza del Ryo, en spansk Grande, han, en usel Fange!" — „Hvorledes gik det til? spurgte den Talendes Kammerater: Du maa vide Besked derom. Tal, fortæl!" — „Jeg havde just Vagt i Fangens Værelse, da dette tildrog sig! svarte Spaniolen: Den ædle Mendoza del Ryo havde tabt i Skakspil med Kong Frantz og yttrede sin Ærgrelse derover. Kongen vilde slaae det hen i Spøg, men derved opirredes han endnu mere, og henkastede de Ord: „Du har Ret, Du behøver Penge, for at kjøbe Dig los." En dunkel Rødme

floi over Kongens Ansigt. Inden jeg kunde hindre det, havde han revet min Klinge af Balgen, og gjennemboret den ædle Mendoza dermed. Samme Øieblik traadte Keiseren ind. De tilstedeværende Grander fremkom strax med deres Klage, men Carolus bortviste dem koldt med de Ord: „En Konge bliver Konge allevegne, ogsaa som fangen Mand."

„Nu, det var ikke saa ilde sagt af Keiseren!" bemærkede en Tydsker. — „Du snakker som Du har Forstand til! beed Spaniolen ham over: Alt Blod i hele Frankrig opveier ikke tvende Draaber af en spansk Grandes!"

Alt vare Adskillige af de ved de andre Borde siddende Gjæster blevne opmærksomme ved Kongens i de fremmede Krigeres Samtale ofte forekommende Navn, og ved de deels latterlige, deels foragtelige Geberder, hvormed det blev nævnet. Mangen af dem dannede sig af enkelte, ham forstaaelige Ord en Mening, som kom Sandheden temmelig nær. Man meddeelte hinanden sine Bemærkninger, og en almindelig Uvillie truede at bryde løs mod de anmassende Fremmede.

Albert anfaae det for bedst, at forhindre dette Udbrud, og sang med klar, forstaaelig Stemme, saa at han kunde høres og forstaaes af sine Landsmænd, følgende Linier af en dengang bekjendt tydsk Vise:

Den, hvis Mund ei stille staaer,
Men om Alting frit vil snakke,
Kan sig selv allene takke,
Om han Smæk paa Munden faaer!

De tydske Krigsknegte forstode ret vel, hvad Mester Albert hermed vilde sige. En af dem meddeelte Spanierne, hvad han havde hørt, men disse smilte haanligt, og saae, fulde af Hovmod, ned paa Albert. Derpaa begyndte de at spotte Kongen endnu værre end før, og sloge derhos med truende Mine i Bordet, saa de derpaa liggende Kaarder og Daggerter klirrede mod hverandre.

Da traadte Rollo, Kongens Astrolog, ind i Stuen. Han var klædt i en lang, sort Silketalar, som var kantet med takkede, ildfarvede Baand. Under Armen bar han en stor, i sort Fløiel indbunden Bog, som han pleiede at føre med sig allevegne. Uden at ændse nogen Anden, hilste han Albert med et let Hovednik, og satte sig taus ved hans Side.

Ved Rollo's Komme bleve Franskmændene stille, thi i hele Paris var han frygtet og æret som en i den sorte Konst dybtindviet Mester. Ogsaa paa de Fremmede gjorde han et forbigaaende Indtryk. Men snart kom deres Tale i det gamle Glid, og Kong Frantz blev atter Gjenstanden for deres Spot.

Rollo syntes Intet deraf at høre, skjøndt han, som Albert vidste, var det Spanske fuldkommen mægtig. Hans Øine vare fæstede paa Loftet og hans Aand syntes at svæve høit over de jordiske Regioner. Kun den Viin, som Annette havde sat for ham og hvormed han jevnligt vædede sine Læber, mindede ham vel endnu om hans menneskelige Natur. Men pludseligen vaagnede han af sine dybsindige Betragtninger ved Lyden af et vældigt Slag i det med Vaaben bedækkede Bord. Det hidrørte fra En af de meest høimælede Spanioler,

som derved søgte at stadfæste sin Paastand: Keiser Carolus vilde snart lægge Frankrig under sit Scepter, og det var ret ønskeligt, eftersom dette Rige kun sperrede Veien fra Tydskland til Spanien.

Nu først bemærkede Astrologen, hvorom Talen egentligen var. Hans Ansigt blev mørkerødt af Vrede. Langsomt stod han op fra sit Sæde, skred alvorlig hen mod Spaniolen, stillede sig tæt foran ham, og sagde, idet han betragtede ham med gjennemborende Blikke, i reen kastilianst Dialect: „Vil Du gjøre Stjernerne til Løgnere med Din pralerske Tale? Sandelig, jeg siger Dig, aldrig skeer, hvad Du har sagt! Men Dig vil jeg forudsige af Dine Ansigtstræk, at Du imorgen, inden Midnatstimen slaaer, vil døe, som Fuglene leve: imellem Himmel og Jord!"

Efter disse Ord vendte Astrologen sig om. og gik langsomt tilbage til sin Plads. Spanieren sprang rasende op; hans Haand greb efter det foran ham liggende Sværd. „Hvorledes? raabte han: En Usling, som seer en Hexemester ligere end en Adelsmand, som, hvis han var i mit Fædreland, forlængst vilde være bleven ristet paa Baalet, han vover, at beskæmme mig, mig, Hidalgo Nunez Fernando José al Torres altas? Kom hid, Pandekløver, mit gode Sværd, og straf denne Niding!"

Den vrede Spanier drog virkeligen sit Sværd af Skeden, for dermed at trænge ind paa den værgeløse Rollo. Men samme Øieblik sprang ogsaa de tilstedeværende Franskmænd op fra deres Sæder, og bevæbnede sig deels med deres Kaarder, deels med deres Dolke. Nu grebe ogsaa Spaniernes Staldbrødre til

deres Vaaben. Tydske, franske og spanske Eder lode mellem hinanden.

Hidkaldt af denne Larm treen Verten Jolicoeur, som havde været sysselsat udenfor, indi Stuen. Neppe hørte han, hvad Striden gjaldt, før han, der under sin tappre Konge havde fægtet i saa mangt et Felttog, stillede sig i en bydende Positur og tilraabte de fremmede Krigere i en sælsom, af tydske, italienske, spanske og franske Ord sammenflikket Mundart: „I spanske Stylteqængere ville haane den modige og høihjertede Konge, som er saa ædel, at han skiller Eders Keiser ved en Søster, hvis Underholdning kommer den gjerrige Carl for dyr? Og hvo er da denne Carl, at I ophøie ham over vor Frantz? Har han nogensinde havt Mod til, i Tvekamp at maale sig med vor ridderlige Konge, som saa tidt har foreslaaet ham det? List og Træskhed ere de Vaaben, hvorved han seirer. Dem har rigtignok vor ædle Konge aldrig ført!"

„Orm, jeg søndertræder Dig! brølede den spanske Hidalgo Nunez Fernando José al Torres altas, og løftede sit Sværd mod Oldingen. Med et høit Skrig kastede sig Annette imellem dem; men Spanieren greb Pigen ved Armen, og kastede hende tilbage. Da blussede Mester Alberts Vrede op i høien Lue. Han skjød Jolicoeur tilside, drog sin Kaarde, og sagde til Spaniolen, idet han stillede sig ligeoverfor ham: „Du har ikke agtet min Sang; agt Dig nu for min Klinge!"

Enhver betragtede disse Ord som en Opfordring til Tvekamp. Strax dannede sig en Kreds om begge Modstanderne. Grædende og hænderyridende styrtede Annette ud af Stuen. Spanieren kastede et haanligt Blik

paa sin Fjende og sagde: „Befal alle Helgene Din Sjel! Du værdiges at døe for en spansk Adelsmands Haand." Med disse Ord førte han et voldigt Stød mod sin Modstanders Pande, men Denne afparerede det saa behændigt, at de tilstedeværende Franskmænd tilraabte ham et eenstemmigt Bravo. Samme Øieblik benyttede han den vundne Fordeel, foer, med et rask Spring, sin Fjende ind paa Livet, greb kraftigt med sin Venstre om Spanierens høire Haandled, og raabte, idet han lod ham føle sin Kaardespidse paa Brystet: „Beed om Naade, Du Praler og Spotter, eller jeg støder Dig ned!" Med skjælvende Røst gjenmælede Denne: „En spansk Adelsmand beder ikke om Naade, men hvis I vil skjenke ham Livet, vil det være ham behageligt."

„Hør, Rollo! sagde Albert nu, idet han vendte sig til Denne, uden dog i mindste Maade at lette sin Modstanders betrængte Stilling: om jeg nu dræber ham, hvorledes seer det da ud med Eders Spaadom?" — „Og om Du tappede alt Blodet af hans Hjerte, svarte Astrologen rolig: og om han blev nedgravet under Galgen, hvorhen han hører — saa maatte han dog staae op igjen i Morgen Nat, for at qvæles i det snevre Halsbind!"

Franskmændene loe, men Spaniolerne ytrede, at Mester Albert havde tilsneget sig Seiren paa en mod Kampretten stridende Maade. Imidlertid havde en ny Gjæst indfundet sig. Mester Tribolet brød, i sin Narredragt, gjennem Kredsen, og stod pludseligen ved Alberts Side.

„Hvad vil Du gjøre, Ven Spillemand? tiltalte han Denne, og greb ham i Armen: O, vær en god Christen, og gjengjeld ikke Ondt med Ondt!" — „Det er heller ikke min Hensigt! svarte Albert: Han leve, for at døe, som Rollo har spaaet ham."

Med disse Ord slap han Spaniolen. Men paa begge Sider herskede nu en Forbittrelse, der udentvivl var udartet til alvorligere Haandgribeligheder, hvis ikke Prevoten i samme Øieblik var gangen forbi med sin Vagt og ved sin Pibe havde budet Gjæsterne, strax at forføie sig Hver til Sit. Denne Politieanordning overholdtes dengang med saadan Strenghed, at de, som fandtes at sidde den overhørige, sjelden slap derfra med Livet. De tilstedeværende Franskmænd skyndte sig derfor ud af Herberget, og Jolicoeur drev ihast de fremmede Gjæster tildørs.

Kun Tribolet, Rollo og Albert bleve tilbage som daglige Gjæster og gamle Venner af Huset. Ogsaa Annette indfandt sig sjeleglad. Den lille fredelige Kreds rykkede sammen om Kaminen, og samtalte muntert til langt ud paa Natten.

Næste Morgen aarle galopperede Montmorency gjennem Paris's Gader. Kongen havde givet ham det Hverv, i høitideligt Optog at geleide Dronningen gjennem Hovedstaden til St. Denys. I den gjæve Riddersmands Sjel syntes Følelser at røre sig, som kun stemte slet med Øiemedet af hans Hverv. I hans skjønne Ansigts altid høie Alvor havde blandet sig et Mismod, hvis lønlige Grund han neppe vovede at til-

staae sig selv. For første Gang misundte han sin kongelige Ven et Gode, der syntes ham saa høit og herligt, medens Hiin kun modtog det som en besværlig Byrde. Han var iklædt en hvid Silke-Hofdragt, og viste saaledes, uden at være omhyllet af Staalharnisket, sin høie Skikkelses ranke, kraftige Bygning. Over den hvide Dragt var saaet en Mængde gyldne Stjerner, der vare saaledes sammenstillede, at de dannede den østerrigske Dobbelt-Ørn. Tolv til Dronningens Opvartning bestemte Pager fulgte ham, ligeledes hvidklædte. Mange ædle Herrer fra Hoffet sluttede Toget.

End vare Skrankerne lukkede, som omgave Teltene. Saint Prix, kongelig Gardecapitain, holdt, med en anseelig Skare, Vagt udenfor. Indenfor, tæt ved Indgangen, skred en sælsom Dvergeskikkelse væbnet med en stor Hellebarde, op og ned, ligesom en Skildvagt. Dvergen var iført en skarlagenrød Vaabenkjortel, paa hvis Ryg der, i Guldbroderie, saaes en stor Dobbelt-Ørn.

„Ved Himlen, Saint Prix! sagde Connetablen, idet han steeg af Hesten: Du har der en dygtig Kammerat!" — „I skulde blot høre de kæmpemæssige Talemaader, den lille Mandsling fører i Munden!" svarte Capitainen, og samme Øieblik treen Dvergen til Skrankerne. Med ualmindelig Kjækhed saae han op og ned ad Connetablen, og sagde derpaa, idet han ret anstrengte sin svage, hæse Røst: „I er meget dristig, Messire Montmorency, at I vover, uden videre Adkomst, at bære min Dames Vaabenbilled. Jeg forbeholder mig, med Sværd og Landse at bevise, at I ei er en saadan Ære værd!"

Montmorency fandt det ikke fornødent, at agte paa Dvergens Tale. Han begav sig, med sit ridderlige Følge, til det for ham udenfor Skrankerne opreiste Telt. Saint Prix og hans Vagt morede sig imidlertid kosteligt ved den komiske Trods, Dvergen fremdeles viste. Connetablens foragtelige Behandling bragte ham i en frygtelig Hede. Med stor Umage trak han sin lange Kaarde ud af Skeden, og svang den over Hovedet med begge Hænder, men snart blev den ham for mægtig, og han saae sig nødt til at slippe den. De franske Soldater opsloge en Skoggerlatter ved dette Syn. Derved opirredes Dvergen endnu mere, han fordreiede sit Ansigt og hylede rædsomt: „Ved min Dames Ynligheder! Denne Tort skal Messire Montmorency betale mig med sit Hjerteblod! Har Donna Eleonora, Portugals høie Dronning, derfor udnævnt den nette Ecquelicot til sin Ridder, og det i en høitidelig Forsamling af Hoffet i Lisbona, for at Tvekamp her skal vorde ham nægtet af en gallisk Sire, som for kort siden maatte prise sig lykkelig ved at æde Naadsensbrød af vor Hand, som Fange i Hispania? O, jeg skal vide at tvinge ham til, at stille sig ligeoverfor mig til Kamp paa Liv og Død! Men hold Maade, Du min ridderlige Uvillie, i Din Opbrusning! Hævnens Time kommer!' Herpaa tog Mandslingen sit tabte Sværd op igjen, og skred gandske rolig, som om slet Intet var forefalden, op og ned ved Skrankerne, med samme graviteetiske Anstand som tilforn.

Adskillige Timer vare forløbne — da forkyndte tre Trompetstød fra Dronningens Telt, at hun var rede at bryde op til St. Denys. Connetablen og hans

Ledsagere stege strax tilhest og ilte gjennem de aabnede Skranker til det kongelige Telt. Coquelicot, den heltemodige Dverg, var forsvunden.

I en Dragt, til hvis Rigdom begge Indier havde leveret deres Tribut, ventede Eleonore med sine Damer de franske Stormænds Komme. Montmorency lod sin konstigtafrettede Hest bøie Knæe for den høie Herskerinde. Derpaa sprang han af, berørte Jorden med det ene Knæe, og bad, det maatte være ham forundt, at geleide sin Konges og Herres Gemalinde til den høitidelige Kroning.

En mørk Sky laae paa Eleonores Liliepande, hendes Kinders Bleghed syntes at bebude, at hun havde havt en søvnløs Nat. Med et Suk rakte hun den knælende Connetable sin Haand til Kys og gav derved tilkjende, at hun bevilgede hans Bøn. Men neppe havde hun, ved Montmorency's Hjelp, besteget sin Pasganger, før der atter viste sig et haanligt Smiil om hendes Læber. „Hvor er Coquelicot, vor Ridder? raabte hun med høi Røst: Ham tilkommer det, at anføre Toget, hvori vi begive os til vor kongelige Gemal!" Flux hidgalopperede Dvergen paa en Hest afpassende Størrelse. En liden krum Sabel hang ved hans Side. Han hilste Monarkinden, idet han sænkede sin Klinge, og stillede sig foran Toget, idet han kastede sine Øine stolt omkring.

Connetablen følte sig bittert krænket ved denne Dronningens Fremfærd. Han maatte troe, at hun ved det Fortrin, hun hermed indrømmede Dvergen, vilde give ham og de tilstedeværende franske Ædlinger et Tegn paa sin Ringeagt. — Som han nu overveiede, hvad

Forholdsregel han skulde tage, tilraabte Dronningen ham pludseligen: „Nu, Hr. Connetable, behager det Eder, at anvise Eders Følge den tilbørlige Plads og selv at indtage Eders?" Montmorency fattede i denne Forlegenhed en rask Beslutning, ordnede Pagerne bag de Øvrigen følgende Drabanter, og gav de franske Riddere et Vink at stille sig allerbagest. Selv blev han, i nogen Fraskand, ved Eleonores Side, dog saaledes, at hans Ganger stedse fulgte nogle Skridt efter hendes. Dronningen syntes at skuse ved denne Dristighed, men han lod som han ikke bemærkede det, og saaledes bevægede Toget sig, under Trompeters Lyd, mod den gode Stad Paris.

Det var en deilig Dag. Eleonore var dybtgreben af Naturens Herlighed, men kunde dog ikke fryde sig derved. Det morke Paris, med sine høie taarnbeplantede Mure, syntes hende et uhyre Fængsel, hvori hun nu for stedse maatte vandre; de utallige, paa Murene forsamlede Tilskuere, syntes hende en Skare af Bevogtere, som skulde give Agt paa alle hendes Skridt. Sin nye Gemal kjendte hun meer end nok, for hverken at vente Agtelse eller Kjærlighed af ham. Desuden lød jo ogsaa han kun Politikens Bud, idet han formælede sig med Keiser Carls Søster.

Ved Indgangen til Abbediet i St. Denys modtog Frantz den Første, i al sin kongelige Værdigheds Pragt, den ophøiede Gemalinde. Bag ham stode tolv Geistlige af høieste Rang, som ledte den stolthilsende Dronning ind i Abbediet, hvor Carl af Lothringen, Erkebisp af Rheims, ventede for Altret, for at fuldbyrde Kroningen. Under denne Ceremonie laae Frantz paa Knæe

ved Alteret, og syntes at bede. Anna af Montmorency knælede tæt bag Dronningen; hans foldede Hænder berørte Fligen af hendes Kappe.

Den hellige Handling var forbi. Erkebispen af Rheims havde udraabt Eleonore som Dronning af Frankrig, og Frantz I. forlod Abbediet med sin Gemalinde, for at vende tilbage til den kongelige Residents. Efter et kort Ophold forføiede sig Prindserne og Prindsesserne af Blodet, Hofdamerne, Herrerne og Ridderne, til den store Spisesal, der løb i en Halvkreds om Slotsgaarden, som var indrettet til et Amphitheater. Spisesalens Vægge vare omskabte til en levende Blomsterhave, hvori vingede Sangere qvidrede deres muntre Melodier; Skov- og Markguder, konstigt drevne i Sølv, tittede frem mellem Blomsterne — af deres gyldne Overflødighedshorn sprang, i vide Buer, blinkende Straaler af vellugtende Vande. Midt i Salen befandt sig et stort Marmorbækken, som opfangede dem. Ved Bækkenets Rand svømmede, i brogede Muslinger, smaae Elskovsguder, som bøde Damerne alskens Forfriskninger. Fra den hvalte Kuppel lød en henrivende Musik og Sang, men Spillemænd og Sangere vare ikke at see.

Da Kongen og Dronningen traadte ind, forføiede Enhver sig til sin Plads. Frantz og Eleonore spiste allene ved et Bord, hvorfra man kunde overse hele Amphitheatret nedenfor. Inden man satte sig, bad Slotspræsten med høi Røst et andægtigt Gratias. — Nu nærmede Connetablen sig Dronningen, og bød hende Vaskebækkenet med rystende Haand. Eleonore dyp-

pede sine Rosenfingre deri, men da nu Grevinden af Chateaubriand, et Medlem af la petite bande, bød hende Servietten, vendte hun hende haanligt Ryggen, og lod sig opvarte af den hidilende Donna Isabella de Valdinia. Grevinden brændte af Harme; denne offentlige Beskæmmelse opflammede hendes Hævngjerrighed. Stiltiende traadte hun tilbage, og begav sig til dem, der deelte Kongens Gunst med hende. Alle Disse indtoge deres Plads ved et bestemt Bord, i Monarkens Nærhed. Her udmærkede sig, foruden Chateaubriand, især Hertuginden af Etampes og Marquisen af Canaples. Ved andre Borde befandt sig de store Hærførere og modige Riddere af Kongens Armee, høie Prælater, berømte Lærde, blandt disse ogsaa Hofastrologen Rollo.

Hvorhen man saae, bleve de kosteligste Retter opstillede paa gyldne og sølverne Fade. Pagerne, som bare dem frem, holdt dem høit over deres Hoveder, at ikke deres Aande skulde berøre dem. — Montmorency havde sat sig ved Siden af sin Ven, Hertugen af Guise. Denne tiltalte ham strax med det Spørgsmaal: „Veed Du noget om den smukke Spøg, hvormed Kongen, efter Marquise Canaples's Raad, agter at more sin unge Gemalinde?"

Connetablen vilde svare, men hans og Hertugens Opmærksomhed blev i samme Øieblik fængslet ved høirøstet Tale i deres Nærhed. L'Esparre, Grevinde Chateaubriands Broder, var, ved Eleonores Adfærd mod hans Søster, bleven ægget til heftig Vrede, og yttrede denne ved grove Spotterier over Dronningen og hendes keiserlige Broder. Derhos talte han saa høit,

at ikke allene Hoffolkene kunde forstaae Alt, men at ogsaa enkelte Ord maatte naae Dronningens Øre.

„L'Esparre! tilraabte Montmorency ham: Du glemmer, at jeg for idag er Dronningens Ridder! Lad Din onde Tunge hvile, og bryd en Landse med mig ved Kamplegen siden!" L'Esparre beed sig i Læberne og nikkede med Hovedet. — Ved det Bord, hvorom la petite bande var forsamlet, hørtes en Hvisken og Fnisen, som dog snart blev afbrudt ved en Larm, der lød op fra Amphitheatret. Jagtraab og Hundeglam lød vildt imellem hinanden; derhos fornam man et fælsomt Brøl, ængsteligt og vredt, som af et vildt, tirret Dyr. Alles Øine vendte sig mod Slotsgaarden. Her var et kæmpemæssigt Vildsviin i ulige Kamp med en stor Mængde Jagthunde. Ovenfra kastede rødklædte Drenge brændende Sværmere ned paa Dyret, hvis Uvillie lidt efter lidt steeg til Raserie. „Nu begynder den omtalte Spøg!" sagde Hertugen af Guise til Connetablen. Montmorency, som saae Dronningen bortvende sine Øine fra Tyrefægtningen, svarte: „Ved Himlen, Marquisens Opfindelse er ligesaa lav som hendes Vandel!"

Nu lød et rædsomt Hundehyl op fra Gaarden. Vildsvinet havde beseiret alle sine Modstandere; raste vildt inden Skrankerne og søgte en Udgang. Pludseligen foer Fløidørrene op, som gik fra Gaardtrappen til Spisesalen. Vildsvinet søgte en Tilflugt her; mange Damer skrege af Angst og vilde flye ud af Salen! Ridderne grebe til deres Kaarder; Dronningen rørte sig ikke af Stedet, men en Dødningbleghed lagde sig paa hendes Ansigt.

„Forbandet være Marquisen, fordi hun har overtalt Kongen til idag at vise sine almeenbekjendte Jagtkonststykker! raabte Montmorency, som nu gjennemskuede Planen i det Hele: men denneſinde skal jeg fordærve hende Spøgen og gjøre en Ende paa den usle Leeg!" Med disse Ord sprang han op og iilte med dragen Klinge til Salens Indgang.

„Holdt, Montmorency! raabte Kongen med tordnende Stemme: Den Kamp er min. Foi de gentilhomme! Hvo som kommer mig i Forkjøbet, er dødsens!" Indvortes modstræbende treen Montmorency tilside. Frantz havde stillet sig ligeoverfor Indgangen, og ventede Dyret, med en kort Daggert i sin Høire. Det var et sælsomt Skuespil at see, hvorlunde en stor Deel af Damerne og Hofherrerne, deelte mellem Tillid til den kongelige Kæmpers Konst og Kraft, og Frygt for et ulykkeligt Udfald, dog omsider besluttede sig til at blive, for ikke at fornærme Kongen. Damerne af la petite bande, som ved de talrige Jagtpartier med Kongen vare vante til slige Fægtekonster, saae med Foragt paa den ængstede Dronning.

„Hussa! Til mig!" tilraabte Kongen det indstyrtende Dyr, idet han med den venstre Haand kastede en lille skarp Lommekniv saa sikkert, at den traf Vildsvinet i det venstre Øie. I gruelig Smerte brølte Dyret høit, og søgte med Poten at skille sig ved Kniven. Rask treen Kongen nærmere, stødte Dolken i dets Bryst og kastede det i samme Øieblik til Jorden med et saa kraftigt Næveslag, at det blev liggende i sit Blod uden mindste Bevægelse. — Ligesom afrettet faldt Hoffet ind med et

eenstemmigt Bravo. Men Dronningen bortvendte sig foragteligt fra det blodige Skuespil.

„Foi de gentilhomme!“ raabte Kongen, idet han, i sin blodbestænkte Dragt, atter satte sig ligeoverfor sin Gemalinde: Eders Majestæt har vel neppe bivaanet slig en Kamp til Damernes Ære, hverken ved den salige portugisiske Gemals Hof, eller ved vor Broder Carls?“ — „Der ærer man Damerne paa en anden Maade!“ svarte Eleonore. — Frantz rødmede. Da hørtes en Larm paa det trindtom Spisesalen løbende Gallerie. I forunderlig Blanding hørte man spanske og franske Eeder; derimellem lød en ængstet Piges Stemme, som skreg om Hjelp.

Mester Albert, som paa en anden Side af Galleriet anførte Spillemændenes Sang og Chor, gjenkjendte den klagende Stemme; Det var Annettes. Den spanske Hidalgo, Nunez Fernando José al Torres altas og nogle af hans Staldbrødre havde, rimeligviis for at hævne sig, gjort den frygtsomme Pige, der var kommen til Festen med den gamle Jolicoeur, til Maalet for deres plumpe Spot. Oldingens Bøn om Fred var forgjeves. Men pludseligen kom Dvergen Coquelicot den betrængte Jomfru til Hjelp. I Dronning Eleonores Navn kaldte han paa den kongelige Hofdommer, som ogsaa strax kom og viste Spanierne ud.

Frantz loe ad den pudseerlige Dverg, og sagde til sin Gemalinde: „Foi de gentilhomme! I har der en net lille Page, som anbefaler sig meget ved sine fine Sæder!“ — „Idetmindste, svarte Dronningen alvorlig: har han ved sin Adfærd viist, at han ærer Qvindernes Værdighed.“ Da gav Herolden Tegn til Op-

brud fra Taffelet. Kongen og Dronningen begave sig til deres Gemakker, og de Andre forføiede sig Hver til Sit.

En Time sildigere vandrede Mester Albert omkring i Slotshavens dunkleste Gange. Han tænkte paa sin sælsomme Skjebne, som havde ført ham til Hoffet i Paris og til den huldе Annette. Vel var hun hans trolovede Brud, men endnu kunde han ikke sige, hvornaar hun skulde vorde hans Hustru. En gammel riig Farbroder i Tydskland truede at gjøre ham arveløs, hvis han giftede sig med en fransk Pige. Vel gjorde den konstfærdige Mester kun Lidet af Arven, men Jolicoeur paastod, at han skulde oppebie den Gamles Samtykke eller ogsaa hans Død.

Medens han, hensunken i slige Betragtninger, skred igjennem de mørke Gange, hørte han pludseligen en Hvisken i Nærheden, hvoraf han forstod, at Talen var om hans Velynder Montmorency. Varsomt listede han sig ad den Kant, hvorfra Lyden kom, og bemærkede snart, i en dunkel Bosket, Hoveddamerne af la petite bande: Grevinde Chateaubriand, Hertuginde Etampes og Marquise Canaples. Han var kommen saa vidt frem, at han ei, uden at forraades, kunde trække sig tilbage, og saaledes maatte han, næsten uden at ville det, være Vidne til følgende Samtale.

„Saameget er vist, sagde Hertuginden: Dronningen elsker Kongen endnu mindre, end han hende, og allerede derpaa lader sig bygge en Plan til Hævn."

„Min hele Sjel tørster efter Hævn! tog Grevinden Ordet: Saaledes at beskæmme mig for hele Hoffet!

Ha, Eleonore, det skal jeg betale Dig med alle de Ulykker, jeg formaaer at bringe i Dit Liv!"

„Stille! sagde den sindigere Marquise: Vi Alle ere beskæmmede i Dig, min gode Chateaubriand. Desuden er det en utaalelig Anmasselse af denne Eleonore, at hun ved første Møde har vundet den ligegyldige Connetable, hvis Hjerte hidtil har modstaaet alle Angreb."

„Hvorledes? spurgte Hertuginden forundret: Du mener virkelig, at Montmorency —

„Jeg mener det ikke blot, vedblev Hiin: jeg veed det vist. Da Connetablen saae Dronningen første gang, gjorde Elskovsguden et Underværk. Jeg har mine Speidere overalt, og selv har jeg seet nok."

„Men, spurgte Grevinden: vil Hævnen ikke vorde os altfor vanskelig, naar Montmorency forbinder sig med Eleonore?"

„Hvor Du er kortsynet! svarte Marquisen: Netop denne Forbindelse skal gjøre Hævnen let. Lad kun mig raade! Min Niece Torcy, udvortes en Due, indvortes en Slange, maa være Dronningens Selskabsfrøken. Saa have vi en Spion i Fjendens Leir."

Trompeter lød fra Slottet. Det raadslaaende Kløverblad fløi ud af Bosketten, thi nu maatte den festlige Turnering snart begynde. Albert, som i sit Inderste harmedes over det Komplot, der allerede smeddedes mod den ædle Eleonore og mod den høihjertede Connetable, vidste under disse Omstændigheder ikke, hvad han skulde gjøre. At advare Dronningen — derpaa var ikke at tænke. Derimod lod det sig vel gjøre, at aabne Connetablens Øine. Efter modnet Overlæg besluttede han at betroe sig til sin Ven Tribolet, der jo,

ifølge sit Embed, var berettiget til at sige selv de Første ved Hoffet ubehagelige Sandheder.

Imidlertid havde Kongen og Dronningen, Hoffets Damer, Herrer og Pager taget Plads paa Balkonerne af den i Hotellets Indre værende Turneerplads. Ved Kongens Fødder sad, i sin Stadsdragt, behængt med Sølvbjælder, den lystige Raad, Mester Tribolet. Nedenom Turneerpladsen var, udenfor Skrankerne, en uhyre Mængde Folk forsamlet.

Midt paa Pladsen selv stod et fortryllet Slot, hvori fire mohriske Konger holdt den røvede Prindsesse Brillantine fangen. Hine, mandige Riddere af Frantz's Følge, vare iførte guldglindsende Harnisker, og stak, i deres sorte Farve, sælsomt af mod de melkehvide Skimler, paa hvilke de tumlede sig kjækt om Slottet. Ved dettes fire Hjørner havde man anbragt hæslige Dragefikkelser, der uafladeligen sprudede Ild. Midt paa Slottet var et rundt Taarn, oventil forsynet med en fri Platform. Paa denne stod, med bundne Hænder, som Prindsesse Brillantine, Marquise Canaples's skjønne Niece, Frøken Torcy. Det var ikke muligt at besidde et yndigere og uskyldigere Udvortes, end denne Frøken havde. Jomfruelighed, Aabenhed og Troskab talte af det regelmæssigt formede Ansigts Træk. De blaae Øine, hvori Ærligheden syntes at speile sig, de blonde Lokker, som floi om den hvide Pande, gave hende noget Udenlandsk, hvilket især Eleonore bemærkede med Velbehag. Hvorledes havde Dronningen kunnet ane, at alt dette kun var Bedrag, at den syttenaarige Pige allerede var indviet i alle Intriguens Ænker, ja, at

hun var et aspirerende Medlem af den afskyelige petite bande?

Fire Riddere i forgyldte Rustninger rede nu, ledsagede af otte i hvid Silke klædte Pager, indenfor Skrankerne. Ved deres Komme trak Kongerne sig tilbage. Den ene Ridder styrede sin Ganger lige mod Jernporten, og slog tregange derpaa med sit Sværd. Den aabnedes strax, og en Kæmpe treen ud, væbnet med en uhyre Kølle. Med barsk Stemme spurgte han, hvad Ridderen begjerte. Denne svarte, han var kommen hid med sine Venner, for at befrie den bortførte Prindsesse. Nu galopperede Kongerne frem og svang deres Landser til Kamp. Enhver valgte sig sin Modstander, og nu gik Striden løs. Prindsesse Brillantine sank imidlertid paa Knæe, og bad om Seier for sine Befriere. Men hendes Bøn frugtede ikke meget. De fire Riddere bleve kastede i Sandet og baaren ud af deres Pager.

Atter vred Prindsessen Hænderne. Mohrerne galopperede, rede til ny Kamp, op og ned foran Slottet. Deres Rolle udførtes af de fire dygtigste Riddere ved Hoffet. Lykkedes det dem, at forfægte Prindsessens Besiddelse, da maatte Dronningen, efter gammel Vedtægt, udløse Fangen ved en anseelig Gave, som tilfaldt Kæmpen, der var Hoffets forklædte Herold.

Fire nye Kæmper rede indenfor Skrankerne. De forrige Scener gjentoges. Mohrerne seirede anden gang. Brillantines Fortvivlelse syntes at stige; hendes deilige Haar opløstes, og rullede næsten ned til hendes Fødder.

De fire Riddere, som nu rede ind, vare ikke lykkeligere end deres Forgængere. Mohrernes Kraft og Færdighed feirede en ny Triumph.

Gandske ude af sig selv, udgjød nu Prindsessen hyppige Taarer, og udstrakte, som med længselsfuld Bøn, sine skjønne Arme mod Eleonore.

Frantz, som, efter Marquise Canaples's Indskydelse, havde maget det saa, at Ridderne maatte ligge under for Mohrerne, sagde nu til Dronningen: „Mig synes, I skulde antage Eder den ulykkelige Fange, og forunde hende Fred og Beskyttelse ved Eders Fødder. Det lader ikke, som der findes Flere, der ville vove deres Troie mod Mohrerne."

Dronningen anede ikke, at man her blot havde forberedt en Leilighed til at bringe den forslagne Torcy i nærmere Forhold til hende. Hun vilde just samtykke, — da aabnedes Skrankerne endnu engang, og en enkelt Ridder af høi Skikkelse og fast Holdning, red ind. Over hans Staalrustning hang et purpurrødt Skjerf. paa Hjelmen prangede en Dobbelt-Ørn. Mohrerne syntes at studse ved hans Komme; Kæmpen treen fortrædelig frem: Brillantine sank, ikke med sin gode Vilie, paa Knæe, for endnu engang at bede om sin Befrielse. Ridderen forlangte at kæmpe med Mohrerne, En efter en Anden.

Foi de gentilhomme! sagde Kongen ved sig selv: Det er Montmorency og ingen Anden! Hvilken ond Aand bringer ham paa denne Tanke? Nu er det ude med mine Mohrers Seire!"

Og han sagde sandt. Ridderen fældede, uden synderlig Anstrengelse, de fire Konger, En efter en Anden.

Da den Fjerde var lagt i Sandet, treen Kæmpen ydmyg for Seiervinderen og lagde sin Kølle for hans Fødder. Ridderen steeg af, og nærmede sig det fortryllede Slot. Samme Øieblik kom en Mængde Fyrværk i Brand, hvormed Slottet var opfyldt; Flammer strømmede ud af Porten og indhyllede Alt i en Ildsky. Men det endsede Ridderen ikke. Han trængte gjennem Luerne ind i Borgen og steeg op paa Platformen af Taarnet, hvor Prindsesse Brillantine befandt sig. I sine Arme bar han hende ned, gik med hende gjennem den flammende Udgang, og vilde nu løfte hende paa sin Hest, for saaledes at bringe hende udenfor Skrankerne. Men hun, som havde sit Hverv for Øie, vristede sig løs og iilte op ad Trinene til Dronningens Sæde. Her knælede hun, og saae ydmygtbedende op til den høie Herskerinde.

Eleonore lod sig bestikke af det Uskyldighedens Skin, som omgav den fortryllende Pige, saae mildtsmilende paa hende, og rakte hende sin Haand til Kys. Frøken Torcy syntes henrykt ved denne Naade, og satte sig nu med barnlig Dristighed ved Dronningens Fødder, hvilket Denne ogsaa, i sin Troskyldighed, gjerne taalte. Kongen var glad, at hans Plan dog var lykkedes.

Det fortryllede Slot fløi op med uhyre Brag; Ruinerne adspredtes paa Kamppladsen, og brogetklædte Tjenere iilte hid at skaffe dem bort. Kæmpen havde bortfjernet sig; Ridderen havde besteget sin Hest, og holdt endnu stedse paa Banen. „Ei, Montmorency! raabte Kongen ned til ham: Hvi tøver Du kampfærdig indenfor Skranken? Idag er ingen videre Turnering, og Du har isandhed allerede gjort Mere, end Dig til-

kom." — „Tilgiv, sagde Connetablen, idet han slog Visiret op og viste sit ædle Ansigt: jeg har aftalt en Kamp med L'Esparre, og I formener mig den vel ikke paa en saa høitidsfuld Dag?" — „For mig gjerne! svarte Frantz med skjult Uvillie: Du vil plukke alle de Laurbær, Dagen kan byde, men tag Dig iagt: L'Esparre er Karl for sin Hat!"

Hvor høit end Kongen elskede og agtede Connetablen, havde han dog givet Meget til, at han havde kunnet tilvende L'Esparre Seiren. Han var fortørnet over Eleonores Adfærd mod Grevinden, men det ærgrede ham endnu mere, at En af hans Vasaller havde taget Partie mod hans Favorite. Frantz byggede virkeligen ogsaa noget Haab paa L'Esparres Styrke og Færdighed. Montmorency maatte være udmattet ved de fire Tvekampe, han alt havde bestaaet, og saaledes kunde det, som Kongen meente, let skee, at den første Kæmper ved hans Hof maatte vige for en mindre dygtig.

Da Montmorency havde aabnet Visiret, gjorde Dronningen for førstegang den Bemærkning, at Connetablen ifandhed var en smuk Mand. Frantz var høiere og kraftigere bygget end Montmorency; tilmed var der over hans Ansigt udgydt en ulignelig Ynde — men Udtrykket af sædelig Reenhed savnedes i hans Træk.

Nu reed L'Esparre ind paa Banen. Han bar over sit Staalharnisk et orangefarvet Skjærf. Orange var almeenbekjendt som Grevinde Chateaubriands Livfarve. Stolt bøiede han sin Landse for Dronningen, og stillede sig derpaa trodsig ligeoverfor sin Modstander.

Paa et Vink af Kongen blæste Trompeterne, Kæmperne lagde Landserne ind, og fore i strakt Galop mod

hinanden. Begges Landser sprang sønder mod de stærke Harniſker. Montmorency sad fast, som en Eeg staaer i Stormen; L'Esparre vaklede og havde tabt en Stigbøile.

„Foi de gentilhomme! tilraabte Kongen L'Esparre: Du maa holde Dig bedre, naar Du har med Connetablen at gjøre! Gjør Landseskaftet til Midtpunktet for alle Dine Kræfter! Montmorency, jeg parerer tusinde Guldstykker mod Dig: tager Du derimod?"

Montmorency sænkede den Landse, han paany havde taget, til Tegn paa Bekræftelse. Derpaa rede Kæmperne tilbage til deres forrige Plads, og ventede paa det andet Trompetstød. Dette lød, og saa Øieblikke efter — laae L'Esparre afmægtig i Sandet.

Dronningen, som ikke var uvidende om Grunden til denne Tvekamp, saae paa sin Fortrolige, Donna Isabella de Valdinia, med et triumpherende Smiil, som ei blot Kongen, men ogsaa Grevinde Chateaubriand bemærkede. Det Had, denne stolte Qvinde alt havde fattet til Dronningen, steg til den høieste Lidenskab.

L'Esparre var bleven bragt udenfor Skrankerne af de hidilende Tjenere. Ogsaa Montmorency vilde nu ride udenfor. Men da indreed, paa en uhyre Ganger, en vindig Dverg i et rustet Harniſk, som gabede allevegne. Paa hans Hoved vaklede en mægtig Hjelm med røde Fjer. Den Landse, han førte, var alt for svær for hans Kræfter. Ved sin Vægt drog den ham næsten ned af Hesten, saa han kun med stor Møie kunde holde sig i Sadelen.

Latter lød fra alle Kanter, saasnart han lod sig see. Det vilde, trods al hans Anstrengelse, ikke lykkes ham, at styre sin Hest lige mod Connetablen; den bar ham

hen paa en gandske anden Kant af Banen. Her lød nu pludseligen under Hjelmen Coquelicot's hæse Røst, som tilraabte den stødende Montmorency: „Connetable af Frankrig! Du est bleven mig, Ridder og Æresskjældmester Coquelicot, et Landsebrud skyldig. Her, for det forsamlede Hof, opfordrer jeg Dig til, at vise Dig som mandhaftig Riddersmand og at bøde for Din Formastelse i vedbørlig Kamp!" — Montmorency hørte ikke Dvergens Tale ud. Uden at værdige ham videre Opmærksomhed, galopperede han, sænkende sin Landse for Hoffet, ud af Skranken.

Coquelicot følte sig høilig krænket ved denne Ringeagt. Uden at tænke paa den Fare, hvori han bragte sig selv, trykte han Sporerne dybt ind i sin Hests Side, for i hastigt Løb at forfølge sin Modstander. Men det kraftige Dyr, som følte sin Overlegenhed, trodsede sin Rytter, og fløi selvraadig i en Rundkreds langs med Kampbanens Sidevægge. Et sælsomt Skuespil var det at see, hvorlunde Dvergen hang ned, nu paa denne, nu paa hiin Side af Hesten. Folkets Latter udartede til vilden Jubel; Hoffets Damer og Herrer, ja Kongen og Dronningen selv, maatte smile.

Men Optrinet blev endnu pudseerligere, da Mester Tribolet, Hofnarren, som i al Stilhed havde listet sig bort af Kongens Nærhed, galopperede gjennem Skrankerne paa en liden Norbakke, væbnet med sin Brix istedetfor med en Landse. Imidlertid var Dvergens svære Hjelm falden ham ned over Ansigtet, saa han vel kunde see den indgalopperende Rytters Hest, men ikke Rytteren selv. I sin Indbildskhed meente han, at Connetablen var kommen tilbage paa en frisk

Hest, for dog at bryde en Landse med ham. Han blev bestyrket i denne Mening, da hans Modstander nu tilraabte ham med vred og lydelig Stemme: „Nu, Coquelicot, pralende Ridder! Hvi nøler Du? Hvor er Dit store Mod, hvor bliver Din prøvede Landse af? Herfrem, at jeg kan erkjende Din Kraft og maale mine Vaaben med Dine!"

Coquelicot, som hele Tiden tænkte, at den Latter, som paany udbrød, gjaldt hans formeente Feighed, lagde nu, mægtig opluet af sin Ærgjerrighed, den svære Landse ind, og drev med heftige Sporestik sin Hest hen mod det Sted, hvor han saae sin Modstanders. I rask Trav bar den sin Rytter til den afgjørende Kamp. Ved Tilfælde eller ved Coquelicots rigtige Beregning af det Punct, hvorpaa hans Uven maatte befinde sig, var Dvergens Landse rettet lige mod den værgeløse Tribolets Bryst. Men Denne reed, gandske langsomt, med stor Koldblodighed, sin hidsige Modstander imøde.

„See Dig for, Tribolet!" raabte Kongen ned fra sin Balkon. Men den lystige Raad yttrede ikke mindste Frygt. Da Dvergens Landseod nærmede sig hans Bryst, afparerede han det kraftløse Stød med sin Brix, greb og løftede den lette Coquelicot af den forbilsbende Hest over paa sin, og travede derpaa nogle Gange rundt paa Banen, idet han holdt Dvergen som et lidet Barn i sine Arme. Alle Tilskuernes jublende Bifaldsskrig belønnede den lystige Raads Aandsnærværelse og Behændighed. Kongen stod op og sagde med høi Røst: „Foi de gentilhomme! Der gives faa Riddere ved mit Hof, som gjorde Narren det efter!" — Men Mester Tribolet be-

mærkede ret vel, at Smaaskyer trak sammen paa Eleonores Liliepande. Han galopperede derfor ud af Skrankerne med sin modstræbende Fange. Her overantvordede han ham til nogle spanske Drabanter.

Hoffet forlod sit Sæde og begav sig ind i Slottet. Her aabnedes Dandsen, efter et allegoriskt Forspil, som var ordnet af Mester Albert. Denne blev ikke længere i Slottet end hans Pligt fordrede. Kjærlighedens Længsel drev ham til Annette.

Da han, silde paa Aftenen, kom til Herberget la poire verte, studsede han ikke lidet ved at finde Dørre og Vinduer lukkede. Intet Spor af noget levende Væsen var at opdage i hele Huset. Adskillige af de sædvanlige Gjæster stode udenfor og ventede, at der skulde vorde opladt. Albert anede en Ulykke. Han var huuskjendt og kom igjennem en Baglaage ind i Haven. Alt var stille og øde, intet Lys var at skimte i Huset.

„Annette! Jolicoeur!" raabte Albert med høi Røst. Intet Svar. Martret af skrækkelige Tvivl. opdagede han omsider, at et Kjeldervindue stod aabent. Rask gik han ind, og gjennemsøi nu i urolig Hast Husets Gange og Værelser. Alt forgjeves. „O Du evige Gud! sagde han ved sig selv i dybeste Bekymring: Hvad er skeet, siden Annette og Jolicoeur og alle Folkene i Huset ere borte! Mig siger mit Hjerte: det er en Nidings Værk, som vil forstyrre min Fred og røve mig mit Livs Lykke!"

Samme Øieblik blev Tumlen udenfor Huset stærkere. Det bares ham fore, som om han hørte Jolicoeurs Navn. Han ilte til Vinduet og rev Skodden op. Der stod den gamle Fader med en Lygte i sin Haand, omgi-

ven af sine Bekjendte, med Fortvivlelse i Aasyn og Væsen; det graa Haar hang vildt om hans Hoved; hans Øine svømmede i Taarer. Da han fik Øie paa Albert, forsøgedes det Udtryk af Jammer, som laae i hans Stemmes Tone og i alle hans Bevægelser. Han opløftede Armene mod ham, som om han vilde beklage sig over en stor Ulykke. I stormende Hast løb Albert til Gadedøren, som i samme Øieblik blev aabnet udenfra af den Gamle.

Gjæsterne vilde følge efter Værten, men Mester Albert bad dem med venlige Ord, de vilde for idag begive sig til et andet Herberg, og lukkede Døren efter Oldingen. „Tal nu, Fader, tal! sagde han derpaa med bævende Stemme: Hvor er Annette? Hvad Ulykke er hændet?" — „Hvor Annette er? gjentog han: Ja, hvo der kunde sige mig det, ham gav jeg Huus og Gaard og den usle Rest af mit Liv ovenikjøbet!" Udmattet sank han om paa en Stol. „For Himlens Skyld! bad Albert: Giv mig bestemtere Svar! Maaskee kan jeg hjelpe, redde — sig mig Alt, men hurtigt!"

„Nu saa vid da, svarte Oldingen med svag Røst: saa hør da, hvad der er hændet. Da jeg vilde gaae hjem fra Hotellet med Annette, var Gaden saa spærret af Nysgjerrige, som vilde hen at see Turneringen, at vi vendte om igjen, for at skyde gjennem nogle Sidegader. Men inden vi vare istand til at udføre vort Forsæt, vare vi indsluttede i Trængselen paa alle Kanter, og maatte følge Strømmen. Dog søgte vi, saameget muligt, at nærme os et Sidestræde, og det lykkedes os ogsaa, efter megen Møie, at komme til et Sted,

hvor vi troede os sikkre og frie for hiin vilde Omgivelse. Men idet vi endnu raadsloge om, hvorhen vi nu skulde vende os, strømmede pludseligen en fremmed Drabant-skare ud af det for os liggende Stræde. Under Skjældsord og Forbandelser skilte nogle af dem mig med Magt fra min Datter, medens Andre grebe hende og slæbte hende bort med sig. Jeg værgede mig efter Evne, men hvad formaaede jeg mod saa Mange! Jeg raabte om Hjelp, men ingen af vore Landsmænd hørte mig. Omsider kastede Drabanterne mig til Jorden og løb bort. Jeg reiste mig op: intet Spor var at see af Annette eller af Ransmændene! Skrækken havde gandske betaget mig. Jeg kunde ikke komme af Stedet. Endelig ynkedes nogle Forbigaaende over mig, og ledte mig hjem. Strax udsendte jeg alle mine Folk, for at speide i den Egn af Staden, hvor Ulykken skete. Selv iilte jeg bagefter, men Alt forgjeves: min Annette er forloren!"

„Endnu ikke, gamle Fader, endnu ikke! sagde Mester Albert, medens Feberkulde rystede hans Been: Frygt ikke! Der er en Gud, som beskjermer Uskyldigheden, og — kan jeg ikke være Annettes Frelser, saa er jeg hendes Hævner. Men sig mig: saae I ei blandt Ransmændene den Spaniol, som jeg strædes med i Aftes, og som i Middags fornærmede Annette ved Festen?" — „Nei, svarte Jolicoeur: jeg er fast overbeviist om, at han ikke var iblandt dem. Jeg har betragtet dem nøie. Alle vare de mig ubekjendte."

„Og dog vedder jeg, raabte Albert tænderskjærende: at den elendige Hidalgo er Ophavsmanden til denne Skjændighed! Men jeg skal vide at finde ham! Jeg

gaaer lige til Dronningen, og fordrer Retfærdighed af hende." — „Til Dronningen? I denne Time? sukkede Jolicoeur: Det er ikke langt fra Midnat; I vilde sikkert gaae forgjeves." Albert følte Sandheden af disse Ord. Uden Trøst, uden Raad, gik han fortvivlende op og ned ad Gulvet. Husfolkene vendte tilbage. Ingen bragte Budskab om den Forlorne. Da greb Mester Albert efter Hat og Kappe, for paa Lykke og Fromme at forske efter hende.

Samme Øieblik blev der banket paa Døren, Astrologen Rollo og Mester Tribolet traadte ind. Den lystige Raad tog levende Deel i den ulykkelige Begivenhed; thi hørte Astrologen til, satte sig derpaa ned, opslog sin store Bog, og betragtede med stor Opmærksomhed et Blad, som var beskrevet med lutter Tal. Han syntes at bringe Ciffrene i allehaande gjensidige Combinationer og at gruble dybt derover.

„I maa være virksom i Eders Hævn! sagde Mester Tribolet til Albert: Endnu i denne Time vilde jeg, naar jeg var i Eders Sted, gaae til Connetablen, anmelde Alt for ham, og bede ham, strax at lade Spaniernes Qvarteer visitere. I veed, hvor streng-retfærdig han er." — „Ha, det er Lys i min Nat! raabte Albert, idet han lavede sig til at gaae: Montmorency maa hjelpe her! Jeg flyver til ham."

„I er der i Begreb med at gjøre noget saare Overflødigt! sagde Astrologen med stor Kulde, og lukkede sin Bog: Eders Datters Ransmand er for faa Minuter siden bleven befordret til den anden Verden. Eders Datter derimod nyder i dette Øieblik sin fuldkomne Frihed, og befinder sig i gode Hænder."

Vantro stirrede Albert paa Astrologen. Paa Gaden hørtes Larm. Med sin Vagt galopperede Prevoten ud af Strædet ved Siden af Herberget. Alle var det paafaldende, at han tog denne usædvanlige Vei. Med betydningsfuld Mine tog Rollo et Lys, og vinkede, man skulde følge ham. I spændt Forventning gik man gjennem Kjøkkenet. Her greb Jolicoeur to Fakler, tændte dem, og bød Tjenerne bære dem foran. Nu gik Toget ud i Haven. Da de vare komne midt i denne, pegede Astrologen op i Toppen af et stort Nøddetræe. En almindelig Forfærdelse greb de Tilstedeværende. Høit i Luften svævede den spanske Hidalgo Nunez Fernando José al Torres altas. Ved hans Fødder var heftet en sort Tavle, hvorpaa de Ord vare skrevne med ildfarvede Bogstaver: „Rettet i Kongens Navn. Prevoten." I de sammenbundne Hænder saaes nogle Stykker Beeg og Svovl, samt en udbrændt Lunte.

„Men hvad nytter det mig! sagde Mester Albert: Derved faaer jeg ingen Underretning om Annette, men er tvertimod bleven standset i min Gang til Connetablen. Men nu tøver jeg intet Øieblik længer. Lad Rollo's Spaadom om Annette være saa sand, som den har viist sig at være om Spaniolen her — jeg længes efter Vished!"

Han ilte ind i Huset, kastede sin Kappe om, tog sin Kaarde under Armen, og forlod Herberget. Tribolet fulgte ham til Connetablens Vaaning; Astrologen fulgte langsomt efter Begge.

(Slutningen i næste Hefte.)

Hadschi Baba's Eventyr *).

Mine Venner i Bagdad raadte mig, jeg skulde lægge mig efter Handelen, og sætte mine Penge i Piberør, eftersom disse stedse holdt sig i Priis og efterspurgtes stærkt i Constantinopel. Jeg satte mig hen og fæstede al min Sjels Tænkekraft paa Piberør. Der sad jeg nu hele Dagen, og beregnede, hvormange Piber jeg var istand til at indkjøbe, og hvormeget jeg igjen kunde faae for dem i Constantinopel. Min ophidsede Indbildningskraft hengav sig de meest udsvævende Forventninger. „For Beløbet af mine Piberør, sagde jeg: vil jeg kjøbe Figener i Smyrna, føre dem til Europa, og naar jeg nu har vundet betydelige Penge derpaa, vil jeg sætte disse i Rathuer, som jeg agter at bringe til Markedet i Stor-Cairo. Saasnart jeg her har afsat dem, vil jeg forvare mine Penge i Skindposer og reise til Æthiopien, hvor jeg kjøber Slaver, som jeg sælger igjen i Mocca med anseelig Fordeel, og herfra vil jeg gjøre en Valfart til Prophetens Grav. Fra Mocca vil jeg føre Kaffe til Persien, hvilket indbringer uhyre Penge, og derpaa

*) Under denne Titel udgav den berømte Engelænder Jakob Morier, i afvigte Aar, et Værk i tre Dele, der har fundet en ligesaa fortjent som glimrende Modtagelse. Udgiveren troer derfor at gjøre sine Læsere en behagelig Tjeneste, ved at meddele dem et Par Fragmenter deraf.

vil jeg slaae mig til Ro i min Fødeby, indtil jeg kan kjøbe mig en høi Post ved Hoffet, hvorfra jeg med Tiden kan stige videre, indtil jeg omsider bliver Storvezier."

Efterat jeg saaledes havde forudbestemt Alt til min Fordeel, gik jeg virksomt tilværks, og indkjøbte mine Vare. Det var en smuk Foraarsmorgen, da Karavanen, som jeg tog med, drog ud af Bagdads Port. Jeg betragtede Skuespillet med Fornøielse, hørte paa Muuldyrenes Klokker, som om det var Musik, kastede et Blik paa mine velindpakkede Pibetør, og ansaae mig for en ikke ubetydelig Kjøbmand.

Ikke vil jeg opholde mine Læsere med Fortællingen om de Eventyr, som mødte os paa Reisen gjennem Tyrkiet, men blot berette, at vi naaede vort Bestemmelsessted i god Behold. Dog kan jeg ikke forbolge, hvad jeg følte ved Synet af Constantinopel.

Jeg, en Perser og Ispahaner, havde altid været vant til, at ansee min Fødeby for den Første i Verden. Men hvor stor var min Forundring, og, jeg lægger til, min Ydmygelse, da jeg førstegang saae denne pragtfulde Stad! Stedse havde jeg anseet den kongelige Moschee paa den store Plads i Ispahan for den stolteste Bygning i Verden, men her vare hundrede, som gjorde den Rangen stridig, den ene skjønnere og prægtigere end den anden! Intet, meente jeg, kunde ligne min Fødestads Omfang, men mit Øie trættedes ved at betragte alle disse Høie og Bugter, som vare tætbesaaede med Bygninger, der syntes at trodse enhver Beregning. Naar Is-

Ispahan var den halve Verden, saa var dette virkeligen den Hele.

„O, det er et Paradiis! sagde jeg til dem, som var om mig: Gid jeg aldrig maa forlade det!"

Efterat jeg og mine Medreisende ved Toldboden havde gjort sædvanlig Rede og Rigtighed, toge vi en Baad til Skutari, satte over til Constantinopel, og flyttede med vore Vare ind i et stort Herbergeersted (Karavanserai) hvor Perserne pleie at tage ind. Da jeg nu saae de Rigdomme, som laae tilfals i Boderne, saae næsten alle Indvaaneres prægtige Dragt og den uendelige Række af store Herrer, som rede gjennem Gaderne paa de stolteste Heste, kunde jeg ikke Andet, end sige ved mig selv: „Hvad er Constantinopel med sin Pragt, og hvad er Persien med sin Armod!"

Jeg leiede mig et Værelse i Herberget. Om Dagen lagde jeg mine Piberør ud paa en Altan, Rad ved Rad, og da jeg havde et godt Assortiment, fik jeg en betydelig Afsætning og tog anseelige Penge ind. Men alt som Pengene kom ind, forfaldt jeg til en Luxus, jeg aldrig før havde kjendt. Jeg forsøgede min Paaklædnings Skjønhed og Magelighed, paa min Pibe satte jeg et Mundbid af Bernsteen, om mit Liv bandt jeg et Shawl af levende Farver, min Tobakspung var af Silke, mine Tøfler glindsende gule, og en blank Dolk stak jeg i mit Belte. Fristelser til Udgifter omgave mig allevegne, og jeg begyndte at troe, det var vel Umagen værd, at leve i denne Verden. Saa talrige vare de Steder, hvor jeg offentligen kunde vise min Person, at jeg ikke undlod at gaae paa de meest besøgte Kaffehuse, hvor jeg sad paa en høi Bænk,

lænede mig til dens blode Puder, og, trods Nogen af høieste Rang, smøgede min Pibe og drak min Kaffe.

Da jeg i Persien havde været indviklet i ubehagelige Eventyr, mistroede jeg mine Landsmænd, og skyede dem endogsaa, medens jeg søgte Tyrkernes Bekjendtskab. Men Hine, som altid spørge om Alt og føle sig foragtede ved den mindste Uopmærksomhed, opdagede snart, hvo og hvad jeg var, og saae ikke paa mig med velvillige Øine. Dog søgte jeg at leve paa en god Fod med dem, og saalænge min Fordeel i Handelen ikke stred mod deres, foruroligede de mig ikke.

Paa offentlige Steder udgav jeg mig for en riig Kjøbmand fra Bagdad. Intet, fandt jeg, var saa let, som at skuffe Tyrkerne med udvortes Skin. Deres Taushed, deres Væsens og deres Gangs Værdighed og Holdning, deres langsomme Henskriden, deres antagne Talemaader, alt dette var saa let at efterabe, at jeg om føie Tid var istand til, efter Behag at gjøre mig til en af de Dummeste og Høitideligste af deres Art. Derfor blev jeg ogsaa paa det Kaffehuus, jeg helst besøgte, modtaget med den meest udmærkede Agtelse. Værten lavede selv min Kaffe, og naar han skjenkede den med høitløftet Arm, undlod han aldrig at hilse mig med de venlige Tilnavne: „Min Aga, min Sultan."

En Tidlang havde jeg levet paa denne Maade, da jeg, tre Aftener i Rad, idet jeg gik hjem, bemærkede en gammel Kone, som stod paa et Hjørne, næsten ligeoverfor Kaffehuset. Altid saae hun saare nysgjerrig paa mig, syntes at ville tale, saae hvert

Øieblik op mod Gittervinduerne paa det Huus, hun stod udenfor, og lod mig derpaa gaae forbi.

Den første Gang bemærkede jeg hende neppe. At der stod en gammel Kone paa et Hjørne, var intet Nyt, men den anden Gang var det mig paafaldende, og jeg betragtede hende nøiere; den tredie Gang vaagnede hele min Nysgjerrighed, og den fjerde Aften besluttede jeg, at opdage, hvad hun vilde, hvis jeg fandt hende der igjen.

Jeg klædte mig derfor lidt bedre, end jeg pleiede, thi jeg antog det for afgjort, at mit gode Udseende, forbunden med min Planets Beskyttelse,, havde arbeidet for mig. Da jeg forlod Kaffehuset, slentrede jeg, med langsomme Skridt, hen mod den hemmelighedsfulde Gamle. Jeg vilde just tiltale hende, da jeg, idet jeg bøiede om Hjørnet, pludseligen bemærkede, at et Gitter paa min venstre Haand blev aabnet, og en utilsløret Qvinde fremstillede sig for mit Blik. Saavidt jeg kunde skimte, var hendes Ansigt og Skikkelse af den meest blændende Skjønhed. I sin Haand havde hun en Blomst, som hun først, for at jeg skulde vorde opmærksom derpaa, holdt ud, men derpaa trykkede til sit Hjerte og kastede ned til mig. Nu lukkede hun Vinduet og forsvandt i saadan Hast, at det Hele forekom mig som et Syn. Der stod jeg med aaben Mund og stirrende Øine, indtil den Gamle rykkede mig sagte i Ærmet. Hun havde taget Blomsten op og rakte mig den.

„I Prophetens Navn, sagde jeg, hvad er det?" — „Er I saa uerfaren, svarte hun: at I ikke veed, hvad denne Blomst betyder? Eders Skjæg er langt

nok, I er intet Barn, og Eders Dragt viser, at I er bereist, men Eders Reisen har ikke nyttet Eder stort, naar I ikke veed, hvad en Dame mener, naar hun giver Jer en Mandelblomst."

„O jo, sagde jeg: jeg veed, at Fistek (Mandel) rimer paa Yastek (Pude), og jeg veed ogsaa, at to Hoveder paa een Pude pleie at sammenlignes med to Kjerner i een Mandel, men mit Skjæg er langt nok for at minde mig om, at slige Ting ikke fuldbringes uden Fare, og at et Par Hoveder ofte afskjæres lige saa let, som et Par Kjerner svælges."

„Frygt Intet, tog hun Ordet i stor Bevægelse: ved den hellige Mohamed, vi ere rene, og I foragter Eders Lykke, hvis I bortviser os. Er I en Esel, at en Skygge skræmmer Jer, thi saaledes er det med Eders Frygt?" — „Saa sig mig da, svarte jeg: hvor er den Dame, jeg nys har seet, og hvad skal jeg gjøre?" — „Vær ikke saa hastig, advarede hun: iaften kan Intet skee, I maa have Taalmodighed. Sted og Tid ere ikke gunstige nu; men mød mig imorgen middag paa Begravelsespladsen Eyub, og I skal høre Alt, hvad I begjærer at vide. Gaae nu, og Allah være med Eder!"

Hermed adskiltes vi, og jeg gik hjem, for at tænke Sagen efter. Jeg tvivlede ikke om, at det var noget Godt, der ventede mig, men jeg havde hørt de grueligste Historier om de tyrkiske Ægtemænds Skinsyge, og frygtede, jeg skulde vorde et Offer derfor. Dog — mit Blod var ungt og varmt, og jeg besluttede, halvt mod min Villie, at indfinde mig.

Næste Middag holdt jeg trolig mit Løfte. Strax fik jeg Øie paa den Gamle, og vi satte os i Skyggen af en af de høieste Cypresser. Først sagde hun mig mange smukke Ting, fordi jeg var saa punktlig, og forsikkrede derpaa igjen, jeg havde Intet at befrygte. Hun besad sin Alders hele Snakkesomhed, og talte en Tidlang temmelig hen i Veiret; jeg sad imidlertid og overregnede, hvormange Piberør jeg kunde have solgt, mens jeg hørte paa hendes Snak, afbrød hende derfor koldt, og bad hende i al Korthed fortælle mig den skjønne Dames Historie. Nu sagde hun omtrent Følgende:

Jeg tjener hos den Dame, Jsaae; hun er en riig Kjøbmands Datter, som, foruden hende, havde to Sønner. Han døde for kort siden. Disse gik ind til hans Handel, og boe nu her i Staden som velhavende Kjøbmænd. Min Frue, som hedder Shekerleb eller Sukkerlæbe, blev gift med en gammel riig Emir, som, for ret at nyde den huuslige Glæde, ikke vilde have mere end een Kone ad Gangen. Han haabede, at naar han tog En, som var ret ung, kunde han opelske hende efter sit Ønske, saa hun aldrig lagde nogen Hindring iveien for hans Yndlingstilbøieligheder. Deri var han lykkelig, thi et blidere og lydigere Væsen, end min Frue, findes ikke i Verden. Der gaves blot een eneste Gjenstand, hvorom de ikke kunde enes, og den var virkeligen en Aarsag til Emirens Død, som paafulgte kort efter. Hun holdt meget af Tærter med Fløde, og han spiste dem hellere med Ost. Om denne Gjenstand stredes de regelmæssigen hver Dag ved Frokosten i fem samfulde Aar, indtil det, for omtrent sex

Maaneder siden, begav sig, at den gamle Mand spiste formeget af sin Ostetærte, og derved paadrog sig en Sygdom i Maven, hvoraf han døde. En Fjerdedeel af sin Formue, sit Huus, sine Meubler, Slaver, kort, Alt, hvad han, efter de mohamedanske Love, kunde efterlade den skjønne Shekerleb, testamenterede han sin nu trøstede Enke.

I kan let tænke Jer, at en saa smuk, ung og riig Enke snart fik Tilbedere, men hun besluttede, ei at gifte sig, før hun fandt en Mand, som hun kunde elske, og som hverken Egennytte eller Ærgjerrighed gjorde til hendes Beiler.

Da hun boede ligeoverfor et af de første Kaffehuse i Staden, lagde hun Mærke til dem, som besøgte det, og snart fandt hun i Eder en Mand, gandske som hun ønskede sig ham. Min Broder eier hiint Kaffehuus, og ham spurgte jeg, hvo og hvad I var. Hans Svar behagede min Frue meget, og vi søgte Eders Bekjendtskab. Resten veed I.

Det havde jeg ikke ventet. Istedetfor Hemmeligheder og Forklædninger, istedetfor at bestige Mure og gaae ind af Vinduer, istedetfor de dragne Sværd og blodige Dolke, som ledsage et tyrkisk Elskovseventyr, saae jeg Intet uden Rigdom, Magelighed og Fred for alle Fremtidssorger. Jeg velsignede min Stjerne; kort, jeg meente, min Lykke var gjort. Jeg var saa henrykt over det, jeg hørte, at jeg svarte i tusinde usammenhængende Talemaader, lovede den skjønne Enke evig Kjærlighed, og den Gamle en glimrende Belønning.

Kun een Omstændighed er der endnu, sagde hun: som min Frue vil have Vished om, inden hun seer Eder hos sig, nemlig Eders Families Anseelse og Eders Formues Størrelse. Hendes Brødre og Fræn-der ere nemlig meget stolte, og vilde sætte Himmel og Jord i Bevægelse, hvis hun indlod sig i en uværdig Forbindelse.

Skjøndt jeg slet ikke var forberedt herpaa, gjorde mig dog den Lykke, som ventede mig, saa veltalende, at jeg, uden at betænke mig et Øieblik, tog Ordet: „Familie? Familie, siger I? Hvo kjender ikke Hadschi Baba? I maa spørge fra Yemens Grændser til Iraks og fra det kaspiske Havs Bredder indtil det yderste Oceans — og I vil finde, at mit Navn er velbekjendt allevegne."

„Men hvo var Eders Fader?" spurgte hun. — „Min Fader? gjentog jeg: Han var en Mand af stor Magt. Flere Hoveder kom under hans Haand, og flere Folk tog han ustraffet ved Skjæget, end selve Wechabiternes Høvding." — Og det kunde jeg sige med Sandhed, da min Fader havde været Barbeer i Ispahan.

Derved vandt jeg Tid til, i al Hast at forfærdige et lidet Stamtræ. Jeg vedblev: „Forlanger den Skjønne høit Blod, saa søge hun det hos mig. Hen-des Byrd kan ikke være ædlere, end min. Arabisk Blod flyder i mine Aarer, og det af den reneste Art. Min første Ahnherre, Katir ben Khur, ben Asp, ben Al Madian, var af Stammen Koreisch, og det bragte ham i direkte Slægtskab med vor benedide-de Prophets Familie."

„Allah! Allah! udraabte den Gamle: Det er Nok, alt Nok: og naar Eders Rigdom ligner Eders Byrd, have vi intet videre at ønske. — „Rigdom? sagde jeg: Nu, jeg kan ikke rose mig af meget Guld, thi hvilken Kjøbmand har rede Penge? I veed, saa godt som jeg, at de altid stikke i Varene, som ere adspredte over forskjellige Dele af Verden, og at de vende tilbage med Aager til sin Tid. Mine persiske Silke- og Floielstøier gaae nu til Khorassan og bringe mig Lammeskind tilbage fra Bokhara. Mine Agenter ere i Mesched med Slangehuder, og have svære Penge med, for at kjøbe Kaschemirs Shawler og indiske Ædelstene. I Astrakan omtuskes mine Bomuldsvare mod Zobelskind, Klæde og Glas. Kort, bestemt at sige, hvormeget jeg eier, vilde være ligesaa vanskeligt, som at tælle Axene paa en Hvedemark.

„Lovet være Allah! udbrød hun: Alt er nu som det skal være, og der kan skrides til nærmere Bekjendtskab. Naar Natten bryder ind, venter jeg at finde Eder paa Gadehjørnet, for at føre Eder ind til den deilige Shekerleb, og saasandt I behager hende, skal Intet opholde Eders Lykke. Kun eet Raad har jeg endnu at give Jer, dette nemlig, at I maa gjøre meget af Flødetærter. I enhver anden Henseende tænker hun frit og uden Fordom. Allah give Eder sin Fred!" — Jeg gav hende to Guldstykker, som hun modtog uden Vægring; derpaa gik hun hort, og overlod mig igjen til mine Betragtninger.

„Ak, Hadschi! tiltalte jeg mig selv, idet jeg gik hjem: Ved Din Faders Skjæg og ved Din egen Sjel,

dennegang har Du vist, hvad Forskjel der er paa en Daare og en Viismand. Du har gjort Dine Sager fortræffeligt!" Det var nødvendigt, at jeg gav mig et Skin af Formuenhed og havde en velfyldt Pung, samt en Paaklædning, som passede for min tilkommende Stand. Alle mine Penge vare slupne. Jeg gik derfor til en gammel Handelsmand, som havde sit Kammer ved Siden af mit i Herberget, og bad ham laane mig halvtredsindstyve Guldstykker paa alle de Piberor, jeg endnu havde tilbage.

„Min Søn, sagde han: hvad skal det sige? Hvad vil I gjøre med alle de Penge i saadan Hast? Er I galen, eller er I bleven en Spiller?" — „Gud forlade mig, svarte jeg: hverken er jeg en Daare eller en Spiller. Min Hjerne er i gandske god Orden, og Verden har fundet Behag i mig, men giv mig Pengene, og siden skal I erfare Alt." Han føiede mig, thi han havde Sikkerhed nok. Strax indkjøbte jeg nu endeel smukke Sager til min Garderobes Berigelse, gik i Bad, og klædte mig som en Mand af høieste Stand.

Det skumrede, og jeg var paa Pletten. Den Gamle kom og førte mig ind i Huset. Jeg henrykktes ved den store Velstand, jeg saae i den hele Indretning, thi jeg betragtede mig allerede som Eiermand af Alt, hvad jeg saae. Gjennem mangfoldige Værelser kom jeg til et Gemak, kun oplyst af een eneste Lampe. Paa en Divan sad her Gjenstanden for alle mine Ønsker. Hun var tilsløret fra Hoved til Fod, og Alt, hvad jeg kunde skimte af hendes Person, var et Par

glindsende sorte Øine, der syntes at spille af Glæde over min ængstelige Nysgjerrighed.

Hun gav mig et Vink med Haanden at sidde ned. Jeg tog mine Tøfler af, og satte mig paa Kanten af Sophaen. Efterat vi havde siddet nogle Minuter ligeoverfor hinanden, uden at sige hinanden Andet, end de sædvanlige Artigheder, bød hun den Gamle gaae ud, og idet hun bøiede sig forover, som om hun vilde tage sin Vifte, der lage paa den anden Pude, lod hun sit Slør falde, og viste mig det deiligste Ansigt, Naturen nogensinde har dannet.

Flux kastede jeg mig for hendes Fødder, og udgjød mig i saadan Strøm af Kjærligheds- og Beundrings-Yttringer, at jeg ikke lod nogen Tvivl tilbage om mit Hjertes Ømhed, min Vittigheds Skarphed og min Smags Fortræffelighed. Kort: Emirsenken havde al Grund til at være fornøiet med sit Valg, og hun tøvede ei heller med at gjøre mig til sin Fortrolige.

„Jeg er i en mislig Stilling, sagde hun: og det onde Øie, Mange kaste paa mig, har fyldt min Sjel med Bitterhed. Beilere bestorme mig fra alle Kanter, og mine Frænder anmasse sig en Ret over mig, som om jeg var en Deel af min salig Gemals Efterladenskab — evig Velsignelse være med ham! Kun een Udvei seer jeg, nemlig at vælge mig en anden Mand. Skjebnen har ført Eder til mig, og min Forlegenhed har taget en Ende."

Hun underrettede mig nu om de Anstalter, som hun, hvis jeg samtykkede deri, havde truffet til vor øieblikkelige Forbindelse. En lovlærd Mand var allerede i Huset, for at udfærdige de fornødne Papirer.

Paa saadan Hast var jeg ikke gandske forberedt; jeg følte mit Hjerte foruroliget, som om det svævede mellem Himmel og Jord. Men jeg undlod ikke at gjentage mine Forsikkringer om evig Kjærlighed og Hengivenhed.

Strax førtes nu Juristen ind; han forevisste mig Ægteskabskontrakten, hvori han allerede havde indført min Tilkommendes Medgift, der bestod af hendes egen Formue, og spurgte mig nu, hvad jeg agtede at lade indføre fra min Side.

Nu begyndte jeg paa den gamle Vise, at en Kjøbmand aldrig kunde bestemme sin Formue, eftersom den stak i hans Vare, der vare adspredte over hele Verden. Dog var jeg villig til, at forskrive min Kone Løst og Fast, Alt, hvad jeg eiede.

Det er meget gavmildt, bemærkede den Lovlærde: men vi forlange noget Bestemtere. For Exempel, hvad eier I her i Constantinopel? Uden vigtig Hensigt kan I ikke være kommen saa langveis fra. Forskriv den Formue, I her paa Stedet er raadig over, det være sig rede Penge, Vare eller Huse, og det er for det første nok." — „Nu godt, sagde jeg: nu godt, jeg vil strax gjøre et Overslag. I kan skrive, at jeg giver tyve Punge i Penge og Ti i Klæder." — Dermed var man tilfreds. Vi satte vort Segl under Dokumentet, og Ægteskabet erklæredes lovligt at være. Istedetfor at vende tilbage til mine Piberør, gik jeg, med al en alvorlig Tyrks Værdighed, ind i mit Harems inderste Gemakker.

Min skjønne Gemalinde underholdt mig adskillige Dage i Rad med saa mangfoldige Historier om sin Families Ænker, at det bares mig fore, som om jeg var kommen i en Skorpionrede. Hun meente, vi maatte være meget vaersomme i, at underrette hendes Brødre om vort Giftermaal. Thi skjøndt vi nu, paa lovlig Maade, vare Mand og Kone, havde de dog Indflydelse nok for at skade os, hvis vi ikke firede for dem. Hun havde udspredt det Rygte, at hun stod i Begreb med at ægte En af de rigeste og anseeteste Kjøbmænd fra Bagdad, og i en Samtale med sine Brødre havde hun ikke nægtet det. Hun forlangte nu, at vi skulde bekjendtgjøre vort Giftermaal, og foreslog til den Ende, at vi skulde give hendes Familie en glimrende Fest.

Deri samtykkede jeg strax, og var hjerteglad, saasnart at finde en Leilighed til, at stille min Velstand til Skue. Jeg fæstede en stor Mængde Tjenere, ombyttede den salig Emirs Pibeforraad med Andre af større Værd, kjøbte et nyt Service forgyldte, emaillerede og med kostelige Stene indlagte Kaffekopper — kort, jeg indrettede Alt paa en stor Fod, og skjøndt jeg kun var en født Skjæggeskraber, tør jeg dog nok sige, at jeg i Blik, Maneer og Holdning spillede min nye Rolle til en høi Grad af Fuldkommenhed.

Inden Festen fandt Sted, aflagte jeg et formeligt Besøg hos mine nye Slægtninger. Jeg kan ikke sige, hvad jeg følte, da jeg reed gjennem Hovedstadens Gader paa en af Emirens tykke Heste med Fløiels Dækkener, som slæbte efter den, og omgiven af en Skare velklædte Tjenere. At see, hvorledes den

store Hob gjorde Plads for mig, saae op til mig og lagde Hænderne paa Brystet, da jeg reed forbi — at føle og at høre, hvorledes min Ganger tyggede paa Bidselet og bevægede sig under mig, som om den var stolt af sin Byrde — dette var hartad mere, end jeg kunde bære — jeg var ude af mig selv!

Mine Besøg løb bedre af, end jeg havde kunnet vente. Min Kones Brødre behandlede mig med udmærket Høflighed. De talte meest om Handelsanliggender, og jeg stræbte at overbevise dem om Vigtigheden af mine Kjøbmandsforetagender, hvilket ogsaa syntes at lykkes mig.

Festdagen kom og gik til min fuldkomneste Tilfredshed, og jeg viste mig ved denne Leilighed fra en saa glimrende Side, at der gik Ry deraf over den halve Stad. Dog begyndte jeg alt at føle, hvor besværligt det var, at jeg skulde have min Kone at takke for alle disse Herligheder, thi jeg fandt efterhaands, at hun var temmelig trættekjær, ikke blot hvor Talen var om Tærter, men næsten ved alle Leiligheder.

Jeg besluttede, i al min Pragt at aflægge mine Landsmænd et Besøg, for at vise dem, hvad Mand jeg var bleven. I et glimrende Optog begav jeg mig til det Herberg, hvori jeg nys havde logeret som Piberørshandler. Da jeg kom did, syntes Ingen at kjende mig, men Alle kappedes om, at vise mig Ære. Jeg spurgte efter den gamle Kjøbmand, af hvem jeg havde laant de 50 Guldstykker, medens mine Tjenere udbredte et prægtigt persisk Teppe til mit Sæde. Han kom, og satte sig, med sky Ærbødighed, paa den yderste Kant af Teppet, uden at kjende mig. Men da jeg

begyndte at tale, skottede han til mig med nysgjerrige Øine, og omsider udraabte han: „Ved Prophetens Skjæg, enten er J Hadschi Baba, eller Ingen."

Nu gav jeg mig tilkjende, og fortalte ham Alt. Men saasnart mine Landsmænd hørte, at det var Hadschi Baba, som bar denne mægtige Turban og denne svære Pels, og at den hele pragtfulde Omgivelse tilhørte hans Person, brød deres Misundelse ud i de hadefuldeste Yttringer.

„Hvad? Er det Hadschi Baba? sagde En: Barberdrengen fra Ispahan? Gid hans Faders Grav maa vorde vanhelliget og hans Moder skjændet!" — „Ei! raabte en Anden: Du har ikke taget Tyrkerne daarligt ved Skjæget; gid de maae tage Dig ved Dit igjen!" — „See engang, skreg en Tredie: hans store Turban og hans vide Beenklæder og hans Piber! Hans Fader har aldrig seet slige Ting, ei engang i Drømme!"

Hvad skulde jeg gjøre? Jeg paatog mig saamegen Værdighed som muligt, stod op fra mit Sæde, steg tilhest, og reed bort, forfulgt af de værste Stikkerier og foragteligste Udtryk. — Jeg kom hjem, men her gik det mig ikke bedre. Shekerleb, min Kone, kom mig imøde og forlangte, at jeg ufortøvet skulde erstatte hende de Penge, hun ved Bryllupet havde lagt ud til Klæder. Hun plagede mig saalænge med dette ufornuftige Andrag, at jeg, ærgerlig nok tilforn, gav min Harme Luft i de heftigste Talemaader, og viste mig som en rasende Løve.

Hun blev mig Intet skyldig, men hidkaldte alle sine Qvinder, og nu saae jeg mig angreben af en saa-

dan Hylen, Skjælden og Haandklappen, at jeg maatte give tabt, flye ind i mit eget Værelse og lukke Døren af. O, hvor elendig følte jeg mig ikke! Jeg følte mig fangen i min egen Snare, og fordømte alle mine usalige Løgne.

Natten tilbragte jeg i Feberhede, og kunde ikke sove. Neppe var Dagen frembrudt, før en Tjener meldte mig, at min Kones Brødre, tilligemed nogle andre Personer, ønskede at tale med mig. Greben af en gruelig Anelse svarte jeg rystende: I Prophetens Navn, lad dem komme ind, og hold Piber og Kaffe paa rede Haand. Min Seng blev sammenrullet og bragt ud. Nu kom mine Gjæster ind, En efter En, i et stille Tog, og satte sig paa Divanen. Det var min Kones Brødre, hendes Farbroder og hans Søn, og endnu en Mand, som saae meget mørk ud, En stor Hob Tjenere ledsagede dem, som blev staaende i en Række indenfor Døren, og foran dem stillede sig to Karle med ægte Banditansigter. Jeg forsøgte at stille mig gandske uskyldig og rolig. Efterat jeg havde sagt mine Fremmede enhver optænkelig Artighed, befalte jeg, man skulde bringe Kaffe og Piber.

Nu tog den ældste Broder Ordet og sagde: „Hadschi, see paa mig! Holder I os for Dyr uden Forstand og Tænksomhed? Eller troer I at have en besynderlig Forrettighed til, at tage Menneskenes Skjæg i Eders Haand, og gjøre dermed, hvad Eder lyster?" — „Hvad skal det sige? svarte jeg: O min Aga! Jeg er Ingen, jeg er Intet. Jeg er mindre, end en Unze Støv." — „Menneske! sagde den anden Broder i hidsigere Tone: Ingen, Intet, siger I? Nu,

hvad har I gjort os til? Er I kommen den lange Vei fra Bagdad, for at lade os dandse som Aber efter Eders Pibe?" — „O, Allah stor og god: raabte jeg: Hvad er alt Dette? Hvi taler I i denne Tone? Hvad har jeg gjort? Tal, og tal Sandhed!" — „Ak, Hadschi! Hadschi! sagde min Kones Farbroder, og rystede sit graa Skjæg den hele Tid: I haver ædt megen Afskyelighed!" — „Men hvad har jeg gjort? sagde jeg til ham: Ved min Sjel, sig frem!" — „Hvad I har gjort? spurgte han: Er Løgn Intet? Er Tyveri Intet? I maa være et sjeldent, skamløst Menneske, naar I kalder slige Ting Intet!" — „Maaskee, sagde den ældste Broder: anseer I det for en stor Ære, at en Barbeersøn fra Ispahan viser en af de rigeste Familier i Constantinopel, naar han ægter dens Datter!" — „Og, lagde den Anden til, maaskee troer I, at en usalig Piberørshandler er en heel Kjøbmand!" — „Hvad betyder alt dette? raabte jeg: Ville I dræbe mig, saa gjører det snart, men pine mig ikke længe!" — „Jeg vil sige Jer, hvad det betyder, Menneske uden Tro og Love! sagde den mørke Mand; I er en Usling, som ikke fortjener at leve! og naar I ikke strax opgiver alle Fordringer paa Eders Kone, og paa Alt, hvad hendes er, og pakker Jer herfra, da — seer I de to Mænd hist? — de skulle banke Sjelen ud af Eders Legeme lige saa let, som de banke Tobakken ud af deres Pibe. Jeg har talt, og det staaer til Eder, at handle."

Og nu stormede hele Selskabet løs paa mig, og sagde mig en Mængde ubehagelige Sandheder. Jeg lod Stormen rase ud, og besluttede at forsøge, hvad

en liden Modstand vilde udrette. „Og hvo er I, sagde jeg til den morke Mand: at I vover at komme i mit Huus og behandle mig som Eders Hund?" — "Hvo jeg er? spurgte han med Tordenstemme: Spørg dem, som have bragt mig hid. Jeg og mine Folk handle efter høiere Befaling." — „Men, tog jeg Ordet i mildere Tone: jeg har endnu ikke hørt, at min Hustru samtykker i Eders Forslag. Hun opsøgte mig først, og jeg ikke hende." — „Hvad hende angaaer, sagde den ældste Broder: saa vær gandske rolig. Hun ønsker Skilsmissen endnu ivrigere, end vi." — „Ja, ja, i Prophetens Navn, ja, lader ham gaae med Fred! For Allah's Skyld, lader mig vorde ham qvit!" saa skreg min Kone, idet hun stak Hovedet ind gjennem Døren, som førte til hendes Værelser.

Nu fattede jeg mig og raabte: „Er det saa, saa være det saa! Jeg vil Intet vide af Shekerleb, eller af hendes Penge, eller af hendes Brødre, eller af hendes Farbroder, da de ikke ville vide Noget af mig! Men det vil jeg sige, at de have behandlet mig paa en for Muselmænd høist uværdig Maade. Var jeg en Hund iblandt Vantroende, da havde de behandlet mig bedre!" — Herpaa udsagde jeg, med stort Eftertryk, følgende Forbandelse af Koranen over dem: „I skulle have Klæder af levende Ild, som slutte tæt til Eders Lemmer; kogende Vand skal udøses over Eder; Eders Tarme og Huder skulle opløses, og i denne Tilstand skulle I vorde slagne med gloende Jernkoller og med Svøber, hvis Remme ere gjorte af Lyn, og hvis Knald ligner Tordenens Brag!"

Mens jeg udsagde disse Ord, stod jeg midt i Værelset, og afførte mig alle de Klæder, jeg havde kjøbt for min Kones Penge, Stykke for Stykke. Derpaa fordrede jeg en gammel Kappe, som oprindeligen havde tilhørt mig, kastede den over mine Skuldre, og skred ud af Gemakket med al et forurettet Menneskes Stolthed.

Det varede en god Stund, inden jeg kom ret til Fornuft igjen. Langt om længe kom jeg saavidt, at jeg kunde snakke med mig selv. Hvad der er skeet, er skeet, sagde jeg, og Fred være dermed! Men jeg er dog en Muselmand, og har ligesaa stort Krav paa Ret som enhver Anden. Aldrig endnu har jeg hørt, at en Kone har jaget sin Mand paa Døren, og jeg indseer ikke, hvi jeg skal finde mig i, at være den første Mand, som Sligt vederfares. Jeg er en Perser saavelsom en Muselmand. Jeg vil opsøge den persiske Gesandt, og saasandt han er en Mand, vil han skaffe mig Ret!"

Jeg ilte nu at opsøge Gesandten, som for kort siden var kommen i et vigtigt Ærinde til den høie Port. Mirza Firoug — det var hans Navn — var en af de smukkeste Mænd, jeg har seet. Han havde en Ørnenæse, store, funklende Øine, en skjøn Mund og blændende hvide Tænder; hans Skjæg opvakte Alles Misundelse, som saae det — kort, han var en fuldkommen Mand. Efterat vi havde vexlet de Troendes sædvanlige Hilsener, sagde han til mig: „Er I en Perser?" — „Ja, svarte jeg, til Eders Tjeneste." — „Hvi er I da klædt som en Tyrk? sagde han: Allah være lovet, at vi have en Konge og et

Fædreland, som vi ikke behøve at skamme os ved." — „Ja, svarte jeg: Eders Bemærkning er sand, og jeg er vorden mindre end en Hund, siden jeg klædte mig som en Tyrk. Mine Dage ere hengangne i Bitterhed og min Lever er opløst i Vand, siden jeg har indladt mig i en Forbindelse med dette forhadte Folk Min eneste Tilflugt er Gud og J." — „Hvorledes det? vedblev han: Tal!"

Nu fortalte jeg mit Eventyr. Med største Deeltagelse hørte han til, og afbrød mig tidt, idet han skoggerloe, med de Udraab: Ah, velgjort! — O, Du pudsige Bankerotteur! — Ved Allah, der har J Eder snildt ad! — Jeg selv havde ikke kunnet gjøre det bedre!

Men da jeg nu fortalte, hvilken Streg mine misundelige Landsmænd havde spillet mig, fortalte Slutningsscenen i mit eget Huus, og gjentog de Ord, hvormed jeg havde taget Afsked derfra, da brast han — istedetfor at han, som jeg ventede, skulde have beklaget mig — i saadan Latter, at jeg troede, Aarerne i hans Pande skulde springe.

„Men, vedblev jeg: behag dog, o min Aga, at betragte mine Vilkaar! Istedetfor den Seng af Roser, hvorpaa jeg sov, har jeg ikke Saameget som en Pude, at hvile mit Hoved paa. Istedet for de prægtige Heste, jeg pleiede at ride, vilde jeg agte mig lykkelig, om jeg nu blot var Eier af et Muulesel. Og naar jeg tænker paa den Luxus, hvori jeg levede, paa mine fine Klæder, min Tjenerskare, mine Marmorbade, mine Piber, mine Kaffekopper — og nu staaer her som en Betler — "

„Hvad kan jeg gjøre derved? afbrød han mig: Jeg er hverken Eders Fader eller Eders Farbroder, hverken en Kadi eller en Mufti, at jeg skulde kunne blande mig i Eders Strid, eller paakjende den. Hvad hjalp det Eder ogsaa, om I fik Eders Kone igjen? Hvortil hjalp Jer al Eders Rigdom, naar man, Dagen efter at I havde gjenvundet den, fandt Jer død i Eders Seng? Nei, nei, laan mig Eders Øre og hør et godt Raad. Kast Eders tyrkiske Dragt og vord atter en Perser, saa vil jeg see, hvad jeg kan gjøre for Eder. Eders Historie har jeg hørt med Deeltagelse, Eders Vittighed er træffende, Eders Manerer behagelige, og troe mig, der gives noget Bedre i Verden, end at smøge hele Dagen af en lang Pibe, uden anden Livsplan, end den, at sove paa en Rosenseng og ride paa en tyk Hest. Imidlertid kan I opslaae Eders Bolig her, og betragte Eder som En af mit Følge." — Jeg nærmede mig ham, kyssede hans Knæe til et Tegn paa min Taknemmelighed, og trak mig tilbage.

Da Gesandten lærte at kjende mig nøiere, mærkede jeg, at hans Velvillie mod mig forøgedes meer og meer. Han brugte mig til at indhente Efterretninger, og talte gandske aabenhjertigt med mig om sin Regjerings Anliggender. — Da jeg i hele mit Liv ingen anden Bestræbelse havde havt, end at gjøre min egen Lykke, havde jeg kun bekymret mig lidet om Verdens Løb i det Store. Af Folkefærdene kjendte jeg, saa at sige, kun mine Landsmænd og Tyrkerne. Chineserne, Indianerne, Affganerne, Tartarerne, Kurderne og Araberne, vare mig kun af Navn bekjendte; enkelte afrikanske Slaver havde jeg seet her og der.

Af Frankerne vare Russerne de, vi kjendte meest til i Persien; ogsaa havde jeg hørt tale om de saakaldte Ingliz og Franciz. Da jeg kom til Constantinopel, stødsede jeg ved at høre, at der, foruden de tre Nævnte, fandtes endnu flere frankiske Nationer, men, sysselsat med mine egne Anliggender, havde jeg kun erhvervet mig liden Kundskab om dem. — Nu, da jeg nød Gesandtens Omgang, havde mine Tanker taget en ny Retning, og det varede ikke længe, inden han skjenkede mig sin hele Tillid.

Da han en Morgen havde faaet Breve fra sit Hof, lod han mig kalde til sig, for at tale med mig i Eenrum. „Hadschi, begyndte han: I er en Mand, der ikke er bange for at spøge med Andres Skjæg, en Mand, som kan udsuge Marven af en Ting, uden at berøre dens Ydreside. En Saadan søger jeg just, og naar I vil tjene mig og Eders Schach, Kongernes Konge, da skal Eders Ansigt, saavelsom mit, vorde vasket hvidt, og vore Isser skulle berøre Skyerne."

„Alt, hvad jeg formaaer, svarte jeg: staaer til Eders Tjeneste. Jeg er Eders Slave, og vil selv lægge mit eget Øre i Eders Haand. Befal over mig. Ved mit Hoved og mine Øine, jeg er rede!"

„Maaskee har I hørt, vedblev han: at Gjenstanden for min Sendelse bestaaer i, at kjøbe Slavinder til Schach'en, og saa videre; naturligviis er dette kun for at blænde Mængden. Agt vel paa, hvad jeg nu vil sige Jer: For nogle Maaneder siden kom en Gesandt fra Europa til Persien; han var didsendt fra en vis Boonapoort, som kalder sig Keiser af Frankrig, for at bringe Schach'en et Brev, tilligemed anseel-

lige Forærninger. Han overrakte Fuldmagter, ifølge hvilke hans Ord gjælder ligesaafuldt som hans Herres. Sandt at sige, gjorde han meget Væsen af sig selv, og talte om alle andre frankiske Nationer, som om de vare Skarn under hans Fødder. Han lovede, han vilde tvinge Russerne til, at give os deres Erobringer i Georgien tilbage; han sagde end ydermere, han vilde erobre Indien til os og fordrive Engellænderne derfra — kort, han lovede at gjøre Alt, hvad vi kunde forlange. Sandt er det, vi havde tilforn hørt tale om Franskmændene, og vidste, at de forfærdigede fiint Klæde og riig Brokade, men vi hørte aldrig før, at de kunde gjøre alt det, som deres Gesandt forkyndte. Vi havde ogsaa hørt Noget om deres Angreb paa Ægypten, thi Kaffepriserne vare stegne derved; desligest erindrede man, at der, i vore gamle Khaners Tid, var kommen en Gesandt til det persiske Hof fra en vis Schach Ludvig af Frankrig, men hvorledes denne Boonapoort var bleven Schach, det kunde intet Menneske i Persien forklare sig. De armeniske Kjøbmænd, som bereise hele Verden, stadfæstede, at der, saavidt de vidste, virkeligen existerede en saadan Person, og at han var en stor Urostifter. Kongen besluttede at modtage hans Gesandt; men om de Papirer, som han fremlagde og som vare skrevne i Ziffre, Ingen forstod, vare ægte eller falske, eller om Alt, hvad han sagde, havde Hensyn dertil eller ei, hvo kunde sige det? Vore Vezierer forstode sig ikke derpaa; vor Schach, som veed alle Ting under Solen, var herigandske ukyndig; og naar jeg undtager en Armenier, som havde været i Marst-

lia, en Stad i Frankrig, fandtes der ved Kongernes Konges Throne ikke een Eneste, som kunde lede noget Lys ind i vore Hoveder, eller i ringeste Maade forklare, om denne Boonapoort eller hans Udsending vare Bedragere eller ikke. Dog forbleve vi ikke længe i denne Tvivl, thi da de engelske Vantroe, som drive Handel mellem Persien og Indien, vare underrettede om Gesandtens Komme, afsendte de strax en Agent med Breve, hvori de bade, at Hiin maatte vorde bortviist. Ja, de gjorde saa overordentlige Anstrengelser for at forhindre hans Lykke, at vi snart opdagede, der var en god Deel at vinde hos disse iversyge Hunde. „Ved min Krone! raabte Schach'en: Alt dette kommer af mine gode Stjerners Indflydelse. Her sidder jeg paa min Throne, imedens de urene Hunde fra Nord og Syd, fra Øst og Vest, komme hid og byde mig rige Gaver, hvis jeg vil tillade dem, at køvles og slaaes ved dens Fod. I Prophetens Navn! lad dem komme." Dog indlod han sig ikke paa Noget, thi da man har sagt ham, at der i Constantinopel fandtes Prove af alle europæiske Nationer, som sammesteds havde hver sin Gesandt, har han i sin Viisdom fundet for godt, at hidsende mig, for at indhente alle de Efterretninger, vi behøve, paa det de Tvivl kunne løses, som herske i Persien angaaende Franskmændene og Engellænderne. Nu, Hadschi, jeg er kun een Mand, og dette er, som jeg har fundet, en Sag, der kan give halvtredsindstyve Mennesker nok at bestille. Franskerne bestaae af mange, mange Nationer. Neppe hører jeg eet Sviin, før et andet begynder at grynte, og strax efter atter et, indtil jeg finder, at det er ble-

ven en heel Hjord. Af mine Folk venter jeg ikke Meget, men af Eder destomere. I forstaaer det tyrkiske Sprog, og det vil være Eder til stor Fordeel. Jeg vil give Eder en Afskrift af de Forholdsregler, Schach'en har foreskrevet mig. Gak nu, sæt Eder i en Krog, og eftertænk, hvad der er at gjøre." Herpaa forlod han mig. Men jeg gik med mine Forholdsregler hen paa en nærliggende Kirkegaard, for uforstyrret at overveie dem.

For det Første skulde Gesandten udforske, hvad Omfang Landet Frangistan havde, og om den Schach, som var bekjendt i Persien under Navn af Frankenschach, virkeligen existerede, samt hvad hans Hovedstad hed. For det Andet skulde han undersøge, hvormange Stammer Frankerne talte, om man inddeelte dem i Stadboere og Ørkenboere, ligesom i Persien, og hvo deres Khaner vare, og hvorledes de bleve regjerede. For det Tredie skulde han udspeide, hvor stort et Omfang Frankrig havde, om det var en Stamme af Frankerne eller et særskilt Kongerige, og hvo den vantroe Boonapoort var, som kaldte sig dette Lands Keiser. For det Fjerde skulde han især fæste sin Opmærksomhed paa det, som angik de saakaldte Ingliz, der allerede forlængst have gjort sig bekjendte i Persien ved deres fine Klæde, deres Uhre og deres Penneknive. Han skulde erkyndige sig om, hvad for et Slags Vantroende de vare, om de boede hele Aaret rundt paa en Øe, uden at besidde en varm Egn, hvorhen de om Sommeren kunde vandre, og om ikke de Fleste af dem boede paa Skibe og levede af Fiske. Og naar saa var, hvorledes det da kom sig, at de havde taget In-

dien i Beſiddelſe. Endydermere ſkulde han beſvare det i Perſien ſaalænge omtviſtede Spørgsmaal, hvorledes Engelland og London var forbunden med hinanden, om nemlig Engelland var en Deel af London, eller om London var en Deel af Engelland? For det Femte ſkulde han ſkaffe tilforladelig Underretning om, hvo og hvad det ſaakaldte Coompani mon være, hvorom man talte ſaameget — paa hvad Maade samme var forbunden med Engelland — om det, ſom Ordet gik, var en gammel Kone, eller om det beſtod af mange gamle Koner, og om det Sagn, at ſamme aldrig forgik, ikke var et Eventyr. For det Sjette forlangtes beſtemte Efterretninger om den nye Verden. Til Syvende og ſidſt ſkulde han ſkrive en almindelig Krønike om Frankerne, og ſkaffe ſig Kundſkab om, hvorledes man letteſt kunde vænne dem af med Viin og Svinekjød, og omvende dem til den ſande og eneſte Tro, det vil ſige, til Islam.

Efter at jeg vel havde overveiet alle disſe Punkter, tænkte jeg, det vilde være let, at faae dem beſvarede, eftersom jeg, i mine Velmagtsdage, havde gjort et fortroligt Bekjendtſkab med en Skriver hos den daværende Reis-Effendi. Jeg kjendte det Kaffehuus, han beſøgte, og beſluttede at oplede ham der.

Med denne Tanke begav jeg mig ſtrax til Geſandten, der ſyntes ſaa henrykt, at han ſtrax viſte mig den Ære, at tilſkrive ſig ſelv dens hele Fortjeneſte. „Sagde jeg det ikke? raabte han: Sagde jeg ikke, at I var et forſlaget Hoved? Erkjend altſaa, at jeg har et gjennemtrængende Blik, og at vi, hvis jeg ikke

havde været, aldrig havde opdaget denne Skriver, der skal sige os Alt, hvad vi ville vide." — Han gav mig Fuldmagt til, om fornødent gjordes, at love Skriveren en Foræring, og nu gik jeg hen at opsøge ham. Det lykkedes mig strax. Jeg nærmede mig ham under mange Venskabsyttringer, og bestilte Kaffe til os Begge. Snart var Samtalen i fuld Gang. I Underholdningens Løb trak han sit Uhr op, og strax greb jeg Leiligheden, for at lede Talen paa min Gjenstand.

„Det er et europæisk Uhr, sagde jeg: ikke sandt?" — „Sandske vist, svarte han: der gives ingen Andre i Verden." — „Forunderligt, sagde jeg igjen: disse Franker maae være et overordentligt Folk." — „Ja, gjenmælede han: men de ere Vantroende."

„I Allah's Navn! vedblev jeg, og stak min Pibe i hans Mund: Fortæl mig Noget om dem. Dette Frangistan er et stort Land? Hvor boer Kongen i dette Land?" — „Hvad siger I, Ven? svarte han: Et stort Land, spørger I? Tilvisse, det er et stort Land, som ikke beherskes af een Konge, men af Mange."

„Men jeg har hørt, sagde jeg: at det bestaaer af mange Stammer, som alle have forskjellige Navne og forskjellige Overhoveder — og dog er det i Grunden kun een Nation."

„I kan kalde dem een Nation, om I vil, gjenmælede han: og maaskee er det virkeligen saa. Thi alle rage deres Hage, lade deres Haar voxe, bære Hatte og snevre Klæder, drikke Viin, æde Svinekjød og troe ikke paa den benedidede Mohamed. Men det er en afgjort Sag, at de beherskes af mange Konger,

thi betragt blot de mange Gesandter, som strømme hid, for at gnide deres Pande mod vor keiserlige Ports Tærskel! Her findes saamange af disse Hunde, at man maa sætte sin Tillid til Allah's Barmhjertighed, saa stor er den Ureenlighed, de volde i Staden!"

„I Prophetens Navn, tal videre! badjeg: Og jeg vil nedskrive det! Allah være lovet! I er en Viismand." — Herpaa tog jeg et Blækhorn af mit Belte, og satte mig ilave til at skrive, medens han strøg sig om Skjægget og overtænkte, hvilke de fornemste Nationer i Europa vare.

Som Fortale til sine Efterretninger sagde han: „Men hvorfor gjør I Eder denne Umage? De ere Alle saa gode som Hunde — Alle oprundne af een Moddding, og hvis der gives nogen Sandhed i Himlen, hvis vi skulle troe vor velsignede Koran, ville de Alle komme til at brænde i een Ovn i det tilkommende Liv. Men nok derom. Lad mig see — der er nu for det første den østerrigske Vantroende, vor Nabo, en fredelig, tobaksrøgende Menneskerace, som sender os Klæde, Staal og Glasvare, og beherskes af en Schach, som er oprunden af de Vantroendes ældste Slægt. Derpaa komme hine Kjettere af Moskoviter, en yderst ureenlig og forbandet Slægt. Deres Land er saa stort, at den ene Ende deraf skal være begraven i evig Snee, medens den anden svides af Solheden. De ere isandhed vore Fjender, og naar vi ihjelslaae dem, saa raabe vi: Maschallah! Gud være lovet! Mænd og Qvinder herske vexelviis i dette Land, men deri ligne de os, at de ombringe deres Herskere næsten

ligesaa ofte som vi. Fremdeles er der en preussisk Vantroende, som skikker os en Gesandt, Allah allene veed, hvorfor; thi vi behøve ikke saadant Kryb, men I veed vel, at den keiserlige Port staaer aaben for Hunden saavelsom for den Troende, thi Forsynets Regn falder paa dem Begge. I Prophetens Navn, hvad skal jeg sige Eder endydermere? Lad see: der ere tvende nordiske Vantroende, som boe ved alle Tings Grændse — Danskerne og Svenskerne. Det er smaae Stammer, som man neppe kan regne blandt Menneskeer, endskjøndt Ordet gaaer, at Danmarks Schach er den Egenmægtigste blandt Frankekongerne, thi han har ei engang Janitskarer, som gjøre ham hans Villie stridig. Svenskerne derimod ere blevne berømte ved en Galning, som engang førte en fortvivlet Krig i Europa, brød sig lidet om, i hvad Land han sloges, naar han blot kunde slaaes, og paa et af sine rasende Tog marscherede til vore Grændser, hvor han beed om sig som et glubende Dyr, men dog omsider blev tagen tilfange. Ved denne Omstændighed fik vi noget Kjendskab til hans Nation, thi, ved Allah's Velsignelse! Ellers havde vi aldrig vidst, at den var til. — Endnu vil jeg omtale en Anden, som man kalder Hollændere; dumme, magelige og bondske Vantroende, som ingen anden Ærgjerrighed have, end den, at samle Penge. De pleiede at skikke os en søvnig Gesandt, som underhandlede om Indførelsen af deres Ost, Smør og nedsaltede Fisk, men deres Regjering er bleven tilintetgjort, siden der er fremtraadt en vis Boonapoort, som — ogsaa de Vantroende maa man lade vederfares Ret — ifandhed er, hvad man

kan kalde en Mand, ja, en heel Mand, En, som vi, uden at blues derved, kunne sætte i een Klasse med den persiske Nadir og med vor egen Suleiman."

Her afbrød jeg Fortælleren og raabte: „Boonapoort? Boonapoort? Det Ord var det, jeg vilde høre! Siig Noget om ham, thi jeg har hørt, at det er en sjelden og forvoven Giaour."

„Hvad kan jeg sige, vedblev Hiin: uden dette, at han engang var saameget som Intet, en blot Soldat, og nu er han Sultan over en uhyre Nation, og foreskriver alle Franker Love. Han søgte ogsaa at forurolige os, idet han sendte utallige Hære til Ægyptens Erobring, men han havde glemt, først at prøve de Troendes Sværdod, og var nødt til at trække sig tilbage, efterat han havde sat Skræk i et Par Mamelukker og drevet Beduinerne tilbage i deres Ørkener."

„Gives der ikke ogsaa, tog jeg atter Ordet: gives der ikke ogsaa en vis Stamme af Vantroende, som man kalder Ingliz, det gaadefuldeste Folkefærd paa Jorden, som lever paa en Ø og gjør Penneknive?"

„Ja, gandske vist, svarte han: af alle Franker have de fundet meest Naade for vor store og ophøiede Sultans Øine. De ere mægtige i Skibe, og i Uhre, samt i fint Klæde have de ikke deres Lige."

„Men hvad har I hørt om deres Regjeringsform? spurgte jeg videre: Bestaaer den ikke af noget Mere, end en Konge?"

„Ja, forsikkrede han: derom har man sagt Eder, hvad sandt er, men I og jeg, hvorledes kunne vi forstaae slige Daarers Luner? De have en Schach, det er unægteligt, men det er Narrerie, at kalde ham med

dette Navn. De føde, klæde og huse ham, give ham en aarlig Indkomst, omgive ham med al en Thrones Glands og Pragt, og tiltale ham med ligesaa skjønne Ord og høie Titler, som vi give vore Herskere, men en Janitskar-Aga har større Magt end han; han tør ei engang give en af sine egne Vezierer Bastonade, han maa nu have begaaet hvad Udaad han vil, hvorimod en Aga, naar han finder det tjenligt, kan skjære Ørerne af den halve Stad, og nyde Lon og Opmuntring derfor. Disse Ingliz have visse Huse fulde af Galninger, som samles et halvt Aar ad Gangen, for at disputere med hverandre. Naar det ene Partie siger: det er hvidt, saa skriger det Andet: det er sort, og de spilde flere Ord paa at afgjøre et almindeligt Stridsspørgsmaal, end en af vore Mufti'er behøvede at bruge i hele sit Liv. Kort, Intet kan vorde afgjort i denne Stat, det være sig nu, at man vil skjære Hovedet af en oprørsk Aga, eller foretage en anden lignende Bagatel, med mindre disse Folk først have disputeret derom. Nu, hvad skulle vi troe? Allah, den Almægtige og Alvise, giver nogle Nationer Viisdom og Andre Daarskab, og vi ville velsigne ham og vor Prophet, at vi ikke ere fødte til at æde disse Vantroendes Usselheder, men kunne smøge vore Piber i Ro ved vort eget fredelige Bosphorus's Strande."

„Besynderlige Ting fortæller I mig der, sagde jeg: og havde jeg ikke hørt dem, da kunde jeg heller ikke troe, at hele Indien tilhører disse Ingliz og beherskes af gamle Qvinder. Er denne Omstændighed Eder ikke bekjendt?"

„Jeg undrer mig ikke, hvad jeg saa hører om dem, svarte han: saa narriske skulle de være overhovedet; men at Indien beherskes af gamle, vantroende Qvinder, har jeg endnu aldrig hørt. Maaskee er det saa. Gud veed det! vedblev han, og hensank i dyb Eftertanke: thi gale Folk gjøre forunderlige Ting."

Efter en Pause tog jeg atter Ordet: „Nu har jeg erfaret Alt, eller gives der endnu flere Vantroende? Ved Eders Skjæg, sig mig det, thi hvo skulde have tænkt, at Verden var saa sammensat!"

Han betænkte sig en Stund, og sagde derpaa: „O ja, jeg har glemt at omtale to eller tre Nationer, men de ere virkeligen neppe Omtale værd. Der gives spanske, portugisiske og italienske Vantroende, som have deres egne Manerer, æde deres Svinekjød og dyrke deres Billeder, men de gjelde ei engang Noget blandt Frankerne. De Første ere bekjendte af deres Pjastre, de Andre sende os nogle Joder, og de Sidste indføre adskillige Dervischer, som betale store Summer til den keiserlige Skat, for at faae Lov til at bygge Kirker og ringe med Klokkerne. Jeg maa ogsaa nævne den saakaldte Papa (Pave), Frankernes Kalif, som lever i Italien og har meget travlt med at omvende Folk, men vi gjøre dog langt flere Proselyter end han."

„Endnu maa jeg gjøre Eder et Spørgsmaal, saa er jeg tilfreds, sagde jeg: Kan I sige mig noget Bestemt om den nye Verden, thi jeg har hørt saamange modsigende Rygter derom, at mit Hoved er gandske forvirret. Hvorledes kommer man did? Under Jorden, eller hvorledes?"

„Vi have ikke Meget dermed at gjøre, svarte han: og derfor vide vi ikke Meget derom. Men det maa være sandt, at man kan komme derhen tilskibs, efter som Skibe, som høre til den nye Verden, virkeligen ere seete her. De ere Alle Vantroende, min Ven, lagde han til med et Suk: og ville Alle vorde stegte i samme Ovn som de europæiske Hunde, saasandt Allah giver Naade!"

Da jeg fandt, at Skriveren ingen Oplysning kunde give om denne Punkt, holdt jeg op med mine Spørgsmaal, bestilte mere Kaffe, og lod vore Piber stoppe paany.

Gesandten var henrykt over de Efterretninger, jeg bragte ham, og saalænge vi bleve i Constantinopel udsendte han mig dagligen, for at indhente flere, indtil vi Begge troede os stærke nok til at kunne bringe en almindelig Europa's-Historie i Pennen, thi en Saadan skulde Gesandten, ifølge sin Forholdsordre, overrække Persiens Schach ved sin Tilbagekomst. Jeg havde saare travlt med at affatte dette kostelige Omrids af en Krønike. Da det var færdigt, udgjorde det et gandske smukt lille Bind, som blev forvaret i en Pung af Silke og Mousselin. Efter at nu Mirza Firoug, som han troede, havde opfyldt Øiemedet af sin Sendelse, lavede han sig til Tilbagereisen, og tilbød, ikke blot at tage mig med, men ogsaa fremdeles at bruge mig i Regjeringens Anliggender, saasnart vi naaede Tehran. Min Glæde var ubeskrivelig.

Vor Reise var lykkelig. I Erivan hørte vi Dagens Nyheder, men kun ufuldkomment; i Tabriz

derimod bleve vi indviede i de forskjellige Anliggender, som satte Landet og Hoffet i Bevægelse. Det Vigtigste var dette, at den franske Gesandt, som Schach'en alt havde modtaget, paastod, at den Engelske, som endnu ikke havde naaet Thronens Fod, skulde bortvises.

Man fortalte endeel Anecdoter om de Midler, hvoraf Begge havde betjent sig til deres Hensigters Opnaaelse, og hele Persien kunde ikke noksom undre sig, at Vantroende gjorde saa lang en Reise og anvendte saamegen Møie og Bekostning, for at strides med hinanden blandt en Nation af sande Troende, som kun havde dem til deres Spot.

For at give sine Fordringer Eftertryk, ophøiede Franskmanden uafladeligen sin Herres Magt, hans Storhed og Overlegenhed i Europa, og aflod ikke at opregne de utallige Hære, han kunde stille i Marken.

Derpaa svarte man ham: „Det kan være sandt Alltsammen, men hvad vedkommer det os? Hele Riger ligge imellem; hvilke Berørelsespunkter er der altsaa mellem Frankrig og Persien?"

„Men, sagde Franskmanden: vi ville tage Indien fra Engellænderne, og ønske at have en anden Passage gjennem Eders Land." — „Hvad angaaer det os? tog Schach'en atter til Orde: I maa gjerne tage Indien, men vi ere ikke tilsinds, at modtage Indqvartering af Jer."

„Men vi ville, vedblev Hiin: erobre Georgien for Eder, sætte Eder i Besiddelsen af Tiflis, og sikre Eder mod Russernes fremtidige Anfald."

„Det er noget Andet! sagde Schach'en: naar vi engang see og høre Virkningerne af Eders Mellem-

komst, saa der ingen Russer findes mere paa denne Side Kaukasus, da ville vi underhandle med Eder, men forinden dette skeer, kunne vi hverken indrømme Eder nogen Passage gjennem vort Land, eller bryde med Engellænderne, som ere vore gamle Venner."

Paa den anden Side sagde Engelskmanden: „Naar de Franske komme til Persien, kunne de ingen anden Hensigt have, end at staae os i Veien; vi forlange altsaa, at I skulle afvise dem." — „Hvorledes? svarte Schach'en: Det kunne vi ikke gjøre. Det vilde være mod Gjæstfrihedens Love. Vort Palladses Port staaer aaben for Enhver."

„Men, erklærede Engellænderen: kun Een af os kan I beholde til Ven. I maa bestemme Eder. Enten er I vor Ven og fordriver de Franske, eller I vender os Ryggen som vor Fjende." — „Hvi skulde vi lægge os ud med Andre, for at behage Eder? Vi ville leve i god Forstaaelse med hele Verden."

„Men vi ville staae Eder bi og give Eder Penge." — „O, det er noget Andet! svarte Schach'en: Siig mig, hvormange, og Sagen er afgjort."

„Saaledes omtrent stode Sagerne, da vi forlode Tabriz. Morgenen efter vor Ankomst til Sultaniah opdagede vi, paa Veien fra Tehran, et langt Tog Ryttere. Vi saae snart, at det var Franker. De bleve ledsagede af en persisk Officeer, som sagde os, at det var det franske Gesandtskab, som reiste tilbage med uforrettet Sag.

Min Gesandt studsede, thi han havde ikke ventet, at Schach'en vilde bestemme sig, for han kom tilbage med sine kostbare Efterretninger, men han mærkede

nok, at det var Engelskmandens Penge, som havde udrettet saa store Ting.

Mirza Firoug blev saare naadigt modtagen af sin Schach, der var tilfreds med de hurtige Svar, han fik paa sine mange Spørgsmaal om de europæiske Nationer. Gesandten talte om hver Gjenstand med saadan Sikkerhed, at man skulde have svoret paa, han maatte være en indfødt Europæer. Alle hørte paa ham som paa et ufeilbarligt Orakel.

Den engelske Gesandt havde naaet Tehran faa Dage før vi, og hans Modtagelse var saa glimrende, som nogen vantro Hund muligviis kunde forlange af vor benedidede Prophets egen Statholder. Paa forskjellige Stationer havde man slagtet Øxne for Fødderne af hans Heste og bestrøet Veien med Sukkerkandis. En Khans Huus blev ham indrømmet til Beboelse, og de Mobler, der fattedes, bleve tagne fra Naboerne. Desligeste blev en smuk Have lagt til Huset. Overskarmesteren fik Befaling, at føde de Fremmede, saalænge de ønskede det, paa sin egen Bekostning. Alle Prindser og Stormænd fik Befaling, at sende Gesandten Foræringer, og der udgik en almindelig Forordning, at han og hans Følge vare Schach'ens Gjæster, og at man ikke, under Straf af kongelig Unaade, maatte understaae sig at sige dem Andet, end behagelige Ting.

Nu skulde man have formodet, at al denne Opmærksomhed havde været mere end tilstrækkelig til at gjøre de Vantroende tilfredse med deres Lod, men — tvertimod. Thi da Talen kom paa Etiketten, reiste sig utallige Vanskeligheder. Gesandten var den Ubøie-

ligste af alle Dødelige. Da Dagen kom, han skulde forestilles Schach'en, vilde han ikke sidde paa Gulvet, men paastod, han vilde have en Stol, og denne skulde staae saa langt og ikke længere fra Thronen. Dernæst paastod han, at ville beholde sine Skoe paa, og ikke gaae barfodet. Fremdeles erklærede han, han vilde tage sin Hat af og bukke for Kongen, skjondt vi forsikkrede ham, det var en saare usømmelig Handling, at blotte sit Hoved. Endvidere opkom der en heftig Strid angaaende Paaklædningen. Man lod ham vide, at man vilde sende ham og hans Følge sømmelige Dragter, som tilbørligen kunde bedække deres nu uanstændigen blottede Personer, at de kunne træde værdigen frem for Kongen; men dette Forslag blev med Spot forkastet. Han sagde, at han vilde fremtræde for Persiens Schach i den samme Dragt, hvori han viste sig for sin egen Konge. Omsider tillod man ham, at bære sig ad som han vilde.

Forestillingen hos Kongen løb langt bedre af, end man havde kunnet vente af et saa raat og udannet Folkefærd, og vi undredes Alle over, at Mænd, der vare saa lidet vante til denne Verdens Former og Manerer, kunde skikke sig saa vel deri. Kongen sad paa sin gyldne Throne; paa høire og venstre Side stode Prindserne, Statsvezierne og Rigets Ædle. Mellem dem stode Frankerne, som, med deres snevre Beenklæder, deres tætsluttede Kjoler, deres skjæggeløse Hager, saae ligere en Hob syge Aber, end menneskelige Kreaturer. Men de holdt sig godt, og forbløffedes ikke i mindste Maade ved al den Pragt, de saae. Havde man ikke vidst bedre, skulde man, fra deres

Stilling, Adfærd og Miner at slutte, have meent, de vare lige saa gode som vi.

Den Tale, Gesandten holdt, var gandske i det Folks Aand, han forestillede, det vil sige, simpel, usøgt; hverken mere eller mindre end Sandheden, omtrent som en Kameeldriver vilde tale med en Muuleseldriver, og hvis ikke Tolken havde omsat hans Ord, var vor Schach hverken bleven tiltalt med sin Titel som Kongernes Konge, eller som Universets Midtpunkt.

Jeg maatte gribe Evighedens Pen, hvis jeg vilde forsøge at beskrive den grændseløse Forskjel, som vi opdagede mellem disse Folks og vor Nations Skikke og Meninger. Mange af vore Viismænd have bestræbt sig for, at forklare dem efter philosophiske Grundsætninger. De udlede det Meste af hine skumle, vandrige, og af Solen aldrig beskinnede Regioners Himmelstrøg, hvori Engellænderne ere fødte og opdragne, og understøtte denne Paastand med høist sandsynlige Grunde.

Mordgruben paa det gode Haabs Forbjerg.

(En virkelig Begivenhed.)

Den fjerde Mai 1806 traadte jeg *), med min Ven Meinert, iland; vi lode vore Sager bære hen i en Gjæstgivergaard, klædte os rask om, og tiltraadte en Fodreise til den hollandske Kolonie, som ligger fire smaae Mile fra Cap. Her boede Præsten Ludewig, min Vens Frænde. Vi toge hver en liden Bylt Linned med, for at have Noget at skifte paa i den stærke Hede. Jeg stak desuden min Rarhue til mig, samt et Etui, hvori der fandtes et Par smaae Voxlys, Svovlstikker, dyppede i Kali, et lidet Glas med Vitriolspiritus, og andre paa en Reise ubetalelige Smaafornødenheder. Saaledes begyndte vi vor Vandring. Ætheren var reen og klar, og skjøndt der blæste en frisk Vestenvind, og vi havde store Parasoller over os, maatte vi dog, udmattede af den trykkende Hede, hvile hele Timer ad Gangen.

Saare mødige naaede vi omsider Kolonien. Sølvtræer (Protea argentea) stode udenfor alle Dørre, og dette er det eneste Træ, Naturen har plantet her. Vort Komme overraskede den gode Præst gandske overordentligen. Glæde og Jubel hilste os. Hans Hustru og to smukke Døttre ilte i mine og min Vens Arme, uden at vide, hvo af os, der var Frænden. Nav-

*) Fortælleren er en Engellænder, ved Navn Thomson, af hvis Dagbog Dette er et Fragment.

nene Fætter og Cousin lode gjennem hele Huset, og Kjærtegnene toge ingen Ende. Velkommen, velkommen! jublede de gode Mennesker uafladeligen. Men da nu den første Glædesstorm var sagtnet, saae Præsten stivt paa os Begge, og spurgte: „Hvo af Eder er da Gustav Meinert?" Min Ven styrtede i hans Favn og raabte: „Det er mig! — Men denne Mand — her pegede han paa mig — er Sir Thomsen, min fortroligste Ven."

Nu begyndte Velkomsthilsenen forfra. Hvad vi ikke havde været hede for, bleve vi det nu. Vi ytrede derfor det Ønske, at drage frisk Luft udenfor. Pastoren førte os ned i sin Have; her dækkedes Bordet — Klokken var over sex — og vi styrkede os ved et frugalt Aftensmaaltid, hvortil vi nøde en kølig Drik af udpressede Oranger. Medens Meinert underholdt sig med de Gamle, satte jeg mig, med begge Døttrene, hen under et Ahorntræ, som Europæerne have plantet her for mange — mange Aar siden. Stammen har sex Alen i Omfang, og Grenene ere saa brede, at Solen kan gaae op og ned, uden at dens Straaler naae Stammen. Mange Reisende komme hid fra Cap, for at see og beundre dette Træ. I dets Skygge, i de muntre, uskyldige Naturbørns Selskab, henrandt Timer som Øieblikke. De spurgte og fortalte, behængte mig med Blomsterkrandse, og lode mig betale dem med Kys. Ak, slige Kys kjender man ikke i Europa.

Tilfældigviis hørte jeg, at Pigerne skulde rømme deres Senge, for at vi kunde faae Natteleie, og tænkte strax paa Midler til at forebygge dette. Præsteboli-

gen var kun liden, den havde kun fire Værelser. Jeg kaldte min Ven tilside, og foreslog ham, at gaae med mig hen i Vertshuset, som vi, ved vor Indtrædelse i Landsbyen, strax havde kjendt derpaa, at det var to Etager høit, og havde et Skildt med Viinranker paa. Han samtykkede strax; vi toge vore Hatte og vilde anbefale os. Men Familien bad os saa indstændigt, vi maatte dog blive, at vi igjen lagde Hattene fra os. Nu sagde jeg sagte til min Ven: „Bliv Du her; Pigerne skulle dog idetmindste beholde den ene Seng — jeg gaaer til Vertshuset. Naar de spørge efter mig, saa sig dem, jeg var nødt til, at gaae ombord, for at besørge noget høist Nødvendigt, og da det om Dagen var for hedt til at gaae, havde jeg valgt Natten, men imorgen tidligt vilde jeg være her igjen." Han lokkede til den Ende begge Søstrene ned i Haven; imidlertid listede jeg mig — til min Ulykke — bort, og ilte en Rædselsnat imøde.

Da jeg nærmede mig Herberget, stod Verten endnu udenfor Døren. Jeg hilste og spurgte ham, om jeg vel, for Penge og gode Ord, kunde faae Natteleie her. Han betænkte sig en Stund, betragtede mig fra Øverst til Nederst, og svarte gandske langsomt: „Ja — hvorfor ikke? Gjæsteværelset er rigtignok ikke gjort reent, der har idag — igaar vilde jeg sige, logeret en Person deri; men det kan snart være gjort. Hvorledes kommer De ellers saa silde hid, og saa mutterseene?" — „Saa silde?" gjentog jeg; tog mit Uhr op og lod det repetere. — „Hører De? sagde han: Ti — Elleve — Tolv — det er Aandernes Time!"

Da jeg næsten hele Dagen havde tænkt paa min Moder, som laae meget syg, da jeg reiste hjemmefra, udbrød jeg sukkende: „For Mangen slaaer den som den sidste Time!"

Han studsede og sagde: „De Døde ere de Lykkeligste; Knokkelmanden befrier fra Kummer og Sorger. Jeg mener kun, vedblev han: hvorledes De tør vove, som Fremmed at vandre saa allene omkring her i Egnen?"

„Jeg har gjort en Lystvandring hid fra Cap, svarte jeg: og haaber dog, at enhver Reisende er sikker for Overfald i denne Egn, det være sig Dag eller Nat?" — „Det vel, mumlede han: o ja, trin kun indenfor! De skal snart komme til Ro."

Han gik foran, aabnede Døren, og gik ind i Sideværelset, for at vække sin Kone. Længe hviskede de med hinanden; omsider tændtes Lys, Konen traadte ind, hilste mig venligt, blev staaende og betragtede mig. Manden tilraabte hende i barsk Tone: „Betænk Dig ikke længe; skynd Dig at rydde op i Værelset og rede Sengen!"

Neppe havde Begge forladt mig, før jeg følte en Hjertebanken, som altid pleiede at indfinde sig, naar der forestod mig noget Ondt. Luften inde i Stuen var trykkende-qvalm; jeg gik udenfor Døren og tændte en Cigarre, men hensank derved i saa dybe Tanker, at jeg glemte at ryge, uvilkaarligen brak jeg den itu og kastede Stumperne paa Jorden.

Efter et godt Qvarteers Forløb kom Konen ned, bad mig trine ovenpaa, ønskede mig en behagelig Nat

og gik ind i Gjæstestuen. Manden blev, med Lyset i Haanden, staaende ovenfor Trappen, og bad mig venligt komme op, Alt var nu bragt i Orden, og jeg kunde gaae tilsengs hvad Øieblik jeg vilde.

Jeg traadte ind i Værelset, og saae mig om med Forundring, thi den hele Indretning var over al Forventning smagfuld, ja elegant. Jeg lagde Hat og Bylt fra mig, bad Verten sætte Lyset paa Bordet og lade mig allene, men det nægtede han strax, idet han foregav, at han aldrig betroede nogen Fremmed Lys om Natten, da der saa let kunde skee Skade derved. For tre Aar siden — fortalte han — var hans Huus, ved en Engellænders Uforsigtighed, bleven et Rov for Luerne. At ikke samme Ulykke skulde hændes dette nye Huus, gik han nu forsigtigere tilværks, og vilde derfor tøve, indtil jeg havde lagt mig — saa vilde han tage Lyset med sig. Da alle mine Modsigelser intet hjalp, sagde jeg fortrædelig: „Saa gaae hellere strax! Jeg skal nok klæde mig af i Mørke."

Han ønskede mig Godnat, og — klip — klap — gik han nu, i sine Tøfler, ned ad Trappen. Nu tog jeg mit Etui op af Lommen, fremtog et Voxlys deraf, og tændte det. Med Kjerten i Haanden betragtede jeg de Herligheder, som omgave mig. Et Kobberstykke ligeoverfor min Seng fængslede først min Opmærksomhed. Det forestillede den forlorne Søn som Svinehyrde. Ak, sukkede jeg: maaskee er jeg ogsaa en forloren Søn! Og nu gik jeg til den modsatte Væg, hvor Sidestykket hang, forestillende hans Hjemkomst. Ak, tænkte jeg vemodig: Du var maa-

skee lykkeligere, end jeg vorder, thi Du kandt Dine Forældre ilive.

Min Seng var en Sopha, nedenom besat med en Kappe af grønblommet Damask. For Vinduerne, som vare forvarede med Skodder, hang Gardiner af samme Tøi. Skjøndt dette ikke forudsatte Armod hos Eieren, hvoraf jeg til min Trøst drog den Slutning, at her ikke var at tænke paa Ran og Mord, kunde jeg dog ikke vorde min ængstelige Hjertebanken qvit. Jeg tænkte paa et Paaskud til at vække Værten og forlade Huset. Naar jeg betaler — sagde jeg til mig selv — saa behøver jeg ikke at gjøre ham Regnskab for min Bortgang. Det er bedre, at han spotter min Frygt, end at jeg betaler min Driftighed med mit Liv. Jeg tog i Døren, for at aabne den — den var tillaaset! Nyt Stof til ængstelige Betragtninger! Jeg lyttede, og troede alt at høre Morderens Trin paa Trappen. Jeg lyttede igjen — nei, Alt var stille, og jeg loe selv ad min Frygt. Dog blev min Hjertebanken voldsommere hvert Øieblik, og drev mig til den Beslutning, at springe ud af Vinduet. Jeg ilte hen at aabne Skodderne, men fandt ogsaa dem tillaasede.

Min Angest var stegen til det Høieste. Jeg ilte til Kammervinduet, for at aabne dette, men jeg fandt det forsynet med stærke Jernstænger. Da nu det sidste Haab om Redning var mig berøvet, mistede jeg al Kraft til at tænke og handle.

Mat ravede jeg, med mit Lys i Haanden, omkring i Værelset, ligesom søgende en Udgang; jeg

havde neppe saamegen Kraft, at jeg kunde klæbe det paa Bordet. Aandeløs satte jeg mig ned.

Efter nogen Tids Forløb faldt det mig ind, jeg havde hørt eller læst etsteds, at man i de hollandske Hoververhuse pleier at sætte Sengestederne paa Luger, som man kan løsne, saaledes at de Fremmede isøvne, uden mindste Larm, vorde nedsænkede i Kjelderen, hvor man binder dem og slæber dem ombord. Jeg tog Voxkerten, undersøgte Gulvet trindtom Sengen — men kunde ikke opdage noget Spor af, at det var gjennemskaaren. Derpaa satte jeg mig atter ved Bordet, med Haanden under Kinden, og maa — hvis man ikke, som jeg, vil troe paa Syner — have drømt med aabne Øine; thi min Moder stod livagtig for mig, i sin hvide Natdragt. Hun holdt et hvidt, blodstænket Klæde i den venstre Haand, og med den høire pegede hun paa Sophaen, som om hun vilde opfordre mig til, at undersøge den engang endnu. Med det Udraab: Jesus Maria! sprang jeg op, gned mine Øine, og havde tordet tage Sakramentet paa, at min Moder svævede til Sideværelset, tilnikkede mig venligt, ligesom afskedtagende, og derpaa forsvandt for mine Øine. — Som jeg sildigere erfarede, var min gode Moder, samme Nat og Time, død af Blodstyrtning, med et blodplettet Klæde i Haanden.

Efter at jeg havde samlet mine Livsaander, tog jeg nok engang Lyset, lagde mig paa Knæ foran Sengen, løftede Kappen iveiret — men faldt ogsaa straxs, overmandet af den grueligste Skræk, tilbage, og beholdt neppe Besindelse og Styrke nok, for at holde Lyset saaledes, at det ikke gik ud. Med Magt foer

jeg op, saae nok engang did — nei, det var intet Bedrag! — jeg saae et nogent Menneske, som jeg — hvis det var levende — maatte myrde, for at opholde mit eget Liv.

Denne Tanke var mig skrækkelig. Jeg, som ikke havde krummet et Haar paa noget Menneske i hele mit Liv, skulde nu myrde; jeg ønskede derfor af gandske Hjerte, at Personen allerede maatte være død, paa det jeg ikke skulde behøve, at besmitte mine Hænder med Blod. Da jeg ikke havde lang Betænkningstid, samlede jeg mine faa Kræfter, gjorde et Tag i Menneskets ene Been, som, til min Forfærdelse, var gandske varmt, og trak Legemet frem.

Det var en ung Mands Liig — som det siden viste sig, var han først ihjelslagen for en halv Time siden. Nu ihukom jeg ogsaa Vertens Ord; „Der har idag — igaar vilde jeg sige — logeret en Person deri." I Tindingen havde den Ulykkelige faaet et dræbende Hammerslag. Næse og Mund vare tilklæbede med størknet Blod. Jeg satte mig hos min døde Elendighedsstaldbroder, og overveiede, hvad jeg nu havde at gjøre til min Redning.

Langt om længe faldt jeg paa Følgende: Jeg tog mit Lommetørklæde, reengjorde den Dødes Ansigt, trak ham min Nathue over Ørerne, iførte ham en Skjorte, lagde ham i den for mig bestemte Seng, klædte mig derpaa af, lagde mine Klæder udenfor Sengen, mine Penge, mit Uhr og mine Bijouterier paa Bordet, og var nu temmelig belavet paa Alt, hvad Skjebnen vilde beslutte over mig.

Fra min Ungdom af meget religiøst opdragen, forrettede jeg nu med megen Inderlighed min Aftenandagt, og bad Gud om mit Livs Opholdelse, men hvis det var Hans Villie, at jeg her skulde lade mit Liv for Morderhaand, bad jeg Ham forbarmes over min arme Sjel.

Derpaa udkastede jeg følgende Plan: Jeg stillede mig bag Kammerdøren, for her at oppebie Mordernes Komme; hvis de opdagede Bedraget, vilde jeg springe forbi dem, lukke Døren efter mig, og løbe min Vei. Opdagede de det derimod ikke, vilde jeg ikke vove dette Skridt, da det let kunde mislykkes, men hellere forholde mig rolig, indtil Meinert kom, som havde lovet at afhente mig Klokken fire om Morgenen. Gjennem det lille Vindue kunde jeg see ned paa Veien, ad hvilken han maatte komme.

Idet jeg saaledes talte med mig selv, hørte jeg Dørrene gaae underneden. Flux blæste jeg Lyset ud, som jeg igjen havde klæbet paa Bordet, men glemte at tage det bort, og stillede mig paa Luur, ventende de ubudne Gjæster, jeg alt hørte komme. En kold Gysen rystede mig; Syn og Høreise forgik mig — jeg kunde neppe drage min Aande.

Kort efter aabnedes Døren gandske sagte; Konen, som holdt en Blindlygte i Haanden, stak Hovedet først ind og spurgte sagte paa Hollandsk: „Min Herre, sover De?" Da hendes Spørgsmaal blev ubesvaret, lukkede hun Lygten, og det blev mørkt igjen. Jeg hørte derpaa, at Flere end Een listede sig hen til Sengen. Nu vilde jeg benytte Mørket og fly ud af den aabnede Dør, men jeg var som sønderslagen i alle

Lemmer, og mægtede ikke at røre mig af Stedet. Vært inden aabnede atter Laternen og lyste hen i Sengen; bag hende stod Manden, med en svær Muurhammer i den opløftede Haand. Neppe kunde han have seet den i Sengen Liggendes Hoved, før han slog til af al Magt, saa man tydeligen kunde høre, at Hjerneskallen brast sønder. Denne Lyd trængte mig gjennem Marv og Been; al Sands og Samling forlod mig næsten.

Da den Trufne naturligviis ikke gav mindste Lyd fra sig, sagde Qvinden høitleende: „mar blexum! Ham traf Du godt! Han mukker ikke engang." — Herpaa trak hun Manden hen til Bordet, og viste ham den Fangst, de havde gjort. Da han saae det paa Bordet klæbende Voxlys, sagde han: „Den fordømte Muff *) har dog brændt Lys! Derfor var han ogsaa strax villig til at gaae tilsengs i Mørke. Fy ham an, den Hund! at bedrage mig saa skammeligt!" — „Men derfor, tog Konen Ordet: derfor har Du ogsaa blæst hans Livslys ud; med den Hævn kan Du jo vel give Dig tilfreds. See her! hvilken deilig Diamantes-Brystnaal!" — „Ah, Fanden med Naalen! sagde Manden: Klæderne ere mig kjærere, end alt det Andet. Han er netop af min Statur, de maae passe mig, uden at jeg behøver at lade dem gjøre om."

Under denne Samtale kastede han mine Klæder over den venstre Arm, hun tog mine Penge, mit Uhr og mine Bijouterier i sit Forklæde; Begge frydede sig

---

*) Et Øgenavn, som Hollænderne give alle Udlændinger.

ved deres Arvelod, og meente, de to Reisekamerater kunde vel forliges med hinanden til imorgen — saa vilde de pakke begge Ligene i en Kasse og ved Aftenstid kjøre dem til Cap, for her at kaste dem i Havet. „Ja, ja, sagde Manden: saa knyer ikke en Hund deraf; Havet har en stor Mave, skal jeg sige os, som kan fordrage Meget, og man gjør desuden en Barmhjertighedsgjerning ved at forsyne de hungrige Fiske med en Smule Næring efter Evne og Leilighed."

Herpaa forlode begge Uhyrerne mig, og lukkede Døren. Der hengik sikkert et godt Qvarteer, inden jeg kunde fatte mig. Jeg gik hen til det lille Vindue, knælede og takkede Gud for denne min midlertidige Redning. Efter Bønnen sank jeg i en fuldkommen Bedøvelse, hvori jeg maa have ligget en fuld Time, thi da jeg vaagnede, gik Solen op. Jeg fik Øie paa en liden Kiste, som stod hos mig, og besluttede at stille den mod Døren, for ligesom at forskandse mig, men den var saa tung, at jeg kun med Møie kunde løfte den fra Gulvet. Den var, som jeg siden erfarede, fuld af Penge. Med uhyre Anstrengelse bragte jeg den langt om længe, uden mindste Støi, hen for Døren, stillede bag den to Stole ved Siden af hinanden; paa dem vilde jeg sætte mig, med Fødderne mod Døren og Ryggen mod Sophaen.

Efter at dette var fuldbragt, slog Taarnuhret tre. Sukkende tænkte jeg: Endnu en Time maa Du vente paa Din Vens Komme, om ikke længere. En Evighed for et til Døden ængstet Hjerte.

Forat adsprede mig, traadte jeg til Kammervinduet, og stirrede mod den Kant, hvorfra min Ven maatte komme. Hvor ubeskrivelig var min Glæde, da jeg alt saae ham nærme sig, i Præstens og hans Døttres Selskab! Skjøndt jeg saae dem komme hen mod Huset, stak jeg dog mit Torklæde ud mellem Jernstængerne, og lod det vaje som et Rodsflag. De fik strax Øie derpaa, og kappedes om, hvo der kunde komme først til mig. Jeg hørte deres Jubel med gruelig Angest; thi jeg frygtede, Verten skulde vaagne derved, og ham unde jeg gjerne den evige Søvn. Da de derfor kom Huset gandske nær, pressede jeg mit Hoved gjennem Vinduesgitteret, gav dem et Vink med Haanden, at de ikke maatte nærme sig Døren, og lagde Pegefingeren paa Munden, for at betegne, at de skulde forholde sig gandske roligt. Med Forundring bemærkede de min Pantomime, listede sig langsomt hen under Vinduet, og nu fortalte jeg dem i al Korthed, hvad der var hændet mig i denne Rædselsnat, samt hvorledes jeg havde forskandset mig. Min Ven Meinert stod for mig som tordenslagen; han foldede sine Hænder og sagde: „Derfor havde jeg altsaa ingen Ro i min Seng, Hjerteangesten jog mig saa tidligt op. Gud være lovet derfor!" — Men Pastoren sagde: „Børn, gaaer ad Skoven til, jeg skal snart være hos Eder. Jeg vil vække Birkedommeren og hente ham hid med nogle bevæbnede Bønder."

Mine Venner gik. Jeg trak mig tilbage, lagde mig paa Stolene, satte Fødderne stivt mod Døren, og ventede nu mine Redningsmænds Komme. Det varede heller ikke længe, inden de bankede paa Døren

nedenunder; kort efter hørte jeg Stuedøren gaae, og Fodtrin komme gandske sagte op ad Trappen. Det var formodentligen Værten, som ikke anede noget Godt af det uventede Besøg, og derfor ikke vilde lukke op, før han havde bragt Ligene i Sikkerhed. Naskstak han Nøglen i Laasen, men da han ikke kunde faae Døren op, sluttede han deraf, at jeg maatte leve. „Fordømte Hund! raabte han: Luk op! Kommer jeg ind med Magt, er Du forloren! Men aabner Du godvillig, og sværger, ikke at forraade mig, saa vil jeg skjenke Dig Livet og tilbagegive Dig Alt, hvad jeg har frataget Dig."

Da jeg ikke svarte ham, trykkede han mod Døren af al Magt, og jeg var neppe istand til at modstaae hans frygtelige Anstrengelser. I denne Dødsangst hørte jeg min Ven Meinert raabe udenfor: „For Himlens Skyld, slaaer Døren ind! Spilder intet Øieblik, min Ven er i Dødsfare!

Kort efter hørte jeg Gadedøren give efter og mine Befriere styrte ind.

Meinert kaldte mig ved Navn, og bad mig blot give en Lyd fra mig, paa det han kunde vide, om jeg endnu levede, og hvor jeg var. Vel hørte jeg alt dette, men laae i en Lethargie, hvori jeg hverken kunde røre et Lem, eller sige et Ord. Birkedommeren befalte — det hørte jeg tydeligt — at man skulde bevogte Værten og hans Kone. Meinert slog med knyttet Næve mod min Dør, græd, klagede og raabte: „Ja, min Ven er død, ellers vilde han svare mig! Ogsaa denne Dør maa slaaes ind. Giv mig Øxen!"

Det første Hug, hvormed han kløvede Stuedoren, skjar den mellemste Taa af min høire Fod. Om det var Blodets Circulation, eller den gruelige Smerte, som bragte nyt Liv i mine Lemmer, kan jeg ikke sige — saameget husker jeg kun, at jeg opløftede den høire Arm, rynkede Panden, bed mig i Læberne, og kastede mig af Stolene paa Gulvet. Men samme Øieblik forlod al Samling mig — jeg saae og hørte Intet mere. Først sex Dage efter vendte min fuldkomne Bevidsthed tilbage, og det varede længe, inden jeg kunde forlade Sengen. Jeg spører endnu Virkninger af hiin Nats Rædsler, som jeg vel aldrig forvinder. Naar en Stol falder om, eller naar det banker stærkt paa Døren, farer jeg sammen af Skræk og kan neppe drage min Aande.

I Fængslet tilstode Forbryderne, at de havde begaaet sex Mord. Den Første forsøgte de at qvæle i Søvne, men han satte sig til Modværge, og var sikkert undkommen, hvis ikke Konen, medens han sloges med Manden, bagfra havde jaget ham en stor skarp Kniv i Livet. Han var en riig Lords Søn fra London. Ved at undersøge den forømtalte Pengekasse, fandt man en sær Guldring med en Carniol, hvori hans Vaaben og Navnetræk var stukket. Efter den Tid forsøgte de ikke at qvæle Nogen mere, men besluttede, at ihjelslaae deres Offere med en Hammer. Den Anden var en riig Forpagter fra Grevskabet Rennet, som ligger hundrede Mile fra Cap. Den Tredie var en Skibskapitain fra Rotterdam, ved Navn Krüger. Den Fjerde var en Grændsenabo, en riig Hottentot. Han havde indkasseret Penge i Cap,

vilde, af Frygt for at vorde plyndret, ikke gaae hjem om Natten gjennem den store Skov, og fandt her i Vertshuset, istedetfor Rolighed og Sikkerhed, Døden, som han vilde undgaae. Den Femte hed Dengler, og var formodentligen en Botaniker. Han havde en Mahognikasse hængende i Remme paa Ryggen; Verten meente, den indeholdt store Rigdomme, men havde kun fundet to Guineer og nogle Urter deri. Den Sidste, min Sovekamerat, som fik min Nathue med i Graven, hed Blumenberg, og var en riig Kjøbmands Søn fra Amsterdam.

Forbrydernes Dom blev denne: De skulde staae en Time i Gabestokken, miste den høire Haand, og derpaa levende brændes.

Nattebesøget.

Det var en lummer Dag; jeg sad paa mit Kammer ved et Glas kjølende Sorbet. Den snakkesomme Vert havde bragt mig Lædskedrikken i egen Person, og aflod ikke at udmale mig sin Fødebyes Fortrin. „Ja, hvor Madrid viser sig, maa Verden forstumme! udraabte den olivenfarvede Gjæk: Spanien, ja Spanien, Sennor, det er et Land! Da Satan førte vor Jesum Christum paa Templets Tinde for at friste ham, formeente Pyrenæerne ham at skue Spanien, ellers — hvo veed — " Gud veed, hvor mange Taabeligheder jeg

havde endnu maattet høre, hvis ikke den Talende var bleven afbrudt ved min Vens og Landsmands, Fernando's, Komme. Heftigt treen Denne ind til mig, med sin Tjener Lorenzo, greb, uden at hilse mig, den skjælvende Stakkel med kraftig Haand, og stillede ham lige hen for mig. „Her Karl! begyndte han: Her paa dette Sted, i et roligt og fornuftigt Menneskes Paahør, her skal Du besvare mig de Spørgsmaal, jeg forelægger Dig." — „Gjerne, ak gjerne!" klagede Jammerskikkelsen, idet han korsede sig. — „Men hvad fattes Dem, kjære Fernando? spurgte jeg studsende ved dette Optrin: Fat Dem, De er altfor bevæget." — „Halv gal er jeg! tog han Ordet: og det er værre, end om jeg var det heelt — og de Qvinder, de Qvinder! Fordømte Daarskab — o hvi er mit Haar ikke bleget! Hvi stormer det Ulykkesblod saa rask i mine Aarer — fordømte Letsindighed! — Jeg er dog ved mine Sandser, jeg veed dog hvad jeg gjorde, her staaer Tossen, her er Brevet. Stig Skurk, gives der Hexer?" — „Ja Herre, ja! svarte Lorenzo: Der gives virkeligen Hexer; ak, havde De dog signet Dem med det hellige Kors, da De satte Foden paa Stigen!" — „Paa Stigen! Altsaa var Stigen der dog? Giv nu Agt, min Ven! tiltalte han mig: Giv nu vel Agt! Svar, Taabe, hvor spiste jeg iaftes?"

„Hjemme, Herre, med den naadige Frue, men det syntes ikke at smage Dem." — „Hvad gjorde jeg siden?" — „De forlangte Hat, Kappe og Kaarde, bød mig følge Dem, og gik ud." — „Hvor gik vi hen?" — „Gjennem Alkallagaden over Plazza mayor til Segoviagaden; her blev De staaende udenfor et sort Huus

og keeg efter de kjære Stjernebilleder. En Strikkestige gled ned fra Altanen; De bød mig nu oppebie Deres Tilbagekomst, jeg bad Dem, ikke vove den Himmelfart, inden De idetmindste havde anbefalet Dem den hellige Jacob di Compostella, men de kaldte mig en Esel, og steeg op, uden Bøn, men med megen Behændighed. Jeg ventede nedenfor. Morgenroden kom, men De kom ikke. For et Qvarteer siden har De fundet mig paa min Post, trukket mig hid, og det er Alt."

Efter dette omstændelige Skriftemaal fik Lorenzo Lov at gaae, men Fernando kastede sig paa min Canapee, slog sig for Panden, og førte alskens underlige og afbrudte Taler. „De har, begyndte jeg omsider: bestaaet et galant Eventyr, og nu gjør den elskværdige Rosalies Ægtefælle sig Bebreidelser, fordi —"— „Det tillige, det tillige! afbrød han mig: Ja, jeg angrer min Synd, hvis jeg har begaaet nogen; dog er det ikke det, som driver mig til Vanvid, men det Spørgsmaal, om jeg virkelig har begaaet nogen. Jeg vil fortælle Dem Alt. Omtrent fjorten Dage efter vor Ankomst til Madrid, gaaer jeg gjennem Segoviagaden. Det var i Skumringen, Luften var heed, jeg træder ind i et Kaffehuus for at slukke min Tørst. Medens jeg drikker et Glas Limonade, seer jeg gjennem det aabne Vindue, paa Altanen af Gjenboens Huus, en Engel i Qvindeskikkelse. Frem under det nedbølgende Slør skinnede den fineste Liliehud, brændte et dunkelt glødende Øie, smilte den yndigste Mund; de hulde Træk viste Liv og Aand, navnløs Grace omsvævede den henrivende Skikkelse. Miskjend mig ikke, bedste Ven, fordi jeg, skjøndt jeg har en ret smuk Kone, ogsaa har Sands for

anden Skjønhed — vi Mænd ere nu engang saa! Nu, den skjønne Donna, syntes at studse ligesaa meget ved at see mig, som jeg ved at see hende, og virkeligen havde Elskovsgudens Pile truffet os Begge. Hjemme fandt jeg nu ingen Ro mere. Uimodstaaeligen drog det mig hen til den smukke Spanierinde. Vel tigange om Dagen stod jeg udenfor hiint Huus, med Længsel søgte mit Øie den ubekjendte Hulde paa alle offentlige Steder, ingensteds fandt jeg hende, kun om Aftenen viste hun sig stundom ved Altanvinduet. Ofte vilde jeg begynde en Samtale med hende, men hvergang gav hun mig et Vink at tie. Saaledes hengik to Uger, mig to Evigheder. Da fik jeg igaar følgende Seddel, som min Vertinde sagde at have faaet til mig af en Zigeunerpige."

Fernando fremtog en liden sødtduftende Billet, og læste et paa Fransk skrevet Brev, der omtrent lod saaledes:

„Altfor elskværdige Fremmede! Mit Hjerte har tolket Deres Blikke, Deres Følelser, som jeg deler, ak, som jeg deler til min Ulykke! Deres Forhold ere mig bekjendte; ogsaa jeg er gift saavelsom De. Min Ægtefælle er en uretfærdig skinsyg Mand, over hvem jeg har isinde at tage en liden Hævn, naar De har Mod nok til at bestaae et Eventyr. Ved Midnatstid finder De en Stige ved Altanen — naar Alt hviler, vaager Kjærligheden for Dem.

Eleonora."

„Denne Epistel, saa vedblev Fernando i sin Fortælling: gav mig nu rigtignok ikke synderlig fordeelagtige Begreber om min Tilbedte, dog udslettede min egen Kjær-

lighed en stor Deel af Billedets Skygge. Meget blev ogsaa skrevet paa det hede Clima's Regning, og min fyrige Phantasie udmalede sig desuden Eleonora's Ægtefælle som et halvt Uhyre, hvortil hun med Magt var bunden."

„Men, indvendte jeg: tænkte De da slet ikke paa Deres milde og trofaste Hustru?" — „Vel, vel, svarte han rødmende: jeg tænkte paa hende, o straf mig ikke for haardt. Selvsamme Dag havde min fordømte Skinsyge foranlediget et høist ubehageligt Optrin, og dobbelt tungt faldt det mig nu paa Hjertet, at jeg nu ogsaa selv skulde handle uret. Jeg fattede ogsaa de allerbedste Forsætter, jeg vilde bekæmpe mig, og paa ingen Maade opfylde den skjønne Ubekjendtes Forventninger. Midnatstimen slog, og jeg var tilmode, som jeg laae paa den hellige Laurentius's Rist. Ret som havde Rosalie ønsket mig Godnat, min Samvittighed skreg høit, men jeg gik endda, gik — blot for at see, om Donna Eleonora virkeligen vilde holde Ord. Jeg kommer til Huset — Stigen nedlades, den Skjønnes natlige Klædebon skimter jeg gjennem Mørket i blændende Hvidhed, og jeg glemmer Rosalie, glemmer mine bedste Forsætter. Ad den velbefæstede Jacobsstige gaaer jeg op til Kjærlighedens Paradiis. To blode Arme omfavne mig, jeg gjennemvandrer et mørkt Gemak, vi ere ved Maalet. Kysse qvæle Ordene — Verden svinder for mine drukne elskovomtaagede Øine, omsider byder Amor Morpheus Haanden, og de sødeste Følelser vugge mig i Søvn. Pludseligen farer jeg op; klart skinner Morgensolens Guld gjennem Jalousierne i Værelset. Jeg seer mig om, jeg gnider mine Øine, alle

Gjenstande ere mig velbekjendte — jeg ligger i min egen Seng, min Hustru Rosalie hviler, lig en sovende Engel, ved min Side."

„Og det er den hele Ulykke? raabte jeg leende: Deres hele Eventyr er et Drømmebilled!" — „Det tænkte jeg selv, min Ven, og ringede, men ingen Lorenzo kom. Da huskede jeg tydeligt, at jeg, det maa nu have været drømmende eller vaagen, havde befalet ham, at følge mig. Rosalie vaagner, men til hendes store Forundring styrter jeg mig halvtrasende ud af Sengen, kaster en Kappe over mig, og iler til Segoviagaden; der staaer Karlen paa den samme Plet, hvor jeg havde sat ham, med gabende Mund, og stirrer op mod det veltillukkede Altanvindue. De har hørt hans egne Udsagn, De veed nu Alt. Sig mig, min Ven, hvad skal, hvad kan, hvad maa jeg troe?" Jeg vidste ikke at besvare dette Spørgsmaal, men bad ham vise mig Huset i Segoviagaden.

Vi vare just komne did, da en liden Zigeunerinde, som stod under Altanen, nærmede sig Fernando, og rakte ham en Billet. Den indeholdt disse Ord:

„Fernando! Indstændigt beder Dem en Veninde: vend tilbage til Dyden! Himlen har med overvættes Naade draget mig tilbage fra den Afgrund, hvori jeg vilde styrtet mig. Kjættere troe ei paa Underværker, derfor vil De anse det for et Eventyr, naar jeg paa det Helligste forsikrer Dem, at jeg, ved et synligt Underværk, afvigte Nat omfavnede den troløse Ægtefælle, som havde forladt mig, og som jeg havde svoret Hævn, me-

dens jeg meente, at trykke Dem, Fernando, til mit Hjerte. Der gives en straffende Guddom, men Anger forsoner Himlen. Vend tilbage til Rosalie.

Eleonora."

Fernando stod atter som tordenslagen, og stirrede snart paa Papiret, snart paa mig. Jeg havde imidlertid udspurgt Overbringeren, og den Maade, hvorpaa hun beskrev Damen, som havde givet hende Brevet, ledte mig paa en Forklaring af det formeente Underværk. „Lad os følge Eleonora's Raad, lad os gaae til Deres Hjem!" sagde jeg til Fernando. Uden at svare gav han mig Armen, og vi bøiede om tilhøire ad Plazza di Mayor til. Han vilde neppe troe vi vare paa ret Vei, da vi, skydende gjennem den lille Gade tilvenstre, kun havde tredive Skridt til hans Vaaning.

Vi traadte ind i Rosalies Værelse; hun laae paa en Ottoman med en Bog i Haanden. Ved vor Indtræden reiste hun sig op, klappede Fernando omt paa Kinden, og sagde: „Du er saa bleg, min Ven, hvad fattes Dig?" Han slog Øinene ned og taug. „Er Du ikke vel?" vedblev hun, som det lod, lidt ængstelig; dog bemærkede jeg et ironisk Smiil, som spillede skalkagtigt om den deilige Qvindes Mund. Min Formodning, at hun havde spilt en Rolle i den gaadefulde Begivenhed, fik stedse mere Grund.

„Deres Mand, begyndte jeg, da Fernando, istedetfor at svare, kastede sig paa en Stol: Deres Mand synes at lide af et altfor hedt Blod." — „Nu, sagde hun: saa maa jeg give ham noget Nedslaaende!" og med disse Ord sprang hun ud. Men jeg benyttede Øie-

blikket, ilte ind i Fernandos Sovekammer, og, fortroligere med den spanske Bygningsmaade, opdagede jeg snart en Tapetvæg, som maskerede et Værelse. Triumpherende kom jeg tilbage, for at meddele min Ven min Opdagelse. Vi gik videre, og fandt bag den tilbageskudte Væg et Værelse, som tilhørte et Baghuus, hvis Vinduer gik ud til Segoviagaden.

Idet vi nu studsende saae paa hinanden, traadte Rosalie ind til os, i spansk Nationaldragt. Ydmyg sank Fernando hende tilfode, men hun smilte gjennem Taarer, oplostede truende sin Finger og sagde: „Jeg har straffet Dig, Du slemme skinsyge Mand, dog ei engang med Forsæt, thi Tilfældet foranledigede det forunderlige Spil. See, hemmeligen bestilte jeg denne Dragt for at overraske Dig; vor Vertinde besørgede den, og just som jeg pasede den i dette Værelse, bemærkede jeg Dig gjennem Altanvinduet ligeoverfor. For Spøg viste jeg mig nu paa Balkonen; Din Opmærksomhed undgik mig ikke, den smigrede og harmede mig paa eengang, thi den gjaldt jo ikke mig. Jeg saae, da Du kom hjem, Din Forlegenhed, i de følgende Dage Din Uroligbed. Dette, forenet med Din Skinsyge, bevægede mig til at fortsætte Spøgen, og at straffe Dig tilgavns. Underværket er forsvunden, gid dets Virkning maa vare længe."

„Det skal den!" afbrød Fernando hende, omfavnende sin Eleonora-Rosalie, og Freden var sluttet.

(M. Tenelli.)

Flueprocessen.

(Af en gammel Krønike.)

En smuk Sommerdag i Aaret 1625 smøgede Hr. Tobias Nußknacker, Urtekræmmer og regjerende Borgemester i Byen Ziegenberg, en Pibe Tobak i det aabne Vindue, og fornøiede sig ved sine forbigaaende Undersaatters ydmyge Complimenter. „Det har dog unægtelig sine store Behageligheder, at være en fornem Mand! sagde han ved sig selv: Man maa nu betragte mig fra hvilken Ende man vil, saa er jeg dog Konge her i Ziegenberg, og Gud naade Den, som nægter mig den tilbørlige Agtelse!" Denne Trudsel gjaldt en ung Maler, som boede ligeoverfor, og var slet anskreven hos Borgemesteren, fordi han ofte og paa mange Maader havde lagt for Dagen, at han ikke agtede ham synderligt. Det samme viste han ogsaa nu. Heftigt stødte han sine Vinduer op, hilste slet ikke den høie Gjenbo, som stirrede paa ham med alvorligt Blik, men begyndte med et høitsvunget Tørklæde at gjøre Jagt paa de utallige Fluer, som havde indfundet sig hos ham, for at hjelpe ham at male i deres bekjendte puncterede Maneer. De toge deres Flugt i lige Retning over den smalle Gade, fløi Borgemesteren i Ansigtet, og, da han foer tilbage, ind i Stuen. Han, en assagt Fjende af deres Slægt, bandede, stampede med Foden, og knyttede Næve ad Maleren. Men med korslagte Arme stod Ulykkesstifteren rolig ved Vinduet, og loe ad den hidsige Mand.

Dette var da en Majestætsforbrydelse, som Ziegenbergs stolte Overhoved ikke kunde lade ustraffet. Han sendte Bud efter Raadstuetjeneren. „Hør, sagde han: gaae strax over til Smøreren Diedrich derovre, og sig ham i mit Navn, at han, under svær Straf, skal afholde sig fra al mulig Fluejagt, eftersom disse skadelige Insecter komme over til mig, og molestere mig mine Værelser; jeg lider det ikke, som regjerende Borgemester, sig Knegten det med Fynd! Og skulde han kaste Jer paa Døren, saa tag ham ved Vingebenet og sæt ham i Hullet!"

Raadstuetjeneren udførte sit Ærinde med muligste Grovhed, men koldblodig svarte Maleren: „Hr. Borgemesteren kan ingenlunde forbyde mig, at jage Fluerne ud af min Stue; det gjør jeg saa tidt det behager mig, og det er mig ligegyldigt, om de søge et Fristed i en Bettlers Kabus eller i en Keisers Pallads!" — „Bi, Nidding! raabte Hr. Tobias, da dette Svar blev ham bragt: De frække Ord om Hans Keiserlige Majestæt skal komme Dig dyrt at staae!" Strax førte han det Hele til Protokols, og Bysvenden, som ikke kunde skrive, satte tre Kryds derunder.

Det var i Byen gandske vitterligt, hvorfra Borgemesterens Had til Konstneren stammede. Hiin opdrog i sit Hus en fattig, men meget deilig, Broderdatter, som stak Maleren i Øinene, da han, med en Læderportefeuille paa Ryggen, gjennemvandrede Landet, for at opsøge smukke Egne. Da han nu i Kunigunde fandt en udmærket Naturskjønhed, nedsatte han sig i Ziegenberg paa ubestemt Tid, og leiede sig et Kammer, hvorfra han kunde see over til hendes.

I Begyndelsen gik Alt ret heldigt. Han gjorde Borgemesteren sin Opvartning, og smigrede ham, ikke blot med sine Ord, men ogsaa med sin Pensel, idet han malede Hr. Tobias med hans uhyre Allongeparyk saa stateligt, at den eenfoldige Kræmmer saae ud som en dybsindig Statsminister. Portraitet var hundrede Daler værd imellem Brødre, men Diedrich tog ikke en Skilling derfor. Dette Offer lod den gjerrige Gamle sig i Naade behage; men snart mærkede han, at Kunigunde betalte det med Kys. Harmfuld viste han Maleren Døren. „Og Du skal samme Vei! sagde han til Kunigunde: Hvis Du tiere indlader Dig med slige umodne Personer!" — Men, Pigen elskede Maleren saa inderligt, at denne Trudsel var aldeles magtesløs. Der vexledes Diekast og Breve, der aftaltes hemmelige Sammenkomster, kort, Sagen gik sin naturlige Gang. Den Gamle lurede, larmede, spærrede Pigen ind, og vilde bortjage Elskeren som en farlig udenbyes Person, men han skaffede sig fra høiere Haand et Fripas, beraabte sig derpaa, og blev hvor han var. — Disse Fjendtligheder vare Forspillet til Flueprocessen.

Hr. Tobias sammenkaldte alle sine Husfolk, væbnede dem med Fluesmækker, og leverede de paatrængende Fjender en Træfning. De leed et fuldkomment Nederlag; man saae og hørte ingen Flue mere. Borgemesterens Hede lagde sig. Med egen Haand lukkede han alle Vinduer, og forbød paa det strengeste, at aabne dem igjen. Men skjøndt denne hans Befaling ikke blev overtraadt, var der dog næste Morgen indrykket en tifold stærkere Hær, der surrende gjennemsværmede Huset. Tobias var som rasende. Hans Tyende fandt

Tingen ubegribelig, men Ingen undredes mere derover, end Kunigunde. Efter lang Frem- og Tilbagesnakken drog man med forenet Magt tilfelts mod de vingede Gjæster, og efter et virksomt Qvarteers Forløb vare de gandske udryddede. Nu lod Hr. Tobias sig bringe et Par hundrede Alen Seglgarn, bandt alle Vinduerne til dermed, og trykte sit Segl paa allevegne. „Det skal jeg nok sætte Pind for!" mumlede han under Arbeidet, medens Kunigunde stod bagved ham og loe. Virkeligen saaes der ikke heller en Flue paa Væggen den hele Dag. Med megen Sindsro gik han tilsengs om Aftenen, og sov til den lyse Morgen. Da vaktes han af en Pirren i Næsen. Han greb hastigt til, fik fat paa en Flue, som var spadseret derind, og gruede, da han saae en tallos Sværm i Stuen. „Er da Satan løs her!" skreg han, sprang op, foer i sin storblommede Sloprok, og kaldte paa sine Folk. Med største Forundring saae de den Skare af Insecter, som, tvertimod Fluernes Sædvane, havde gjort Hidreisen om Natten, og holdt deres Indtog gjennem Mure og forseglede Vinduer. Eenstemmigen forsikkrede de: det gik aldrig naturligt til. Borgemesteren kommanderede til Angreb, men hans feige Huustropper vilde ikke have med formeente Trolddomsvæsener at gjøre. Kunigunde var den Eneste, som holdt trofast Stand, og hjalp ham at ødelægge den flyvende Bande. Kort efter lod han sine Kolleger sammenkalde til et overordentligt Møde. Han meddeelte dem i en passende Tale sin Fluenød, og lod sig tydelig forlyde med, at der maatte være Trolddom i Spillet. „Det forstaaer sig, det er en viis Vei! raabte de ærlige Jaherrer: Men hvem kan det være, som har sluttet

Pagt med Satan her?" — „Hvor kunne J spørge derom? svarte Tobias: Glemme J da den fremmede Maler!" — „Ja, det er sandt, raabte de: Ham maa det være!" — „Egentligen var det ikke meer end billigt, strax at sætte ham fast! vedblev Tobias: Men for at gaae ret sikkert, ville vi oppebie et nyt Troldomsstykke. Men saa fare vi til, mine Herrer, og riste ikke før vi see ham paa Baalet." — „Ja, paa Baalet!" gjentog Raadsherrerne, og sloge med Næverne i Bordet. Dermed var Sessionen sluttet.

Kunigunde gjettede, at den usædvanlige Raadsforsamling angik hendes Elsker. Derfor listede hun sig om den Gamle, da han kom hjem, speidende og fritende. Men han bevarede sin Embedshemmelighed, med uovervindelig Forsigtighed. Dagen — det var en Løverdag — hengik isvrigt saa roligt, som om det hele Uvæsen var standset.

Veltilmode forlod Hr. Tobias Fjerene Søndagmorgen for at pynte sig til Kirkegang. Han trak sine blaae Silkestrømper op over Knæerne, bandt de Gyldenstykkes Strømpebaand under samme, iførte sig en grøn sølvblommet Vest, og trak derover en skarlagenrød Kjole af umaadelig Vidde og Bredde. Nathuen ombyttede han med den store, den halve Ryg bedækkende Allongeparyk, som Frisøuren nys havde opsat. Efter gammel Skik rakte Kunigunde ham en svær Blomsterkost. Den tog han i den venstre Haand: i den høire Pragthatten med gylden Tresse, og saaledes begav han sig, med stolt og værdig Holdning, paa Veien til Kirken.

Men neppe var han kommen paa Gaden, før en Fluesværm, som syntes at have sammensvoret sig, for

at forstyrre hans Kirkeparade, omsurrede ham fra alle Kanter og satte sig paa hans Paryk. Nogle Gange opløftede han Blomsterduften for at bortjage dem, men det hjalp saalidet, at Parykken stedse blev stærkere befolket, og han bar den talrige Kolonie ind i Kirken.

Fluerne, som iforveien befandt sig derinde, saae deres Søstres Indtog, forestillede sig, der maatte være Sukker at hente, og flokkedes nu fra alle Kanter paa Consulens Hovedbedækning, der, ellers hvid som Snee, nu var ligesom puddret med Konrøg.

Raadsherrerne og deres gamle Hustruer, der saae ham komme saaledes anstigende, korsede og signede sig; nogle loe vel endogsaa smaat bag deres Vifter, men da Uvæsenet blev jo længere jo værre, tog en resolveret Raadsherre Viften fra sin Eva, stillede sig bagved Borgemesteren, og viftede af alle Kræfter for at bringe den sorte Legion til at vige. Den veeg, sværmede nogle Sekunder omkring i de nærmeste Kirkestole, kom derpaa tilbage, og blev atter slaget paa Flugt. Saaledes varede Fluehavets Ebbe og Flod, indtil Præsten besteeg Prædikestolen.

Med Forundring saae han Alles Øine henvendte paa Raadsherrestolen, han vendte ogsaa sine did, saae den forunderlige Vrimmel paa Borgemesterens Hoved, og kom derved i en saadan Forvirring, at han hostede, stammede, og i Hast sluttede med Indgangen, for at fatte sig, medens det sædvanlige Vers blev sjungen.

Da Ziegenberg mestendeels var beboet af Landbrugere, og Høsten var nær, havde Præsten valgt et Par Vers, som havde Hentydning paa Agerdyrkningen. Deri forekom disse Ord:

„Græshopper og andre farlige Dyr
Ere Din Vredes Riis."

Dette Sted var Vand paa Accise: Inspecteurindens Mølle, som sad ligeoverfor Raadet, og bar et dødeligt Had til Borgemesteren. Hun qvædede hine Ord saa høit som muligt, for at give ham at forstaae, at hans Parykplage var en guddommelig Straf. Men idet hun i denne christelige Hensigt oplod sin tandløse Munds vide Port fra Øre til Øre, styrtede fem eller sex Fluer derind, som hørte til den store, af Viftesvingeren adspredte Bande. Hun spyttede og stønnede, som om hun skulde qvæles. Tvende Søstre ilte hende til Hjelp, bankede hende i Ryggen, løsnede hendes Snørliv, og førte hende bort. Med lange Halse fore Tilhørerne op fra deres Sæder; Sang og Orgel forstummede; Pøbelen loe høit; man troede, ei at være i Kirken, men i en Gjøglebod. „O Diedrich, Diedrich!" jamrede Tobias, og Skam og Fortvivlelse jog ham ud af Templet gjennem de gabende Rækker.

Saasnart han kom hjem, kastede han den, med Fluer endnu stedse besatte Paryk, i et Kar Vand, og løb med skaldet Hoved ind i sin Stue. „Himmel! Hvad er hændet Dem?" skreg Kunigunde. Han svarte ikke, men kastede sig paa en Stol, og hensank i dybe Tanker. En Time efter fik han et Besøg af Magistraten, ledsaget af Byskriveren Fidibus. Nu holdtes der en lang Konferentse inden lukte Dørre. Da den var tilende, forføiede Senatet sig bort, men Hr. Tobias rykkede Skriveren i Ærmet, førte ham ud i sin Bod, stak et Pund Tobak i hans høire Lomme, og en

Flaske Rom i den venstre, klappede ham paa Kinden og sagde: „Gjør nu Dit Bedste i den bevidste Sag!"

Mod Aften bragte Hr. Fidibus en Magt af tredive bevæbnede Spidsborgere paa Benene, rykkede med dem mod Diedrichs Vaaning, og tog ham fangen. Kunigunde var ude af sig selv, da hun saae sin Elskede slæbes i Fængsel, under hele Stadens jublende Tilløb. Men hun opbød al sin Kraft for at synes rolig, thi kun under denne Maske kunde hun beholde Hænderne frie til hans Understøttelse. Ind til hende kreen Hr. Tobias, og spurgte haanligt, om hun havde seet sin Seladons Henfart. „Ja, svarte hun med ligegyldig Mine: hvad har han da forbrudt?" — „Han er en Trold! sagde den Gamle: Han staaer i Pagt med Fluefyrsten Satan, han har forgjort mit Huus og min Paryk, han har bespottet Keiseren. Vil Du endnu gjøre ham en Tjeneste, kan Du skjære hans Liigskjorte til, thi hans sidste Vandring i denne Verden bliver til Baalet." — „Gud være hans Sjel naadig! sukkede Kunigunde: Men har han virkeligen givet sig af med den sorte Konst, saa ynker jeg ham ikke." — Denne Tale fandt Borgemesteren meget fornuftig.

Criminalprocessen begyndte næste Dag med yderste Strenghed. Ved at paaskynde den, haabede Hr. Fidibus, naar Diedrich var forvandlet til Aske, at erobre Kunigundes Haand. Vel fragik Diedrich Beelzebubs Bekjendtskab, i alle Forhør, men Byskriveren forlod sig paa Pinebænkens Virkning, og arbeidede med rastløs Pen mod dette menneskekjærlige Maal.

Alle Ziegenbergere ventede med største Utaalmodighed paa Baalets Brand, som paa et Fyrværkerie. Alle

ansaae Inqvisiten for skyldig, saa meget mere som der hver Aften kom en kæmpehøi, i høide Klæder indhyllet Qvindeskikkelse, ud af et Klosters Ruiner, og gik ind i Stokhuset, uden at Fangevogteren saae hende — saa lød nemlig hans Udsagn i Retten. Det var Kunigunde, som, efter at have bestukket Stokmesteren, besøgte sin Ven og bragte ham Spise, medens Borgemesteren sad rolig i en Olklub i den anden Ende af Byen. Bagdelen af hans Huus grændsede til de øde Klostermure, og den elskende Pige kunde saaledes, uden at røbes, udføre sit Eventyr.

Efter sex Ugers Forløb, faldt den haarde Dom, at Inqvisiten skulde underkastes de to første Grader af Torturen. Den forelæstes ham, og i en rørende Tale formanede man ham til, frivilligen at bekjende. Men han sagde rolig: man skulde kun lade Bøddelen komme. Denne maatte hentes sex Mile fra; han kom med Knegte, Tommeskruer, og andre Marterinstrumenter. Magistraten gav ham en Audients. Næste Morgen aarle skulde Piinslen begynde. Hr. Tobias gik tilsengs med Hønsene, for at være paa Pladsen ret tidligt. Det første Hanegal vakte ham. Han gned sine Øine, og begyndte at indstudere en Tale, som Hr. Fidibus havde skrevet, og som han vilde holde i Marterkammeret. Medens han nu piinte sig dermed, ringedes der heftigt paa. Det var Raadstuetjeneren, som ufortøvet forkangte ham i Tale. „Det aner mig, hvad han bringer! sagde han ved sig selv, idet han tog Sloprokken paa: Arrestanten vil godvillig bekjende, og det kommer mig veltilpas, thi saa slipper jeg for den fordømte Tale."

Bleg som et Liig faldt Bysvenden ham tilfode, og skreg som en Vanvittig: „Jeg er en ulykkelig Mand! Det hele høivise Raad er ulykkeligt!" — „Jh nu, sagde Tobias: Sagen er ikke saa farlig, jeg er allerede forberedt derpaa." — „Gud være lovet! svarte Hiin, og stod trøstig op: Jeg havde en skrækkelig Rat. Fra Elleve til Tolv holdt Fanden et frygteligt Huus i Hullet. Det tudede som Ugler, det brølede som Løver, det klapprede op og ned af Trappen som med Hesteskoe. „Hvem der?" raabte jeg, da fik jeg en Øresigen af en usynlig Haand, som havde vasket sig. Larmen vedvarede og endtes først, da Klokken slog Tolv, med et Brag som Huset styrtede." — „Hu, det er rædsomt! sagde Tobias: Løb til Byskriveren og lad Spøgeriet registrere, at Inqvisiten kan vorde forhørt derom ved Torturen." — „Inqvisiten? spurgte Stokmesteren gandske forbløffet: Jeg tænkte, Hr. Borgemesteren vidste alt, at han var sløiten?" — „Karl, er J gal!" udbrød Tobias og greb ham i Brystet. — „Ja, borte er han! vedblev den Anden: Da jeg gik ned i Arresten, at vække ham til Torturen, var Reden tom, og paa Bænken laae denne Seddel." Hastig greb Borgemesteren det beskrevne Blad, og læste:

„Mens J, min Hr. Consul, i Dunene blunde,
Jeg flygter langt bort med min Kunigunde.
Jeg er lidt klogere end J.
Og det er den Djævel, som stander mig bi."

„Impertinent! brummede Tobias: Margrethe! raabte han ud af Døren: See efter, hvor Kunigunde er." Men til Bysvenden sagde han: „Pak Jer til Byskriveren!" Derpaa kastede han sig paa en Stol, gjennem-

læste Billetten endnu engang, og rev den i hundrede Stykker.

„Ak, Gud forbarme sig! hylte Margrethe, idet hun styrtede ind: Jomfru Kunigunde er ingensteds at finde! Sengen staaer som jeg redte den igaar, Klædeskabet er aabent og tomt." — Tobias stirrede paa hende; hun blev blaa om Læberne, han faldt i Afmagt. Margrethe raabte ud af Vinduet om Hjelp. Paa Bistand var der ingen Mangel, thi hele Byen var alt i Bevægelse, for at see Inquisiten føres til Torturen Man bestænkede den Afmægtige med Vand, skreg ham i Ørene, krillede ham i Næsen, og langt om længe slog han da Øinene op. Nu styrtede ogsaa Byskriveren ind, med det Udraab: „Vi maa sende Stafetter efter de Undvegne!"

Speiderne kom tilbage, uden at have fundet de Flygtendes Spor. I sex Maaneder hørte man ikke Ord til dem. Endeligen bragte Posten et Brev til Borgemesteren. Omslaget var betegnet med Bynavnene: Basel, Maynz, o. s. v. Da Postmesteren aldrig i sit Liv havde hørt disse Steder nævne, laante han et Avislexikon hos Præstens, og forstenedes næsten, da han heraf saae, at Basel er en Stad i Schweiz og ligger over hundrede Mile fra Ziegenberg. Aldrig var der indløben noget Brev fra en saa uhyre Frastand. Han betroede det derfor ikke til sin Pige, det sædvanlige Postbud, men besørgede det selv. Hr. Tobias gjorde store Øine og blegnede da han, efter at have aabnet det, læste Diedrichs Navn.

„Jeg har den Ære, skrev Diedrich: at tilmelde D. V. at jeg befinder mig i Schweiz med Kunigunde,

min ægteviede Hustru, og at vi føre et lykkeligt Liv i Frihedens og Naturens Skjød. En Konstner staaer hele Verden aaben. Det er det lystigste Eventyr i mit Liv, at jeg af Dem blev anseet for en Hexemester og truet med Tortur og Baal. De vilde skamme dem ved Deres Eenfoldighed, hvis jeg forklarede Dem mine naturlige, næsten barnagtige Trolddomskonster; men jeg gjør det ikke, for ei at udsætte dem, der hjalp mig derved, for Deres Hævn*). Jeg beder Dem ikke om Tilgivelse, thi De æggede mig selv, idet De anmassede Dem Ret til at forbyde mig en fri Handling. Modtag et Raad af mig: Der er mellem Himmel og Jord Intet taabeligere end Overmod, og det latterligste Væsen under Solen er en Mand, som gjør sig til af den Magt han ikke har."

Med disse Ord endtes Brevet, og vor Historie med.

(Langbein.)

---

*) Da denne Fare forlængst er forbi, ville vi meddele Læserne de ubetydelige Hemmeligheder. Den bestukne Frisеur havde bestrøet Borgemesterens Paryk med Jomfruhonning, og puddret, den med Sukkerstøv. Fluerne, som sværmede i det lukkede og forseglede Huus, havde Diedrich ladet fange af Gadedrenge, og Kunigunde lod sig overtale til, hemmeligen at modtage de dermed fyldte Flasker og at aabne dem inde i Huset. Spøgelselarmen i Arresten var intet videre end et Opspind af Fangevogteren, som havde sat Arrestanten i Frihed mod ti Dukater i Løsepenge.

Christian den Andens Frierie til Isabella, Infantinde af Spanien.

(Brudstykke af en i Tydskland udkommen Historie om den spanske Konge Philip I. Døttre og deres Skjebne.)

Philip den Første var død. Han efterlod sig fire Døttre: Eleonora, Isabella, Maria og Catharina, der ofte opholdt sig i Nederlandene hos Margaretha, deres Faders Søster, som der var Regentinde. Der gik over hele Europa Ry af de fire Kongedøttres Skjønhed og Dyd. Margarethas Hof var glimrende, Kamplege og Fester afvexlede uden Ophør. Pludseligen viste sig ved hendes Hof en nordisk Riddersmand, som udmærkede sig ved en indtagende Skabning, og derhos førte saadan Pragt, at Margaretha snart bemærkede, han maatte være af høiere Byrd end han udgav sig for. Han spurgte med stor Omhyggelighed om Isabella, der just dengang var i Spanien. Margaretha beskrev ham hende som en Fyrstinde, der i sin Person forenede Alt, hvorved hun kunde gjøre en Regent lykkelig. Ridder Herold, saa kaldte han sig, yttrede en levende Glæde da han hørte, at Rygtet ikke havde sagt ham formeget om Prindsessens Skjønhed. Næste Morgen forlangte han sin Afskedsaudients. Margaretha tilstedte ham den, men tog ham, i hele sit Hofsindes Paasyn, ved Haanden, og bad ham følge hende ind i hendes eget Gemak, da hun havde et vigtigt Hverv at betroe ham. Som de nu vare allene, fæstede hun sine Øine skarpt paa ham. „Hr. Ridder Herold! sagde hun: neppe er I, som I foregiver, en slet og ret Rid-

dersmand fra Norden, der blot reiser for at see sig om i Verden. Eders Udvortes røber noget Mere, og Eders flittige Spørgen efter min Broders Datter Isabella bringer mig paa den Formodning, at I er affendt i et hemmeligt Ærinde." Ridder Herold lod sig ikke forvirre ved denne Tale, men søgte at give den en anden Vending. „Gaaer da Eders Reise lige til Danmark?" spurgte Regentinden. — „Vel ikke saa lige! svarte Herold: maaskee gjennemreiser jeg endnu nogle Lande." — „Saa? sagde Margaretha: Jeg vil gjette, maaskee træffer jeg Eders Mening, Hr. Ridder. I tænker at reise til Spanien, for der at see Prindsesse Isabella." Saamegen Forstillelse havde Ridderen ei, at han her havde kunnet modstaae. Og da nu Margaretha erklærede, at Prindsessens Haand for størstedelen afhang af hende, greb han fyrig hendes Haand og sagde: „Saa beder jeg om Eders Forbøn, thi denne Haand er mit høieste Ønske!" — „Eders? raabte Margaretha studsende: saa har jeg dog gjettet ret! Thi kun en Konge kan begjere Isabellas Haand, og for mig staaer den tappre Christian af Danmark, som ikke kan fornægte sin Høihed." — „Saa er det!" sagde Kongen, og bad atter om hendes Bistand. Hun raadte ham, han skulde tøve nogle Uger endnu, og sende et Bud med Brev til Prindsessen. Det bifaldt han, blev i Nederlandene som Ridder Herold, og sendte imidlertid et Brev til Isabella, hvortil Margaretha føiede et, som om hiint var indløbet til hende. Disse ere ikke blevne opbevarede; derimod kan man slutte sig til deres Indhold af Isabellas Svar, der lød saaledes:

Prindsesse Elisabeth til Kong Christian den Anden af Danmark.

At Eders Kgl. Majestæts Skrivelse til mig, har sat mig i Forundring, vil jeg ingenlunde dølge for den store Kong Christian. Hvorledes skulde vel en Pige paa fjorten Aar vente, saaledes at vække en Konges Opmærksomhed, at hun skulde fortjene saa høie Lovtaler. Nei, jeg har altfor gode og rigtige Begreber om mig selv, til at jeg ikke skulde foretrække den Skildring, Eders Majestæt har gjort mig, for det oprindelige Billede, og rødme ved at staae ved Siden deraf. Hvo kunde dog spotte mig saa bittert, og give Eders Majestæt saa høi en Forestilling om mig, at min Konge maa føle sig bedragen saasnart han seer mig. Hvad Eders M. siger mig om Følelser, I nærer for mig, da har det gaaet mig dybt til Hjerte, og jeg tør sige, at jeg vilde gjengjelde dem, hvis jeg torde troe, at jeg ikke stod altfor langt tilbage for mit Portrait. Nu, de Danskes store Konge komme og see, og skuffer jeg da ikke hans Forventning altfor meget, vil jeg adspørge mine Frænder, og give min høie Beiler et sømmeligt Svar. Imidlertid er jeg, mellem Frygt og Haab, den store Dankonges

hengivne

Elisabeth.

Efter at have læst dette Brev, bleve Christian og Margaretha enige om, at han under sit laante Navn skulde reise til Spanien, og søge sig sin Brud blandt Kongedøttrene. Han reiste, men først fik Prindsessen et Vink af Margaretha, at En af Danmarks Stor-

mænd, under Navn af en simpel dansk Ridder, var underveis til Spanien som Gesandt fra Kongen. Den spanske Dronning bød at anstille store Fester, og med en af dem modtoges Herold strax ved sin Ankomst. Han mærkede nu vel, at Margaretha havde rørt ham for en Deel, og da han frygtede, hun kunde have sagt Alt, bestræbte han sig for at samle al sin Fatning, og at gjøre sit Udvortes saa indtageligt som muligt. Langt og smukt hang hans Haar ned over den røde Silkekappe, og den snevre Dragt viste hans ædle Vext. En Hat med lange Fjer smykkede hans Hoved. Han var en Herre paa 34 Aar, og mandigskjøn. Vant til at omgaaes med det smukke Kjøn, havde han et saa indsmigrende Væsen, at han, uden Undtagelse, indtog Alle for sig, og alle tre Prindsesser, ja Dronningen selv, studsede da man førte ham ind i den kongelige Hal. Dronningen var imidlertid den Eneste, som strax fattede Mistanke. Hun forestilte ham sine Døttre, men ikke hver for sig, og nu stadfæstedes hendes Mistanke, da Kongen, efter den Beskrivelse han havde hørt, strax kjendte Isabella fra de Andre. Musik, Dands, Leeg og Underholdning afvexlede. Spanierne maatte tilstaae, at de, fra det raa Danmark, ikke havde ventet en Mand, der vidste at skikke sig med en Anstand, som ikke vilde havde klædt deres første Grander ilde.

Den store Opmærksomhed Kongen viste Isabella, og tillige den Dristighed, der yttrede sig i hans Tale og Væsen, gjorde Dronningens Formodning næsten til Overbeviisning. At Herold kunde være Christian selv, derom drømte Isabella ikke; ei heller ventede hun, at

hendes Konge skulde have hans legemlige Fortrin. Men hans Væsen, hans Manerer og hans Sjel, tænkte hun sig som Ridderens, og sluttede ret forstandigt, at Christian ikke vilde have valgt en saadan Ven, hvis ikke denne Harmonie fandt Sted. En Nat drømte hun: Herold stod for hende, og rakte hende sin Haand. Hun stødte den tilbage, og saae paa ham med Vrede. Pludseligen stod Christian for hende i samme Skikkelse, og ham gav hun sin Haand, men hans var blodig, og det vakte hende af hendes Søvn. Hun brast i Graad, og sov atter ind. Da var det, som om hun stod paa Havet med sin Gemal mellem Danmark og Nederlandene. Hun drog ham stedse mod Danmark, og han drog hende bort. Omsider maatte hun dog give efter, og saae sig i Gent, hvor hun havde tilbragt mange af sine Ungdomsdage. — Disse Drømme havde ængstet hende, og hun havde al sin Fatning nødig, for at skjule sin Forvirring, da hun saae Kongen igjen.

Inden hun stod op, var Dronning Johanna alt i sit Audientsgemak, og Axel Brade, Herolds første Følgesvend, stod for hende. „I har ladet mig hente! sagde han fast: ærligt skal jeg svare, paa hvad I har at spørge, naar det kun ikke gjelder min Herre, thi i det Tilfælde maa jeg være stum som en Fisk, skulde jeg end forlise Eders kongelige Naade derved.“ — „Med faa Ord vil jeg sige Eder, svarte Dronningen: hvorom Talen er. Jeg har den Mistanke, at Eders Ridder Herold er Kong Christian selv. Er han det — nu vel, saa sige han mig det, og vente alt Venskab af mig. Er han det ikke, saa giver jeg Eder den hellige Forsikkring, at jeg endnu idag giver Gesandten den Besked:

han maa melde sin Konge, at der intet kan vorde af Giftermaalet. Af Eders Svar afhænger nu Alt. Svarer I mig slet ikke, saa antager jeg det Sidste, og naar jeg eengang har sagt Nei, da kan Kong Christian, om han end var Eders Herold, aldrig vorde min Datter-mand!"

Axel Brade knælede for Dronningen og sagde: „Høie Frue! Min Herre er Kongen selv. Men nu staaer mit Liv i Eders Haand; jeg er forloren, hvis I ei beskjermer mig." — „Jeg er Borgen, sagde Dronningen: for den Mands Liv, som har reddet sin Konge en elsket Brud. Hun havde været forloren for ham, hvis I havde tiet. Thi ved mit kongelige Ord, jeg havde aldrig taget mit Nei tilbage."

Da hun, kort efter, var allene med Kongen, sagde hun ham, hun vidste, hvo han var. Han studsede, og da hun mærkede, hvormeget det gik ham til Hjerte at høre, at hun havde villet afvise ham, sagde hun, hvo hans Redningsmand havde været. „Axel Brade skal evig have min Naade! sagde Kongen: og være den Næste efter mig i mit Rige." — Dog, Skjebnen vilde det anderledes, den brave Ridder døde paa Hjemreisen.

Christian bad Dronningen tillade ham at beholde sin Forklædning, og forunde ham en Samtale med Isabella. Hun samtykkede. Efter Taffelet bortfjernede hun Alle, undtagen Herold og Isabella, og her var det, Dennes Drøm gik i Opfyldelse.

„De Danskes Konge, begyndte han: vover ved mig at foreslaae en Forening med Spaniens Kongehuus. Han ønsker sig en Gemalinde, som med ham kan dele

Regjeringens og det huuslige Livs Sorger. Han beder om Isabellas Haand, ligesom han alt har tilskrevet hende selv. Kun ønsker han først nærmere Tilsagn, at hun ei vil være hans Villie imod; da vil han komme selv, og lade hende domme om han er den Mand, der kan gjøre hende lykkelig. Prindsesse! Eders værdige Moder er ikke utilbøielig til at skjenke Danmark Eder. Er I af samme Mening, priser jeg mig lykkelig, at kunne føre Kongen selv for Eders Fødder!"

„Jeg opfylder gjerne min Moders Villie! svarte Infantinden blyt: Med hendes Samtykke har jeg alt besvaret den danske Konges Brev. Jeg er rede, at række ham min Haand, og min Sjel er fastbesluttet, at gjøre ham hans Liv saa lykkeligt som muligt. Er Kongen dermed tilfreds, da er jeg hans. Kun ønsker jeg, at han ei venter mere, end jeg kan give."

„Ak, Infantinde! sukkede Herold nu: I er skabt til at gjøre Enhver lykkelig! Man behøver blot at see Eder, for at fortrylles af Eder. Ak, kunde jeg byde Eder en Krone, vilde jeg sikkert glemme min Broderpligt. Nu, Isabella, skjønne Isabella, jeg har nu engang robet mig. Jeg er Kongens Broder! Jeg skulde beile for ham, og mit eget Hjerte staaer i Lue. Jeg er den Ulykkelige som skal gjøre sin Broder lykkelig. Vil jeg kunne det? Nei, Infantinde, hør mig og dom. Min Broder har lovet mig, at afstaae mig Sverrig, som vi have erobret med hinanden, og at gjøre mig til Konge derover. Min Broder har I endnu ikke seet, men mig kjender I. Kan I elske mig, da fraskiig Eder de Danskes Konge, og modtag Sverrigs Krone af min Haand."

Harmfuld vendte Infantinden sig om. Hendes Ansigt glødede, og hun bad Dronningen om Tilladelse til at bortfjerne sig. „Nei, min Datter! sagde Dronningen: Herold har meddeelt mig alt dette, jeg har tilladt ham at gjøre Dig dette Tilbud, og venter nu at erfare Dit Hjertes Mening derom."

„Saa skal I da vide, Herold! tog Infantinden Ordet: Jeg maa hade Eder. Hvorledes kunde jeg elske Den, som sviger sin Broder? Hvorledes vente Troskab af Den, som fornægter sit Blod? Behold Eders blodige Krone! I er en smuk Mand, men hæslig er I nu i mine Øine, og var end Eders Broder et Uhyre, skulde han dog være mig velkommen med det redelige Sindelag han tolker i sit Brev."

Flux laae Christian for hendes Fødder. „Tilbagekald Eders haarde Dom! raabte han: See Kong Christian selv for Eders Fødder, og tilgiv ham, at han har villet prøve Eder." — „Stat op, min Gemal! sagde den overraskede Isabella, idet hun rakte ham sin Haand: Stat op, og forglem ikke Eders Værdighed. O min Christian, I har voldet mig megen Kummer, thi ærligt vil jeg sige Eder, at jeg ikke var ligegyldig mod Ridder Herold. Men Dyden er mig høiere end Alt, og for den vilde jeg kunne opoffre selv den største Lykke!"

„I gjør mig til den lykkeligste Mand, Infantinde! —O Dronning, hvorledes kan, hvorledes skal jeg takke Eder?" udraabte Kongen. — „Tak mig derved, svarte Johanna: at I elsker min Datter trofast!" Ved disse Ord nedtrillede Taarerne af hendes Kinder, og hun sammenlagde deres Hænder og velsignede dem som sine Børn.

Mærkelige Breve fra Dronning Elisabeth,
til hendes Søster Eleonora.

I.

— — — Den 9de August sinede vi Kjøbenhavns Taarne; jeg saae den store Stad langt fra, mit Hjerte slog høit i Forventning af min Christians Gjensyn, jeg foresatte mig, at hilse ham ret mildt, og ikke lade ham mærke, hvad der havde bedrøvet mig ved Afskeden, eller hvad jeg havde lidt underveis. En Miil fra Kjøbenhavn skulde vi kaste Anker. Som vi nærmede os Landet, hørte vi, hvorlunde Alt kom i Bevægelse; Skud lød paa Skud, ogsaa paa vort Skib løsnedes Kanoner, og man lod mig vide, jeg maatte nu klæde mig paa, da Kongen selv vilde afhente mig i en Chalouppe. Man bragte mig en smuk Dragt af fiint hvidt Toi, besat med Guldblomster og Kniplinger, og syet paa dansk Maade, hvorved den dog ikke blev meget forskjellig fra vor Dragt, naar jeg undtager, at jeg ikke blev snørt saa stærkt, men blot fik et Bælte om Livet. Kraven var staaende, Ærmerne puffede. Mit Haar blev kruset, og et Baand flettet derimellem, samt nogle Blomster paa den venstre Side. Ogsaa smykkede de mig med mange Diamanter, som en Foræring fra min Christian, og det tillodes mig ikke, at pynte mig med dem, jeg havde faaet af min Broder Carl. To Frøkener gjorde sig ret megen Umage med min Paaklædning; da jeg var færdig, førte de mig for Speilet, og jeg maa sige, at jeg behagede mig; det himmelblaa Baand med Brillantnaalen, og det blaa med Perler og Stene besatte Bælte, tog sig deiligt ud.

Om Halsen havde jeg en Rad store Perler. Nu gik jeg op paa Dækket. Let havde jeg kunnet vorde stolt, thi Alle stirrede paa mig som paa et Underværk, og fra Alles Munde lod noget, hvorom Frøken Erikson siden sagde mig, at det skulde betyde: jeg var saa smuk! — Alle Søfolkene havde imidlertid ogsaa paaklædt sig, og skjøndt vi endnu vare langt fra Land, gjorde man sig dog klar til at kaste Anker. Da gav Erkebispen mig et Glas i Haanden, og sagde: jeg skulde see derigjennem ad Landet til, og jeg saae Chalouppen gjennemskjære Bølgerne, og midt i den stod min Christian. Jeg maatte give Glasset fra mig, ellers havde jeg tabt det af Glæde. Kongen havde klædt sig netop saaledes, som vi havde seet ham under Herold, i en Sølvstykkes Dragt, med rosenrød Kappe og en Hat med store Fjædre. Jeg bævede, og maatte støtte mig ved Erikson; sikkerlig skal Ingen kunne sige mig paa, at jeg ikke har ham kjær, den gode Konge. Chalouppen fløi mere, end den seilede, og da den kom nærmere, bemærkede jeg, at der paa hver Side sad atten Roerkarle, som vare klædte i Hvidt og Blaat, og Seilene vare hvide med blaa Indfatning, og Flaget var hvidt og blaat. Erikson sagde mig, alt dette var til Ære for mig. Nu vare de gandske nær; Kongen saae mig og tog sin Hat af, og tilvinkede mig med den, men jeg tilkastede ham Kys med Haanden, og Erikson bad mig, ei at blive bange, thi paa eengang blev alt Skytset løsnet, saa det rystede under mig. Da gik jeg, ledsaget af Erkebispen, til Skibets Rand; Kongen steeg op, tog mig strax i sin Favn, og sagde: „Hil Eder i Eders Kongerige, elskte Brud, skjønne Isabella!" Da gav jeg ham det første Kys, og Alle

Jublede høit, og Kartoverne bragede paany. Christian yttrede en levende Glæde over at see mig karsk igjen, og førte mig til mit Værelse, hvorhen kun Biskoppen fulgte os. Her spurgte han mig, hvorledes det var gaaet mig underveis. Gandske kort fortalte jeg ham Alt, og sagde: Jeg havde gjerne reist endnu tigange saalangt, for at komme til ham. Det syntes han at optage særdeles vel, og sagde til Biskoppen, at jeg var meget smuk, samt lovede, at ville agte og elske mig indtil sin Død. Du kan ikke troe, kjære Søster, hvor det frydede mig. Nu traadte Admiralen ind, og raadte Kongen at haste, da Søen bebudede et Uveir. Da gik vi ud; jeg fandt Veien til Chalouppen bestrøet med Blomster, Alle klappede i Hænderne, og deres Jubel tog ingen Ende. Da Vinden førte mod Land, bleve Seilene heisede, og nu gik det afsted i flyvende Fart. Paa Søen havde samlet sig utallige Chaloupper, som Alle ledsagede os med Musik og klingende Spil, Vandet var ligesom besaaet med dem, og man kan ikke tænke sig noget pragtfuldere Syn. Jeg hørte Navnet Isabella lyde fra alle Sider, og min Christian sagde: Alle elskede mig. O, min Søster, Din Isabella er lykkelig, saare lykkelig! Ved Toldboden holdt de prægtigste Vogne, hvori vi satte os, og med stor Pomp holdt vort Indtog i Kjøbenhavn, ledsaget af den hurraraabende Folkevrimmel. Man førte mig ind i de for mig indrettede Værelser paa Slottet, og da Kongen ønskede, jeg skulde hvile næste Dag, har jeg havt Tid at tilskrive Dig dette. Trøst min stakkels Moder. Jeg trykker Dig, min kjære Eleonora, til mit Hjerte, og er uforanderligen Din kjærlige Søster Isabella.

II.

Kjære Søster! I mine forrige Breve har jeg skiftevis meddeelt Dig mine Glæder og mine Sorger, men intet Svar bekommet, fordi det Skib, hvormed jeg havde kunnet vente Dine Breve, er forliist. Mine sørgelige Vilkaar i Henseende til min Christians Kjærlighed, som jeg dog, Gud er mit Vidne, elsker allene og af gandske Hjerte, ere endnu stedse de samme, og det gjør mig ondt, at jeg ikke kan tilmelde Dig nogen Forandring heri. Du kan troe mig, jeg har ingen Skyld, jeg har stedse viist mig kjærligsindet mod ham, og det var en Trøst for mig, at Erkebiskop Erik aldeles har frikjendt mig; jeg lever nu i Fortrøstning til Gud. Alt har jeg skjenket min Gemal den tredie Søn, og jeg seer ham idetmindste smile mildt, naar han betragter ham. Han hedder Johannes. Ellers behandler Christian mig med al den Agtelse, jeg kan vente af ham, og jeg troer forviss, at jeg, hvis han ikke havde saa onde Raadgivere, dog kunde formaae noget over ham endnu. Men der er Dyvekes Moder, Sigbrit, en stolt, ærgjerrig Qvinde, som raader gandske over hans Hjerte, og ikke tænker som hun burde. Hun har en Medskyldig i Erkebiskop Slaghæk af Lund. Erik har advaret mig for denne Mand, og givet mig at forstaae, at han ikke agter Menneskers Liv, hvor han kan bringe sine Lidenskaber et Offer.

Men nysgjerrig var jeg efter at see denne Pige, der saa gandske har fortrængt mig af min Christians Hjerte. Min Eriksøns Fader magede det saa, at jeg fik hende at see paa en Lystvandring i en af de kongelige Haver. Det er første Gang jeg har skuffet min Christian og for-

retaget mig noget, som han ikke vidste af. Jeg har siden efter gjort mig bittre Bebreidelser derover. Dyveke er virkelig en deilig Skabning, langt smukkere end jeg. Men dog er det uret af min Konge, at han foretrækker hende for mig for hendes Skabnings Skyld, thi umuligt er det dog, at hun kan have et ædelt Hjerte; havde hun det, vilde hun ikke krænke en stakkels Kone saa bittert, ved at drage hendes Mand til sig. Dyveke er ikke meget større end jeg. Hun har en hvid Ansigtsfarve, store brune, mørke Øine, stærke Øienbryn, og et smukt lysbruunt Haar, der stedse falder i Lokker af sig selv. Hendes Vext er rank, hendes Bryst høit og hvælvet, men hun havde blottet det mere end hun burde. Hun har en smuk Ørnenæse, en liden rosenrød Mund, hvorigjennem Tænderne skinne som Elfenbeen. Hendes Haand er liden og rund. Hendes Fødder ere ogsaa smaae. Jeg kunde ret holde af hende, hvis hun var en ærlig Pige. Hendes Smiil er yderst indtagende, og hendes Munterhed synes naturlig, ikke forstilt. Det er sørgeligt, at hun saaledes har opoffret sig. Maaskee har hun mindre Skyld end hendes Moder, der uden tvivl er en meget rænkefuld Qvinde. I sin Ungdom maa hun have lignet sin Datter meget, nu er hun altfor tyk og feed, dog har hun Anstand, og veed godt at skikke sig.

Erkebisp Slaghæk gik i Midten. Man skulde ikke troe at en Mand, som burde være hellig, skulde bestyrke en Konge i hans Udsvævelser. Jeg burde ikke see paa ham uden at harmes. Der var Ingen i Haven, thi det var forbudet at indlade Nogen. Ei heller jeg var derinde, men et lidet Stykke derfra; dog kunde jeg,

gjennem et Glas, overse alle dens Hovedgange. Jeg var nemlig i et Landsted som tilhører Erikson, og ligger ad Søen til; fra dets Taarn kan man paa den ene Side overskue denne, og paa den anden Side hele Kjøbenhavn.

Nu kom Kongen gaaende, og da han naaede Dyveke, kysede han hende. Det gik mig gjennem Sjelen — jeg maatte vende mig bort, og tørre et Par Taarer af mine Øine. Da jeg atter saae did, havde Slaghæk bortfjernet sig, men Kongen havde Sigbrit ved Armen, og syntes at tale alvorligt med hende. Dyveke sprang og dandsede rundtom Kongen, og gjorde allehaande Smaaløier for ham. Han syntes ikke at agte synderligt paa hende, men at underholde sig mere med Moderen, mod hvem han ordentligen viste Ærefrygt. Nu kom Slaghæk tilbage, og hviskede noget til Kongen, hvorpaa Denne smilte og lagde sin Haand paa Dyvekes blottede Barm. Da kunde jeg ikke udholde det længer. En Taarestrøm brast frem af mine Øine, jeg gik fra Vinduet, og bad Erikson føre mig tilbage til Staden.

Dog, kjære Eleonora, alt dette er dog ikke saameget sørgeligt, thi Kongen viser mig dog megen Opmærksomhed. Han føler vist ret godt, hvor mildt jeg behandler ham; lidt skaaner han mig vel ogsaa stundom for de Danskes Skyld, thi disse elske mig, og man siger ham meget ofte, at han har en god Dronning. Men sørgeligst af Alt er det, at han er saa grusom. Vel søger han at dølge det for mig, og Dødsdommene hører jeg altid af Fremmede. Men derved betynges hans Samvittighed meer og meer, og jeg frygter, at al Fromhed tilsidst viger gandske af hans Sjel.

* * *

Dette Brev har ligget i otte Dage. Jeg maa tilføie en Efterretning, som har gjort et dybt Indtryk paa mig: Dyveke skal være død. Det smerter mig af en dobbelt Grund, deels kan det ikke være min Christian ligegyldigt, og jeg ønsker aldrig, at han skal smage den bittre Frugt af sine Synder; deels er det ogsaa ret rædsomt for Dyveke at døe saaledes, i denne Sindsforfatning, under Byrden af saa stor en Brøde. Jeg har begrædt hende. Hun var dog en deilig Pige, og at døe saa ung!

Hils mine Søstre, Eleonora. Men for vor Moder maa Du ikke læse dette Brev, ikke heller maa Du sige hende, at min Christian er mig utroe; det vilde gaae hende altfor nær til Hjerte.

Din kjærlige Søster

Elisabeth.

III.

Dette Brev skriver jeg til Dig, men det gjelder alle mine Søstre, og jeg ønsker, at Du vil meddele Dem det. Det er det sidste jeg tilskriver Eder, thi min Dødsstund er ikke langt borte. Jeg er altsaa den Første af os Fire som skal forlade Verden. Gud har ladet mig fødes af ophøiede Forældre. Han gav mig en Gemal, som var Konge over tre Kongeriger, men han rev mig tillige ud af alle Mines Favn; han fratog min Konge alle hans Riger, han straffede mig med min Ægtefælles Utroskab, skjøndt jeg dog ikke var saa hæslig, og han vel havde kunnet lade sig nøie med mig, aller-

helst da jeg, ikke uden Smerte og Nød, har skjenket ham fem Børn. Siden mit femtende Aar har Bekymring, Smerte og Klage været min Lod, men kun liden Glæde. Syv Aar har jeg grædt som Dronning, og de sidste tre Aar grædt som en Forstødt, der ikke havde den Plet, hvorpaa hun kunde hvile sit Hoved. En Abbed har af Naade givet mig Husly, og min Rigdom er bleven adspredt som Avner. De Danske tilbøde mig et Kongerige, men jeg forsmaaede det, da jeg ikke maatte dele det med min Christian. Det var ei heller deres Alvor, thi de have ei engang givet mine Børn nødtørftigt Ophold. Jeg er bleven min ulykkelige Konge ligesaa tro i hans Lidelser og Trængsler, som jeg var ham tro i hans lykkelige Dage. Jeg har aldrig klaget, fordi jeg maatte dele hans Elendighed. Jeg har troet, alt dette vil Gud! Hvormed har jeg syndet, at jeg er vorden saa elendig? Jeg spørger Eder derom, I maae kjende min Ungdoms Synder; thi mit Ægtestandsliv, det er jeg mig bevidst, har været et Liv i Taalmodighed og Fromhed. Og dog — dog dør jeg ikke gjerne, thi jeg elsker min ulykkelige Mand og mine lidende Børn. O, I have seet denne Christian, hvorlunde han stod ved min Side i al sin mandige Høihed! Hvo var en Mand som han var! Ikke min høie Byrd, ikke min af al Verden frygtede Broder, ikke mine kongelige Søstre kunne hjelpe mig nu. Jeg maa dø. Jeg, som bar en trefoldig Krone, maa dø, arm og ussel, i en Abbeds Landsted. Min stakkels Christian ligger mig meest paa Hjerte. Det er sandt, han har feilet, men det havde han dog ikke forskyldt. Han har forbedret sig, og det Rige, Gud gav ham, burde atter vorde hans. Siig den mæg-

tige Keiser Carl, at han vel maa overveie, om det ei er Pligt for ham, at skaffe sin Svoger hans forlorne Herredom tilbage. Siig ham det i hans døende Søsters Navn. Dernæst er jeg meest bekymret for mine Børn. Jeg anbefaler Eder dem. De ere nu saagodt som fader- og moderløse. Forlader dem ikke. Den fattigste Brændehuggers Barn har det bedre end disse kongelige Børn, thi det har dog en Hytte, hvori det kan hvile. Den have disse Børn ikke. Deres Moder maa, paa sin Dødsdag, anraabe om Barmhjertighed for dem! Farvel, kjære Søstre. Himlen lade Eder vorde lykkeligere end mig. Tænker paa mig, naar det gaaer Eder vel. Mine Øine formørkes, min Haand vorder mat. Jeg er meget svag. End engang vil jeg see min Gemal og mine Børn, da dør jeg sikkert en tung, men salig Død.

Eders

Isabella.

Hun blev begravet i Gent. Luther skrev herom til Johann Agricola følgende Ord: „Den priisværdige Dronning Elisabeth af Danmark er død, som Kongen selv har tilmeldt mig; men hun er død i stor Tro, og har annammet den hellige Nadvere efter Christi Indstiftelse. Intet har kunnet bevæge hende til at vende tilbage til den pavelige Tro, hvorvel mange høie Herrer have trængt hart ind paa hende, at hun dog skulde gjøre det. Christus har ogsaa engang villet have en Dronning i Himlen, kan jeg tænke."

Frue Krüdeners sidste Levedage.

I August afvigte Aar kom denne navnkundige Dame, allerede kæmpende med en farlig Sygdom, til Karasubasar, hvor hun besluttede at blive. Hendes Følge bestod af hendes Datter, Baronesse Barkheim, Dennes Mand, en Fyrstinde Golütsin, en saakaldt Grevinde Paschy, en Demoiselle Maurer, o. a. fl. Af dem var, i psychologisk Hensyn, den foregivne Grevinde Paschy mærkværdigst, et bedaget fransk Fruentimmer af den laveste Stand, hos hvem den Tro var bleven en fix Idee, at hun var en naturlig Datter af Ludvig XV. Strax indfandt sig en Mængde andægtige Landboere hos Baronessen, men næsten Alle bortviste hun med den Erklæring, hun følte sig nu for svag til at give dem Trøst og Raad, de skulde vende sig med deres Anliggender til den helligste Moder selv, som sikkert ikke vilde nægte dem sin Bistand. Hun levede saare stille og indgetogen, undveeg Alt, hvad der i mindste Maade kunde vække Opsigt. Paa nogle Steder, hvor hun opholdt sig paa sin Reise gjennem Krimm, yttrede hun sig med lidenskabelig Forkjærlighed for Catholicismen. Rimeligviis efter hendes udtrykkelige Villie, blev hendes Liig i al Stilhed bisat i et Gravkapel, som tilhører General Schütz, Catholik af Confession.

Advarsel til alle smukke Damer.

Det kongelige franske Societet for Lægevidenskaben har i sine Memoirer bekjendtgjort følgende mærkværdige Tilfælde: Et ungt Menneske var saare forelsket i en smuk Pige. Hun kom ham imøde med Gjenkjærlighed, og Begge vandrede en Stund paa Roser med hinanden. Men Gud maa vide, hvilken ond Dæmon der trængte sig imellem dem, og i lang Tid saae de ikke hinanden. Omsider begyndte dog Længselen efter den Elskede at vorde Ungersvenden for mægtig, og da de ikke vare Mand og Kone, saa maatte han naturligviis gjøre det første Skridt til For-

soning. Han gjorde det, men ikke med det bedste Udfald. Han lod sig ikke afskrække, han gjorde nok et Forsøg, og nok et — Alt forgjeves. End engang, sidste Gang, besluttede han at opbyde al Kjærlighedens Veltalenhed. Han overraskede den Grusomme paa en eensom Spadseregang, han laae for hendes Fødder, græd, bad, Alt forgjeves. Pludseligen forvandledes sand Kjærlighed til Raserie, og ude af sig selv beed han sig i Mellemfingeren paa sin ene Haand. Næste Morgen var ikke blot Fingeren, men Haanden og hele Armen hovnet. Han led heftige Smerter, fik Krampetrækninger, blev vandsky, truede at bide de Omstaaende, og døde fjerde Dag efter.

Skulde ikke denne tragiske Begivenhed tjene Damerne til Advarsel, aldrig at lade det komme saavidt, at nogen af deres Tilbedere maatte bide sig i Fingrene af Fortvivlelse?

Hvilke Øine ere skjønnest, de blaae eller de sorte?

De sorte Øines funklende Genius og hans mildere Brødre, de blaae Øines, kæmpede fra Ærilds Tid om Forrangen. For at jævne den gamle Strid bragte de den for Amors Domstol. Til deres Sagfører valgte de Kysses Genier, og fyrigere Talsmænd havde de aldrig kunnet finde. Aldrig var Amor i større Forlegenhed. Omsider smilte han og sagde: „Du de Sortes straalende Genius, skjønnere blinke disse, naar Dands og Munterhed lokker. Men, Blaae-Øiernes Vogter, mere smeltende ere disse i Hyrdetimen. Hurtigere er vel de Sortes Seier, men hvad de Blaae have erobret, slippe de aldrig. Fyrigere, men ogsaa ubestandigere ere de Sorte; ømmere og mindre foranderlige de Blaae. Deres Genius vælger min mildere Fakkel, medens Du, de Sortes Genius griber mit Kogger, og lader mine skarpeste Pile flyve fra Strængen. Aanden maler Du, Sorte, men Du, Blaae, maler den følende Sjel.“

Amor vilde sige endnu mere; da tittede Aglaia, den Yngste af Gratierne, frem bag en Rosenhæk. Den Sortøiede havde hørt Alt i sit Skjul. Nu kastede hun

over Kampplads'en et seirende Blik, hvoraf hendes fulde Sjel straalede. Henrevne hyldede hende Kysenes Genier, og knælende bad Amor om Tilgivelse. „Jeg takker Dig, Aglaia! raabte han: at Du reddede mig. Alt forvirredes jeg, idet jeg søgte efter Grunde; thi ei engang en Gud tør fælde nogen Dom, hvor kun hver Elskendes eget Hjerte bør dømme."

(G. A. v. Halem.)

Concert-Placat.

Den i fire Verdensdele berømte Virtuos Musadelphia vil idag med allerhøieste Tilladelse have den Ære at give en stor Vocal- og Instrumental-Concert, hvortil Alle som ynde den guddommelige Tonekonst herved indbydes.

Til Indledning opføres en stor Krigs-Symphonie, hvori ikke blot forekommer, hvad man i andre Musikbataille har hørt, saasom Myrderiets Rædsler, Kanon- og Musketild, de trufne Hjerneskallers Bragen, de Saaredes ynkelige Jamren ꝛc., men ogsaa det i sin Tid meget omtalte kjøbenhavnske Bombardement, Frue Taarns Fald, Brandpilenes Susen, de Betrængtes Skrig, Barnets Jamren i Moders Liv, o. s. v. Ligeviis som den salige Abbed Vogler efterlignede Tordenveiret saa skuffende, at Melken i hele Byen løb sammen: saaledes præsterer denne Krigssymphonie omtrent det samme, idet den musikalske Kanonade fordeler alle Regnskyer, og gjør Himlen saa klar som muligt.

For en Afvexlings Skyld vil Musadelphia lade sin store Fløite-Concert følge paa dette grandiose Stykke. Hans Instrument har ikke mindre end 24 Klapper, og præsterer altsaa ikke blot, som andre Fløiter, alt Muligt, men virkeligen det plat Umulige. Paa Grund af de smeltende Melodier, som Konstneren forstaaer at indaande dette døde Træ, har man, i Regard af nervesvage Damer og deres mulige Afmagter, hidskaffet adskillige Ottomaner og Divaner; ja, hvis et endnu betænkeligere Tilfælde skulde indtræffe, staaer en af Herr Dr. Siebold nysopfunden Seng i Beredskab i et Sideværelse.

Herpaa følger et stort Oratorium, kaldet Strubernes Triumph. Det maa bemærkes, at nogle nye Mestres Idee, at lade Claveer- og Violinconcerter accompagnere af Syngestemmer, her er dreven videre og udført consequentere, idet nemlig alle Instrumenter og Sangere bytte Partier, saa Discanten f. E. faaer alle Violinens og Fløitens Roulader, Arpeggiaturer og Spring, Bassen Contraviolinens Stemme, og omvendt. Texten er forfattet i det malayiske Sprog, som formedelst sin Blødhed egner sig fortrinligt for Musik, og snart vil vorde gængs i vore Concerter.

Musadelphia og hans Kone ville herpaa synge en Række af Arier, hvoraf de fleste egentligen ere digtede og componerede for Nattens Stilhed, for Censomhedens søde Gysen. Konstnerparret haaber, i kort Tid at kunne føre sine respective Tilhørere gjennem en heel Cyclus af Følelser, fra Helvedqval til Himmelsalighed. De tungsindige Stykker vil Konstnerinden foredrage tilsløret.

Herpaa følger en Concert paa Kjedelharmonica; den største Pauke ligner en Bryggerkjedel, den mindste en ordinair Kaffekjedel, og det Vanskeligste ved Sagen var, at finde de store Esler, som kunne afgive en tilstrækkelig Hud til at betrække de førstnævnte med. Da man, ved Indretningen af dette colossale Instrument, der rettere kunde kaldes et Collegium af Instrumenter, ogsaa har taget Hensyn paa at executere Passager, men dette, formedelst den umaadelige Renden om Kjedlerne, nær havde skaffet ham en Lungesot paa Halsen: saa har Musadelphia opfundet en Testatur, omtrent som en engelsk Spindemaskine, hvorved Paukerne, og ved dem Tilhørerne, røres paa den bequemmeste Maade.

Til Slutning kommer den saakaldte Musikskole, hvori alle mulige Grader af Dulighed fremtræde. Ligesom høist utilstrækkelige Talenter ofte lade sig høre i Privatconcerter, saaledes ogsaa her. Vi høre Børn, som endnu ikke kunne det Allermindste; smukke Damer, som man gjerne seer synge og spille, o. s. v.

Ingen Hunde indlades uden speciel Tilladelse.

Tvillingbrødrene.

(Efter en friesisk Krønike.)

I Aaret 1421 stod, en klar Foraarsdag, Ida, Datter af Høvdingen i Jewer, paa Borgaltanen, og saae med bankende Hjerte mod Esens, hvorfra hun ventede Dedo og Gerold, Omekens Sønner. Længe speidede hendes Øine forgjeves; da saae hun Riddere nærme sig gjennem Krattet. Paa deres kastaniebrune Hingster rede Tvillingbrødrene ind i Borgen. Den gamle Popinga, denne, de modige Friesers Helt, nu mat af Alder, men kjæk som før, modtog dem høitideligt og sagde: „I komme for at beile til min Datter Ida. Kun Eens kan hun vorde, men Hvis, det afgjøre hun selv, og selv Den, hun vælger, kan kun under en streng Betingelse vorde min Svigersøn." — „Nævn den! raabte de: og er den ei imod vor Ære og vor Stamme, saa opfylde vi den!" — „Dedo! Gerold! raabte Gubben nu, og greb faderligbevæget deres Haand: Eders Fader var min Vaabenbroder. Aldrig har nogen Tvist forstyrret vort lange Venskab. Vi elskede hinanden saa fast og inderligt som I. Da han døde af sine Vunder i min Favn, lovede jeg ham, at være Eders Fader, at lægge min Ida's Haand i hans Søns Haand. Denne er Dagen som skal bestemme, hvo af Eder der skal vorde Ida's Ægteherre. Hun vælge. Men inden hun kommer, skulle I sværge mig, at hendes Valg ei skal adskille Eders Hjerter, og at Den, som fører Bruden hjem, skal opfylde de Betingelser,

jeg ærker af ham." — „Popinga! sagde Gerold med beskeden Alvor: Det Første sværge vi ei, en saadan Eed vilde vanhellige vor Broderkjærlighed. Vi elske Begge Eders huldе Barn, men Den, hun ikke vælger, vil aldrig ophøre at elske sin lykkeligere Broder." — „Det Andet, raabte den fyrige Dedo: det Andet sværge vi strax, thi ei vil I forlange Noget, som er mod Gud, vor Ære og vor Stamme." — „Nu vel, sagde den Gamle: Himlen bevare Eders Kjærlighed reen i hver Anfægtning. Jeg vil troe Eder, ogsaa uden Eed."

Ida kom. Skjøn og herlig treen hun hen for Gerold og Dedo, neiede tugtigt, og fæstede sit Blik paa Jorden. „Du skal vælge, min Datter, mellem disse To! sagde den Gamle: Begge fortjene Ida Popinga. Gud lede Dit Hjerte, at det finder den sikkre Vei til sin Lykke." Med nedslaget Blik treen Ida hen for Dedo, tog en Rose af sit Bryst, bragte ham den og sagde: „Tag den, min Ridder, bevar den tro. Ved Alteret indløser jeg den." Da bøiede sig Dedo mod hende, trykte det første Kys paa hendes jomfruelige Læber, og da de saae op, havde Gerold forladt Salen, og reed taus over Vindebroen. „Vær rolig, sagde Dedo til Ida, der halv ængstelig saae efter ham: vær rolig! Han drager bort i Kjærlighed, og jeg havde gjort ligesaa, naar Du havde rakt min Broder denne Rose. Vor Kjærlighed ophører først med Døden!" — „Og saa rolig havde Du kunnet frasige Dig mig? spurgte Ida: Saa har jeg kun den anden Plads i Dit Hjerte?" — „Vær ikke uretfærdig! sagde Dedo: Høiere og herligere staaer Din Kjærlighed i mit Bryst, men hvad jeg med min Gerold har suget af vor Moders Bryst, det

staaer for dybt til at kunne forgaae. Vi elskede Dig Begge lige inderligt og troe, Du var venlig mod os Begge, og Ingen kunde mærke, mod hvem Du var det meest. Fast stod det i os, at Den, Du forstodte, skulde beherske sin Kjærlighed. Og Gerold vil holde sin Eed, men sly Dig maatte han, for at kunne det."

„Nu, min Søn! sagde Popinga: Hør Betingelsen, hvis Opfyldelse allene kan føre Dig til Alteret ved Ida's Side. I fyrretyve Aar har jeg leved i Feide med Bremen. Hvad Tungt, Skjebnen paalagde mig at bære, kom fra denne stolte Stad; den har taget min Ungdoms Marv, min Manddoms Styrke. Min eneste Søn, min troeste Ven, Eders Fader, faldt i denne Kamp. Hævn har jeg svoret disse Borgere, da min alderstegne Fader bandt mig Sværd om Lænd til den første Strid, men Skjebnen forundte mig ei at løse min Eed. Min Dattermand skal løse den. Slottet Fredeburg staaer for os til vor Spot, nysopbygget, som et Mindesmærke om vor Skjændsel — Bremen har bygt det, for at holde os i Tømme. Med Uret have de reist det, de dristige Borgere, mig til Trods. Den maa falde, denne stolte Borg. De maa sløife den, eller vi. Saalænge den staaer, saalænge bliver mit Barn hos mig. Kun over dens Ruiner fører Veien til Alteret. Sværg derfor, at Du vil forstyrre Fredeburg ved Underhandling, List eller Magt." Ungersvenden fæstede sit Blik paa Ida, og svor.

Da den lykkelige Dedo reed ind paa Borgen i Esens, kom Gerold ham venligt imøde. De faa kummerfulde Dage, han havde levet allene her, havde bleget Ungdomsroserne paa hans Kinder, og det Smiil, hvormed han modtog sin Broder, lignede det Glimt, hvormed Solen bryder gjennem Nordhavets Taage. Maalløse hviilte de i hinandens Favn, og et Tryk af Gerolds Haand sagde Dedo: den gamle Kjærlighed var endnu ikke udslukt.

„Og hvorledes lød den Betingelse, Popinga fordrede af Dig?" raabte Gerold omsider, uden at omtale Ida med et Ord. — „Fredeburg maa vorde sloifet, ved Underhandling, List eller Magt." — Da saae Gerold gladelig mod Himlen, og raabte: „Lad mig drage til Bremen! Da jeg afvigte Pindsefest opholdt mig der, har Raadsherren Henrik Gröningk med megen Mildhed tilsiedet mig Adgang i sit Huus. Han er en vakker Mand, fri for Rigsborgernes anmassende Stolthed. Han har megen Indflydelse i Raadet og et mægtigt Partie iblandt Borgerne. Til ham vil jeg, vil forsøge om Retten ei kan vorde min Talsmand, og har jeg vundet ham, da, haaber jeg, vil den snedige Borgemester Duckal's Ondskab Intet mægte imod os." — Smilende svarte Dedo: „Du har endnu En i Bremen, som vil tale Din Sag." — „Og Hvem?" spurgte Gerold, idet en let Rødme overfløi hans Ansigt. — „Maria Gröningk! Hun formaaer meget over sin Fader!" — „Hun er en herlig Pige, afbrød Gerold ham: smuk og god, og venligsindet mod mig." — Da saae Dedo ham forskende i Øiet, og i hans Blik laae en stum Bøn, som

hans Mund ikke vovede at udsige. Gerold forstod ham. „Nei, Broder! sagde han: Du kjender mit Hjerte. Hvo der eengang har elsket Ida, er død for Qvindekjærlighed! Berør ei mere denne ømme Streng. Jeg under Dig Din Lykke, nyd den, og lad mig gaae stille tilgrunde i mig selv. Jeg gaaer til Bremen!" — „Nei! raabte Dedo: Lønnen er min, mit maa ogsaa Arbeidet være!" Smerteligtsmilende saae Gerold efter ham. „Kunde Du ville drage i Striden, uden at Din Gerold stod ved Din Side? Begge have vi elsket Ida, for hende stride vi, Dig vil jeg tilkæmpe hende!"

Næste Morgen drog han, ledsaget af ædle og frie Mænd, til Bremen. Stolt var hans Indtog, med Venskab blev han modtaget. „Unge Mand! sagde den gamle Gröningk: Det er et besynderligt Andrag I gjør mig. Jeg, Raadsherre i Bremen, skal i Borgernes Forsamling gjøre det Forslag, at sløife Fredeburg, hvis Opbyggelse har kostet Staden saameget Blod, saamange Penge — det kan, det gjør jeg aldrig! Men vel kan jeg tilbyde den gamle Omekens brave Søn mit Huus, og derved gjengjelde en Deel af det, jeg blev hans Fader skyldig, da jeg, i yngre Aar, landflygtig og forladt, var Dennes Gjæst paa hans Borg." — „Men Retten er paa vor Side!" sagde Ynglingen beskeden, dog fast. — „Retten, min gode Ridder, er ei altid det Retteste, man kan udøve til almeen Velfærd. Efter en haard Kamp have vi tvunget Eder og Greven af Oldenburg til at lade os bygge Borgen uforstyrret, og nu skulde vi sløife den, uden Grund, uden Nytte, blot paa Eders Begjering? Det var Daarskab. Nei, unge Herre, ingen redelig Borger i vor frie Stad vil

høre paa Eders Andrag. Forsøg det i det forsamlede Raad — Udfaldet vil lære Jer, at Enhver tænker som jeg."

Gerold tabte ikke Modet, men modtog Raadsherrens Tilbud, og flyttede fra Herberget til hans Huus. Med megen Mildhed modtoges han af Maria Grøningk, den skjønneste Mø i den frie Hanseſtad. Afvigte Pindseſeſt havde hun seet Gerold, og dandset med ham ved en Banket; han havde været venlig og oprigtig mod hende, og udmærket hende fremfor alle Stadens Jomfruer. Med inderligt Velbehag havde hendes Blik hvilet paa den kjække, frygtede Ridder, der alt saa tidligt havde udbredt Rygtet om sit Heltemod ved Weserens Bredder. Hun havde ventet, i ham at see en vild ustyrlig Krieger, og for hende stod en smuk, beskeden Yngling, der med fine Sæder forbandt et følende Hjerte. Ogsaa ham behagede den blide, sværmerske Maria. Han maatte tilstaae, at hun var skjønnere end Ida, hun var mildere, inderligere mod ham. Men, hvo kan byde over Kjærligheden! Marias Engleskikkelse viste sig kun for ham som et deiligt Billed, han ei vovede at sammenligne med Ida's høie Himmelynde. Hendes Mildhed var ham behagelig, men for et mildt Blik af Ida's Øie havde han gjerne opoffret den. Han nærmede sig hende som en Broder sin Søster, og neppe var han kommen tilbage paa sin Borg, før hendes Billede var forsvunden, medens hans vedblev at leve i Marias fromme Hjerte.

Ogsaa til Bremen lød Rygtet, at Tvillingbrødrene i Esens beilede til Jewers rige Arving. Denne Forbindelse saae man ikke gjerne, men størst Bekymring

voldte den Maria, som nu ikke længere kunde dølge for sig selv, at hun elskede uden Haab. Paa denne Tid, det var den 16de Mai, kom Gerold til Bremen, og med bankende Hjerte havde Maria hilset den fagre Ungersvend. Blegere var hans Kind, mørkere hans Øie, end afvigte Pindsefest, men det var jo dog endnu den fromme, beskedne Ridder, Gerold Omekens, den tappre Høvding fra Esens, som stod for hende, og som maaskee — ak, hvor mangt et Ønske sluttede sig ikke til dette Maaskee! — Mildt gjenhilste Gerold hende, da hun betragtede ham saa inderligt; han vovede at tænke paa Ida, og at stille hende ved Siden af Maria, men Kjærligheden seirede.

Den gamle Gröningk havde sagt sandt. Den Begjering, den dristige Yngling foredrog i Raadets Forsamling, blev med Haan forkastet, og Gerold besluttede, at forlade Bremen næste Morgen. Aftenen før sin Afreise sad han med Maria i Haven. En Taare nedtrillede ad Pigens Kind, da hun saae Ridderen sidde der saa mørk og veemodsfuld. Han saae hendes vaade Øie, og spurgte som i Drømme: hvad der fattedes hende. „Derom spørger jeg Eder, kjære Ridder! svarte Maria: jeg har ikke villet forstyrre Eder i Eders dybe Tanker, hvorvel jeg gjerne havde ønsket at vide, hvad der gaaer Eder saa nær til Hjerte.“ Taus rystede Ridderen paa Hovedet, trykte hendes Haand, og stirrede atter taus hen for sig. „Kjære Gerold! sagde hun bedende: sig mig dog, hvad der kan ryste Eders Helteſjel saa dybt? Er det Raadets Svar? Eller flyder Eders Kummer af en anden Kilde? Aabn mig Eders Hjerte, mig, Eders Søster!“ — Gerold taug. „I har ingen Tillid til

mig, jeg vil tie!" Stum sad hun ved hans Side, da løftede hun sine Øine mod Himlen og saae en Falk svæve over dem. „Kjære Ridder! raabte hun: See Falken hist, det er Lidenskabens Billed, og Duen hist, det er Hjertets Billed. I vide Kredse svæver hiin over den Arme, som, Intet anende, flyver rolig fra Tag til Tag. Men altsom Falken daler dybere og dybere, gjenkjender Duen sin Fjende; en dræbende Angest griber den, den vil fly, den flagrer ud i den vide Luft; da farer Rovdyret ned som et Lyn, og den bløder tildøde i dens Kloe." — „Hvortil den Lignelse?" spurgte Gerold. — „Falken er Eders Stammes Vaaben, den staaer paa Eders Skjold, og i Eders Hjerte!" sagde hun bevæget, og efter en Pause vedblev hun stammende: „I elsker Ida Popinga?" — „Ja! Ida, min Broders Brud!" — „Hans Brud!" raabte Maria, brændende af Glæde. „Hans!" gjentog Gerold mork. -- „Og I?" — „Jeg bærer hendes Billed, som en Helgenindes, i mit Hjerte. Maria, hvad der eengang har levet her, udsletter ingen Storm, ingen Tid!" — Da nedslog hun sine Øine, og det Haab sluktes, som nys havde straalet af dem. „Troskab er ædel, sagde hun: naar den vandrer ved Haabets Haand!" — „Ogsaa haabløs, gode Maria! Uden Ankergrund maa Skibet holde sig fast i Storm og Fare. Hvad Gerold engang har sluttet i sin Sjel, raabte han, og greb krampagtigt hendes Haand: det kan han aldrig slippe!" Han gik, og lod Maria tilbage, hensydende i Taarer.

„Han har Ret! raabte hun: Ogsaa haabløs blomstrer Kjærligheden." Og da Gerold næste Dag drog fra Bremen, ledsagede ham hendes Velsignelsesønske,

men ogsaa hendes Hjertes Rolighed. At elske ham, som han elskede Ida Popinga, haabløs og tro, det stod fast i hendes Hjerte.

Gerold fandt ikke sin Broder i Esens. Han var i Jewer hos Ida. Han sendte Bud til ham, ordnede og beredte Alt, kaldte sine Trofaste til sig i Stilhed, og dannede saaledes en liden, men tapper Skare, med hvilken han ventede Dedo. Istedetfor ham, kom Budet allene tilbage, og bragte ham et Brev fra Broderen, hvori Denne bad ham komme til Jewer, inden de skrede til Udførelsen af deres Plan. Ida længtes efter at see ham. „Kun det fattedes endnu! raabte han: Ogsaa denne Kalk skal jeg tømme! Dog, hendes Ønske er mig Befaling — det skee som hun vil!" Han steeg tilhest, og travede ad Jewer. Men da han saae den gamle Borg rage frem i Dæmringen, over den vide Mose, bankede hans Hjerte raskere. Den gamle Popinga modtog ham. „Allerede har I ordnet Alt til Borgens Angreb, min ædle Gerold? sagde Oldingen: Sligt Riddersind, slig trofast Broderkjærlighed er et sjeldent Klenodie. Da I i Morgen vil drage ud at løse min Eed, giver jeg Eder den faderlige Advarsel med paa Veien: Vær varsom, lad ikke Modet føre Jer for vidt. List maa forene sig med Kjækhed her, overraske maa I de leiede Svende. Men staaer I først ligeoverfor dem, da Slag paa Slag. Da være ingen Muur for høi, ingen Dør for fast — og ere I først i den indre Gaard, da stormer mod Taarnet til høire. Indgangen er paa venstre Haand tæt ved Muren. Er det først i Eders

Vold, da er Fredeburg Eders, thi fra den føre Gange til alle Dele af Borgen. Gak nu til min Ida, hun ønsker at see Eder."

Ida kom ham imøde, da han treen ind i hendes Gemak. Hun var allene, Dedo var ikke hos hende. „Det fryder mig, kjære Gerold, sagde hun med bevæget Røst: at I har opfyldt mit Ønske, og endnu engang er kommen hid. Inden I begynder Eders Helteværk, ønskede jeg at høre af Eder, at I ikke nærer nogen Uvillie imod mig, men er mig hengiven med broderlig Kjærlighed. I tier? O tal, kjære Gerold, lad mig beholde den Trøst, den eneste jeg har, naar Dedo drager med Eder i Kamp, at jeg ikke er traadt fjendtlig mellem Eders Hjerter." Da opløftede Gerold sit Blik, og saae paa Ida, længe og fast, som om han vilde indprægе alle hendes Træk i sin Sjel. „Hvor I er, raabte han: udbreder en Guds Engel sine beskjermende Vinger over mig — I kan kun vise Eder som en Kjærlighedens Engel!" Han greb hendes Haand, trykkede den til sit Hjerte, og gik.

„Gerold!" raabte hun. Han vendte sig. „Kun eet Ord endnu, eet eneste!" — Gerold nærmede sig hende. — „Maria Gröningk elsker Eder. Hvad Skjebnen nægtede Eder her, byder den Eder maaskee dobbelt hist." — „Ida Popinga! sagde han alvorsfuld, og et smerteligt Smiil spillede om hans Mund: Vær lykkelig, kun da vorder ogsaa jeg det!" — „Saa vær min Broder, min Ven!" bad hun bevæget. — „Ida! raabte Gerold, overvældet af sin Følelse: Hvo der engang har elsket Eder, hans Hjertevunde læger Venskab

aldrig! Levvel!" — Han styrtede ud. I dyb Alvorlighed rede Brødrene over Vindebroen.

Ad sumpige Veie, droge Brødrene med deres Skarer. Foran de frie Frieser, som havde fulgt deres Høvdinger, derpaa Stridsknegtene. Eftertroppen dannede en Hob tydske Arkebuserer og Bueskytter. Liden var Skaren, men modig. Det var en stormende Nat. Vinden hylte, og bøiede det høie Lyng, som, oplyst af Maanen, bølgede om dem, lig en dunkel Søe; Skyerne fløi rask forbi den skinnende Maane, ad Fredeburg til, som om de vilde bringe Fjenden Budskab om den Fare, der truede ham.

„Min Skjebne hviler paa denne stormende Nats Vinger! sagde Dedo: Da jeg sagde den gamle Popinga mit Farvel, og trykte Ida til mit Hjerte, nedstyrtede den gamle Krigers Hjelm og rullede for mine Fødder. Det var intet godt Tegn, min Broder — og see, denne stormende Nat, dette Mulm, som skjuler Maanen for vore Øine!" — „Destobedre! sagde Gerold: Lad Stormen bruse, lad Maanen skjule sig, saa skjuler den ogsaa os. Neppe gjenkjender jeg den mørke Borg, der ligger for os som en Taage. Gaaer Solen muntert op, saa er den vores. Over dens Ruiner gaaer Din Vei til Brudekammeret." — „Det give Gud, min Broder! raabte Dedo: Ogsaa Dig forunde Himlen da en Lykke, som ligner min!" — „Min Lykke er i mit Hjerte! svarte Gerold: Jeg kjender, jeg vil ingen anden!" Han trykte Broderens Haand, og reed taus foran.

De nærmede sig Borgen. Gerold anførte Frieserne, Dedo de tydske Skytter. Alt var stille som Graven. Skumle og graaeragede Steenmasserne ivei-ret paa den nøgne Slette; Intet skyggefuldt Træe, ingen venlig Hytte oplivede den mørke Eensomhed. Lig et forladt og sørgende Hjerte, saa eensom og taus, stod denne Friesernes Svobe for dem; kun hist og her opklarede et sparsomt Lys et Vindue, og gav den døde Masse et mat Liv.

Gerold listede sig om ved Gravene med Sine. Vindebroen var trukken op, Graven bred, dyb og sumpig. Da rakte han sin Broder sit Skjold og sit Sværd, kastede Stridsøxen over Nakken, rev Springstokken fra en Stridsknegt, borede den ned i Dybet og svang sig over paa den anden Side. „Hvo der?" raabte Vagten ved Broen. — „Friesland frit!" raabte Gerold, greb Stridsøxen, og slog Leiesvenden ned. Men ogsaa i Borgen blev Larm, og der hørtes Vaabengny, medens Gerold søgte at sprænge Vindebroens Kjæder med sin Øxe. Det lykkedes, bragende styrtede Broen ned. Dedo stormede frem, Stigerne bleve satte til, den yderste Port blev indslagen, og uden Modværge var Udenværket besteget.

Nu stormede de mod Hovedporten. Bjelker hidskaffedes, rasende løb Frieserne mod de faste Egeplanker — Porten stod imod. Da pebe Kuglerne i Luften. Fra alle Vinduer og Luger foer Døden. Rask kaldte Dedo Skytterne tilbage, stillede dem bag Udenværkets Muur, og beskjød de Aabninger, hvorfra Døden slyngedes imod dem, men Frieserne dannede et Tag med deres Skjolde, for at beskytte dem, som med deres Øxer

søgte at sprænge Porten. Alt vege de Angrebne paa Nordsiden, da treen Conrad Löbbeke, Befalingsmand paa Borgen, til et aabent Vindue, og opmuntrede Sine til at holde Stand. Dette saae ved Maanens Skin Enno, en listig Friese, lagde Piil paa Buen, sigtede, skjød, og den tappre Ridder styrtede til Jorden med en dødelig Vunde. Anførerens Fald gjorde Besætningen modløs. Svagere blev Ilden, men Frieserne vedbleve at hamre paa Porten — den brast — de styrtede ind. Nu stode de i den indre Gaard. Nogle vare faldne, Mange saarede — dog modig var Skaren, og Mod var fornødent her. Dørrene vare spærrede, Lugerne trindtomkring spyede Ild endnu, ned fra Taarnet rullede knusende Stene.

„Herop!" raabte Gerold, og satte en Stige til Taarnet. Men Dedo rev ham ned. „Min er Dagen, min være Bedriften! — Jeg stormer — Frieser, følger Eders Høvding!" Han klattrede op af Stigen, Frieserne fulgte, og Gerold søgte nu at sprænge Døren til Taarnet. Forgjeves. Pludseligen treen Maanen frem bag Skyerne. Da saae Gerold sin Broder kæmpe paa Stigen ved en Taarnluge med Stridsknegtene, der stødte om sig med deres Hellebarder. Stene rullede ned paa ham og paa de ham følgende Frieser. „Ida! raabte Gerold op, med tordnende Stemme: Ihukom hende, min Broder! Du kæmper for hende — viig ikke!"

Da sprang Dedo op paa det øverste Trin, stødte den ene Stridsknegt tilbage, og svang sig ind i Lugen. Frieserne fulgte, Kampen begyndte i Taarnets Indre. Fjenden værgede sig tappert, men snart vaiede Tvilling-

brødrenes Banner med de tre Falke, fra Borgens Taarn.

„Overgiver Eder!" tilraabte Gerold Besætningen, indtrædende i Forgaarden. „Vi ere tydske Mænd! raabte Hans Dahme, en Vaabensmed fra Bremen: og fægte for almeent Vel mod Røverpak!" — Han trykkede Bøssen af, og Kuglen trængte gjennem Skinnerne paa den venstre Arm, som dog kun let blev saaret. „Saa stormer! raabte Ynglingen, da han saae sit Blod pible frem under Rustningen: stormer! Jda Popinga!" raabte han rasende, slog Stigen fra Taarnet, satte den op til Borgens Hjørnevindue, og svang sig op. „Efter mig, I Tydskere! efter mig, I Frieser!"

„Holdt! raabte Dedo ned fra Taarnet: Aabn først Døren til Taarnet, min Broder! eller sæt Stigerne til, at jeg kan komme til Dig, thi alle Udgange ere spærrede." — „Træng fra Taarnet ind i Borgen!" raabte Denne, og steeg høiere op. — „Gerold! raabte Dedo: Der kommer Undsætning til Fjenden, vel to Hundrede i Tallet!" — „Og var det Tusinde! raabte han tilbage: Det gjelder Jda, blød for hende som jeg!"

Da styrtede en svær Steen ned paa Stigen, den brast, Gerold faldt. Bedøvet laae han paa Jorden. Frieserne bedækkede ham med deres Skjolde. „Død!" skreg den ulykkelige Dedo, som ikke kunde komme ned fra Taarnet, sin elskede Broder til Hjelp. Men Denne kom snart til sig selv. „Hvi staae I om mig, I Feige! raabte han, idet han reiste sig: Efter mig!" Han tog en anden Stige, hørte ikke sin Broders Skrig, ikke den Jld, hvormed Skytterne toge mod de nysankomne Fjender, ved Vindebroen. Først da Skytterne styrtede

ind i den indre Gaard, og modløse tilraabte ham, at Alt var forloren, da kastede han sig med Resten af sine Trofaste, mod den indtrængende Skare. Frygtelig var Kampen. Dedo kunde ikke hjelpe, men maatte fra Taarnet see, hvorledes Broderen straktes til Jorden af et Kolbeslag, og blev fangen med sine Stridsbrødre.

Dedo forlangte frie Bortgang. Men Dahme, der, som den eneste Borger fra Bremen, havde overtaget Borgens Forsvar, forlangte, at han skulde overgive sig paa Naade og Unaade. Det nægtede han. Man stormede Taarnet — Dedo og hans Frieser forsvarte det heltemodigt; endnu næste Morgen fægtede de tappert, men nu svandt deres Kræfter, thi al den Tid havde de hverken nydt Spise eller Drikke. Da rev Dedo sit Banner ned, traadte det rasende under Fødder, sukkede: „Ida!" og overgav sig.

Det var den hellige Fides's Dag, Klokken ti, da hver Borger i Bremen forlod sit Arbeid og iilte til Porten. Et høitideligt Tog nærmede sig, de fangne Frieser førtes ind. Nysgjerrigt strømte Folket hid, Mændene jublede, Qvinder og Jomfruer stode ved Vinduerne, og betragtede ikke uden Deeltagelse de fangne Høvdinger fra Esens, thi de Fleste holdt af Gerold. Kun i Henrik Gröningks Huus, som laae paa Torvet var Alt tomt og ligesom uddødt. Med mørkt Blik skred Dedo frem og rystede med indædt Harme de Lænker han bar. Rolig og mild gik Gerold ved hans Side, og besvarte sine Venners Hilsen. Da han nu kom paa Torvet, hvor Toget holdt, og stod ligeoverfor det Huus.

der havde modtaget ham saa gjæstmildt, saae han op. Han søgte Maria; ak, hun græd i stille Eensomhed paa sit Kammer. „O, een Sjel er der dog i denne fjendtlige Stad, som mindes mig med Kjærlighed!" tænkte Gerold, og saae med mørkt Blik paa de øde Vinduer; da iilte den vilde Borgemester Duckel hen imod ham, og tilraabte ham haanligt: „Forfængelige Qvindetræl! I den Stadsestue, hvori jeg strax skal lade Jer sætte, vil I ingen Piger finde, som I kan fordrive Tiden med, ligesviis som I haver gjort ved vore Banketter. Denne Feide bestod I lykkeligere, end den blodige paa Fredeburg." — „Job von Duckel! svarte Gerold, og Blodet steeg ham i Kinderne: Det sommer Eder ingenlunde, at haane mig her. Aftag mig mine Lænker, giv mig mit Sværd, og prøv saa en Dyst med mig. Thi Eders Tale sømmer sig ei for en Borgemester i Hansestaden Bremen." — Adskillige Borgere yttrede høit deres Bifald; men Duckel raabte vredt: „Fører dem bort! Hiin Rasende i Statsfængslet, men denne Stolte i Raadstuekjelderen!"

„Lev vel, min elskede Broder! raabte Gerold, da de nu maatte skilles ad, og sank til Dedos Bryst: Lev vel! Ihukom vor Stamme, og lad os døe som vi have levet!" — „Det ville vi! raabte Dedo: Lev vel, min Broder!" Lænkerne klirrede ved denne Omfavnelse — man skilte dem ad.

I et mørkt Fængsel sad Gerold Omekens, og overtænkte sin Skjebne. Lykke og Ære havde ledsaget ham hidindtil — da Kjærligheden skuffede ham, for-

lod ham Alt. I sin Alders Blomster saae han sig ved den aabne Grav; han skulde tage Afsked fra Livets Glæder, fra sin Drøm — fra Ida. Ogsaa Marias Skikkelse svævede ham forbi, men som en Skygge.

Da gik Fængselsdøren op. En tilhyllet Skikkelse nærmede sig, holdt et Lys i den ene Haand, og vinkede ham med den anden. „Hvo er Du? raabte han: Hvad vil Du?" Gjæsten tav, holdt Haanden for Øinene og vinkede igjen. „Hvo er Du? Tal!" raabte Gerold endnu engang. Skikkelsen vinkede igjen, og tav. „Vil Du redde mig?" spurgte han. Skikkelsen vinkede bekræftende. „Hvor er min Broder?" — Den Ubekjendte gav med Haanden et Tegn, at han var langt borte. „Frels ham, da følger jeg Dig!" Den Fremmede lagde begge Arme korsviis over sit Bryst og bøiede sig. — „Du kan ikke redde ham?" — Skikkelsen rystede paa Hovedet. — „Saa gaae! Jeg ønsker ingen Frihed uden ham!" — I bedende Stilling nærmede sig den Tilhyllede. „Gaae! raabte Gerold: Hvo Du og er, tag min Tak, men uden ham forlader jeg ikke dette Fængsel!" — Da styrtede den Fremmede for hans Fødder, omfavnede hans Knæe, Lyset faldt paa Gulvet og gik ud. — „Slip mig, Du Heftige! raabte Gerold; Gerold Omeken forlanger ikke at have det bedre end sin Tvillingbroder. Slip mig! Hvorledes kunde jeg træde for Ida uden Ham?" — „O Gud!" raabte Skikkelsen. — „Maria Grøningk!" skreg Gerold, bøiede sig, og greb den Synkende i sin lænkebundne Arm. Men pludseligen rev hun sig løs. „Hellige Moder! raabte hun: hvad har jeg gjort! Som en

Synderinde staaer jeg for ham, han kjender min Kjærlighed, mit Hjerte. Ridder Gerold, vedblev hun efter et Øieblik's Taushed: følg mig! Alt er beredt til Eders Flugt. Glem dette Øieblik, glem ogsaa mig!" — „Eder vil jeg aldrig glemme! sagde han: saasandt jeg haaber, at finde Naade for Guds Throne. Men følge Eder, kan jeg ei, med mindre I kan frelse min Broder." — „Det staaer ikke i min Magt!" svarte hun mørk. — „Saa bliver jeg her!" erklærede Gerold. — Maria taug, hun syntes at kæmpe med noget. Pludseligen vendte hun sig did, hvor Gerold maatte staae, og styrtede endnu engang for hans Fødder. „Ikke Kjærlighed, raabte hun: ved Gud, ikke Kjærlighed, den føler jeg ikke i mig, i dette angestfulde Øieblik; nei, en anden mig ubekjendt Følelse drager mig for Eders Fødder, Hr. Ridder! Ved alle Helgene besværger jeg Eder, fly herfra! Thi inden Middagssolen staaer paa Himlen, bløder I under Bødelhaand."

„Lad saa være! sagde Gerold alvorsfuld: Jeg viger ikke. Aldrig skal man sige, Gerold forlod sin Broder i Dødens Time! Aldrig skal Ida Popinga sige, jeg har ikke kunnet døe for hende." — „Din Villie skee, Fader i Himlen! sagde Maria sagte, og stod op: Lev vel, Ridder Gerold. Ihukom mig med Kjærlighed, naar I stander for Guds Throne! Lev vel!" — Gerold strakte Armene efter hende: „Lev vel, ædle Jomfru!"

Klokkerne klemtede, Folket strømte til Torvet, hvor et Skafot var reist foran Rolands Steenbillede. Dødsstilhed herskede blandt Mængden. Da drog en Hob

væbnede Borgere hid fra Stadsfængslet, Dedo Omekens midt iblandt dem. Kraftig og stolt skred han frem, Skjebnen havde ikke bøiet hans kjække Trods. Med Foragt saae han ned fra Skafottet, greb med Haanden om sit lange brune Haar, bandt det sammen, og satte det fast paa sin Isse. „Gud forlade Jer: jeg kan det ei!" tilraabte han Mængden, fremsagde en from Bøn, og knælede ned, for at modtage Hugget.

„Tov lidet, Mester Hartmund!" tilraabte Borgemester Duckel Skarpretteren: tov, til den Anden kommer." — Gerold nærmede sig alt, smuk og mild som en Engel. Neppe saae han sin Broder, for han styrtede op paa Retterstedet, og laae i hans Arme. Ingen Lyd hørtes trindtomkring. „Min Dedo! raabte han omsider: Fordi jeg ikke hørte den Røst, hvormed Du advarede mig fra Taarnet, derfor ere vi her. Tilgiv mig, jeg er Din Morder!" — „Nei Gerold!" raabte Dedo, og trykte ham inderligt til sig. — End laae de i hinandens Favn, da Borgemesteren raabte: „Hvortil den Komedie? Mester Hartmund, gjør Jeres Pligt!" — „Farvel min Broder!" raabte Dedo, vristede sig af Gerolds Arme, knælede, og for Broderens Fødder rullede hans blodige Hoved.

Da foer Gerold tilbage, men strax bøiede han sig, opløftede det afhugne Hoved, som om han vilde vise den almægtige Hævner det, og trykte sine bævende Læber paa den Dødes. „Min Broder! min hjertelskte Broder! raabte han: Jeg følger Dig!"

„Gjør nu Ende paa det Uvæsen!" raabte Duckel med barsk Stemme. Men en lydelig Mumlen blandt

Folket afbrød hans Tale. „Naade!" lød det fra alle Sider. „Naade! Naade!" tonte det fra alle Vinduer. Borgemesteren paabød Stilhed, men stedse vildere blev Larmen, stedse tættere sluttede Kredsen sig om Retterstedet, medens Gerold, uden at agte paa alt dette, endnu hang ved Broderens blege Læber, og med rystende Haand jakte hans stirrende Øine.

Da traadte Meno Doringer, Oldermand for Slagterlauget, til Duckel og sagde: „Hr. Borgemester, lad Jer sige, skjenk den unge Herre Livet, eller det gaaer ikke godt! Dette fromme Blod skal ikke komme over os!" —„Giv ham fri!" skreg Mængden, og stormede frem.

Da gik Borgemesteren afsides med de andre Herrer, for at raadslaae. Kort efter vendte de tilbage, og Arendt Ballaer, den Ældste i Raadet, sagde til Gerold: „Hr. Ridder! Raadet vil skjenke Eder Liv og Frihed, dog paa det Vilkaar, at I flytter til vor Stad, og søger Jer en Husfru blandt vore Døttre. Sværger I at gjøre dette, da er I fri." Da traen Gerold et Skridt frem, men som han vilde begynde at tale, afbrød den Gamle ham: „Otte Dages Betænkningstid forunder Raadet Jer. Nu, da Smerten har bedøvet Jer, begjære vi ikke Eders Svar. For ham tilbage i Fængslet."

Gerold vilde svare, men Mængdens Jubelskrig overdøvede hans Ord, han maatte tie og følge. Endnu et Blik paa hans Broder, og han forlod Skafottet. — Fængslet lukkedes efter ham. — I en smuktprydet Fornisse blev Dedo's Liig nedlagt og sat ned i Blykjelderen.

Da Raadsherren Gröningk med bevæget Sind treen ind i sit Huus, styrtede Maria ham imøde. „Han er fri! udraabte hun: Gud være lovet, min Fader!“ — „Ja, mit Barn! svarte han: Dog kun under en vis Betingelse.“ — „Under hvilken?“ — „At han vorder en Borger i denne Stad, og kaarer sig en Viv blandt dens Døttre.“ — „Saa dør han hellere!“ sagde Maria skjælvende. — „Hvoraf troer Du det?“ spurgte Faderen, og betragtede hende med forskende Blik. — „Fordi jeg veed, svarte hun forlegen: at han elsker Ida Popinga.“ — „Og fordi han er for stolt til at vorde Borger i en fri Stad! faldt Gröningk hende i Talen: Dog, Du brænder jo som en Ild, mit Barn, hvad fattes Dig? Og om han nu dog glemte sin Kjærlighed, bøiede sin Stolthed, for at redde sit Liv, og valgte Dig? Jeg veed ingen af vore Ungmøer, han har villet saa vel som Dig!“

„For at redde sit Liv?“ gjentog Maria. — „Nu ja! sagde Faderen: Kunde Du da beslutte Dig til at række ham Din Haand og redde ham?“ — „Fader! raabte Maria, og saae fast paa ham med de ærlige mørkeblaae Øine: I er ikke oprigtig mod Eders Barn, I vil fralokke hende, hvad hun bevarer i sit Hjertes Løndom. Det behøver I ingenlunde. Ja, jeg elsker Gerold Omekens, saa tro, saa inderligt, saa evigt, som han elsker Ida Popinga, det bekjender jeg frit for Eder. Intet vil udslette ham af mit Hjerte, ei engang hans Død.“

„Troer Du da ikke, sagde Faderen: at jeg forlængst har anet og seet dette? Fortvivl kun ikke, thi vælger han Livet for Døden, da vælger han vist ogsaa Dig!“

— „Ja, min Fader! raabte Maria begeistret: Vi ere forenede; samler os ikke Livet, saa samler os Døden!" — „Maria! sagde Faderen straffende: Hvorledes kan slig en Tanke komme i Dit Hjerte, sligt et Ord over Dine Læber?" — „O, sagde hun med alvorlig Rolighed: jeg føler det dybt, at hans Død ogsaa maa vorde min. Dog staaer mit Liv i Guds Haand, men Han er en miskundelig Fader, og vil forene mig ret snart med min Gerold i sin Himmel." — „Og hvorfor ikke her? Hvorfor skulde han ikke vælge Dig?" — „Fordi han slet ikke vælger, fordi han elsker, og fordi det maa være saaledes."

„Hør mig, ulykkelige Barn! raabte Grøningk nu: Kun reen og himmelsk er Din Kjærlighed til Gerold?" — „Himmelsk som min Bøn, reen som mit Hjerte!" — „Nu, saa vær ham som Hustru kun en kjærlig Søster, maaskee redder Du ham da?" — „Jeg forstaaer Eder ikke, min Fader!" — „Hør mig, vedblev han: har Du Mod til, ved Gerolds Side at vandre gjennem Livet med en Hustrues Navn, men dog kun med en Søsters Hjerte?" — „Jeg har det, min Fader! Jeg begjærer jo Intet af ham, jeg vil kun give." — „Har Du Mod til at taale, at hans Hjerte vender sig fra Dig til Ida, at han skjenker Dig Medynk, ikke Kjærlighed?" — „Nei, min Fader, dertil har jeg ikke Mod! Var det den Høiestes Villie, at lægge denne Byrde paa mig for at redde ham, da vil jeg bære den, men at jeg underligger, veed jeg vist." — „Stakkels Barn!" raabte Faderen. — „Lad os døe, min Fader! udbrød hun nu: Da er jeg lykkelig, thi da er han Min!" — „Selvkjærlige Væsen! bebreidede Grøningk hende: Han skal

døe, paa det han kan vorde Din med sit Livs Fortabelse?" Maria skjulte sit Ansigt med begge Hænder. „Fader! sagde hun, og et himmelsk Smiil straalede fra hendes Øie: Jeg vil taale Alt; leve vil jeg et qvalfuldt Liv, naar det kan frelse ham. Gjør hvad der tykkes Eder bedst. Jeg vil opoffre Alt, tigge vil jeg om hans Haand, og være tilfreds med den, ogsaa uden Kjærlighed." Gröningk trykte sit Barn til sit Bryst. „Dig styrke Gud, min Datter! bad han: og mig give han Viisdom og Kraft."

I mild Forvaring paa Raadhuset sad Gerold. Men hans Broders blodige Hoved fulgte ham ogsaa hid, stod for ham overalt, og syntes at vinke ham. Han var fastbesluttet, ei at kjøbe sit Liv med sin Skjændsel, og ventede med Længsel den afgjørende Dag.

Det var den fjerde Dag efter St. Fides, da den gamle Gröningk treen ind til ham. Efter at de havde vexlet mangt et venligt Ord, gjorde den Gamle ham det Spørgsmaal, om han havde fattet en Beslutning, og hvilken. „Den eneste, jeg maatte fatte, svarte Gerold: at døe!" — „Veed I da i Bremen intet Hjerte, ingen Haand, som er Eder værdig?" spurgte Raadsherren. — „Vel veed jeg et Hjerte, svarte Gerold: som jeg ikke er værd; et Hjerte, for fromt for denne Verden. Jeg mener Eders Datters." — „Hun elsker Eder søsterligt! bekjendte Gröningk: Hun kunde opoffre Alt for at frelse Eder." — „Fader! sagde Gerold bevæget: Havde Livet nogen Glæde for mig mere, da vilde jeg bevare det for at skjenke Eders Maria den;

men nu ligger det frydløst bag mig', og mit Hjerte er dødt, siden det elskede Ida." — „Og om nu Maria overlod Eders Hjerte til hende; om hun nu ved Alteret gav Eder sin Haand, men kun for, som Eders Søster, at fratage sig Kjærligheds Lykke?" spurgte den Gamle bevæget. — „For at redde dette usle Liv bøier Gerold sig ikke i Støvet. Kun Kjærligheden raader for hans Haand. Ida er tabt for mig, Dedo's blødende Hoved byder mig følge ham, da jeg ikke kunde redde ham. Lad mig døe i Fred!"

Gröningk forsøgte at overtale ham, men forgjeves. Hans Beslutning var ikke at rokke. Da sagde han veemodig: „Saa siger Maria Jer Farvel ved mig. Betænk, Hr. Ridder, ei Eders Liv allene gjelder det, men ogsaa mit Barns. Farvel, Gud styre Eders Hjerte."

Midnat var længst forbi, endnu havde Gerold ikke lukket de matte Øine. Maria, den blege Maria, svævede for ham, og den gamle Gröningks Ord: Det gjelder ogsaa mit Barns Liv! lød sørgeligt i hans Øre. For førstegang syntes Morgendagen ham en Sørgedag. For sin Indbildningskraft saae han Maria svæve i Ungdomsynde; han saae hende vandre ved hans Side som hans Hustru, Livet vinkede ham i al sin Mildhed, og viste ham en frydfuld Fremtid. Men stedse trængte sig Broderens blodige Hoved, stedse trængte sig Ida med straffende Blik derimellem, og Marias Engleskikkelse forsvandt som Morgentaage.

Langt om længe faldt han i en Slummer, hvoraf han først vaagnede, da Stokmesteren traadte ind. „Unge

Herre! sagde Denne: Solen staaer alt høit paa Himlen, man venter Jer paa Torvet. „Vær klog, og frels Jert unge Liv ved at ægte Maria Gröningk, som jeg forleden indlod til Jer i Fængslet.“ — „Maria Gröningk! sagde Gerold halvt i Drømme: Ja, hun kunde fængsle mig til dette Liv!“ — „Nu, saa følg mig! sagde den Gamle: og vælg den fromme Pige til Eders Ægtehustru.“

Alt var Folket forsamlet paa Torvet, end stod Retterstedet, og paa dette Mester Hartmund med Sværdet i sin Haand. Modig skred Gerold frem, endnu stedse med Marias Billed for Øie, og da han besteeg Skafottet, kastede han sit Blik paa Gröningks Huus. I Vinduet stod Maria, foldede sine Hænder, kastede et bedende Blik paa ham, og forsvandt.

Han saae ikke Skarpretteren, saae ikke Borgemester Duckel, ikke de gamle Raadsherrer, ei heller den sorte Kiste med de tre hvide Falke paa Liigklædet, som bedækkede hans Broders Liig. Han saae kun Maria, denne Helgeninde, der, liig et Offerlam, vilde følge ham i Liv og Død.

Da sagde Ahrend Ballaer: „I veed, Hr. Ridder, hvad Raadet har ladet Eder tilbyde ved mig. Vi ere her, at høre Eders Svar. I aflægger den forlangte Eed, og vælger en Qvinde blandt vore Døttre, eller Eder skeer hvad Ret er!“

Da lød Sørgetoner langt borte, og en Hob sortklædte Riddere nærmede sig. Alle saae did; det var de frie Frieser fra Jewerland og Esens, som Popinga sendte efter Dedo's Liig. Foran drog en ung Riddersmand med et saare deiligt Ansigt, bag ham Tvillingbrø-

drenes Vaabendragere med Falkene paa deres Haand, derpaa fulgte Vognen, som skulde bære Liget; de Ædle sluttede Toget.

„Junker Gerold! raabte Duckel: saafremt J ikke gjør hvad vi ønske, faaer J samme Leide!" Men Gerold agtede ikke paa hans Tale; med ufravendt Blik stirrede han mod Toget, der kom nærmere og nærmere. Da saae den unge Riddersmand, som anførte det, pludseligen op mod Retterstedet. „Jda!" skreg Gerold. „Gerold!" raabte Hiin, vendte sin Ganger, og ilte tilbage.

„Hører mig, J Borgere af Bremen! raabte Gerold nu, og hans Ansigt brændte af Harme og Stolthed: En fri og ædel Friese er jeg, og den vil jeg forblive. Eders Døttre ere ikke for mig, giver dem til hvem J ville, men mig give J Døden!" Han knælede. „Naade! Naade!" raabte Mængden atter. Men Duckel tog Ordet og sagde: „Ikke saa, J Rasende! Troe J, at denne stolte Høvding nogensinde kunde glemme Kysset paa hans Broders døde Læber? Aldrig have J af ham noget Godt at vente." Han gav Mesteren et Vink, og Hovedet faldt.

Da svævede en Falk i snevre Kredse om det afsjelede Legeme, dalede og satte sig paa sin Herres Liig. Den var sløien fra Vaabendrageren, da den hørte Gerolds Stemme.

Ved Enden af den Gang i Kirken, hvor den ædle Ungersvend blev begravet, vilde Henrik Gröningk lade sætte et Steenbilled til hans Amindelse, men allerede

tredie Dagen efter hans Død satte Maria hamdet skjønneste Troskabsmonument. Hun indslumrede paa hans Grav til den evige Hvile. Ida flyede til Jewer. Synet af Ridderen paa Retterstedet havde forvirret hendes Sandser. I et Kloster gav Himlen hende Fred, snart ogsaa Fred i Døden, som hun begjerte.

(Tromlitz.)

Fiskerhytten ved Schewelingen.

Hvo der, ligesom jeg, i Aaret 1817 besøgte Konstudstillingen i Paris, erindrer maaskee Bernouille's skjønne Landskabsmalerie. Man saae langt ind i det mildtbevægede Hav; de høie Sandbanker mindede mig om de hollandske ved Schewelingen. Ved den øde Strand saae man en eensom, forfalden Hytte; udenfor den to unge, henvisnede Træer, mellem disse en mosbegroet Grav, ved hvilken der knælede en deilig Pige, bedende til Gud. Jeg kunde ikke betragte dette Malerie, uden at hensynke i det sødeste Veemod, men netop derfor undrede det mig, dagligen at finde tætte Hobe af lystige Parisere derved. Dog undredes jeg endnu mere over de Taler, man førte om dette Konstværk. Ingen udlod sig om det Simple i Compositionen, det Fortræffelige i Udførelsen, det Friske i Coloriten, det Magiske i Maanebelysningen. Derimod hørte jeg Folk stride

om Liigheden. „Smigret, meget smigret, meente en ung Dame: saa smuk er hun virkeligen ikke.“ — „Ma foi! raabte en ung Herre: Hendes Pariser-Hotel er mig kjærere, end hendes hollandske Landskab.“ — Disse og lignende Yttringer lode mig formode, at Bernouille's Malerie maatte have en anden Interesse, end Konstens, og min Formodning var rigtig. Abbé de Cussy, i hvis Selskab jeg forlod Udstillingen, gav mig følgende Oplysning:

Strax efter at Udstillingen var aabnet, havde den unge Grevinde Aloysia de St. Evremond, en elskværdig, nittenaarig Enke, besøgt Salonen. Hun seer det ovenfor beskrevne Malerie, og synker halvafmægtig til Jorden. „O min Gud, min Fædrenehytte, o min Moder!“ Saa raaber hun med fremstyrtende Taarer. De faa Omstaaende vare dybtrørte; men en smuk ung Mand, som befandt sig iblandt dem, rødmede af Glæde. Da Grevinden kom til sig selv, tiltalte Duc de Vermeuil hende, og forestillede hende den unge Mand som Billedets Maler. Konstneren syntes forlegen, og besvarte stammende Grevindens Spørgsmaal. „Jeg beder, sagde hun: overlad mig Deres Arbeid — forlang, ingen Priis er mig for høi. O, De veed ikke, hvor høit jeg vurderer det. Følg mig til mit Hotel — jeg har saameget at spørge — saameget at fortælle — kom! — Som en Drømmende lod Bernouille sig føre til Grevindens Vogn. Af dette tilfældige Bekjendtskab blev — fortalte Abbeden — efter faa Ugers Forløb det fortroligste Forhold, den hedeste Kjærlighed, hvilket De, ved at gjøre Konstnerens personlige Bekjendtskab, vil finde saare naturligt. Man kan ikke være elskværdigere — og

for tre Dage siden er den lykkelige Maler bleven den skjønne Aloysia's Mand og Eier af en halv Million.

Jeg takkede Abbeden for hans Meddelelse, der gjorde mig det fuldkomment klart, hvi Pariserne interesserede sig saa levende for hiint Malerie; men hvi Grevinden havde gjort det, indsaae jeg ikke. „O, sagde Abbeden, da jeg yttrede det: den Historie er længere; ved Leilighed skal De høre den." Min Nysgjerrighed var spændt, og da vi just havde naaet Tuilleriernes Have, indbød jeg ham til, at spise med mig hos Very. Han føiede mig deri, og ved Deserten fortalte han mig Følgende:

„Aloysius og Coelestin vare fødte samme Dag, samme Time. Deres Forældre vare Naboer og beboede en ussel Hytte ved Stranden, ikke langt fra Schewelingen. Aloysius's Fader var en fattig Fisker; Coelestins en endnu fattigere Gartner. Med Livet begyndte Børnenes Venskab, med Døden hørte det op. I deres femtende Aar bleve de Begge forældreløse; i den store vide Verden eiede de Intet, uden sig selv og deres Fædrenehytte. Det faldt dem ikke ind, at søge Hjelp i nærliggende Stæder og Landsbyer, de behøvede den ei, den øde, ufrugtbare Strand gav dem Nok. Coelestin dyrkede den Smule Have, Aloysius streifede om paa Sandbankerne, skjød en Strandfugl, eller stak i Søen paa en skrøbelig Baad, for at fange Fiske. De lignede hinanden i deres gjensidige Kjærlighed; ellers vare de, indvortes og udvortes, meget forskjellige. Coelestin havde en fiin og svag Skabning; han var blid, blyg og frygtsom, elskede sin Hytte, sin lille Haveplet, vovede sig aldrig paa Havet, uden naar Himlen var

klar, og altid var han hjemme med den dalende Sol. Aloysius derimod var en ung Herkules, driftig, forvo-ven, faretrodsende. Kom han tidligere hjem, end Coe-lestin, forholdt han sig gandske rolig, spiste, kastede sig paa sit Leie og sov ubekymret ind. Udebley Aloysius derimod, da ængstede sig den arme Coelestin saare, det blev ham for trangt i Hytten, han løb ud, steeg op paa den høieste Sandbanke, stirrede ud over det bevægede Element, udraabte sin Vens Navn, løb tilbage til Hyt-ten, sørgede for Aftensmaaltidet, løb atter ud, og først naar den Savnede kom tilbage, vendte Fred tilbage, i hans Sjel. — En Aften bley Aloysius usædvanlig længe borte: omsider kom han, men med tilbundet, blo-digt Hoved, med en yndig Pige ved sin Haand. Coe-lestin udstødte et høit Skrig, da han saae den Saarede. „Vær rolig, Broder, trøstede Hiin: det er Intet. Giv os noget at spise, saa ville vi sove. Imorgen vil jeg efterse, om jeg har ihjelslaget Skurken." — Han spiste kun Lidet, kastede sig paa sit Leie, og sov roligt ind. Men desto uroligere vare Coelestin og Francyntje — det var Pigens Navn. Hiin spurgte hende, hvad der var forefaldet, og hørte Følgende:

„Francyntje kjendte ikke sin Herkomst. Hun var bleven opfostret paa Vaisenhuset i Amsterdam. Her saae hende en Kone, som var gift med en Saarlæge, Wandwer, der boede i en Flække, faa Mile fra vore Venners Hytte. Den barnløse, ikke lykkelige Kone, fandt Behag i den deilige, uskyldige Pige, tog hende til sig, omgikkes hende med inderlig Moderkjærlighed, og besluttede at efterlade den taknemmelige Pleiedatter en Deel af sin Formue. En pludselig Død rev hende

bort. Hr. Wandwer, der allerede længe havde betragtet den opblomstrende Francyntjes Yndigheder med lystent Øie, opblussede nu i ustyrligt Elskovsvanvid; hun viste ham tilbage med Afsky og Foragt, men det gjorde den gamle Synder endnu heftigere. Under det Paaskud, at vise sin Pleiedatter et Landsted, han ønskede at kjøbe, lokkede han sit Offer ud af Huset, hvori han, for Naboernes Skyld, ingen Vold vovede at bruge. De gik. I et nærliggende Krat røber han sin onde Hensigt. Francyntje værger sig, og skriger af al Magt. Aloysius, som var paa Jagt i Nærheden, hører Angestskriget, styrter hid, befrier den Hjelpløse, som kaster sig for hans Fødder og beder med taknemmeligt Blik: „Forlad mig ikke!" — Taus tager Aloysius den Grædende ved Haanden, kaster et Haanblik paa Voldsmanden, og gaaer bort med hende. Wandwer styrter efter ham, og giver ham bagfra et vældigt Slag over Hovedet. Aloysius vender sig, frariver den Elendige hans Vaaben, kaster ham ned, og hævner syvfold den lidte Uret. Skurken bliver liggende halvdød. — „Hvorhen skal jeg føre Dig?" spørger han den næsten livløse Francyntje. Hun formaaede ikke at svare. Hun rystede, og en Taarestrøm brast frem af hendes Øine ved Synet af det Blod, som flød over hendes Befriers Ansigt. Hun gav ham med Haanden et Vink, at sætte sig ned. Han gjorde det. Med sit Tørklæde viskede hun Bloder af hans Pande. Rølende og rødmende løste hun sit Brystslør, og forbandt den gabende Vunde. „Godt, sagde Aloysius: godt! Men hvorhen skal jeg bringe Dig?" Da græd Francyntje paany. „Hvorhen Du vil, sagde hun: thi jeg tilhører Ingen i den hele vide Verden."

„Saa følg mig, svarte Aloysius: Du skal have to Brødre."

„Francyntjes Skjønhed gjorde et forunderligt Indtryk paa Coelestin. Et ubekjendt, han vidste selv ei Hvad, rørte sig i hans Bryst; han gik ind i Sidekammeret, at berede et Leie for den huldе Gjæst. — I Morgendæmringen streifede Aloysius allerede omkring blandt Sandbankerne; men snart kom han bleg og forstyrret tilbage. En heftig Feber rystede ham. Coelestin var utrøstelig. „O Gud, raabte Francyntje: for mig maa han døe! Er der da ingen Redning? Ere vi da afskaarne fra alle Mennesker?" — „Schewelingen!" raaber Coelestin, og flyver ud af Hytten. Dog fandt han ikke i Schewelingen, hvad han søgte. — Man viste ham til Haag. Her levede Matthias Dortrecht, en ærværdig Olding, som helligede den lidende Menneskehed et møisomt Livs sidste Dage. Meget havde han lært, endnu Mere havde han erfaret. Botanik var hans Yndlingsstudium, at gjøre vel, var hans Lidenskab. „Han hjelper sikkert," havde man sagt til Coelestin, og snart naaede han Oldingens Landsted. Aandeløs synker han for hans Fødder. Han stammer: „Gamle Mand, giv mig min Aloys igjen!" — „Aloys, min Søn, hvo er Aloys?" — „Min Broder, min Ven." — „Hvad fattes ham?" — „Det veed jeg ikke. Kom, kom, gamle Mand, kom, giv mig ham igjen." Oldingen beroligede ham, lod strax spænde for, og kjørte med Ynglingen til den eensomme Hytte. Her fandt han Aloys i vildt Feberraserie, men Francyntje laae paa sine Knæe, og bad til Himlen om Hjelp for den Syge. Matthias undersøgte Vunden, bød, at man skulde

bringe den Lidende tilsengs, og forordnede Vinomslag. Men i Hytten var hverken Viin eller Brød eller Penge. Matthias bemærkede det, sendte sin Tjener tilbage efter det Fornødne, forbandt Aloysius, lovede at komme igjen, holdt Ord, og kort Tid efter var den Syge helbredt."

„Sex Maaneder vare henrundne: nu havde Alt antaget en anden Skikkelse i vore Venners Hytte. Medens Aloys gik paa Jagt, og Coelestin arbeidede i Haven, besørgede Francyntje det indre Huusvæsen. Hvad der blev tilovers af Vildt, Fiske og Frugter, solgte hun i det nærliggende Ryswick. For et Guldsmykke, som hun hiin Ulykkesdag havde paa, havde hun kjøbt simple, men nette Klæder; Hytten var bleven istandsat, Haven omgiven med et Gjerde; Orden og Reenlighed vare flyttede ind med den fortryllende Pige."

„Vinteren kom. Aftenerne bleve lange. Før gik vore Eneboere til Hvile med Solen, nu sadde de ved Lampen og istandsatte deres Jagt- og Fiskeredskaber, medens Francyntje fortalte dem Allehaande, eller forelæste dem et Stykke af Bibelen. Ofte afbrød Coelestin hende med sine Spørgsmaal. Hun svarte gjerne, men hellere havde hun dog seet, at Aloys havde spurgt hende."

„Fra det første Øieblik havde Francyntje's Skjønhed fængslet den arme Coelestin's Hjerte. At være hos det huldе Væsen, at see hende, høre hende, var Indbegrebet af alle hans Ønsker. Et heelt Liv havde han kunnet leve hos hende og med hende, uden at udtale med sine Læber, hvor hedt han elskede hende. Hans Blikke

derimod vare veltalende nok, og Francyntje vidste ret vel at tolke deres stumme Sprog. Dog, ikke Kjærlighed, kun Godhed og Medynk følte hun for Coelestin. Hendes Hjerte tilhørte Aloysius. Ham, den frelsende Engel, elskede hun med al den første Kjærligheds fulde Styrke. I Londom fældte hun de hedeste Længselstaarer, thi hun meente, han elskede hende ikke. Hun bedrog sig. Vel havde han i Begyndelsen kun betragtet hende med liden Opmærksomhed; hun var ikke dyrebarere for hans Hjerte, end Coelestin, men pludseligen slog Lidenskaben op i klarere Lue, og en Vulkan brændte i hans Inderste. Neppe sig selv bevidst, flyede han Gjenstanden for sin Elskovsqval; han iler ud paa den tilsøgne Strand, stirrer vildt ud i det Fjerne, hensunken i smertelige Drømme: pludseligen vaagner han, haster tilbage til Hytten, ikke for Francyntje's Skyld, men kun for at berolige sin Ven; han tør neppe, at see paa den dybtbedrøvede Pige. Søvnen flyer hans brændende Øie, urolig kaster han sig hid og did paa sit Leie; kun i bange Sukke letter sig det beklemte Bryst."

„Francyntje saae Aloysius's forandrede Væsen, uden at ane Grunden. Om saadan Kjærlighed havde hendes blide, fromme Hjerte intet Begreb. En Dag vare Begge alene. Da nærmede hun sig ham. „Hvad fattes Dig, Aloys?" sagde hun, gribende hans Haand. Han foer sammen, sprang hastigt op, raabte: „Lad mig i Fred, Du giver mig Døden!" og styrtede ud. Francyntje græd bitterlig."

„Aloys kom snart tilbage; han fortrød sin Heftighed, og vilde forsone den Fornærmede. Da han aab-

nede Døren, treen Francyntje ham imøde, reisefærdig, med en Bylt under Armen. „Hvor vil Du hen?" spurgte han, og blev staaende som naglet i Jorden. „Bort, bort herfra, Du hader mig jo!" — „Jeg hade Dig! raabte han: Bliv, eller jeg dør." — Disse Ord sloge ned i Francyntje's Hjerte som et Lyn. Maallose synke de i hinandens Favn, i lange, hedtbrændende Kys aabenbarer sig deres Hjerters Hemmelighed. Natur og Elskov seire. Uskyldsblomsten brydes."

„Aloysius kom først til sig selv. Liig et Dødsens Billed laae Francyntje for ham. Han trykte den blege, knækkede Lilie til sit Hjerte og raabte: „O Gud, jeg har dræbt hende! Vaagn op, vaagn op, Du min Sjels Afgud!" Da oplodes det matte Øie, ham en Himmel. „Du lever, Du tilgiver? Ja, Francyntje, Du maa tilgive!" — „Aloysius, svarte hun neppe hørligt: jeg elskede Dig saa hedt, saa inderligt." — „Siig, at Du elsker mig endnu! afbrød han hende heftigt: Siig det, jeg besværger Dig, Du maa elske mig, Du skal det, jeg vil det!" Hun trykte den Stormende til sit bankende Hjerte, og skjulte sine glødende Kinder ved hans Bryst. Da traadte Coelestin ind, han blegnede, det var forbi med hans Livs Lykke."

„Fra dette Øieblik af var det fortrolige Forhold mellem de Tre forstyrret. Coelestin dulgte sin dybe Grømmelse, og bar sin uendelige Smerte med stille Taal. Francyntje følte hans Qval, men hvorledes skulde hun lindre den? Hun undveeg ham, og rødmede, naar hans Blik mødte hendes. I saa piinlige Forhold hengik nogle Maaneder. Da følte Francyntje sig Mo:

der. Hun aabenbarede det for sin Elskede, og bad ham gaae til Ryswick med hende, at Præsten her kunde hellige deres Kjærlighedspagt. Han lovede det med Glæde. Aftenen før den til Vielsen bestemte Dag var Aloys paa Jagt; Coelestin var allerede hjemme. Hensunken i qvalfulde Tanker havde han bundet en grøn Krands, og rakte Francyntje den, uden at sige et Ord. Hun kastede sig i hans Favn. „Sørg ikke, Du Gode — bad hun — tilgiv mig, om jeg har krænket Dig. Jeg er og bliver Dig en kjærlig Søster." — „Vær lykkelig!" svarte han, og tørrede en Taare af sin Kind."

„Men stedse dybere sank Solen, og Aloys kom ikke tilbage; over tigange var Coelestin løben ud, at see efter ham. Natten brød ind, man ventede forgjæves. Det blev Midnat. Francyntje ængstedes af bange Anelser. Neppe pippede Solen frem i Øst, før den frygteligste Angest drev hende og Coelestin ud. De søgte blandt Sandbankerne, de kaldte den Forsvundne ved Navn, og kom, efter lang Leden, til Omegnen af Schewelingen. Her viste sig et rædsomt Skuespil for dem. Tykke Rogskyer hvirvlede op i Luften, brændende Fiskerbaade svømmede omkring paa Havet. Jammrende Qvinder, grædende Børn stode ved Stranden og vrede Hænderne."

„Vore Venners Hytte laae saa afsides, at de undertiden slet Intet erfarede om de største og vigtigste Begivenheder. Hvad ændsede de den Krig, Engelland førte med deres Fædreland! Selv nu hørte Coelestin kun med deelt Opmærksomhed, at Engellænderne vare landede her igaar, at de havde ført Lodser og Fiskere bort som Fanger, stukket Baadene i Brand, og udøvet

alt det Onde, de formaaede. Han spurgte kun efter Aloysius, og først da de Spurgte talte om en Yngling, som de betegnede med Navnet „den vilde Kæmpe" var han lutter Øre."

„Virkeligen var Aloysius igaar kommen til de fjendtlige Engellænderes Landingsplads. Uden at ane nogen Fare, tænker han ikke paa at flye. Han omringes, gribes. Han studser, men forfærdes ikke. Man vil slæbe ham bort, han gjør Modstand. Man truer, og rasende strækker han den Næste til Jorden, frariver ham hans Vaaben, og slaaer med Kolben ind paa Hoben. Ingen vover at nærme sig ham. De Feige havde skudt ham, hvis ikke deres Anfører, fuld af Beundring for den unge Helt, havde befalet dem, at fange ham levende. Aloysius gav sig ikke tabt, før han var haardt saaret. Afmægtig, bedækket med Blod, slæbtes han bort."

„Hvo maler Francyntje's Smerte ved dette Jammersbudskab, hvo Coelestin's Fortvivlelse! Aloys var død, derom var ingen Tvivl. Trøstløse vendte Begge tilbage. Lykken var bortvegen fra dem. De levede kun for deres Smerte."

„Alt i deres Drengeaar havde Aloys og Coelestin plantet hver et Lærketræ udenfor Hyttens Dør; i Begyndelsen voxte de frodigt, men siden gik Aloysius's Træ ud; ofte vilde han rykke det op, men hvergang havde Coelestin sat sig derimod. „Lad det staae, sagde han: jeg skal smykke den tørre Stamme med grønne Qviste af mit Træ." Nu, da Aloys var borte, gjennemsaugede han sit Træ, og frydede sig, da han saae det visne hen. Francyntje forstod saare vel dette Billed. Grædende rakte hun den Sørgende sin Haand. „Lev for mig,

bad hun: lev for Aloysius's Enke!" — „Det vil jeg," svarte han rørt. Men Smerten var mægtigere, end hans Villie. Med Træet henvisnede han selv. „Aloysius!" var hans sidste Suk. Udenfor Hytten, mellem de tørre Stammer, hviler hans Aske. Francyntje's Taarer flode paa hans Grav."

„Hvorhen skulde den Forladte nu vende sig? Gud gav hende den Tanke, at gaae til Ryswick. Her søgte hun Beskyttelse og Trøst hos Matthias Dortrecht. Den redelige Olding modtog hende som en Fader. Hun fortalte ham sin Skjebne, tilstod sit Feiltrin, han trøstede hende og tog hende til sig. Dagligen udfoldede hun nye Fuldkommenheder, nye Dyder for hans Øine. Med Lyst og Kjærlighed førte hun hans lille Husholdning. Hun læste, hun sang for ham. Han havde vundet en Datter, en Veninde."

„Men ogsaa for hende var et nyt Liv opgangen, thi den værdige Olding havde vakt nyt Haab i hendes Sjel. Med Ret betvivlede han Aloysius's Død, det var ham ikke sandsynligt, at Fjenderne skulde have slæbt et Liig ombord. Haabet gjengav Francyntje Kraft og Mod, og lykkeligen nedkom hun med en vidunderligsmuk lille Pige."

„Et Aar var henrunden. Den gyldne, længeventede Fred blev sluttet, Fangerne bleve udvexlede. Den første Transport landede — Aloys var ikke med — han var ikke at opspørge. Man oppebiede den Anden, Tredie — Haabet svandt, Francyntje's Taarer flode paany. Langt om længe fandtes et Spor. En af de udvexlede Fanger berettede, at Aloys, bedækket med Blod, var bleven bragt paa det Skib, han selv

var paa, og halvdød kastet i en Hængemaatte, samt at han, kort efter, var stormet op paa Dækket, hvor han havde grebet Capitainen og kastet ham overbord. Lykkeligviis var Denne bleven fisket levende op igjen; Aloys var kun bleven behandlet som en Febersyg, og siden havde man anbragt den Rasende som Roerknegt paa det til Kolonierne bestemte Skib: Neptun."

„Nu skrev Matthias til Admiralitetet i London, for at løse den Ulykkeliges Lænker. Trøstløst var Svaret. Neptun var gaaet under med Top og Tavl. Han vovede ikke, at meddele sin Pleiedatter dette Jammersbudskab. Men hans Taushed, hans vaade Øine røbede, at det sidste Glimt af Haab var slukt. Hun dulgte sine Taarer, for ei at bedrøve Oldingen ved sin Smerte."

* * *

„Efterretningen om Neptun's Undergang var grundet, men Aloys var ilive. En Passageer paa Skibet ynkedes over ham, thi de vare Landsmænd; han bad for ham — uden Virkning. Hans Lænker kunde han ikke løse eller lette: derimod gav han ham i Londom Lidet at styrke sig paa. Kun Himlen formaaede at frelse ham."

„Skibet strandede. I den truende Nød sønderbryder man Roerslavernes Lænker. De og hele Skibsmandskabet arbeide forgjeves, for at redde Skibet. En Baad kastes ud. Rædselfulde Skuespil! Trehundrede ulykkelige Mennesker kaste sig i Havet, for at naae det lille Redningsfartøi, der neppe kan rumme Tyve."

„I denne Dødsnød forbliver Aloysius gandske rolig. Stiltiende griber han en Øxe, og giver sin medlidende Landsmand et Vink, at gjøre ligesaa. Under deres Slag falder en Mast og styrter i Havet. Begge svinge sig derpaa. Adskillige Engellændere ville følge dem. „Ingen Engellændere!" raaber Aloys, og kaster dem ned uden Medynk."

„Vandet er den kjække Svømmer et velbekjendt Element. Sin Ven lærer han, hvorledes han skal holde sig fast. „Fat Mod! siger han til ham, pegende paa den synkende Neptun; Fat Mod, Døden er vor sidste Tilflugt!" Dog, den Fremmede trættes snart, de fremtrængende Bølger skylle ham ned af den glatte Mast. Aloys holder ham med kraftig Haand."

„Lad mig døe!" siger Hiin. — „Endnu ikke! siger Denne rolig: Du gav mig Brød, da de Umenneſker lode mig sulte. Jeg redder Dig, eller døer med Dig."

„En halv Dag vare de Ulykkelige drevne omkring for Vind og Vove, da kom Redning og Hjelp. To danske Skibe mødte dem, og toge dem ombord. De vare bestemte til Altona, og dagligen spurgte Aloys: „Naar skulle vi lande?" — Da man jublede: „Land! Land!" bævede han af Glæde, og vilde springe i Havet, for at svømme i Land. Omsider kom man til Altona. Her gav Aloysius's Ulykkesstaldbroder sig tilkjende. Han var en riig Kjøbmand i Amsterdam, og besad store Plantager i den nye Verden. Han hævede betydelige Summer, lønnede rigeligen den danske Skibscapitain, og omfavnede med vaade Øine sin Ven. „Nu vil jeg gjøre Gjengjeld, sagde han: tag denne Taare, tag disse Penge." Han bød ham en betydelig Sum, men Aloys

rystede paa Hovedet. „Dit Guld behøver jeg ikke. I min Hytte finder jeg Overflod. Lev vel! Nu maa jeg haste.“ Kun med Møie fik Kjøbmanden ham til at modtage nogle Reisepenge.“

„Aloys løb, Dag og Nat, følte hverken Træthed eller Hunger. Endeligen naaer han den velbekjendte Egn — alt kjælner han mellem de enkelte Gjenstande. Han stiger op paa den høieste Sandbanke, og for ham ligger den elskede Hytte. Med eet Spring ønskede han at kunne hoppe over det Rum, som ligger mellem ham og den, men som naglet i Jorden maa han standse. Hans Kræfter have forladt ham. Han maa sætte sig ned paa Sandhoben; Sveden nedstrømmer af hans Pande, det fortner for hans Øine.“

„Som gjennem en Taage seer han en Qvinde træde ud af Hytten, med et deiligt Barn ved sin Haand. Det er Francyntje! Han vil kalde — Tungen nægter ham sin Tjeneste — han segner om.“

„Det var virkeligen Francyntje, som ofte kom hid med sit Barn, for at ihukomme den Forlorne og smykke Coelestin's Grav med friske Blomster.“

„Aloysius kommer til sig selv. Han springer op — han flyver til Hytten, styrter for Francyntje's Fødder, favner Husfru og Barn . . . Hvo vover at beskrive slige et Salighedens Øieblik?“

„Hvor er Coelestin?“ spørger Aloys nu. Francyntje pegede paa Gravhøien. „Hist; han kunde ikke leve uden Dig. Jeg havde ei heller kunnet det, hvis jeg ikke havde havt mit Barn.“ Hun rakte ham den lille Aloysia, og han vædede hendes Kind med sine Taarer.“

„Forgjeves tilbød Matthias Dortrecht Aloysius sit Huus. Han var, hverken nu eller siden, at bevæge til, at forlade Hytten. Han vilde ikke forlade Coelestin's Grav. Paa sin Bryllupsdag bar han Flor om Armen, og hængte det, da Høitideligheden var forbi, paa den visne Stamme udenfor Hytten. Kun faa Aar levede han; han sørgede sig tildøde over sin Ven. Hans Aske hviler hos Dennes. — Francyntje fulgte ham snart, og den gamle Matthias beholdt Aloysia hos sig som sit Barn. Hun blev en Engel i Skjønhed, sin Pleiefaders Støtte og Afgud. For to Aar siden ægtede hende Grev St. Evremond, en høist agtværdig, skjønt ikke ung Mand, der havde lært at kjende hende paa en Reise til Haag. Han døde syv Maaneder efter, og efterlod den unge Enke en stor Formue. Hendes Pleiefader, en 80aarig Olding, boer hos hende."

„Afvigte Aar besøgte Grevinden sin Faders Grav; her saaes hun af hendes nuværende Mand, som just var i Begreb med, at tegne den eensomtliggende Hytte. Neppe anede Konstneren, at han i de flygtige Omrids tegnede sin tilkommende Kones Portrait."

(M. Tenelli.)

Kjærligheds-Dommen.

Det var i Aarets Blomstertid, at den ædle Sanger, Hugo af Mataplana, omgiven af rige Baroner og yndige Damer, underholdt sine Gjæster paa det grønne, blommede Tæppe, Naturen udbredte, med Taffelets Glæder, med Spil og Sang. Alt var man i Begreb at forlade Taffelet; da nærmede sig med Anstand en venlig lille Sanger, hilste alle Tilstedeværende saare høvisk, og sang med behagelig Stemme nogle Qvad, som voldte dem megen Glæde. Nu vendte han sig til Hugo: „Ædle Troubadour! sagde han: Din Roes lyder saa vide om Land, at to Damer, hvis Navn jeg ikke tør sige Dig, have valgt Dig til Voldgiftsmand i deres Elskovshandel. Jeg er deres Gesandt. Værdiges, at høre mit Andrag med Opmærksomhed!"

„En ædel Ridder elskede længe en Dame af saadan Skjønhed og Byrd, at han, hvis man skulde domme efter hans udvortes Vilkaar, ingen Fordring syntes at have paa hendes Besiddelse. Men ved glimrende Bedrifter gjorde han sig hende værdig, og hun optog ham i sin Tjeneste. Syv samfulde Aar var han hendes trofaste Ridder, og torde vente af hende, hvad han i Tugt begjerte. Ogsaa tog hun Ringe af ham, bar dem af Kjærlighed til ham, og lagde slet ikke Dølgsmaal derpaa.

Da Ridderen en Dag, fuld af Beundring for hendes Yndigheder, sad hos hende, mægtede han ei, at holde sig længer. Henreven af Kjærlighed, yttrede han dristige Ønsker, hvorved hendes Dyd fandt sig for-

nærmet. „Ridder! foer Damen op: Herefter er I ikke min tugtige Kjærlighed værd. I har forspildt min Gunst, og gjenvinder den aldrig mere." Med disse Ord forlod hun Værelset, og den arme Ridder blev, som tordenslagen, tilbage.

I Stuen ved Siden af havde en smuk, femtenaarig Pige, Damens Frænke, hørt denne Tvist. Hun traadte ind, nærmede sig Ridderen med hjertelig Deeltagelse, og han fortroede hende Alt. „Jeg maa lee, afbrød hun ham: I lader Eder skrække ved en Qvindes opbrusende Heftighed? I er en saare uerfaren Kjærlighedsridder. Eders Time var endnu ikke kommen; jeg vil forsøge at rykke Viseren frem, at den snart kan slaae."

Men hun holdt ikke Ord. Ridderens nye, overilede Forsøg mislykkedes, ligesom det Første, og den fortørnede Dame forbød ham, at træde for hendes Øine mere.

Den lille Frænke istemte nu Ridderens Klager, og trøstede ham omsider med de Ord: „En trofast Beiler har endnu aldrig savnet sin Løn. Lønner ikke den Ene, saa lønner ham den Anden."

Paa denne Maade drog hun ham efterhaanden i sin Tjeneste. Han viede sig hende for hele Livet, og hun lovede ham, saasnart Aaret var omme, et Kys. Imidlertid udmærkede Ridderen sig ved en Række af Storbedrifter, endnu hæderligere, end tilforn. Rygtet om hans Tapperhed opfyldte det hele Land, og hans Hjertes første Dame begyndte at angre, at hun saa haanligt havde bortviist den gjæve Riddersmand, og det for stedse. Hun kaldte ham til sig. Vel hastede han ikke meget med at

komme, men dog kom han, og hun bebreidede ham hans Nølen.

Ridderens Retfærdiggjørelse var let. „Hvorledes kunde jeg, for stedse bortviist fra Eders Øine, anseе denne Nølen for en Forbrydelse?"

„Og hvorledes kunde — afbrød hun ham — hvorledes kunde en trofast Elsker saa bogstaveligen udtyde, hvad jeg blot yttrede, for at prøve hans Kjærlighed?"

Men Ridderen beraabte sig paa hans lange Tjeneste, som dog vel kunde have fortjent, at man idetmindste med Kjærlighed havde afviist hans af Kjærlighed indgivne Ønsker. Fortvivlelsen havde henrevet ham til en anden Gjenstand, og aldrig vilde han skille sig fra sit Hjertes nye Dame.

Hvad end den forladte Elskerinde erindrede herimod, forblev Ridderen dog urokkelig ved sin Beslutning, forlod Damen, der nu var ligesaa fortvivlet, som han før havde været for hendes Skyld.

Hun hidkaldte sin Frænke, som havde bersvet hende hendes Elsker. Dolgende sin Kummer, smigrede hun hende mere, end hun pleiede. „Jeg fryder mig altid, naar jeg seer Dig, sagde hun: det er næsten Selvkjærlighed, at jeg er Dig god, kjære Barn, thi Du veed, at Din Dannelse er mit Værk. Men hvorledes stemmer Dit milde Ansigt med Din Adfærd? Haanden paa Hjertet! Handler Du ret imod mig? Aner Du ikke at Du har krænket mig dybt? Jeg havde, Du veed det, en tro Ridder, og i syv Aar vidste jeg at holde min Dyd i Samklang med hans Kjærlighed. Frænke, Du har røvet mig ham, og derved forsyndet Dig dobbelt mod Kjærlighedens Lov. Thi for det Første har Du letsindigen sat Din egen Ære paa Spil, idet Du strax har

laant ham Øre, og for det Andet er ogsaa mit gode Navn bleven plettet derved.

Frænken var bestyrtet, og vidste længe ikke, hvad hun skulde svare. Dog fattede hun sig, bevidnede Damen sin Erkjendtlighed for den Opdragelse, hun havde givet hende, og retfærdiggjorde derpaa sin Adfærd. „Betænk dog, sagde hun: at Ridderen har tjent Eder tro i syv lange Aar. Han gav Eder Handsker, Baand, Ringe og andre smukke Sager, som I modtog uden Betænkning. Men stedse blev den ædle Giver ubelønnet. Allerede efter to Aars Tjeneste kan en Dame, naar hun ei vil røbe ond Villie, ikke vægre sig ved, at føie sin Ridder. Det er jo Kjærlighedsvedtægt. Og I vægrer Eder ved, at skjenke ham den mindste Løn, efter syv Aars Forløb. Den Lod, som traf Eder, er altsaa ikke uforskyldt. Giv ikke mig Skylden, at han blev min Ridder. I viste ham bort, og Eders Fordeel var det altsaa, at jeg modtog ham; thi jeg, kun jeg har forhindret, at han ei i sin Fortvivlelse skulde udbryde i offentligt Klagemaal mod Eder, og hvad mit gode Navn angaaer — derfor være I ubekymret; thi hvo vil ei tolke det til min Ære, at jeg har fængslet en saa værdig Ridder? Nok, jeg kan aldrig slippe ham; skulde han derimod selv ønske at forlade mig, da være han Eders paany.

Damen var kun lidet tilfreds med denne Erklæring, men gjentog sin Paastand; den lille Frænke derimod vedblev at paastaae, at den ikke fandt Medhold i Kjærlighedens Love. Efterat have tvistet længe, ere de komne overeens om, at den skarpsindige Troubadour, Hugo af Mataplana, skal dømme dem imellem. Mig have de

udkaaret til deres Villies Tolk. Med Troskab og Nøiagtighed har jeg udført mit Hverv, og venter Troubadourens Dom." — Han taug. Trindrom herskede Stilhed, og Alles Øine vogtede paa Hugo.

Troubadouren taug nogle Øieblikke, fordybet i Tanker. „Det gjør mig ondt, sagde han omsider: at jeg ikke kjender Damerne af Person, thi jeg har de bedste Tanker om dem Begge. Den Tillid, hvormed de beære mig, er smigrende, og jeg vil ikke skuffe den. Bliv hos mig, ædle Sanger, til næste Dag. Jeg vil overveie Dit Andrag, og imorgen aarle bortsende Dig med min Kjendelse."

Neppe steeg Solen atter frem paa den østlige Himmel, før hele Forsamlingen atter indfandt sig i Hugo's Borg. Messen læstes med stor Høitidelighed, og derpaa begav han sig, ledsaget af sine Gjæster, atter ud paa Vangen, hvis Græsstraae endnu perlede af Duggen. Damerne satte sig om Hugo. Nu vendte Denne sig med sin Tale til den fremmede Sanger. „En brav og fuldkommen Ridder, siger J: elsker en fornem og ædel Dame, som, i Betragtning af hans Fortjeneste, ikke formener ham det. Men da nu Elskeren fordrer Lønnen for sin Troskab, bortviser hun ham. En anden Dame tager mildere imod ham, og nu vil han ikke vide meer at sige af den første Dame, som kalder ham tilbage til hans forrige Kjærlighed. Men denne beskylder ham for Utroskab, og hans nye Elskerinde, som hun har opdraget, for Utaknemmelighed. Dette er Sagen. Jeg gaaer ud fra den Sætning, at Beilere, som af deres heftige Lidenskab lade sig henrive til usømmelige An-

drag, i eet Øieblik tabe mange Aars Fortjeneste. Er dette sandt, som jeg mener, saa handlede Ridderen overilet, idet han saa hastigt forlod den første Dame. Lad hende end have drevet den Prøve, hvorpaa hun vilde stille Ridderen, forvidt: fra hans Side laae dog en Brøde til Grund, og hun kunde oprette sin Forseelse, Dette maatte han oppebie. Thi kjendes for Ret:

„Naar den første Dame, ifølge sin Skyldighed, be„vidner Ridderen sin Anger over den Uret, hun „har tilføiet ham, og erklærer sig villig til, at „give ham en behagelig Opreisning, saa er Rid„deren paa sin Side skyldig at tilgive hende, saa„meget mere, som hun ingen Anden har elsket, „end ham. Og skjøndt den anden Dames Ad„færd, under nærværende Omstændigheder, maa „kjendes ulastelig at være, saa vilde hun dog, „saafremt hun, efter en saadan Tingenes Foran„dring, ikke opgav sin Forbindelse med Ridderen, „gjøre sig skyldig i den største Dame-Forbrydelse, „i Elskerrov. I Kraft af den mig overdragne „Fuldmagt, raader, æsker og byder jeg altsaa, „at hun, saasnart den første Dame har forsonet „Ridderen, flux skal løse Denne fra enhver For„bindtlighed. Vægrer han sig derimod ved, at „vende tilbage til sin første Pligt, skal hun afske„dige ham som Den, der sidder Kjærlighedens „Lov overhørig. Saa dømmer og kjender jeg, „Hugo de Mataplana."

Alle beundrede Dommerens Viisdom. Den fremmede Troubadour reiste ufortøvet, og Hugo's Dom

fuldbyrdedes uden Modsigelse. Rygtet herom udgik i alle Lande, og Virkningen var denne, at Beilerne bleve mindre heftige, men ofte langt lykkeligere i deres Kjærlighedsyttringer.

(G. A. v. Halem.)

Heire-Loftet.

Der gives faa Træk i Middelalderens Krønike, der betegne Ridderaanden saa stærkt, som Historien om Heire-Loftet. Begivenheden er saameget mærkværdigere, som den blev Drivefjeren til den følgerige engelsk-franske Krig, som neppe et Aarhundrede formaaede at standse.

Kong Carl IV. af Frankrig var død uden mandlige Arvinger. Hans Søster Isabella, som var formælet med Edvard II. af Engelland, kunde ikke arve, da Lov og Vedtægt udelukkede Qvinder fra Regjeringen. Frankrigs Pairer og Baroner samledes derfor i Paris, og udkaarede til Konge den nærmeste mandlige Arving, Philip af Valois. Man paastod vel fra engelsk Side, at, om end Isabella ikke kunde bestige Thronen, var dog hendes Søn ikke udelukket derfra, men denne hendes Søn, som nu, under Navn af Edvard III., havde tiltraadt Regjeringen i Engel-

land, syntes at finde sig i Philips Udnævnelse og at opgive sine Fordringer, da Forræderen Robert af Artois forandrede hans Beslutning og gav ham Sværdet i Haanden.

Robert, som var gift med Kong Philips Søster, havde, ved Thronfølgens Bestemmelse, viist sig som En af Philips ivrigste Tilhængere. Af Erkjendtlighed skjenkede Kongen ham sin fulde Naade, og foretog sig sjelden Noget, med mindre han først havde givet sit Samtykke dertil. Men hermed var Robert ikke tilfreds. Han troede, at han, eftersom han stod saa høit i den kongelige Naade, ogsaa burde have Frihed til at bøie Retten. Grevskabet Artois var i hans Tantes Besiddelse; togange havde han, under den forrige Regjering, gjort Fordring derpaa, men begge Gange havde Dommeren erkjendt hans Fordring ugyldig at være. Nu søgte han atter, at gjøre sin formeente Ret gjeldende; men Alt, hvad Philip gjorde for ham, var, at han lod Sagen undersøge paany. Dommen udfaldt ei heller denneſinde efter Roberts Ønske. Da han nu saae, at Kongen Intet vilde gjøre for ham her, søgte han ved falske Dokumenter at tilsnige sig Tantens Eiendom. Bedrageriet opdagedes, og Robert blev, som Falskner, landsforviist.

Den Domfældtes Raserie kjendte ingen Grændser. Han truede Kongen med sin Hævn, og flyede til London, forklædt som Kjøbmand. Her klagede han bittert over den Uret, han havde lidt af Kong Philip, og vidste, udrustet med megen naturlig Veltalenhed, at stemme Alle til sin Fordeel, saameget lettere, som Philip var gruſom nok til, efter Roberts

Flugt, at holde hans uskyldige Børn i strengt Fængsel. Kong Edvard optog ham i sit Geheimeraad, og lod sig ledsage af ham paa hans Felttog.

Edvard sad engang, omringet af sine Riddere og Damer, i hans Marmorpallads. Kun Elskovstanker sysselsatte hans Sjel. Da oplodes Salsdøren, og, ledsaget af Spillemænd og Sangerinder, traadte Robert ind. Paa et Sølvfad bar han en stegt Heire. „Jeg kommer, saa talte han til Ridderne: jeg kommer, at opfordre Eder til et Løfte, som er Eders Mod værdigt; og sværge skulle I paa denne Hejre! Den er den Foragteligste og Frygtsomste blandt Fuglene; den er bange for Alt, ogsaa for sin egen Skygge. Men derfor skal ogsaa det feigeste Menneske være den Første, jeg rækker den!" Nu vendte Robert sig til Edvard, og bød ham Heiren, som Prisen for hans Ligegyldighed mod en Krone, hvis retmæssige Arving han var. Edvard rødmede; men snart forvandledes Undseelsen til Vrede: „Jeg feig? raabte han: Nu, saa sværger jeg da ved Guds Moder, at jeg, inden Aaret er omme, vil drage over Havet, for at kæmpe med Philip af Valois, om han end drog med Tusinde mod Hundrede!" Den glade Forræder ønskede ham Lykke til denne Beslutning, og svor selv den franske Konge blodig Hævn. Derpaa tog han Sølvfadet, og, ledsaget af Spillemændene og Sangerinderne, som istemte en Elskovssang, skred han over Salsgulvet, og nærmede sig Greven af Salisbury, som sad hos sin Elskerinde, den unge Grevinde Darby. „Giv, saa tiltalte han Greven: giv I de Andre et godt

Exempel, og aflæg paa denne Heire det høitidelige Løfte, at I vil drage i den hæderlige Kamp!" — „Hjertelig gjerne! svarte Greven: Vid, jeg tjener den skjønneste Dame, og endnu vansmægter jeg uden Bønhørelse. Nu beder jeg hende om den Gunst, hun ville laane mig en af sin skjønne Haands Fingre, at jeg kan trykke den paa mit høire Øie." Istedetfor een Finger, rakte den Skjønne ham To. Hun trykte dem paa Ridderens høire Øie, saa dette aldeles blev lukket. Nu svor Greven, ei at aabne dette Øie igjen, før han havde kæmpet, Een mod Mange, i aabent Feltslag. „Istem dog, ædle Grevinde, istem Eders Ridders Eed!" saa opmuntrede Robert Damen. — „Nu, saa sværger jeg, sagde hun rask: ei at ville høre nogen Heilers Røst, før Ridderens Løfte er opfyldt. Er han, naar den Tid kommer, endnu i Live, da er jeg gandske hans!" Robert skred nu videre, og rakte Ridder Gautier de Mauny sin Heire. Ogsaa han svor, at følge med til Frankrig, og ikke hvile, før han havde erobret og hærget en befæstet Stad. Lignende Eder gjorde Greven af Darby, Greven af Suffolk, o. A.

Derpaa nærmede Robert sig Dronningen med sin Heire. Han knælede for hende og erklærede: Nu stod Intet tilbage, uden dette, at hun lagde Fuglen for. Han ventede blot paa, at ogsaa hun skulde gjøre et Løfte. — „Vasal, svarte hun: ikke til mig maa I tale. Tør da en Dame, som har en Herre, aflægge et Løfte? Han kan jo tilintetgjøre, hvad hun svor. Derfor sværger jeg ingenlunde, med mindre Kongen befaler mig det." — „Saa sværg da, Dron-

ning! raabte Edvard: Jeg vil opfylde Løftet, saa-sandt jeg kan. Sværg dristigt, og hjelpe Eder Gud!"

„Længe har jeg følt, sagde Dronningen rask: at der rører sig et Barn under mit Hjerte. Saa lover jeg da Gud og den hellige Jomfru, at denne Frugt af vor Forbindelse ikke skal forlade mit Skjød, før J, for at opfylde Eders Eed, har ført mig over Havet. Skulde den ville see Dagens Lys forinden, da træffe denne Od min Side, og forloren være min Sjel og mit Livs Frugt!" — Gysende raabte Edvard: „Hold inde!" Men Eden var fuldendt. Heiren blev lagt for, og Dronningen spiste deraf.

Edvard lod ufortøvet Dronningen indskibe. Hun kom lykkeligen over Havet, og naaede Antwerpen. Hendes Løfte var opfyldt. Hele den engelske Hær havde imidlertid forsamlet sig, og Toget gik mod den franske Grændse.

Alle de Riddere, som havde svoret paa Heiren, fandt Leilighed til at holde deres Eed. Kun Forræderen Robert af Artois, som havde forledt dem dertil, kun han kunde ikke kjøle sin Hævn. Han faldt i Slaget.

(G. A. v. Halem.)

Eau de Lavande-Flasken.

Hofraad Milding gjaldt for den rigeste Mand i Byen. Da derfor den unge Bankier Rellmann beilede til hans Datter Antonie, troede Enhver, at han ved en riig Medgift vilde forøge sin allerede anseelige Formue; men det var ikke saa — han friede af Kjærlighed. Antonie var en smuk, fortræffelig Skabning, Alles Glæde og Lyst, som kjendte hende. Kun to Feil havde hun: hun var hastig til Vrede og faldt let i Afmagt. Hun gjenelskede Rellmann, og Hofraadens Samtykke gjorde dem til de lykkeligste Mennesker.

En Sommeraften havde Antonie været ude at spadsere med sin Elsker. Henriette, som før havde staaet i Kjærlighedsforbindelse med Rellmann, havde mødt dem, og hilst dem med en let Rødme, der gjorde et ubehageligt Indtryk paa Antonie, skjønt Rellmann havde underrettet hende om deres forrige Forhold. Noget heed og forstemt kom hun hjem. En let Trækvind paadrog hende en Afmagt. Da hun igjen slog Øinene op, knælede Rellmann foran Sophaen, hvorpaa hun laae. Antonies første Blik opdagede hans Smerte, hendes Andet hans Jubel ved at see det første Spor af det tilbagevendende Liv. Nei, det var ikke muligt, at han endnu kunde tænke paa sin forrige Elskerinde. Hver Tvivl, hver Bekymring forsvandt.

Stærktlugtende Vande pleiede altid hurtigst at vække Antonie af hendes Afmagt. Rellmann hørte,

at en vis Kjøbmand følgte dem i Flasker af de fineste, smagfuldeste Former, og lovede, næste Morgen at ile did og udsøge En til Antonie. Han holdt Ord. Efter at have beseet Alt, valgte han et nydeligt forarbeidet Hjerte af Alabast, som aabnedes og lukkedes af en gylden Piil. Der fandtes ikke Mage dertil i Boutiken. Uden at tinge, betalte han en høi Priis derfor, og glad ilte han bort. I næste Gade standsedes han ved et Oploeb. En smuk, velklædt Kone laae afmægtig paa Steenbroen. To Børn jamrede om hende. Mange Folk stode trindtomkring, Ingen gjorde Noget for at hjelpe hende. Rellmann trængte sig frem, at prøve sit Middels Kraft. Det hjalp. Konen slog Øinene op. Børnene jublede. Hentet af et tredie Barn hidkom den Syges Mand; Rellmanns Hjelp var nu ufornøden, han vilde gaae. Da han saae sig om, blev han Henriette vaer. Hun stod i Trængslen tæt bagved ham. Han blev saare forlegen ved det uventede Møde, men endnu forlegnere, da hun tiltalte ham, og yttrede, hvorlunde hun i Folkevrimlen var bleven skilt fra en Veninde, og ikke vidste, hvorledes hun, uden Følge, skulde komme ud af Trængslen og hjem. Uden at betænke sig, tilbød Rellmann at følge hende, og hun nølede ikke med, at tage derimod. Først nu faldt det ham ind, at Veien førte ham forbi Antonies. Taus gik han ved hendes Side. Pludseligen raabte han: „Ak, min Gud! jeg har ladet min Eau de Lavandeflaske blive i Folkenes Hænder. Undskyld, at jeg forlader Dem, for at hente den."

Det harmede Henriette, at hun skulde miste den Triumph, ved Rellmanns Arm at vandre forbi den forhadte Medbeilerindes Huus. „En Eau de Lavande-Flaske, sagde hun fornærmet: er vel ikke af saa høi Værdie, at man, for at hente den, skulde forlade en Dame, man har lovet at følge." — Rellmann kunde ikke slippe. Men med skeldulgt Harme iilte han, uden at sige et Ord, saa rask fremad, at Henriette neppe kunde følge ham.

Neppe havde han fuldendt den lange Vandring, før han løb hen paa den forrige Plads. Men her var Folkevrimlen forsvunden. Forgjeves spurgte han sig for i nogle Nabohuse. Vel havde man seet Trængslen og den syge Kone, men hvo hun var, vidste man ikke. En Fiaker havde bragt hende bort. Eau-de-lavandeflasken var tabt. Høist forstemt iilte Rellmann tilbage til Boutiken, hvor han havde kjøbt den, og mønstrede endnu engang det Forraad, som fandtes her. Men der var ikke Mage til den bortkomne Flacon. Han maatte vælge en af almindelig Form. Nu skyndte han sig til Antonie; han fandt hende kold og forstemt. Det undrede ham ikke — hun havde maaskee seet ham gaae med Henriette. Ved en tro Fortælling af hele Begivenheden, haabede han, at adsprede Skyerne paa hendes Pande. Men han feilede. Hun blev endnu koldere, og kun med Møie erholdt han Tilladelse til, at besøge hende endnu engang ved Aftenstid. Da han kom, sagde man ham, at Antonie ikke tog mod noget Besøg. Næste Morgen fik han følgende Billet:

„Jeg veed nu, hvorledes Alt igaar er tilgaaet, og De vil „finde det forklarligt, at vort Forhold for stedse er hæ„vet. Uden al Modsigelse overlader jeg Dem til Hen„de, som den mig tiltænkte Foræring, ifølge sin Forms „Betydning, tilkom med større Ret, end mig."

Rellmann meente, det kunde aldrig være Alvor. Han iilte til Antonie, men blev bortviist. Han tilskrev hende, men Brevet kom uaabnet tilbage. Han henvendte sig til Faderen. Denne vægrede sig ved at blande sig i sin Datters Anliggender. Næste Dag gjorde han nye Forsøg, men med samme Virkning. Saameget havde han erfaret, at Antonie hiin Aften havde været i Selskab med Henriette, hemmeligen talt med hende, og derpaa, ude af sig selv, forladt Selskabet. Han iilte til Henriette, han besvor hende at meddele ham, hvad der var forefaldet mellem hende og Antonie. Han bad, truede, raste. Alt forgjeves. Koldblodig vedblev hun at paastaae, at deres Samtale hverken havde angaaet ham eller nogen Gjenstand af Betydenhed. Da han gik ud af Huset, mødte han Antonies Pige, og strax derpaa den Afmægtiges Mand, i hvis Hænder Flasken var bleven. Han affordrede Denne det forlorne Klenodie. Men Manden forstikkede helligt, at en Tjener strax havde afhentet det, og tilbød sig at erstatte Tabet.

Efter en lang Kamp med den bittreste Smerte, fattede Rellmann sig. Han saae sig foragtet, han troede sig opoffret for en lykkeligere Medbeiler. Jo renere han følte sig, desto sortere syntes ham Antonies Adfærd. Han følte Kraft til at løsrive sig fra

hende. Han begrov sig i Forretninger, og følte sig adspredt derved. Om Antonie hørte han intet. Hun viste sig ingensteds. Nogle meente, hun var bortreist, Andre vilde have seet hende titte frem bag Gardinerne i hendes Kammer. Hofraaden holdt sig ogsaa stille, og allehaande Rygter vare i Omløb om hans Formues Aftagelse.

En Stafet bragte Rellmann en ubehagelig Nyhed. Et hamborgsk Huus, med hvilket han stod i nøie Forbindelse, befandt sig i en farlig Krisis. Hans personlige Nærværelse var nødvendig. Hans Ophold i Hamborg varede længe, og havde det lykkeligste Udfald. Neppe var han kommen hjem, før der raktes ham en Billet fra Antonie. „Jeg forlader denne Stad — skrev hun — for at gaae en mørk og uvis Skjebne imøde. Men hvad Magt har Smerten over Den, der, som jeg, fandt sig skuffet og forraadt, og dog ikke formaaede at løsrive sit Hjerte fra den Troløse. Dette Hjerte byder mig, at tilraabe Dem et Farvel, og at forsikkre Dem, hvor ondt det gjør mig, ei at kunne see Dem nyde de Fordele, De lovede Dem af Deres nye Forbindelse."

Uforklarlige Gaader! At Henriette maatte være i Spillet her, blev ham klart af de sidste Ord. Han iilte did, og blev ikke indladt. For faa Dage siden var hun bleven forlovet med Baron M. — Kun paa de første Linier af Brevet fæstede Rellmann nu al sin Opmærksomhed. Antonie havde forladt Staden for at gaae en mørk og uvis Skjebne imøde. Han hørte, at Hofraaden havde tilsat sin Formue, og seet sig nødt

til hemmeligen at bortfjerne sig med Antonie. Men hvorhen de havde begivet sig, kunde han ikke opspørge.

Nogen Tid efter indløb den sikkre Efterretning, at Hofraaden var død i Bern. Strax var Rellmanns Beslutning fattet; næste Morgen sad han i Vognen, og ilte, reisende Dag og Nat, til Schweiz. I Bern fandt han let det Huus, hvori Hofraaden havde boet. Antonie var ikke mere her. Alt hvad man vidste var, at hun var reist til en Slægtning i Schwaben. Uden at tøve, reiste han bort, fastbesluttet at gjennemkrydse Schwaben i alle Retninger, indtil han fandt hende.

En Aften naaede han en yndigtbeliggende Dal. Hans Vognaxel var gaaet itu, og han saae sig nødt til at overnatte i den Landsbye, som laae foran ham. Han steeg af og spurgte hvad Præsten i Byen hed. „Milding!" var Svaret. Dette Navn, Antonies Familienavn, berørte ham som en electrisk Funke. At hun havde en Onkel af dette Navn, som var Landsbypræst, havde han ofte hørt. Han lod sig betegne, hvor Præstegaarden laae, og ilte did. Da han kom nærmere, fæstede han sine Øine paa Husets Vinduer. Han troede fuldt og fast, Antonie maatte vise sig, gjenkjende ham, flyve ham imøde. Virkeligen saae han to qvindelige Skikkelser sidde ved et Vindue, af hvilke den Ene syntes ham at ligne hende. Hastig, med høibankende Hjerte, treen han ind og spurgte efter Præsten. En ung Mand treen ham imøde, og da han spurgte, om Denne var Milding, fik han et bekræftende Svar. Rellmann yttrede sin Forundring, thi han havde ventet at finde en Olding for sig. „Den gamle Milding er død for tre Maaneder siden, svarte

Hiin: og jeg, hans Broderſøn, er bleven hans Eftermand." Det fortnede for Rellmanns Øine, hans Knæe ryſtede. Samme Øieblik hørtes qvindelige Trin udenfor Døren. Rellmann vaagnede af ſine Drømme, og ſtirrede did. Antonie maatte træde ind. Alt vilde han ſkyve hende imøde, ſtyrte for hendes Fødder. Men et ungt, ubekjendt Fruentimmer ſtøi aandeløs ind.

„Hvor er Eaudelavandeflaſken? ſpurgte hun iilſomt: Hun er afmægtig!" Man fandt det Søgte i en Syekurv, og med dyb Ryſtelſe, neppe troende ſine Øine, ſaae Rellmann hiint Hjerte af Alabaſt, der aabnedes og lukkedes af en gylden Piil.

Paa hiin Ulykkesdag var Antonie og Henriette trufne ſammen paa tredie Sted. Et nydeligt Strikketøi gav Anledning til at Talen kom paa ſlige ſmaa Konſtværker, og for ogſaa at viſe noget Smukt, fremtog Henriette, med et ſmilende Sideblik paa ſin Medbeilerſke, en Eaudelavandeflaſke. Antonie ſtudſede. Det var gandſke den Form, Rellmann havde beſkrevet hende. Ei heller tog hun feil. Tilfældigviis havde Henriette erfaret, hvo den Kone var, i hvis Hænder Klenodiet var blevet. Da hun hørte, hvor nær dets Tab gik Rellmann til Hjerte, anede hun ſtrax, at det var beſtemt til en Forærring for Antonie. Hun lod det afhente i Rellmanns Navn, i den Henſigt, derved at forſkaffe ſig et Beſøg af den Troløſe. Men da Tilfældet førte hende ſammen med den forhadte Medbei-

lerske, besluttede hun at forsøge, om hun ikke kunde benytte det til at forstyrre hendes Lykke.

Maalløs stirrede Antonie, snart paa Flasken, snart paa dens Eierinde. Derpaa stod hun hastigt op, bad Henriette om en Samtale under fire Øine, og førte hende hen i et Vindue. „Kun eet Spørgsmaal! begyndte hun: Hvem har givet Dem denne?" — „En vis Person, svarte hun ondskabsfuld: som i Begyndelsen ikke havde bestemt den for mig. Men De veed jo, at et Øieblik ofte giver slige Foræringer en anden Bestemmelse." — „Jeg veed nok!" svarte Antonie med halvqvalt Røst, og gik hjem, fastbesluttet at løsrive sig fra Rellmann.

Medens Denne var i Hamborg, afgjordtes Hofraadens Skjebne. Faa Dage før hans Afreise fik Antonie følgende Brev fra Henriette, tilligemed den ulykkelige Flaske:

„Jeg hører, at Tabet af denne nydelige Bagatel skal krænke Dem forfærdeligt. Det vil jeg ikke have paa min Samvittighed; til Deres Trøst sender jeg Dem den, med den Forsikkring, at jeg er forlovet med Baron M., og ikke gjør mindste Fordring paa det Dem bestemte Hjerte."

Taalmodig bar Antonie denne Spot, men Flasken gjemte hun. Efter sin Faders Død besluttede hun at opsøge sin Onkel. Han var død, da hun kom did, men hans Eftermand frydedes ved at finde en saa behagelig Selskaberske for sin Kone, og tilbød den Forladte et Tilflugtssted i sit Huus.

Antonie havde seet Rellmann komme, og strax gjenkjendt ham. Skræk og Glæde virkede saa voldsomt paa hende, at hun faldt i Afmagt.

Hvad skulle vi sige mere? Da Rellmann knælede for Antonies Fødder, havde hun forlængst tilgivet. Begge bleve det lykkeligste Par. Og naar de nu i Aarenes Løb sagde hinanden med overstrømmende Hjerte, hvor lykkelige de følte sig ved hinanden, pleiede Antonie at sige: „Og denne ubeskrivelige Lykke var jeg saa nær ved at miste for en ubetydelig Flaskes Skyld!"

„Gjør Dig ingen Bebreidelse, svarte Rellmann: det er nu engang Verdens Løb. Ikke vigtige Gjenstande, hvorover man maa erklære sig, men Misforstaaelser, bevirkede ved Smaating, som man undseer sig ved at tale om, er det i Almindelighed, der adskiller de bedste Mennesker!"

(Carl Streckfuß.)

Jordskjælvet ved Catanea.

Angst og Skræk herskede i Catanea; de ulykkelige Indbyggere saae den visse Død for Øie, og dog formaaede de ikke at redde sig. Ætna stod i Brand. Med frygteligt Brag og rædsom Torden frembrød den underjordiske Ild og udgjød sig over Markerne som et

Flammehav. Ødelæggelse og Undergang fulgte den; Stæder og Landsbyer forvandledes til Aske og Ruiner: Ødelæggelsen thronede overalt. Ogsaa Catanea var udsat for den truende Fare; Ildmasserne hidstrømte fra alle Sider, rivende Skove og Bjerge med sig. Ingensteds var en Udgang, ingensteds et beskjermende Asyl. Alt kom den hvirvlende Røg i tætte Skyer nærmere og nærmere; alt styrtede Stadens brændende Mure; alt raste Flammerne i Husene og Templerne; alt flakkede de Ulykkelige omkring i bange Fortvivlelse, da en mat Straale af Haab begyndte at dæmre dem imøde. Nærved Catanea laae en Høi, hvorpaa stod en, Jupiter helliget, af Kong Sylvius bygget Tempelborg. Den alene syntes at trodse den truende Fordærvelse; den alene blev uforstyrret og uberørt af Ilden. Hid ilte Alle hobevis, og alt troede man Alle reddede, da der pludseligen lød et høit Angstraab i Staden. En halvfemsindstyveaarig Olding, der var bleven med sin Hustru, fordi han ei formaaede at følge de Flygtende, opløftede sine Hænder mod Himlen, og bad de udødelige Guder frelse, om ikke ham, saa dog hans Livs trofaste Ledsagerinde. Forgjeves! Nærmere bølgede Flammen alt; nærmere kom den qvælende Damp; synkende Ruiner, gloende Lava omgav dem — bevidstløse sank Begge til Jorden!

Med Følelser, som ingen Pensel skildrer, saae Folket den hjerterørende Scene. Alle klagede, Alle sørgede, men Ingen vovede Mere. Da fremtraadte pludselig to Ungersvende med den guddommeligstore Beslutning, at vorde de Ulykkeliges Redningsmænd og

eiat agte deres eget Liv: Amphinomus og Anapis — saa hed de Ædle — omfavnede hinanden, og iilte Flammerne imøde. Forgjeves tilraabte man dem, de skulde ikke vove deres Liv til ingen Nytte; forgjeves tilvinkede selv de Betrængte dem, de skulde blive tilbage; uden at agte derpaa sprang de modigt over de brændende Ruiner. Alt havde de løftet de kraftløse Gamle paa de stærke Skuldre; alt iilte de fremad med dem, da en uhyre Ildbølge pludseligen bruste frem og spærrede alle Udgange. „O, I Guder! skrege de: Lad vor Daad vellykkes, og bræder Eders beskjermende Vinge over os!" Nu trængte de modigt fremad paany, og see, ligesom bevæget af Gudernes Aande, deelte Flammen sig uden at røre dem. Hilste af Borgernes høie Triumphraab vendte begge Heltene tilbage; man bekrandsede dem med Blomster; man reiste Altere for dem, og kaldte den Mark, hvorpaa de fuldbyrdede den ædle Bedrift: De Frommes Mark — en varig Triumphstotte!

(C. A. Buchholtz.)

Montmorency,

Connetable af Frankrig.

(Sluttet.)

Montmorency havde bivaanet Hofballet. Han stod bag en Pille, men hans Blik fulgte enhver af Eleonoras Bevægelser. Han saae hvorledes Medlemmerne af la petit bande tilhviskede hinanden, og ledsagede deres Bemærkninger over Dronningen med haanlige Gebærder. Kongen, som dandsede den første Dands med sin Gemalinde, saae paa den deilige Qvinde med ligegyldige Øine; men da hans Blik tilfældigviis sloi did, hvor la petit bande var forsamlet, da opblussede en levende Ild deri, og et forekommende Smiil af Marquise Canaples blev besvaret med en venlig Mine fra Kongens Side.

„Ved Himlen, han opoffrer hende for disse forlorne Sjele! sagde Montmorency ved sig selv: Ha, da tør jeg jo elske hende, da løser han hende fra hendes Løfte, da straaler for mig et Haab — et Haab? Hvorhen forvilder Du Dig i Din Lidenskab, Ulykkelige!" Connetablen hensank i dybe Tanker. Dandsen var tilende. Dronningen begav sig til sit Sæde og dandsede ikke mere. Festen blev nu almindeligere, og samtlige Herrer og Damer deeltoge deri. Kun Montmorency holdt sig tilbage. Han tabte ikke Dronningen af Syne, og meente, Ingen bemærkede det; men Marquise Canaples saae i hans Adfærd, hvad hun ønskede at see.

Eleonora agtede kun lidet hvad der foregik om hende; kun opsteeg uvilkaarligt den Tanke i hendes Sjel, at Undersaatternes Lod ikke kunde være lykkeligt i et Land, hvor der ved Hoffets Fester herskede en saa uhyre Ødselhed. Disse mørke Betragtninger havde vel kunnet sætte hende i en tungsindig Stemning, hvis ikke Frøken Torcy havde opmuntret hende ved mange naive og aandrige Bemærkninger, og Donna Isabella de Valdinia ved forstandig Tale havde ledt hendes Tanker paa andre Gjenstande.

Montmorency havde ikke forladt sin Plads. Hans Lidenskab fængslede ham saa fast, at han frydede sig, da han saae, hvorlunde Dronningen behandlede sin Gemal med den største Kulde og Ligegyldighed. „Jeg troer Du drømmer, Montmorency! saa tiltalte ham Hertugen af Guise: Du, Dagens Helt, Du skjuler Dig hos Pagerne, og søger Mørket som Uglen?" Connetablen svarte nogle usammenhængende Ord, hans Blik veeg ei fra den udkaarne Gjenstand. „Montmorency! sagde Guise nu med alvorligere Stemme: Jeg vil ikke give den Tanke Rum, at Du ønsker, at være Ørnen, som stiger mod Solen. Maatte jeg troe det, da vilde jeg advare Dig. Men jeg frygter at vi mødes paa samme Vei, og at den skjønne Spanierinde, Donna de Valdinia, kan vorde en Anstødssteen for vort Venskab."

„Du feiler!" svarte Connetablen, idet han med Magt drog sine Øine fra Eleonora. — „Nu, paa Een af de Tre har Du dog fæstet Din Tanke! sagde Guise muntrere: Men nu veed jeg det! Det er Prindsesse Brillantine, og det er en stor Trøst for mig og

Dig. Du behøver blot at give hendes Tante, Marquise Canaples et godt Ord, og Din Lykke er gjort." — Det glædede Montmorency, at han ikke var rost, og da Hertugen iilte til Donna Isabella de Valdinia, overlod han sig til sine forrige Betragtninger, hvori heller Ingen forstyrrede ham mere.

Dronningen forlod Festen før den var tilende. Kongen fulgte hende, fordi Anstanden fordrede det, og nu udartede Glæden til den tvileloseste Vildhed. Montmorency gik hjem, og skred han, dybtbevæget, op og ned i de vide Gemakker. „Jeg kan ikke modstaae! raabte han: Min Skjebne river mig afsted, om til Himlen eller til Afgrunden — hvo kan vide det? Ja, naar han elskede hende. Naar Frantz, min Herre og min Ven, elskede hende: da vilde jeg begrave min Qval i mit Bryst, og fly til fjerne Lande for at frelse mig fra mig selv! Men han bortkaster Diamanten haanligt, og jeg skulde ikke optage den! Jo, ved Himlen! Her frygter Montmorency ingen Konges Vrede, men kaster dristig Handsken til Kamp!"

I dette Øieblik bankedes heftigt paa den yderste Dør. Det var Mester Albert. „Ei, Eder havde jeg ikke ventet paa denne Tid! tiltalte Connetablen ham: Noget saare Vigtigt maa det være, som bringer Eder hid." — Saa er det, Messire! svarte Albert, og fortalte nu saa kort som muligt, hvad der var mødt hans kjære Annette. „De Nidinger! sagde Connetablen: De skulle ikke frydes ved deres Rov. Have de tilfoiet Jomfruen mindste Meen,

da sværger jeg ved den evige Gud, at de Alle skulle bøde med deres Liv!" Flux bød han en vagthavende Officeer følge Albert til Anføreren for Eleonoras Livvagt, og her i hans Navn ægte en hurtig og streng Undersøgelse i de spanske Soldaters Qvarteer. Med hastende Fjed skrede begge Mændene gjennem Parises mørke og stille Gader. De naaede den store Bygning, hvori Dronningens Drabanter vare indqvarterede, og bleve indladte uden Vægring. Man vakte den spanske Kommandeur. Efter lang Tølen kom han, en høi, alvorlig Mand. Med synlig Uvillie hørte han Officerens Beretning og Connetablens Begjering. „Hvorledes! tiltalte han Officeren: Man vil sigte det ædleste Folk i Verden for en saa skændig Udaad? Strax skal jeg afvælte den sorte Mistanke! Jeg haaber at opleve den Dag, da et halvt Dusin Franskmænd vorde tugtede for den begangne Skurkestreg, og Connetablen selv erkjender det Overilede i sin Beskyldning."

Spanieren tog et stort Sværd ned fra Væggen, spændte det om, og bad dem følge sig. Han førte dem ned i en Borgstue, hvori stod en spansk Vagt. Her blev ringet med en stor Klokke, og inden faa Øieblikke var Stuen opfyldt af hidilende spanske og tydske Drabanter. Disse maatte nu stille sig i Rad, og hver for sig gaae forbi Kommandeuren eftersom de bleve opraabte. Da nu Spanieren Nunez Fernando José al Torres altas var bleven fremkaldt adskillige Gange, og ikke kom, opløftede Hiin sin Røst i Tordentone: „Hvor er Nunez? spurgte han den Næste: Du maa vide det, Gomez! Du ligger paa samme

Stue, og er hans fortrolige Ven. Svar, hvor er han?" — „Jeg veed det ikke! svarte den Spurgte med skjælvende Stemme: Jeg har sovet. Hvorledes kan jeg vide, hvorhen han har listet sig imidlertid." — „Skurk, Du lyver! skreg Kommandeuren tænderskjærende, rev sit Sværd fra Siden, og svang det over Drabantens Hoved: Siig, hvor han er, eller dette Øieblik er Dit Livs sidste!"

„Hold inde, Herre! sagde Mester Albert nu, og treen nærmere: Vil I vide, hvorfor den Savnede ikke kan fremstille sig her, saa kan jeg sige Eder, at Prevoten har ladet ham hænge i et Noddetræe ved Herbergeerstedet la poix verte, som han just stod i Begreb med at vilde stikke i Brand." Den stolte Spanier blev bleg som et Liig. Mat sank hans Haand med Sværdet. „Menneske, sagde han, efter et Øiebliks Taushed, til Albert: taler Du Usandhed, skal min Hævn ramme Dig frygteligt. Svar dog, vedblev han, idet han med næsten bedende Stemme vendte sig til Drabanten Gomez: Du veed det, Nunez har maaskee lovligt Forfald?" Nu fremtreen den franske Officeer, og forsikkrede Kommandeuren, at han ubetinget kunde forlade sig paa Alberts Udsagn. „Velan, sagde den spanske Anfører nu, stolt som tilforn: saa veed Du Sammenhængen, Gomez, og af Dig skal jeg nok udbringe Sandheden. Følg mig til mit Gemak." Skjælvende gik Drabanten efter den Frygtede. Mester Albert og Officeren fulgte ligeledes.

Da man var kommen til Kommandeurens Gemak, kastede Gomez sig strax for hans Fødder og udbrød i følgende Ord: „Ja Herre, jeg vil tilstaae Alt:

jeg kjender den Hensigt, hvori Nunez havde forladt Qvarteret." — „Veed Du noget om det Pigerov, som spanske Soldater skulle have begaaet i Aften?" — „Ja Herre, Nunez var Skyld i Alt." — „Hvor er Pigen? Skaf hende hid paa Øieblikket!" — „Og om Eders Sværdod berørte mit Bryst, formaaede jeg det ei! Et Undervœrk har befriet Pigen, men hvorhen hun er kommet, kan jeg ikke sige." — „Fortæl Alt! Men det siger jeg Dig, for hver Løgn, Du tillader Dig, faaer Du hundrede Pidskenert mere, end Dig ellers tilkommer efter Loven!"

Nu fortalte Gomez: „Jaftes troede min Kammerat, Nunez, sig haardt fornœrmet af Franskmanden der og af Verten i la poir verte. Da vi kom tilbage til vort Qvarteer, svor han at tage en alvorlig Hœvn. Vi Alle, som igaar vare i det nysnœvnte Herberg, havde vel bemœrket, at Vertens Datter stod i fortrolig Forbindelse med vor Landsmands yngre Modstander. Derpaa byggede Nunez sin Plan. Alt i Eftermiddags søgte han at bemœgtige sig Pigen, men hans Hensigt strandede. Siden overtalte han mig og nogle tydske Landsknegte til, at lure paa hende og hendes Fader, naar de gik hjem, og at gribe dem. Den Gamle lode vi gaae. Nunez selv holdt sig skjult imidlertid, da han frygtede, Verten skulde kjende ham. Dog kom han snart til os igjen, og nu bragte vi den rovede Pige til den gamle Alice, en Vertshusholderske, som boer i Nœrheden af vort Qvarteer. Herre, denne Qvinde er sikkerlig en Hex, og kommer hun ikke paa Baalet, er der ingen Retfœrdighed i Verden mere. Vi indspœrrede Pigen i et Kammer, hvorom vi over-

beviste os, at det kun havde Udgang til det forreste Værelse, hvori vi satte os, og gjorde os tilgode med Viin og Mad. Pigen græd heftigt, men Nunez loe deraf og tillaasede hendes Kammerdør. Dog havde han først undersøgt, om hun ikke kunde undvige gjennem Vinduet, men det var umuligt, thi vi vare i anden Etage. Vi passede nøie paa den gamle Alice, at hun ikke skulde forraade os. Længe hørte vi Pigens Jamren, men pludseligen blev det stille, og vi meente, at hun havde fundet sig i sin Skjebne. Nu sang og jublede vi til Natten indbrød, da erklærede Nunez, han vilde nu føre Fangen til et andet Sted, hvor han kunde bevare hende sikkrere. Men tænk Eder vor Forundring, da vi aabnede Kammerdøren og fandt Reden tom. Vi gjennemsøgte hver Krog — den gamle Alice ivrigst — men intet Spor var at opdage. Vel stod Vinduet aabent, men Enhver maatte erkjende Umuligheden af, at hun kunde have reddet sig ved et Spring derigjennem. Det er Alt hvad jeg veed. Hvad Nunez fremdeles har foretaget sig, har han Ingen sagt."

„Og de Øvrige, som hjalp Dig ved Pigerovet, vare Tydskere?" spurgte Anføreren. — „Ja, Herre!" svarte Gomez. Herpaa henvendte Mester Albert sig til Kommandeuren, bedende, at Drabanten strax maatte føre ham til Alice. „I er saare kjæk i Eders Begjering! svarte Hiin: Jeg har opfyldt Hertugen of Montmorencys Ønske, og anstillet den forlangte Undersøgelse. Selv har I hørt denne Uslings Bekjendelse. Det Øvrige er Eders Sag, hvori jeg ingen videre Deel kan tage." Hermed vendte han sig

til den franske Officeer og vedblev: „Formeld den ædle Hertug min Hilsen, og beret hvad I har hørt. At denne Skurk ikke undgaaer sin Straf, derfor er mit Æresord Jer Borgen."

Med et, neppe mærkeligt, Hovednik, afskedigede den stolte Spanier begge Franskmændene. Albert maatte erkjende, at hans Ledsagers Raad, ei at forske videre før i Morgen, under nærværende Omstændigheder vare de bedste. Han begav sig derfore tilbage til la poire verte, og meddeelte den ventende Jolicoeur hvad han havde erfaret, men forgjeves søgte de Begge den Hvile, de saa høilig behøvede; den Forladtes Billed stod for dem, og jog Søvnen fra deres Øine.

Albert vilde bede Prevoten medgive ham nogle Betjente, som kunde gjennemsøge den gamle Alices Vertshuus. Men Prevoten talte ikke med Nogen før Klokken ti. Jolicoeur gik omkring, ligesom i Barndom, smilte eenfoldigt, og forstod kun sjeldent et Ord af det Albert sagde ham. Just som Denne vilde gaae til Prevoten, kom en kongelig Tjener, som bød ham, indfinde sig ved Hoffet ufortøvet. Fortrødelig gik han did, og hørte, at Dronningen ønskede at opmuntres ved hans Sang og Spil. „Ved Satan! sagde han harmfuld ved sig selv: idet han hentede sit Instrument fra det ham paa Slottet anviste Gemak: det stormer voldsomt i mit eget Bryst, og nu skal jeg fremtrylle Munterhed i Andres! Men

jeg vil gjøre mine Sager saa, at Dronningen snart skal lade mig gaae igjen."

Han blev strax ført ind i Dennes Gemakker. Kun Donna Isabella di Valdinia var hos hende. Af hendes Aasyn lyste en dyb og inderlig Kummer, og der talte saamegen Godhed af det Smiil, hvormed hun hilste Sangmesteren, at han aldeles glemte sit Forsæt, og istemte en af sine kjæreste og lifligste Sange. Dronningens Ansigt opklaredes mærkeligt. Hun kjendte Romancen, Albert sang. Hun havde hørt den i sit elskede Spanien, af en Ynglings Mund, hvis Nærhed havde kunnet vorde farlig for hendes Roligshed, hvis han — havde været en Fyrste!

„Ved den hellige Jomfru! sagde hun, da Efterspillets sidste Toner løde fra Strængene: I forstaaer, Mester, at banlyse Mismodets onde Aand og at kalde en salig Fred tilbage i Hjertet. Men selv synes I mig ikke rolig i Eders Sjel. Istem nok en kastilisk Sang; maaskee lykkes det Eder, selv at gjenvinde Eder den Munterhed, I skjenker Andre." Alberts sukkede. Hans Haand gjorde nogle vilde mismodige Greb paa Instrumentet. Med Magt søgte han at vorde Herre over sine Følelser, og gik over i en munter Melodie, efter hvilken han nu ogsaa istemte sin Sang.

Endnu var den ikke halvt tilende, da Donna Isabella, paa et Vink af Dronningen, aabnede Fløidørrene til et Sideværelse, hvori sadde tvende Jomfruer, sysselsatte med qvindelige Arbeider. Alberts Blikke fløi over til dem, en sød Gysen gjennembævede ham, han gjenkjendte dem Begge: den Ene var Frøken Torcy, men

den Anden var hans Annette, hvis pludselige Gjenfindelse lod ham glemme Dronningen og Alt omkring sig. Annette brændte som Purpur, men hun havde ikke Mod til, i Eleonoras Nærværelse, at see paa sin Brudgom. Alberts Sang forstummede, Luthen sank af hans Haand. Med et mildt og betydningsfuldt Smiil saae Dronningen paa ham og sagde: „Derinde kan J fortsætte Eders Sang. Jeg veed Een, som i dette Øieblik trænger haardt til Opmuntring og Trøst." Albert hetænkte sig ikke paa, at benytte det huldrige Vink. Med en stum Compliment forlod han det kongelige Kabinet, og treen med glædebankende Hjerte ind til sin Brud. Bag ham lukkedes Fløidørene; Frøken Torcy iilte, rimeligviis efter Dronningens tidligere Befaling, ud af Værelset. De Elskendes Glædestaarer flode sammen, og det varede længe, inden Albert havde Samling nok til at høre paa Annettes Fortælling om hvad der var hændet hende.

Den samme Time, hvori Mester Albert saa uventet gjenfandt sin forlorne Brud, havde ogsaa været af stor Vigtighed for Connetablen af Montmorency. Længe havde Astrologen Rollo modstaaet Connetablens Bøn, om en Forudsigelse af hans tilkommende Skjebne. Men igaar havde han været saa stormende i sin Begjering, at Rollo havde maattet give efter. Denne Morgen havde han bestilt ham til sig. Han modtog ham i et lidet rundt Gemak, der blot fik sit Lys gjennem en Aabning i den hvalte Kuppel. Væggene vare behængte med Skarlagenstæpper, gjennemvirkede

med gyldne Stjerner. Midt i Værelset stod et rundt forttilhyllet Bord, hvorpaa laae adskillige opslagne Folianter. En kort Stav, mærket med gamle Runer, laae paa en af de aabnede Bøger. Rollo selv var iført en lang sort Talar.

Da Montmorency indtraadte, sad han grublende over en af Bøgerne. Uden at hilse ham videre, tiltalte han ham strax med det Spørgsmaal: „Hvad Dag og hvad Time blev J født?" Montmorency besvarte dette Spørgsmaal paa det nøiagtigste. Astrologen tog nu en anden Bog, hvori mange Stjernebilleder vare tegnede, i allehaande forskjellige Stillinger mod hinanden; over hver Side var enhver af disse Constellationers Time, Dag og Aar bemærket med stor og gylden Skrift. Rollo sammenlignede adskillige Stjernebilleder med hverandre, og fordybede sig derpaa i en vidtløftig Beregning. Da han omsider syntes at have sluttet denne, hvilte hans Øine længe paa den ventende Connetable. Endeligen aabnede han Læberne, og udtalte langsomt de Ord:

„Langt Liv! Blodig Død."

„Det er Døden paa Valpladsen, som jeg stedse har ønsket, og stedse vil ønske mig den! udbrød Connetablen med utaalmodig Ild: Denne Aabenbaring er mig meget værd; den giver mig en stor Beroligelse. Men hvad ligger imellem den nærværende Dag og hiin, da jeg skal udaande mit sidste Suk i Kamp? Hvilke Lidelser ville saare mit Hjerte i den jordiske Tids Løb? Hvilke Glæder ville fylde min Sjel med

Himmellyst? Denne Fremtidens Omskiftning, denne Sindets Ebbe og Flod maa Du lære mig at kjende!"

„Endnu engang advarer jeg Dig, Connetable af Frankrig! svarte Astrologen med alvorlig Stemme: Det er ei godt, at løfte Skjebnens Slør, inden den kaster det frivillig. Stol ei for meget paa Din Kraft! Du er et Menneske, afhængig af Sandser og Lyster."

„Ei Tale begjærer jeg, men Daad! svarte Montmorency heftigt: Jeg tager al Skyld paa mig. Nøl ikke længer!" — „Velan, skee som J vil! sagde Rollo med synkende Røst, idet han tog sin Stav i Haanden, og lukkede Kuppelens Aabning, saa der herskede fuldkomment Mørke i Gemakket. — Vel hørte Montmorency Astrologen skride hen til en vis Side af Værelset, men hverken kunde han skimte ham eller nogen anden Gjenstand. Dog, snart glimtede det fra hiint Sted som en stigende Gnist, der ofte forsvandt og vendte tilbage, men pludseligen forstørredes til en mægtig Straalekrands, der med et sælsomt Lys gjennemstrømmede hele Gemakket. Connetablen saae nu, at denne Glands gik ud fra et stort opretstaaende Krystalspeil, saae, hvorlunde Astrologen stod foran det, og med sin Stav drog Streger og Linier i alle Retninger, nærved Overfladen af Krystallet. Enhver af disse Streger fulgte i Speilet en skinnende Straale, der dannede sig til en faststaaende Deel af den store Lysmasse. Endeligen bølgede et Hav af Glands for Montmorencys Øine.

Astrologen gav med sin venstre Haand Connetablen et Vink at træde nærmere, medens hans Høire, som holdt den magiske Stav, vedblev at drage Linier

over Speilet. Montmorency stillede sig ved Rollos Side. „Fæst nu Dine Tanker med al den Kraft, Du formaaer, paa den Gjenstand, hvorom Du ønsker at erholde Aabenbaring, og see stivt i Speilet!“ sagde Astrologen, uden dog at vende sine Øine fra Krystallet. Det gjorde Montmorency, og saae stivt paa Speilets Flade; dog kunde han først lidt efter lidt vænne sine Øine til den bevægelige Straalebølge. Endeligen blev denne roligere, og Speilet dannede nu en stille skinnende Overflade, hvori man kunde see uden at blændes. Alle sine Tanker havde Connetablen fæstet paa Dronningen, paa sin Kjærlighed til hende, og paa den Fremtidsskjebne, hans dristige Lidenskab havde at vente. Endnu vilde ingen Skikkelse vise sig i Speilet. Da gjorde Rollo pludseligen med Spidsen af den magiske Stav, et Stød i Krystallets Midtpunct; en sagtebævende Tone hørtes, Glandsbølgerne bevægede sig paany, men snart lagde de sig igjen, og i en Glorie, som nu Straalerne dannede, viste sig Eleonoras Skikkelse, saa frisk og levende, som om hun vilde træde ud af Speilet. Hun syntes at være ilde stemt; hendes Øine vare forgrædte og nedslagne.

Montmorencys Hjerte bankede af Henrykkelse. Med stormende Magt drog Kjærligheden ham til Speilet, men han bekæmpede den, for ei at forstyrre det søde Tryllerie. Glorien i Krystallet bævede. En ny Skikkelse viste sig, og nærmede sig Eleonora. Den var ikke saa klar, som den Første. Dens Træk vare uklare, dens Omrids vaklende. Men da Connetablen, med større Anstrengelse, fæstede sit Blik og sin

Tanke derpaa, gjenkjendte han, ikke uden Forfærdelse — sig selv.

„Hold Jer vaagen! tilraabte Astrologen ham i dette Øieblik: søg at bekæmpe den Døsighed, som vil overmande Eder!" Virkeligen havde ogsaa Montmorency, strax da det sidste Speilbilled traen frem, følt sig saa døsig, at han neppe mægtede at holde sine Øine oppe. Sælsomt forekom det ham derhos, at han, naar han stivt betragtede sit eget Billed, følte en uimodstaaelig Trang til Søvn, men at han derimod, saasnart han beskuede Eleonoras, følte ny Kraft i sin Villie. Med det faste Forsæt, at modstaae den forunderlige Mødighed, stirrede Connetablen paa Gruppen i Speilet. Han saae, hvorlunde hans Dobbeltgænger knælede for Eleonora, og gjorde alle de Bevægelser, hvormed man pleier at erklære en brændende, men ærefrygtsfuld Kjærlighed. Han kunde ikke dølge for sig selv, at han vilde havt erklæret sin gandske paa samme Maade. Men hvilken Rædsel greb ham, da han saae Dronningens Ansigt farvet af Vredens Flamme, og Eleonoras Billede, med alle Tegn paa Foragt, bortvende sig fra ham! I dette Moment forsvandt begge Speilbillederne. Montmorency sukkede dybt; en Byrde faldt af hans Hjerte. Det Hele har jo dog kun været et Skuffebilled. Med dette var da ogsaa den ubegribelige Døsighed forsvunden.

Atter stødte Astrologen med Spidsen af sin Stav i Midten af Krystalspeilet, og nu dannede sig atter tvende Skikkelser, hvori Montmorency ligeledes gjenkjendte Dronningen og sig selv. Men tillige kom den

gaadefulde Søvnighed tilbage med forøget Kraft. Endnu engang tilraabte ham Rollo, han skulde kæmpe derimod, men kun med den meest anstrengte Villiekraft var det ham muligt. Dronningens Billede var ligesaa klart og tydeligt som for; hans eget var endnu stedse vaklende og dunkelt, dog noget klarere end nys. Med stor Glæde bemærkede Connetablen, at Eleonora saae paa ham med Naade og Mildhed. Fuld af Ærefrygt, dog med Kjærlighed og Ømhed i Blik og Mine stod han for hende. Da nu hans Dobbeltgænger opløftede de elskovsfulde Blikke til hende, og, med den høire Haand paa Hjertet, syntes at forsikre hende om sin Troskab og Hengivenhed, og Dronningen ikke forstørnedes ved denne Dristighed, men kun bortvendte sig med et godmodigt Smiil: da følte Connetablen sig besjelet af det sødeste Haab, som, trods Søvnens Magt, vidste at hævde sin Ret. Skikkelserne forsvandt atter. Montmorency maatte støtte sig ved Bordet, for ei at segne om af Modighed.

„Tom hiin Phiole med den guldgule Fluidum, som staaer paa Bordet ved Eders høire Haand! sagde Astrologen, idet han vedblev at stirre i Krystallet: Maaskee er det dog muligt, at I kan gjenvinde Kraft og Fatning til lige Kamp med den magiske Magt.“ Connetablen saae adskillige Phioler staae paa Bordet; hans matte Øine formaaede ikke at skjelne Farven af de Fluida, de indeholdt. Dog troede han, efter nogen Betænkning, at have fundet den rette, greb den og tømte den i eet Drag. Imidlertid lød hiin bævende Tone af Speilet, som var ham et Tegn, at Rollo ved sin magiske Stav fremkaldte nye Syner.

Flux saae han i Krystallet, og skuede — o Henrykkelse! — Eleonora, som med frygtsom Mine og nedslaget Blik bragte ham et rigtbroderet Skjærf, som bar hendes Livfarver, og paa hvis Rand stod en med gyldne Traade virket Indskrift. Forgjeves søgte Connetablen at læse den. Siden han havde drukket af Phiolen følte han sig i en voldsomtoprørt Tilstand. Ild gjennemløb hans Aarer, Hjertet slog Slag i Slag, for hans Øine knittrede flammende Lyn, han følte sig sammentrukken af en uhyre Krampe. Pludseligen var det, som om en gloende Piil foer ind i hans Hjerne, det fortnede for hans Øine, han styrtede afmægtig til Jorden.

Rollo iilte til ham, kastede sit Øie paa Bordet, og saae strax, hvad der havde voldet Alt. „Ulykkelige! raabte han: Du har grebet den urette Flaske. Hvorledes redder jeg Dit Liv fra denne flydende Lues fortærende Kraft.“ Flux aabnede han Kuppelen, Dagslyset strømte ned i Gemakket. Derpaa tog han en anden Phiole, bøiede sig over Connetablen, og søgte at give ham nogle Draaber deraf. Al Rødme var vegen af hans Kinder, hans Aandedræt stod stille, bleg og stille laae han der, som et Liig.

Just som Annette vilde fortælle Albert sine Hændelser, forstyrredes de af Donna Isabella, som med ængstelig Mine iilte ud af Dronningens Kabinet, og kaldte paa en Læge, idet Dronningen pludseligen var falden i Afmagt.

Albert og Annette bortfjernede sig strax, for ei at være til Byrde. Hvilken Glæde, da Fader Jolicoeur

saae dem igjen! Han kunde ikke ophøre at omfavne og kysse sin Annette; han gav hende saa søde Navne, som aldrig før vare komne over hans Tunge, og priste Albert, som han ansaae for sit Barns Redningsmand, paa den meest udsvævende Maade. Men pludseligen vaagnede den Gamles Nysgjerrighed, og Annette maatte fortælle sine Eventyr:

Da Annette befandt sig allene i sit Kammer hos Alice, hvori Nunez havde indspærret hende, var hun Fortvivlelsen nær. Hændervridende gik hun op og ned, saae ud af Vinduet, og foresatte sig, at styrte sig ned paa Gaden, hvis der ingen anden Redning gaves. Grædende kastede hun sig paa en Stol og tænkte paa sin Fader og sin Brudgom. „Ha! raabte hun: hvis nu en Engel ledte dem hid! hvis min Albert — min Fader — I denne Monolog forstyrredes hun pludseligen ved en sagte Banken paa Stuevæggen. Hun lyttede opmærksomt; det bankede atter. Lyden syntes at komme fra et Hjørne, hvori der stod et lidet Skab. Hun fløi did. I Skabsdøren sad en Nøgle. Rask besluttet lukkede hun op, og saae — Coquelicot! Medbetænkelig Mine lagde Dvergen Fingeren paa Munden og vinkede Annette. Nu først bemærkede Denne, at han egentligen stod i et Sideværelse, og at han kun med Overkroppen havde bøiet sig ind i Skabet. Allerede engang havde Coquelicot reddet hende; ogsaa nu syntes han hende sendt af Himlen til hendes Frelse. Hun smuttede ind i Skabet, drog Døren til efter sig, og stod Øieblikket efter i Sideværelset. Sagte satte Coquelicot det udtagne Bræt i Væggen igjen, saa snildt,

at man heller ei i denne Stue kunde bemærke noget Spor af en Forbindelse med den tilstødende. „Tak Eders gode Aand, sagde Dvergen til Ungmøen: at den atter har sendt Jer den tappreste Ridder, Spanien og Portugal kjende, til Redningsmand! Hvor fandtes den vældige Kæmpe, der paa een Dag fuldbragte, hvad jeg har fuldbragt idag? Ja, Coquelicot, Du est værdig at være Eleonoras udkaarne Ridder. Togange har Du paa denne hendes Hædersdag befriet denne Jomfrues Dyd af Røverhænder; Du har bekæmpet den stolte Connetable af Frankrig — om han endnu lever, skal jeg ikke sige. I dette Værelse ville vi forholde os gandske stille, til Mørket falder paa; saa fører jeg Eder i al Stilhed ud af dette Huus til et sikkert Sted." — „Til min Fader!" faldt Annette ham hastig i Talen. — „Til et Sted, svarte han: hvor I er saa vel forvaret, at Castiliens fornemste Adelsfrue ikke vilde forlange det bedre." Herpaa kastede han sig paa en Stol og syntes at synke i dybe Tanker.

At Coquelicot blev Annettes Frelser, gik saaledes til: Læseren veed, at Mester Tribolet, efter sin latterlige Kamp med Dvergen, overantvordede ham til nogle Drabantere af den spanske Livvagt. Disse bare ham, der befandt sig i en aldeles bevidstløs Tilstand, ind i Vertshuset hos den gamle Alice, og overgav ham til hendes Pleie, med de Ord: Han er en meget fornem Herre af Dronningens Hofstat, var bleven upasselig under Turneringen, og derfor bragt ud af Trængslen. Alice lod ham bringe op paa et Kammer, hvor han langt om længe vaagnede af sin Dvale og efterhaanden kom til Kræfter igjen. Paa samme Tid stormede Drabanter-

ne, som havde rovet Annette, ind i Huset, og Alice anviste dem et Værelse ved Siden af Overgens. Denne undredes storlig, da han saae sig i et ham aldeles ubekjendt Værelse. En varm og høirøstet Samtale i den Stue, hvorfra han blot var adskilt ved en Sidevæg, vakte pludseligen hans Opmærksomhed. Lyttende lagde han Øret mod Væggen; nogle spanske Eder traf hans Øre, derpaa blev det stillere. Det kom nu Overgen fore, som om han hørte en qvindelig Stemmes Græden og Jamren. En Pige treen i dette Øieblik ind til ham, for efter Vertindens Befaling, at bringe ham en styrkende Drik. Med alvorlig Mine traadte Coquelicot frem for hende, og sagde, idet han slog med Nakken, for at give sig et værdigt Udseende: „Hvad er dette for et Huus her? Er her en Morderkule eller et Tyvehul? Jeg hører en qvindelig Klagen og Jamren ved Siden af; hvo er den Ulykkelige? Er hun her frivillig eller tvungen? Giv Svar, eller Din sidste Time er kommen!" Ved disse Ord rev Coquelicot med truende Mine sit Sværd fra Siden og svang det over sit Hoved. Skjælvende styrtede Pigen for hans Fødder. „I er i et ærligt Huus! svarte hun: Af pure Ærlighed har jo Vertinden bedt mig sige Eder, at spanske og tydske Drabanter have slæbt en ranet Jomfru hid med Magt og indspærret hende i Værelset ved Siden af. Røverne bevogte hende, at hun ikke skal foretage noget til Fangens Befrielse. Kun med Møie har hun tilhvisket mig et Par Ord om Sagen, og bedet mig sige Jer, at I maa vorde Pigens Redningsmand." — „Kan nok være!" svarte Coquelicot, idet han betænkelig strøg sig

om Skjægget. Saaledes blev han staaende nogle Minuter med det dragne Sværd i Haanden, og stirrende paa Gulvet, uden at give noget afgjørende Svar. Da sprang Pigen pludseligen op og sagde, ikke uden Trods: „Som det lader, har J ingen Lyst, og det kan ogsaa være det samme, thi den Maade, hvorpaa Jomfruen kan befries, er uden al Fare, og jeg kan gjøre det ligesaa godt som J. Her i Væggen er en Skode; naar den skydes fra, kan man gandske mageligt komme ind i Stuen, hvor Pigen er." — Imidlertid havde Pigen allerede borttaget Skabsryggen, og var i Begreb med at banke paa, da Coquelicot treen til og drog hende tilbage i Vrede. „Holdt! raabte han: Mit Værk være denne Jomfrues Befrielse. Bort med Dig! Uden Vidne vil jeg fuldbringe den store Daad." Han nødte Pigen til at gaae ud, og forløste nu Annette af hendes Fængsel. Hvorledes hun kom i Dronningens Gemakker, vil Læseren nu let kunne forklare sig.

Hoffesterne vedvarede adskillige Uger; Eleonora bivaanede dem, og prangede paany i Sundhedens og Ungdommens Fylde. Men Connetablen saaes ikke en heel Maaned; som man hørte, laae han farlig syg, og besøgtes kun af Astrologen. Da Dvergen hørte tale herom, var han fuldt og fast overbeviist om, at Connetablen laae syg af de Vunder, han havde faaet i Tvekampen med ham. I Herberget la poire verte gik Alt igjen sin vanlige Gang. I Rollo's Væsen og Adfærd bemærkede man en paafaldende Forandring. Hans Taushed og Dybsindighed var endnu større end tilforn.

Spurgte Nogen ham, hvorledes Connetablen befandt sig, da mørknedes hans Aasyn, han saae stivt paa den Spørgende, og vendte ham derpaa Ryggen.

Allerede forlængst havde Frantz løsrevet sig fra den Tvang, som han, de første Dage efter Eleonoras Komme, havde underkastet sig, og sværmede, ledsaget af sin petite bande, fra et Jagtslot til et andet, da Connetablen, en Morgen, førstegang efter sin Sygdom, vaagnede med fuld Bevidsthed, og til sin Forundring saae Astrologen sidde ved sit Leie. Af Tildragelserne i Dennes Værksted var ikke blevet et Spor tilbage i hans Hukommelse, ei heller erindrede Astrologen ham derom, men styrkede ham med kraftig Lægedom. Dog varede det nogle Maaneder, inden han nogenlunde kom til Kræfter igjen. Langt om længe viste han sig førstegang ved Hoffet. Blege vare hans Kinder, hans Øines Ild var slukket, hans Skikkelse mager, hans Gang vaklende. Frantz yttrede sin Deeltagelse ved saaledes at gjensee den Mand, han agtede som Helt og Raadgiver. Ogsaa Dronningen nærmede sig ham og tiltalte ham med nogle venlige Ord. Da rødmede pludseligen den blege Kind, og Hjertet slog heftigere i hans Bryst. Damerne af la petite bande, som med stor Længsel havde imødeseet Connetablens første Sammenkomst med Dronningen, bemærkede vel det dybe Indtryk hun gjorde paa ham, og saae paa hinanden med betydningsfulde Blikke.

Dette Besøg ved Hoffet lærte Connetablen, at han hverken i Legem eller Aand havde gjenvundet den Grad af Fasthed, som var nødvendig for at skjule hans farlige Lidenskab. Han besluttede at sky Hoffet en Tid

endnu, og at holde sig hjemme. Ofte blev Mester Albert kaldt til ham, for ved Sang og Strængeleeg at forkorte ham Tiden. Da traf det sig stundom, at Connetablen opfordrede ham til at fortælle Et og Andet af sit eget Livs Krønike. Det gjorde han gjerne, og saaledes føiede det sig en Dag, at han fortalte hvorledes Annette var bleven bortført af Røvere, men paa en næsten vidunderlig Maade udreven af deres Hænder, og overgivet til Dronningens Varetægt, hos hvem han, da han mindst anede det, var bleven gjenforenet med hende. Ved denne Leilighed omtalte han ogsaa den Afmagt, som hiin Morgen pludseligen havde overfaldt Eleonora, og nødt ham til, med sin Brud at forlade Dronningens Gemak. „Hvorledes? sagde Montmorency grublende: Var det ikke Morgenen efter Eleonoras Kroningsfest?" — „Just da!" svarte Albert. „Klokken Elleve omtrent?" — „Jeg husker ikke rettere!" — Pludseligen stod Alt i det klareste Lys for Connetablens Erindring. Han mindedes tydeligen de tre Speilbilleder: den fortornede Eleonora, den mildere, og den omme. — Fra denne Dag af gjorde hans Helbredelse Kæmpeskridt. Snart stod han atter i sin forrige Krafts Fylde, Ungdommens Blomster prangede paa hans Kinder, og en indvortes Ild strømmede af de dunkeltglødende Blikke.

Paa denne Tid forlagde Kongen sin Hofleir til Blois. Her, ved Loires fortryllende Bredder, var hans Yndlingsopholdssted. De omliggende Skove gave hans Jagtlyst riig Tilfredsstillelse, og den herlige Egn gjordes ved Konst og med ødsel Pragt skikket til de landlige Fester, som, anordnede af la petite bande, uden

Ophør afvexlede her. Dronningen afslog Frantz's Indbydelse, som desuden kun var gjort paa Skrømt. Montmorency, som aldrig var tilstede ved disse Hofleire, opfordredes slet ikke til at deeltage deri. Frantz udnævnte ham, i sin Fraværelse, til Gouverneur i det kongelige Hotel. Ellers fulgte Alt, hvad der hørte til Hoffet: la petite bande, de Lærde, Mester Albert, Astrologen og den lystige Raad.

I sin nye Post maatte Connetablen hver Morgen forføie sig til Dronningen og udbede sig hendes Befalinger. Hos hende fandt han altid Donna Isabella og Frøken Torcy. Men een Morgen fandt han hende allene. Han vaklede mellem Frygt og Haab, og hans Ansigt var overstrømmet af en Purpurild, da han traadte ind for hendes Øine. Da troede han pludseligen at erkjende: nu var en af hans Livs afgjørende Timer kommen, thi Dronningen bar den samme Dragt, det samme Smykke, hvormed han havde seet hende førstegang i Rollo's Tryllespeil. Han hørte ikke, hvad Eleonora talte til ham, men befandt sig i en saa fuldkommen Aandsfraværelse, at hun alt havde gjort adskillige Spørgsmaal, uden at faae et Svar derpaa. Hans Blik var fæstet paa Gulvet, Ildrødme og Dødningblegghed afvexlede paa hans Kinder, han rystede som en Febersyg. Dronningen blev bange og nærmede sig Døren for at hidkalde Hjelp. Men da Montmorency, overmandet af Lidenskabens Raserie, sank for hendes Fødder; da Kjærlighedens Lue i vilde Lyn slog op fra hans Øine, da den drifstige Tale afslørede hans Hjertes

Hemmelighed, som han havde dulgt og bekæmpet saa længe: da stod Eleonora, vidunderligen overrasket, og streed nogle Øieblikke med sig selv, for at gjenvinde sin Fatning. Pludseligen vendte hun sig, stolt og fortørnet, bort fra Connetablen. „Jeg havde tænkt, sagde hun med foragtelig Stemme: at J agtede Eders Dronning høiere. Ja, jeg troede i Eder at see en Mand, som, tro sin Konge og sin Ven, ei tog Deel i Hoffets onde Sæder. Jeg har feilet. Ret vel veed jeg, at jeg ei kan formene Eder, Frantz's Yndling, at træde for mit Aasyn tiere, selv min Gemal vilde, hvis jeg nævnede ham Eders usømmelige Andrag, kun betragte det som et almindeligt Galanterie. Men saameget tør jeg, som en Søster af Keiser Carl, forlange, at J aldrig mere nævner denne usalige Lidenskab for mig." Disse Ord saarede smerteligt Montmorencys Æresfølelse, uden dog at formindske hans Kjærlighed. Knælende endnu, men med nedslaget Blik og blegnende Kind, tog han til Orde: „Ikke er det Keiser Carls Vrede, som jeg frygter! En høiere Magt hersker over mig. J byder; jeg lyder. Aldrig skulle disse Læber vove at udtale Ordet: Kjærlighed, for Eder, skulde end mit Hjerte briste derved. Men naar jeg vender mig til Eder med den Hilsen, med den simple Tale, hvormed J hyldes af den ringeste Undersaat, der nærmer sig Eders Throne, naar jeg, hver Dag det forundes mig at skue Eder, siger til Eder: Hil Eder, høie Herskerinde! Tænk da, at den samme Tilstaaelse af den hedeste Kjærlighed, som jeg idag har vovet at udtale, ligger forborgen i disse Ord; vid da, at i det Øieblik min Mund siger disse Ord, gjentager min

Sjel et helligt Løfte om evig Bestandighed. Ved Himlen være det sagt: Ordet Kjærlighed har I hørt af mig idag for første og sidste Gang, men min Kjærlighed selv vil tale til Eder saalænge jeg aander!" Derpaa stod Connetablen op, bøiede sig med Ærefrygt for Dronningen, og forlod Gemakket med det Udraab: „Hil Eder, høie Herskerinde!"

„Dette ædle Gemyt har forvildet sig! sagde Eleonora ved sig selv: men hvor der ved Lidenskaben findes saa megen Dyd som her, der er Haabet om at gjenfinde Pligtens Vei, endnu ikke forloren."

I poire verte havde, siden Alberts Bortreise, indfundet sig en Gjæst, der faldt Annette saare besværlig med sine paatrængende Kjærlighedserklæringer. Dette var ingen Anden end Coquelicot, som det var lykkedes at udspeide, hvor den smukke Pige opholdt sig, hvis Redningsmand han troede sig at være. Han meente, hendes Hjerte var en ubevogtet Fæstning, hvis Erobring var ham forbeholden. Han gav tydeligt nok sin Hensigt at forstaae; vel loe Jolicoeur i Hjertet af hans uendelige Pralerie, men naar han talte om sin Rigdom, om de Godser han besad i alle Spaniens Provindser, hørte den Gamle dog ret gjerne derpaa, og udmalte sig et Drømmebilled, der fremstilte hans Datter Annette som Eierinde af alle disse Herligheder.

Annettes Længsel efter, ved Alberts Tilbagekomst at befries fra den forhadte Beiler, blev endnu ikke stillet. Hoffets Ophold i Blois forlængedes. Sjelden kom et Bud derfra; endnu sjeldnere havde hun Lei-

lighed til at sende et Budskab til Albert. Men nu vare allerede adskillige Uger henrundne, siden hun sidst hørte fra ham, og det voldte hende utallige mørke Timer. Dvergen, som antog hendes Kummer for et tydeligt Tegn paa hendes Kjærlighed til ham, besluttede at ende Pigens Jammer, ved en ligefrem Erklæring.

En Morgen begav han sig altsaa, iført sin glimrende Stadsuniform, til Herberget, hvor han fandt Annette allene. Med en smilende betydningsfuld Mine gik han noglegange stiltiende op og ned ad Gulvet. Pludseligen standsede han foran hende, og raabte med hæs Stemme: „Misundelsesværdige Dødelige, fat den Lykke, som forestaaer Dig, og hold Maade i Din Glæde, thi vid: Du er udkaaret til at vorde den uovervindelige Coquelicots Brud.“ — Annette fremstammede nogle Ord, hvori hun henviste ham til sin Fader. Denne, sagde hun: vilde forklare ham, hvilke uoverstigelige Hindringer, der stode iveien for en Forbindelse mellem ham og hende. — „Uoverstigelige Hindringer? sagde Dvergen med haanligt Smiil, idet han snoede sig omkring paa Hælen: dem kjender jeg ikke! I elsker mig; jeg elsker Eder — vi To ere altsaa enige. Svigerfaderen vil, som sædvanligt, spørge efter Gods og Guld, dermed kan jeg tjene. Sagen er altsaa afgjort. Farvel, min smukke Brud!“

Annette troede gandske vist, at hendes Fader vilde bortvise Dvergen uden store Omstændigheder. Men heri tog hun feil. Da Jolicoeur erfarede hans Andrag, yttrede han, Partiet var ikke gandske at foragte. Stillegrædende sneeg hun sig ind i sit Kammer. Da hun om Aftenen maatte ind i Gjæsteværelset, var Coqueli-

cot allerede her, og af de triumpherende Blikke, han kastede paa hende, sluttede hun let, at hendes Fader havde givet ham Haab. Saasnart hun kunde, gik hun ned i Haven, for uforstyrret at tænke paa sin Albert. Nogle Gange havde hun vandret op og ned, da stod Overgen pludseligen for hende og greb hendes Haand. „Hulde, Du vorder Min! sagde han, idet han løftede sig paa Tæerne for at omfavne Annette: Penge og Pengesværd har jeg forelagt Din Fader, og han priser sig lykkelig at faae en Svigerson, som det første Riddergods i Frankrige ikke er for dyrt. Coquelicot, den hidtil Uovervindelige, blev beseiret af Dine Yndigheder!" Men Jomfruen stødte den hidtil Uovervindelige saa ublidt fra sig, at han, nærved at falde, tumlede nogle Skridt tilbage. „Aldrig vorder jeg Eders, Sire Coquelicot! svarte hun bestemt og heftigt: Jeg elsker Eder ikke, jeg kan ikke elske Eder. Mit Hjerte har svoret en Anden Troskab, og ham kan det ikke svigte." Med disse Ord bortfjernede Annette sig hastigt. Overgen stod som himmelfalden. Det havde han ikke ventet. Han var saa vis paa Annettes Kjærlighed, at han allerede foreløbigen havde ordnet sin Bryllupsfest og indbuden Gjæster dertil. Dog, han lod sig ikke skrække tilbage, men besluttede at forsøge hvert Middel til at opnaae sit Ønske, og det lykkedes ham saa vel hos den forblindede Gamle, at han en Aften forkyndte sin Datter med strenge Ord, at hun næste Morgen, uden videre Henstand, maatte give sit Samtykke til Giftermaalet med Coquelicot, og at Brylluppet skulde staae om otte Dage. Da var det ude med den Taalmodighed, hvormed Annette hidtil havde baaret Alt, hun

svarte ikke sin Fader et Ord, men gik stiltiende ind i sit Kammer. Her knælede hun og nedbad fra Himlen Bistand og Beskjermelse. Ny Fortrøstning, nyt Haab kom i hendes Hjerte. Hun havde fattet en Beslutning.

Næste Morgen aarle skinnede Morgensolen klart og venligt gjennem Herbergets Vinduer, men Annettes yndige Ansigt fandt den ikke. Forgjeves kaldte Faderen og Tyendet paa hende, forgjeves søgte man hende i Haven. Man fandt hendes Kammer tomt, hendes Leie uberørt.

Der var ingen Ende paa de Fester og Jagtlege, hvormed det kongelige Hof imidlertid underholdt sig i Blois. Aldrig saasnart var en Lystighed tilende, før Mester Albert maatte anordne en anden, og kun sjelden fandt han et ledigt Øieblik, hvori han kunde skrive nogle Linier til sin Brud. Frantz syntes slet ikke at tænke paa Tilbagereisen til Paris. Damerne af la petite bande sørgede for, at Dagene glede hen i munter Tummel, saa den Fremtid, den letsindige Konge skulde leve i Eleonoras Nærhed, maatte synes ham en Tvangs- og Trældomstid.

En Dag fordybede Albert sig i Slotshavens mørkeste Gange. Grevinde Chateaubriant havde om Eftermiddagen ladet ham kalde til sig, men han glemte Indbydelsen. Skumringen brød ind. Da ihukom han Grevinden og hendes Begjering, men nu var det for silde. Han forlod Haven og begav sig paa Hjemveien, saa fordybet i Længselstanker, at han ikke bemærkede, at L'Esparre, Grevinde Chateaubriants

Broder, tilligemed en anden fransk Adelsmand, iilte efter ham, for at indhente ham. L'Esparre syntes heftigbevæget, talte lydt og vredt med sin Ledsager, og pegede paa Albert med truende Mine. En Page med en Fakkel skred foran ham; dog lod han Denne træde tilside, da han kom Albert nær.

Pludseligen følte Denne sin Skulder truffen af et vældigt Haandslag. Rask sprang han nogle Skridt frem, lagde Haanden paa Kaarden, og vendte sig. Ikke lidet studsede han, da han saae L'Esparre for sig med vredetruende Blikke. „Jeg haaber, tiltalte han Denne rolig og kold: jeg haaber, I har taget feil af Personen; men vilde I maaskee drive Eders Spøg med mig, da har I, ved forfeilet Valg af Gjenstanden, vovet et ligesaa farligt Spil, som da Navarra gik forloren ved Eders Brøde!" — Denne Tiltale, der mindede L'Esparre om den dybeste Skjændsel i hans Liv, kunde ikke andet end opbringe ham. Al Rødme veeg pludseligen af hans Ansigt; han rystede heftigt, og formaaede i de første Øieblikke intet Svar at finde. Omsider skreg han: „Hvorledes! Du vover at fornærme mig, usle Spillemand! Ikke nok, at Du trodser min Søsters Bud, ogsaa mig haaner Du i Din Frækhed? For hiin Trods havde jeg kun tiltænkt Dig en let Ydmygelse, men nu burde jeg lade Dig tugte af mine Trosknegte! Dog, min Hævn kan ikke tøve! Jeg vil straffe Dig, som man straffer galne Drenge, med den flade Klinge!"

Med opløftet Sværd trængte han ind paa Albert; ogsaa Denne drog sin Kaarde, og Kampen begyndte. Faa Øieblikke efter havde L'Esparre løbet sig sin Modstanders Sværdod i Brystet. En Strøm af Blod flød

af hans Mund; han styrtede til Jorden. Albert stod som lynslagen, Kaarden faldt af hans Haand. Folk havde imidlertid samlet sig om de Kæmpende. „Mord! skrege adskillige Stemmer nu: Griber Morderen! Kalder Prevoten hid!" Albert hørte ikke Raabet. Uden Bevidsthed stirrede han paa den blege og døende L'Esparre, og syntes naglet til den Plet af Jorden, hvorpaa han stod. Rollo og Tribolet trængte sig gjennem Mængden. „Bort, Ulykkelige! raabte den Sidste: eller Du er forloren! Alt nærmer sig Prevoten, og falder Du først i hans Haand, da vorder Du rettet inden Kongens Ord kan frelse Dig. Fly ihast herfra! Paa hiint Gadehjørne staaer en opsadlet Hest. Tov intet Øieblik længer."

Fakler nærmede sig og belyste den blodige Scene. Næsten med Magt strøbte Rollo og Tribolet at bortføre Albert. Da omslyngedes han pludseligen af to bløde Arme, en bekjendt Stemme kaldte ham ved Navn. Det gjennemfoer ham som et Lyn, hans Besindelse vendte tilbage. Han saae i det Ansigt, som lyste ham imøde. „Annette! er det Dig? raabte han færfærdet: Du her, i dette Øieblik? Det er ei muligt! Djævelen udsender sit Blændværk, at skuffe mig!" — „Jo, mig er det, Elskede! hviskede Annettes søde Stemme: O, før mig ud af Trængslen, at jeg i Din Nærhed kan gjenfinde min forlorne Fred, min forlorne Lykke!" — „Kan Du elske en Morder?" sagde Albert med en græsselig Latter. Annette treen gysende tilbage.

I dette Øieblik forkyndte en stærk Larm, at Prevoten var nær med sine Tjenere. „Griber Morderen!" raabte mange Stemmer. — „Albert, min Albert!"

jamrede den ulykkelige Annette, og omfavnede ham krampagtigt. Men Rollo og Tribolet skilte ham med Magt fra hende, og rev ham med sig, ud paa den mørke Gade, hvor Hesten ventede ham. Afmægtig sank Annette til Jorden.

Montmorency blev sit Løfte tro. Aldrig talte han et Ord mere om sin Kjærlighed til Eleonora. Hver Morgen fremtreen han for hende, og hilste hende med det Udraab: „Hil Eder, høie Herskerinde!" — Det varede en Stund, inden Dronningen kunde vænne sig til at høre disse Ord, og tale med ham som med Hoffets øvrige Stormænd.

Hoffet var vendt tilbage til Paris. Efteraarsstormene havde fordrevet det fra Blois. Nu drog den vilde Lyst med sit Følge af Dandse, Mummespil, Tourneringer og Dyrfægtninger ind i den saalænge fredelige Hofborg. Damerne af la petite bande, som bleve drifstige ved at see den Ringeagt, hvormed Frantz behandlede sin Gemalinde, anordnede Fester efter eget Behag. Dronningen tog aldrig Deel deri. Hun gjengjeldte den Kulde, hvormed Kongen behandlede hende, og havde saamegen større Grund dertil, som Denne paany begyndte at ophidse hendes Broders, Carl den Femtes Fjender mod ham overalt hvor han kunde. Carl V havde sine Speidere allevegne, han kjendte hvert Skridt, Frantz gjorde imod ham, og betroede sin Søster sine Klager. Connetablen kjendte Grunden til Dronningens hemmelige Kummer. Han leed i Løndom med hende, og begyndte at hade Kongen, som ei forstod at

agte en saa dydig Gemalinde. Han var bleven udnævnt til bestandig Gouverneur i Paris og i Hofborgen. Altsaa paalaae det ham endnu, hver Dag at indhente Dronningens Befalinger. Skjebnen begunstigede ham i hans Kjærlighed, uden at han gav mindste Anledning dertil. Han var En af de faa Udvalgte, som torde nærme sig Dronningen daglig, og allerede det var ham en Himmel.

Da Kong Frantz drog fra Blois til Paris med sin Hofstats Damer og Herrer, saae man sidst i det lange Tog en lukt Vogn, paa hvis ydre Forside sadde Astrologen Rollo og Mester Tribolet. Inden i Vognen sad den ulykkelige Annette. Fra det Øieblik hun havde gjenfundet sin Elsker, for at miste ham igjen, var hun nedsunken i en aandelig Sløvhed, hvori hun Intet bemærkede af Alt, hvad der foregik om hende. Hun fremsagde usammenhængende Sætninger og Ord, og brast ofte i en konvulsivisk Latter.

L'Esparre var ikke dødeligsaaret; allerede næste Dag erklærede Lægerne ham uden Fare. Men Grevinde Chateaubriant opirrede Kongen til den heftigste Vrede mod Albert. Han blev forfulgt ad alle Veie, men havde truffet sine Forholdsregler saa snildt, at ingen af de udsendte Speidere traf ham. Han naaede Schweiz; men Kongen udstædte en Befaling, han maatte aldrig betræde Frankrig mere, ved sit Livs Forliis.

En Morgen sad Jolicoeur mørk og tankefuld paa Steenbænken udenfor sit Herberge. Da kom en lukt Vogn kjørende langsomt opad Gaden, og holdt udenfor. Den Gamle slog Øiet op. Rollo og Tribolet vare afstegne og nærmede sig ham. „Hvorledes? hilste han dem glad: Saa er jeg dog ikke forladt af Alle som

jeg elsker. De gamle Venner komme igjen, men aldrig, aldrig kommer det elskte Barn igjen, som jeg haardhjertet har forstødt!" Han brast i Taarer og maatte sætte sig ned.

Vennerne aabnede Vognen. De havde bygget et stort Haab paa dette Øieblik, og meente, Annette vilde komme til sig selv, naar hun pludseligen gjensaae sin Fader og sin Barndoms Omgivelser. I Begyndelsen kunde Jolicoeur ikke gjenkjende sin Datter i det blege Billed, som sad i Vognen uden at røre sig. Vel anede han noget af Sandheden, men han gruede for at kjende den i al dens Rædsomhed. „Jolicoeur! Kjender Du ei mere Annette, Din Datter?" sagde Tribolet nu. „Annette, mit Barn!" raabte den Gamle nølende, og nærmede sig Vognen. „Ja, det er hende! vedblev han, og greb Pigens Haand: Jeg har min Annette igjen, lovet være Himlen derfor! Ikke sandt, Du tilgiver mig, mit kjære Barn? Jeg vil jo opfylde alle Dine Ønsker, og aldrig tvinge Dig, og gjerne samtykke i Din Forbindelse med Albert." Annette foer sammen da hun hørte Alberts Navn, men Synet af Faderen gjorde ikke mindste Indtryk paa hende. Hun saae hen for sig med stive intetsigende Blikke, aabnede ikke sin Mund, rørte ikke et Lem. Rollo og Tribolet saae nu, at deres Haab havde været forgjeves. Med faa Ord aabenbarede de den trøstløse Olding Alt; man bragte Annette ind i hendes gamle Kammer. Rollo besøgte hende hver Dag, og søgte ved konstigtberedte Lægemidler, vel endog ved hemmelighedsfulde Trylleformularer, at helbrede den Ulykkelige; men det lykkedes ham ikke.

Aar vare henrundne. Montmorency var standhaftig i sin ærefrygtsfulde Kjærlighed for Eleonora, og hans daglige Hilsen: „Hil Eder, høie Herskerinde!" bar Vidne om hans Bestandighed. — Kongen fortsatte sit vilde Liv. Damerne af la petite bande holdt ham i deres Garn: paa et fortroligt Forhold mellem ham og hans Gemalinde, var ei at tænke. Grevinde Chateaubriant, Eleonoras svorne Fjende, havde hidtil forgjeves haabet, i hendes Vandel at opdage en Svaghed, hun kunde benytte for at opnaae sin hadefulde Hensigt. Hendes Speiderske, Frøken Torcy, vidste aldrig at melde hende noget. Hun besluttede derfor at krænke Dronningen paa en anden Maade. Keiser Carl den Femte befandt sig med en stor Deel af sin Hær paa Kysten af Africa for at ydmyge Sørøverstaten Algier. Nu meente Grevinden og hendes Partie, at Kongen burde benytte dette Øieblik til at angribe Keiserens Stater, og tilbageerobre hvad han havde tabt i fordums Krige; Montmorencys alvorlige Modforestillinger frugtede intet. Krigen blev besluttet, og faa Uger efter trængte en fransk Hær ind i Savoyen og Lombardiet.

Standhaftigt vægrede Montmorency sig ved at kommandere i denne Krig. Kongen forlod Paris, men han begav sig ikke til Hæren, som man hidtil havde ventet. Det syntes ham ikke hæderfuldt nok, personligen at tage Deel i en Kamp, hvori ingen standsmæssig Hærfører stod ligeover for ham. Han sværmede atter fra et Jagtslot til et andet. Overalt ledsagedes han af la petite bande og af ørkesløse Hofmænd.

Hvad Connetablen havde anet, skete snart. Pludseligen viste Keiser Carl sig i Spidsen for en overlegen

Hær i Lombardiet, slog de Franske paa alle Puncter, trængte over Alperne og beleirede Marseille. En panisk Skræk udbredtes allevegne. Frantz selv vidste ingen Hjelp; hans Skatkammer var udtømt. Da nedlagde Montmorency uopfordret sin arvede og erhvervede Formue paa det betrængte Fædrelands Alter; han benyttede den store Credit han nød i Paris, for at gjøre de fornødne Summer fuldtallige, og lod Budskab udgaae over hele Frankrig, at Landets vaabendygtige Mænd skulde samles om ham, til Kamp for Frihed og Arne. Snart stod han i Spidsen for en betydelig Hær. Kongen begav sig til Valence, for at samle en anden Hær.

Da Montmorency tog Afsked fra Dronningen, og vilde bortfjerne sig med sit sædvanlige Udraab: „Hil Eder, høie Herskerinde!" kaldte Eleonoras Stemme ham tilbage. Taus og tankefuld betragtede hun ham længe; derpaa sagde hun i blid, men betydningsfuld Tone: „Kan J mene denne Hilsen oprigtigt, siden J drager ud at bekæmpe min Broder?" — Montmorency bestyrtedes ved denne uventede Tiltale. Han kunde i Dronningens Ord lægge en Betydning, der lod ham haabe hans Livs Salighed, thi hun vidste jo, hvorledes hans Hilsen var meent. Omsider tog han til Orde: „Saalænge dette Bryst aander, skal jeg aldrig aflade at hilse Eder som hidtil. Jeg drager ud at redde Fædrelandet, ei at bekæmpe Eders keiserlige Broder. J skal høre fra mig; ihukom da denne Time. Intet Sværdhug skal true Eders Broders Liv, intet blodigt Slag tilintetgjøre Tusinders. Jeg skal stræbe at forene, hvad Eders Hjerte ønsker, med det, som Pligt og Ære

byde. Hil Eder, høie Herskerinde!" Med denne Afskedshilsen forlod Connetablen Eleonora.

Han holdt Ord. Ved konstige Manøvrer vidste han at bortfjerne Keiseren fra Marseille. Hans Tropper omsværmede stedse den fjendtlige Leir, uden nogensinde at indlade sig i Kamp. Al Tilførsel af Mund- og Vaabenforraad blev afskjaaren den keiserlige Hær, og da desuden en fordærvelig Sygdom begyndte at rase i Leiren, saae Carl den Femte sig nødt til, i Hast at trække sig tilbage. Frantz var imidlertid med en liden Skare nyshvervede Tropper kommen i Montmorencys Leir. Med Heftighed forlangte Kongen, at man skulde levere den svækkede og flygtende Fjende et Slag, men Connetablen forblev urokkelig i sin hidtil fulgte Plan, og truede, at han, hvis han nødtes til at opgive den, vilde nedlægge Kommandoen. Da var det let at forudsee, at to Trediedele af Krigerne vilde forlade den franske Leir. Kongen maatte give efter, saa nødig han end vilde. Med bittre Følelser saae han den afkræftede Fjendes Tilbagetog. Endnu engang bruste hans Utaalmodighed op i vild Hede, da han fandt Carls Hær staaende ved Foden af Alperne, i Begreb med, at tiltræde Overgangen. „Op, Montmorency! raabte han: Lad os styrte os over disse levende Liig, og spare dem den korte Vei til Graven." Connetablen saae alvorsfuld paa Kongen, og svarte: „Sire! Hine Krigeres Høvding er Dronningen af Frankrigs Broder. Vilde I have Eders Gemalindes Graad og Fortvivlelse paa Eders Samvittighed? Tilmed bør I vel betænke, det er bedre at lade Løven undfly, end at drive ham til det Yderste" Frantz tang og skar Tænder. I dette

Øieblik opsteeg i hans Sjel en Mistanke mod Connetablen, som han selv endnu ikke vidste at tyde ret.

Carl den Femte og hans sammensmeltede Hær undkom lykkeligen til Landene paa hiin Side Alperne. Herfra bød Keiseren strax Haanden til Underhandling, og i Nizza sluttedes paany en tiaarig Fred.

Montmorency vendte tilbage til Paris. Da han førstegang traadte for Eleonora, modtog Denne ham langt mildere end nogensinde tilforn. Donna de Valdinia og Frøken Torcy vare tilstede. Connetablen hilste Dronningen paa den sædvanlige Maade; men hvilken sød Gysen gjennembævede ham, da han saae, hvorledes Dronningen, med betydningsfuldt Smiil, kastede et Blik til Donna de Valdinia, og Denne ved sin Mine gav tilkjende, at hun havde forstaaet sin kongelige Veninde. „O Himmel! sagde Montmorency ved sig selv: Det er jo atter et Lyspunct i mit Liv. Det andet Billed jeg saae i Rollo's Trylleſpeil, fremtræder her i Virkeligheden.“ — Eleonoras søde Stemme vakte ham af hans Drømme. „I har holdt Ord, Connetable! sagde hun: Eders Daad var overeensstemmende med Eders Tale. Jeg takker Eder derfor!“ — Forvirret forlod Connetablen det kongelige Gemak. Men endnu samme Dag erfarede Medlemmerne af la petite bande de nærmere Omstændigheder ved denne Sammenkomst.

Udenfor Staden Paris var det muntert, som paa hiin Dag, da Eleonora holdt sit Indtog. Man ventede Keiser Carl den Femte, som, trods sine Raaders Advarsel, havde vovet at troe sin Svoger Frantz's

Æresord, og at lægge Veien til Nederlandene over Paris. Hvilken herlig Leilighed for Denne til Hævn og Gjengjeldelse! Pariserne triumpherede: alt saae de i Aanden den fangne Løve i Lænker, Spanien og Italien forenede med Frankrig.

En utallig Menneskeskare havde, trods den bittre Januarkulde, samlet sig udenfor Porten la Tournelle, og skuede henad Veien. Pludseligen tordnede Kanoner fra Voldene; Carl havde, indhentet af Kongen, allerede holdt sit Indtog i Paris, gjennem en anden Port. Mængden strømmede nu tilbage til Louvre, som paa det prægtigste var bleven indrettet til at modtage den høie Gjæst.

Herberget la poire verte blev en Samlingsplads for mange Gjæster. Fader Jolicoeur var idag muntrere end man havde seet ham længe. Med Annette var nemlig paa nogle Dage foregaaet en stor Forandring. Vel talte hun endnu ikke med Nogen, men hendes Smiil, hendes Miner, hver Bevægelse bebudede, at hendes Aandsfrihed vendte tilbage. — Da Rollo om Aftenen indfandt sig og Jolicoeur meddeelte ham sit Haab, sagde han: „Ofte boer der en Spaadomsaand i slige Ulykkelige; overlad mig til mine Betragtninger. Maaskee kan jeg om faa Øieblikke sige noget Afgjørende om Annettes Fremtid.“ Herpaa tog han Plads i en Krog af Stuen, læste ivrigt i sin store Bog, og regnede derhos paa en Pergamenttavle.

Det var allerede silde og mange Gjæster havde alt forladt Herberget, da en Fremmed, indhyllet i en vid Kappe, med Hatten dybt nedtrykt i Øinene, traadte ind i Gjæstestuen. Stiltiende tog han Plads ved et lidet

Bord, hvorpaa intet Lys stod. Aldrig saasnart var den Fremmede indtraadt, før Rollo sprang op fra sit Sæde, iilte til Jolicoeur, og tilraabte ham heftigt: „Glæd Dig, Gamle, Lykken drager atter ind i Dit Huus! Men bort herfra, alle i Andre!" Saa tiltalte han de studsende Gjæster med bydende Stemme: „Hvo som ei har sværmet i Afsindighedens vilde Nat, hvo som ei har dyppet sin Haand i Blod, hvo som ei har stødt sit Barn fra sit Hjerte, han forlade dette Huus paa Stand!" Stiltiende bortfjernede Gjæsterne sig, og Ingen blev tilbage uden den sidstankomne Fremmede.

„Est Du reen af Blod?" Med disse Ord tiltalte Astrologen ham, idet han saae paa ham med gjennemtrængende Blik. — „Hvi minder Du mig derom i denne Time, som kun skulde være Glæden helliget? svarte den Ubekjendte: Var Skylden da min? Havde jeg rettet min Sværdod mod hans Bryst? Modtag mig hellere med et muntert Budskab! Du veed, hvad jeg ønsker."

„Denne Stemme er mig ikke fremmed! sagde Jolicoeur nu til den Ubekjendte: Jeg har hørt den i lykkeligere. Det er — —. „Mester Albert er det!" sagde Rollo, og samme Øieblik lød Annettes Stemme: „Albert, min Albert!" Sidedøren gik op. Bleg, men med luende Øine og i heftig Bevægelse styrtede Annette ind, og rev Hatten af den Fremmedes Hoved. „Ja, det er Dig! raabte hun jublende: Jeg er reddet, jeg er Din!" Mat sank hun til hans Bryst. Men pludseligen foer hun op og stirrede paa ham med et Forfærdelsens Blik. „Hvad er det? sagde hun grublende: Kommer det mig ikke fore, som det er en Morder jeg omfavner her? Har jeg ikke seet, hvorlunde han, be-

smittet med den Hjelslagnes Blod, undløb den truende Hævn?" Nu gik Annette over til en levende Fremstilling af Optrinet i Slotshaven ved Blois. Efterhaanden blev hendes Stemme svagere, og hun sank afmægtig til Jorden.

„Nu er hun reddet! sagde Rollo: Dette Anfald var Sygdommens sidste Kamp med den tilbagevendende Aandskraft. Skjebnen er forsonet."

Keiser Carl mærkede ret vel, midt i de larmende Hoffester, den Fare, hvori han var stædt. Han saae, hvorledes han allevegne var omringet af Spioner, hvor ivrigt man stræbte at forebygge en fortrolig Samtale mellem ham og Eleonora, hvor skadefroe Damerne af la petite bande betragtede ham som et sikkert Bytte.

For Carl betraadte Louvre, var han fast overbeviist om, at Kongen af Frankrig vilde holde sit kongelige Ord; Dauphinen havde modtaget ham ved Grændsen og tilbudt sig som Gidsel i Spanien, medens han opholdt sig i Frankrige. Carl vægrede sig ved at tage derimod, thi han troede sin Svoger vel, og først da han var inden Parises Mure, grebes han af bange Anelser.

Coquelicot, der hist og her havde opsnappet nogle Ord, som lode formode, at en forrædersk Plan var iværk mod den høie Gjæst, holdt det for sin Pligt, at byde sin Landsherre velkommen og tillige at advare ham. Derved vaktes den første Mistanke i Keiserens Sjel, dog skjulte han den snildt. Med største Opmærksomhed holdt han Øie med Frantz's Fortrolige, og udsendte sine Speidere. Alt hvad han saae og hørte,

kunde kun forøge hans Bekymring. Her var det, hans Klogskab ret udfoldede sig. Høit priste han det franske Hofs Herlighed, fint smigrede han alle Kongens Tilbøieligheder, med stor Opmærksomhed behandlede han Hertuginden af Etampes, der for Øieblikket stod høiest i Naade hos Kongen. Denne agtede sit givne Ord alt for helligt til at han endnu skulde have laant Øre til deres Raad, som forlangte Keiserens Fængsling. Med Latter viste han dem tilbage, og en Dag forestillede han Hertuginden af Etampes for Keiseren med disse Ord: „Foi de gentilhommé! Kjæreste Broder, I formoder vel neppe, at denne skjønne Dame raader mig, at holde Eder fast i Paris, indtil I har tilbagekaldt det madridske Forliig? Og dog er det saa! Spørg hende kun selv." Det gjorde Carl nu ikke, men da Hertuginden samme Dag rakte ham Vaskebækkenet efter Middagstaffelet, lod han en Ring af stor Værdie falde paa Gulvet. Hertuginden tog den strax op og vilde række ham den. Men han viste den smilende tilbage og sagde: „I gjør mig vel den Ære, skjønne Dame, at beholde denne Ring til en Amindelse? Naar jeg er langt borte fra Paris, minde den Eder om den Tid, da Carl var her." Den Steen, som var i Ringen, var af udmærket Skjønhed og uhyre Værd. Det var en af de største Diamanter, Carl nys havde faaet fra Indien. Hertuginden var henrykt ved denne Gave, og endnu mere ved den Maade, hvorpaa Carl havde bragt den i hendes Hænder. Hun ophørte at virke ham imod; altid beholdt hun dog et Middel ihænde, til at lede Kongens Vrede paa Eleonora og Montmorency, naar Carl, efter at have forladt Frankrig, ikke opfyldte

de Forbindtligheder, man i ethvert Tilfælde vilde bevæge ham til at overtage.

Eleonora havde forudseet de Farer, som nu truede hendes Broder, men fandt ingen Leilighed til at advare ham før han var i Frankrig. Nu formeentes det hende at tale med ham i Louvrum. Kun een Mand kjendte hun ved Hoffet, af hvem hun torde love sig Raad og Hjelp. Det var Montmorency; til ham vilde hun betroe sig.

„Vær mig hjertelig velkommen, Connetable! sagde Eleonora, da han næste Morgen stod for hende med sin betydningsfulde Hilsen: thi I er den eneste Mand i hele Frankrig, som jeg tør betroe min Kummer. Mit sidste Haab er bygt paa Eder." — „Himmel! Hvad er Eder vederfaret? spurgte han med skjælvende Røst: O tal, befal! Hvad kan jeg bidrage til Eders Lykke?" — „Ikke mig, min Broder truer Fordærvelse!" svarte Dronningen, og nu meddeelte hun ham sin Bekymring. „Her, sluttede hun: her behøver jeg Eders Hjelp! I er en Mand af Ære, snild og modig. Forskaf mig en lønlig Sammenkomst med min Broder!" — Efter nogle Øieblikkes Grublen svarte han: „Saalænge mit Ord gjelder noget ved dette Hof, skal ei et Haar vorde krummet paa Carl den Femtes Hoved inden Frankrigs Grændse. Til en Sammenkomst vil jeg ikke raade. Den vilde ikke kunne blive skjult. Vær forvisset om, at den vise Carl seer de Snarer, man lægger for ham. Og vil Frygten vorde Eder for mægtig, da ihukom, at Montmorency virker stærkt og troe for Eder, og at hans hele Liv kun er et Indsegl paa hans Hilsen: „Hil Eder, høie Herskerinde!"

Albert havde fundet en Tilflugt ved Carl den Femtes Hof; Denne havde lovet, at tage ham med til Paris, og at faae den Dom ophævet, som banlyste ham fra Frankrig. Offentligen torde han ikke lade sig see; i Herberget ventede han fra Dag til Dag paa Budskab fra Keiseren. Dette udeblev, og han besluttede, i Aftenskumringen at begive sig til Louvre, for her at tale med sine Venner, maaskee med Keiseren selv.

Han nærmede sig just Indgangen til Palladset, da strømte Fakkelglands ham imøde, og hans svorne Fjende, L'Esparre, treen ud, ledsaget af Venner og Tjenere. Neppe saae Denne Albert, før han raabte: „Griber denne Niding, han er banlyst, Enhver tør dræbe ham!" Flux sprang Albert op til Palladsmuren og drog sit Sværd. Tjenerne nølede. „Elendige Kujoner! raste L'Esparre: O, at Æren formener mig, at besmitte mit Sværd med hans Blod! Dog, jeg veed et Raad; Man hente mig en Flitsbue!"

Alt havde L'Esparre denne i sin Haand, alt spændte han Strængen, da omskiftedes pludseligen Scenen. En Skare spanske Drabanter tilhest, anført af Coquelicot, travede udaf Porten. Nogle af Hestene bleve saa blændede af Fakkelglandsen, at de galopperede ind iblandt L'Esparres Tjenere, saa disse trængte sig imellem Albert og hans Fjende. Dette Øieblik benyttede Albert og vilde fly, men L'Esparre tabte ham ikke af Sigte. Da fløi den Forfulgte midt ind blandt de spanske Drabanter, og tilraabte deres Anfører i kastilisk Mundart: „Beskyt Eders Keisers Tjener mod denne Stimand, og giv mig sikkert Leide til vor Herre!" Flux toge Spanierne ham midt iblandt sig; L'Esparre raste,

fordi hans Offer var ham frarevet. Han udbrød i de heftigste Bespottelser mod Spanierne, mod Carl den Femte, ja selv mod sin egen Konge, og bemærkede ikke, at Frantz den Første imidlertid, tilligemed sin Gemalinde og Keiseren, vare traadte ud paa Slotsbalkonen, og tydeligen kunde høre hvert hans Ord. Coquelicot var den Første, som saae de kongelige Tilskuere. „Hil Keiser Carl! Hil hans ophøiede Søster Eleonora, og hendes Gemal, Frantz den Første!" raabte Dvergen nu, og de spanske Drabanter gjentoge Raabet. L'Esparre saae strax, hvorledes han var faren, og sneg sig bort med sine Venner, men Kongen havde kjendt ham. „Foi de gentilhomme! sagde Frantz til Keiseren: Den Niding skal ikke undgaae sin Straf! Men hvo er den Mand, Eders Drabanter have omringet hist? Han bærer Eders Hofdragt, og hans Ansigt synes mig bekjendt." — Keiseren sendte strax en af sine Tjenere ned, og et Øieblik efter treen Albert ind i det keiserlige Gemak.

„Messire Albert! raabte Kongen: Jeg feiler ikke; det er Eder og ingen Anden. Men hvorledes? Er I ikke lyst i Blodbad?" — „Han er min Tjener! tog Carl Ordet: Saalænge jeg er Keiser og han vil blive hos mig, er jeg hans Skytsherre; men — tilføiede han i smigrende Overtalelsestone: Mester Albert foretrækker at blive i Paris, og igjen at træde i min ophøiede Broders Tjeneste. Jeg overlader Jer ham gjerne, naar I ellers vil tilgive ham, og ønsker at beholde ham ved Eders Hof." — „Foi de gentilhomme! sagde Frantz, idet han venligtsmilende treen Albert nærmere: Jeg har ofte savnet Jer; L'Esparre er desuden forlængst

helbredet af sin Vunde, og overalt har jeg erfaret, at Eders Brøde ikke var saa stor. Derfor byder jeg Eder gjerne velkommen tilbage her. Jeg tilgiver Eder, og Eder, min keiserlige Broder, takker jeg af Hjertet, fordi I har givet mig en trofast Tjener igjen."

Med en Himmel i sit Bryst vendte Albert tilbage til Herberget; men samme Aften maatte L'Esparre forlade Hovedstaden.

En Morgen gik Rygtet i Paris, at Carl den Femte var afreist om Natten, kun ledsaget af et Par Fortrolige. Rygtet sagde sandt; Carl havde en særegen Foranledning til denne raske Beslutning. Astrologen Rollo havde, paa hans indstændige Begjering, lovet ham, at forudsige ham hans Fremtidsskjebne. En Aften sneg Keiseren sig, indhyllet i en Kappe, til Hofborgen, og iilte med flygtige Fjed op til Astrologens Gemak. Det saae hans Fjenders Speidere; nogle af dem meldte det til Kongen; andre holdt Vagt i Nærheden.

Hvad Carl den Femte har seet eller erfaret i Astrologens Laboratorium, er aldrig bleven bekjendt. Bleg og forfærdet styrtede han ud, og raabte, glemmende sig selv: „Gruelige Syn! — Svag og syg, forfulgt af Fjender! — Levende begravet! — Mit Testament opbrændt efter min Død! — Er det Scepterbærernes Lod? — Bort, bort herfra! Ikke her skal Skjebnens Trædskhed ramme mig. Jeg vil modstaae den, saalænge jeg formaaer!"

Saasnart Carl var kommen til Louvre, gav han Befaling til Opbrud. Kort efter fik han et Besøg af

Kongen, der ikke kunde undre sig nok over hans sælsomme Adfærd. Keiseren foregav, han havde faaet et Budskab, som bød ham reise til Nederlandene i saadan Hast, at han neppe torde haabe, at sige sin Søster Farvel. — Afskeden var temmelig kold. Stille og alvorlig ilte Frantz tilbage, sammenkaldte et hemmeligt Raad, og sendte Bud til alle Stadens Porte, at Ingen maatte udlades, inden der kom nærmere kongelig Befaling. Det hørte Albert, sløi til Louvre, traadte for Monarken og sagde ham Alt. Carl beed sig i Læberne, og saae mørkt hen for sig. Pludseligen meldtes Montmorency og nogle andre Herrer fra Hoffet, som bragte et Budskab fra Kongen. Med smilende Aasyn modtog Keiseren dem, og hørte rolig paa deres Begjering, som gik ud derpaa, at han skulde give Mailand tilbage, og overhovedet ophæve det madridske Forlig. — Carl lovede med smilende Mund Alt hvad man forlangte. Men da nu de Udsendte kom tilbage med hans Svar, meente man, at han, naar han først var borte, ikke vilde holde hvad han havde lovet, og at det dog var bedst, man holdt ham fangen.

Da traadte Montmorency, stærk og harmfuld, frem for Raadet og sagde: „Carl er en stor Keiser og har æret vor Konges Ord, skulde vi ikkeære hans? Jeg er Borgen for ham, og hvo der ikke vil tage mig god, med ham tilbyder jeg mig at kæmpe paa Liv og Død!" Alle tav. Kongens Æresfølelse var bleven vakt. Han vilde ikke være mindre høimodig end Keiseren, og gav strax Befaling, at alle Stadens Porte skulde aabnes. „Jeg gjør det paa Dit Ansvar!" sagde Frantz

betydningsfuldt til Connetablen. — En halv Time efter havde Keiser Carl forladt Paris.

For Eleonora blev det ikke skjult, hvem hendes Broder skyldte sin Frihed. Hun besluttede at give Connetablen et sømmeligt Beviis paa sin Agtelse og Erkjendtlighed. Da han en Morgen hilste hende som sædvanligt, bemærkede han, at hun pludseligen kom i Forlegenhed, og med iilsom Omhu tildækkede et Broderie, hvorpaa hun just havde arbeidet. Kjærlighedens Øie seer skarpt. Montmorency gjenkjendte ved første Øiekast det Skjærf, Eleonora havde rakt ham i Astrologens Tryllespeil. Alle Livsaanderne rørte sig mægtigere i ham; en dunkel Rødme overstrømmede hans Ansigt. Dronningen talte til ham, han forstod hende ikke. Gulvet vaklede under hans Fødder. Han maatte bortfjerne sig hastigt, for ei at svige sit Løfte.

„Mit Livs høieste Lyspunct er kommet! udraabte han, drukken af Glæde, da han befandt sig i sit eensomme Gemak: Rollo's Spaadom er opfyldt. Den huldе Himmelskikkelse rækker mig Lønnen for mit lange Savn."

Frøken Torcy havde opsnappet nogle Ord af Dronningens Samtaler med Donna Isabella, og deraf erfaret, hvilken Gave hun vilde sende Connetablen. Strax underrettede hun Marquise Canaples om Alt. Med Glæde greb Denne en saa herlig Leilighed til Hævn. Det Skridt Dronningen vilde gjøre, maatte ægge Kongen til Vrede. Ved at skjenke Connetablen et Skjærf, viede hun ham til sin Ridder. En Dames Ridder havde Fordringer, som Frantz og Damerne af la petite bande vel kjendte, men Eleonora ikke. Man besluttede, at

underrette Kongen om den Fare, som truede hans Ære. Hans Stemning var nu netop, som man ønskede den. Han havde faaet Budskab fra Nederlandene: neppe var Carl kommen hid, før han erklærede sine i Paris indgangne Forpligtelser, ugyldige at være. Frantz rasede; al hans Vrede traf Connetablen, som havde stillet sig til Borgen for Keiseren. Dette Øieblik benyttede man, og sagde Kongen, at kun Kjærlighed til Eleonora havde bevæget ham dertil.

Frantz var for fast overbeviist om Eleonoras Stolthed og Kulde, til strax at troe denne Meddelelse. Men da man forsikkrede, at en Page samme Aften skulde bringe Connetablen Dronningens betydningsfulde Gave, besluttede Kongen, at undersøge Sagen. — Da han i Skumringen nærmede sig Dronningens Gemakker, fandt han i en afsides Nische den lystige Raad, som ved Skinnet af sin Lampe beskrev et hvidt Blad af sin saakaldte Narreliste. „Hvad gjør Du her?" spurgte Frantz. — Tort svarte Denne: „Da Keiser Carl letsindig drog ind i Frankrigs Hovedstad, indførte jeg hans Navn i denne Bog, nu har jeg udslettet det, og sat Eders istedet." Med disse Ord gik han bort, for at bivaane Alberts og Annettes Bryllup, der skulde staae samme Aften. Frantz saae tænderskjærende efter ham. „Hele Europa vil spotte mig, som han! sagde han harmfuld ved sig selv: Foi de gentilhomme! Montmorency, denne Spot skal Du betale mig!"

I dette Øieblik traadte en Page ud af Dronningens Gemakker, saae sig frygtsom om, og vilde ile forbi. Frantz greb ham med Kæmpehaand, frarev ham den indhyllede Gjenstand, han søgte at skjule under sin Kappe,

og gav ham et Vink at vende tilbage til sin Herskerinde. Frantz fandt hvad han endnu stedse havde haabet ikke at finde: et konstrigtbroderet Skjærf af Dronningens Livfarve, paa hvis Bagside læstes de Ord: „Eleonora for Carl."

Nu troede Frantz at see klart: Den alvorlige i sig selv indsluttede Montmorency, denne Dydsprædikant, havde skuffet sin Konge af Kjærlighed til hans Gemalinde. Det ægtede den haardeste Straf. Men saa talte igjen det tidligere Venskabs Røst høit i Kongens Hjerte, og det syntes ham saa betænkeligt, at fare strengt med den mægtige Connetable, at han, for det første lod sig nøie med, ved En af sine Tjenere, at sende ham Dronningens Skjærf, med tilføiet Befaling, øieblikkeligen at forlade Paris, og forføie sig til sit Landgods Chantilly. Og det skete saa.

Dronningen levede, saa stille som hidtil, ved det uroligste Hof i Verden. Stakket Tid efter fik Frøken Torcy en uindskrænket Indflydelse paa den letsindige Konge, og benyttede den til at bortfjerne Medlemmerne af la petite bande fra Hoffet. Dog varede hendes Rige kun kort. En ny Favorite fortrængte hendesnart af den ubestandige Konges Hjerte.

(Dr. Georg Döring.)

Harpenisten Kirchhof.

Denne Mand, der endte sit Liv i Danmarks Hovedstad mod Udløbet af forrige Aarhundrede, havde tilforn været Musikdirecteur hos Hertugen af Weymar. Denne Fyrste overlod sig til alle de Feil, der pleie at beherske Mennesker, som Lykken har forkjælet. Han var yppig, men derhos haard og raa, og hvo der ikke vidste at imponere ham ved Mod og Karakteerfasthed, var forloren. En af Kirchhofs Venner underrettede ham om Fyrstens Sindelag, og gav ham to Advarsler. Den første bestod deri, at han ikke skulde give efter, naar det maaskee faldt Hertugen ind, at mishandle ham som sine andre Tjenere, men strax fordre sin Afsked; den anden deri, at han skulde tage sig iagt for Hertugens Maitresser, da disse, ifølge høiere Ordre, stræbte at lokke unge og gamle Mænd til sig, for at komme ind i Ægtestanden paa en skikkelig Maade. Kirchhof benyttede disse Vink; dog blev ogsaa han Gjenstanden for Fyrstens Lune. Det var nemlig en af Dennes Forlystelser, at han stundom lod sig bringe Terzeroler paa en Tallerken og afsved sine Hofmænds Haar og Klæder. Engang affyrede han ved Taffelet en liden Pistol ligeimod vor Harpespillers Bryst. Denne lod som om han ikke følte det. Først efter Taffelet treen han til Hertugen og sagde: „Betragt blot, naadige Herre, hvorledes det seer ud; den Kjole har jeg kostet mig nylig, nu er den spoleret, og jeg har ikke Raad til at tage en ny paa hver Dag. Jeg beder om min Afsked."

Hertugen frygtede et ubehageligt Optrin i Hoffolkenes Nærværelse; han tog derfor Kirchhof hen i et Vindue og søgte at berolige ham. „Jeg skal nok gjøre det godt igjen!" sagde han; men den Maade, hvorpaa han gjorde det, var ligeledes en besynderlig Grille. Han sendte nemlig Kirchhof næste Dag et Patent som Ritmester ved Husarerne, tilligemed fuldstændig Equipage.

Nogen Tid efter reiste Kirchhof til Halle og giftede sig her. I hans Fraværelse døde Hertugen af et Slag, just som han stod ved Vinduet og bivaanede sin Hesteparade, som bestod deri, at pyntede Staldknegte maatte føre en trehundrede Heste omkring under Slotsvinduerne, helst om Aftenen ved Beegfakler. Ved dette Syn morede Hertugen sig istedetfor med at ride, thi hans naturlige Frygtsomhed var saa stor, at han aldrig vovede at bestige en Hest.

Kirchhof gik siden til Rusland, og herfra til Engelland. I Øresundet blev han opholdt af et Havblik. Han gik iland med Skipperen, for at gjøre Rigtighed paa Toldkammeret. Her traf han sin Landsmand, den vakkre Putschier, fordum Livchirurg hos Christian VI. Denne forestillede ham saa levende, hvormange Besværligheder der vilde være forbunden med en Søreise gjennem Kattegattet saa seent paa Aaret, at han besluttede at tilbringe Vinteren i Kjøbenhavn.

Efter sin Hidkomst blev han forestillet Kongen. Frederik V var en mild Herre, og denne Mildhed var det, som fængslede Kirchhof til Danmark. Kongen, som ellers kun var en Ven af larmende Instrumenter, og foretrak en Tromme for en Tartini's Violin, fortryl-

ledes af Kirchhofs Harpespil, og tillod ham fri Adgang til sit Hof. For her at lette Ceremoniellet, lod han ham tilbyde en Titel. „Jeg troer, svarte Kirchhof Ministeren, som gjorde ham Tilbudet: at Kongen ei kan give mig nogen Titel, som forskaffer mig den Adgang, mit Navn hidtil har aabnet mig, og at det dog omsider vilde blive mit Navn, som maatte gjøre min Titel gjældende. Lad mig altsaa blive hvad jeg er, slet og ret." Dette blev sagt Kongen igjen. „Jeg vilde ønske, svarte han: at Mange tænkte som Du! Du skal, ogsaa uden Titel, være en agtet Mand ved mit Hof."

Skjønt nu Kirchhof blev behandlet meget vel, havde man dog ikke den Omhu for ham, at sætte ham paa fast Løn. Alligevel afslog han et Tilbud af 2000 Rd. aarlig Gehalt, som blev gjort ham fra Frankrig. „Frederik har vundet mit Hjerte, svarte han: og jeg kan ikke være utaknemmelig." Kongen, som erfarede dette, frydede sig ved at være saa uegennyttigen elsket; men belønnet blev denne Troskab ei, skjønt Kongen ofte tænkte derpaa.

Efter halvandet Aars Forløb døde Kong Frederik V. Nu fandtes Intet udsat for Kirchhof, og mangt et stormende Bølgeslag oprørte det Hav, som bar vor Amphion med hans Harpe. Værst gik det i Greverne Struensees og Brandts Tid. Den Sidste var Minister for Hoffets Forlystelser. Som Hofjunker var han bleven fornærmet af Kirchhof, og havde ikke glemt ham det endnu. Denne stod under Hofmarskalken, og erkjendte derfor ikke Hiin for sin Foresatte. Brandt blev derved saa forbittret, at han truede Kirchhof med hans Afsked. „Giver De mig min Afsked,

svarte Denne: saa giver jeg Dem Deres igjen; det Ene rimer sig ligesaa godt som det Andet." Imidlertid udvirkede dog Brandt, at Kirchhof ikke gik med Hofset til Hirschholm, men blev hos Prindsesse Charlotte paa Frederiksberg, hvor det gik ham meget vel; han spiste ved Marskalkstaffelet, og kjørte forud med Hofmesteren Hr. von Linstow, naar Prindsessen kjørte sig en Tour. Det varede ikke længe. Brandt selv bad ham komme til Hirschholm. Her bad En af Struensees Secretairer ham, at give efter for Brandt og forsone sig med ham. „Det er en gammel Skade, svarte Kirchhof: den er ulægelig!"

Nu udspredtes det Rygte, at Kirchhof vilde reise. Da han aldrig havde tænkt derpaa, mærkede han, at der maatte stikke Noget under. Han stillede sig derfor i Ridderssalen ved den Dør, ad hvilken Struensee pleiede at træde ind, naar han, for at undvige Trængselen i sit Forgemak, gik over det tomme Tilskuergallerie ned i Salen. Saasnart han saae Kirchhof sagde han: „Hvad godt, Landsmand?" — „Jeg beder Deres Excellents, svarte Hiin: tag Dem af min Sag." — „Jeg forstaaer Dem!" sagde Struensee, og gik ind i næste Værelse. Kort efter kom Brandt og omfavnede Kirchhof. „Lad os glemme Alt! sagde han: Jeg har havt Uret, og vil stræbe at gjøre Alt godt igjen. Giv mig Leilighed dertil." Kirchhof bad om Tilladelse at reise til Sverrig. Alt blev lovet, ogsaa Reisepenge; men saa kom den 17de Januar 1772, og Skjebnen sønderrev med Grev Brandts Livstraad, ogsaa det Blad af hans Historie, hvorpaa det til Kirchhof givne Løvte stod.

Siden gjorde han en Reise til Sverrig og Engelland. I Stockholm gjordtes ham anseelige Tilbud. Han havde kunnet benytte dem til at sikkre sig en lignende Fordeel i Danmark — men han gjorde det ikke. Først længere hen fik han i Kjøbenhavn det Løvte, at hans Kone skulde vorde forsørget efter hans Død.

Paa sine gamle Dage fik han et Slags Vattersot, som holdt ham fjorten Uger i en Lænestol. Dog forlod han ikke sin Harpe. Mægtede han ikke at holde den, lod han den binde til sig, og opdagede stedse nye Fuldkommenheder paa det Instrument, for hvilket han var skabt. I denne sørgelige Tilstand, som kun opklaredes af hans Kjærlighed til Konsten, blev ogsaa hans Vaaning truffen af den Brand, som lagde en stor Deel af Staden i Aske. Man bar ham i Slaaprok fra Sengen op paa Volden. Her gjengav Nøden ham Brugen af hans Fødder, som han i fjorten Uger havde savnet.

Ofte pleiede han at sige, at han, uagtet han havde besøgt mange Lande og Hoffer, dog aldrig havde fundet saa godt et Land som Danmark, thi her kunde man leve i fuldkommen Sikkerhed, og Ingen, som meente det ærligt, havde noget at befrygte.

Brudstykke af et Brev fra Lord Byron til hans Moder.

Gibraltar, den 11te August 1820.

— — — Sevilla er en meget smuk Stad. Vi toge Logis hos to ugifte spanske Damer, som eiede sex Huse i Byen. De ere af Stand, den Ældste smuk, den Yngre vakker. Den Frihed i Sæderne, som herster i dette Land, har sat mig i Forundring, og jo mere jeg betragter det smukke Kjøn, destomere finder jeg, at Tilbageholdenhed just ikke er et Træk i Spanierindernes Karacteer. De ere i Almindelighed meget smukke, have store sorte Øine og skjønne Former. Den Ældste af vore Vertinder har skjenket Deres uværdige Søn en stor Opmærksomhed. Da jeg skulde reise, og jeg havde kun været der tre Dage, omfavnede hun mig med megen Ømhed, efter at hun havde afskaaren en Lok af mit Haar, og derfor rakte mig en af sit, som idetmindste er tre Fod lang, og som jeg hermed sender Dem, bedende, De ville bevare den til min Tilbagekomst. Hendes sidste Ord vare: „Adios, tu hermoso! me gustas mucho.“ (Levvel, Du Smukke! Du behager mig meget!) Hun havde tilbuden mig, at dele sit Værelse, men min Dyd tillod mig det ikke. Min Vægring bragte hende til at lee, og hun meente, jeg maatte have en Kjæreste i Engelland. Siden betroede hun mig, at hun om kort Tid skulde ægte en spansk Officeer. Fra Sevilla reiste jeg til Cadix, gjennem et pragtfuldt Land. Cadix er den deiligste Søstad, jeg nogensinde har seet, fuld af de skjønneste Qvinder, de skjønneste i hele Spanien. Af-

tenen før min Afreise herfra, besøgte jeg Operen med Admiral Cordovas Familie. Han har en bedaget Kone og en elskværdig Datter. Hun er meget smuk, i de spanske Skjønheders Changer: lange sorte Haar, smægtende Øine, en lys olivenfarvet Teint, og Former som i deres Bevægelser ere graziøsere end nogen Engellænder kan forestille sig. Alt dette, forbunden med en elegant Dragt, der tillige er saa anstændig som muligt, gjør en spansk Skjønhed uimodstaaelig. Jeg maa sige Dem, at Kjærlighedsintriguer her udgjøre en af Livets Hovedsysler. Naar en Dame gifter sig, frasiger hun sig al Tilbageholdenhed; men jeg troer, at Spanierinderne forinden ere temmeligen kydske. Naar man vilde gjøre en spansk Pige et Andrag af det Slags, som en sædelig Jomfru i Engelland vilde gjengjelde med en Ørefigen, vilde hun takke for den Ære, man havde tiltænkt hende, og svare: „Bi til jeg bliver gift, saa vil jeg føle mig meget lykkelig." Det er bogstaveligen sandt. — —

Lord Byrons Amulet.

Som et Bidrag til en stor Aands Forvildelser, har den bekjendte Orientalist von Hammer i Wien, leveret Beskrivelsen af et sjeldent Stykke, der er fundet i Byrons Efterladenskaber. Det er en tyrkisk-arabisk Amulet, som han, tilligemed sin første Elskerindes Haar og Portrait, bar i en Guldkapsel ved et fort Baand paa

sit blotte Bryst. Den indeholder en, paa slet Papiir og høist ukorrect skreven Overeenskomst, ifølge hvilken Djævelen sværger Salomon, intet Ondt at ville tilføie den Mand, som bærer den. Denne Pagt, mener v. Hammer, stemmer saa gandske med den byronske Poesies dæmoniske Karacteer, at den Forkjærlighed, hvormed Lorden har baaret den, ikke kan undre os.

En Regnemesters Testament.

Fortunatus Dreynull, en Regnemester fra Straßborg, efterlod et Testament, hvori han fortæller og forordner følgende:

„Min Bedstefader, Prosperus Dreynull, underviste mig i Skrivning og Regning. Da jeg neppe var 8 Aar gammel, viste han mig engang, at naar man aarligen lægger Renterne til Kapitalen, forøger den sig i hundrede Aar, hundrede og tredive Gange. Den Opmærksomhed, hvormed jeg hørte derpaa, syntes at behage den gamle Mand; pludseligen tog han 24 Livres op af sin Lomme, og sagde med en Enthusiasme, som endnu svæver mig for Øre: „Mit Barn, ihukom saa længe Du lever, at med Oekonomie og Regnekonst er Intet i Verden umuligt for Mennesket. Her giver jeg Dig 24 Livres, bær dem til den og den Kjøbmand; han er min Ven, og vil anbringe dem i sin Handel.

Aarlig skal Du lægge Renterne til, og engang ved Din Død grunde en from Stiftelse dermed."

Jeg har adlydt hans Befaling. Af de 24 Livres ere, siden hiin Tid (i 62 Aar) blevne 500, som jeg dividerer i fem lige Dele, og forordner, at de, ligesom min Bedstefaders Stammesum, stedse skulle multipliceres, dog saaledes, at der hvert hundrede Aar hæves og anvendes en Femtepart deraf. Den første Femtedeel vil i hundrede Aar beløbe 13000 Livres; for dem skal et Morads, som ligger ved min Fødeby, gjøres til Agerland. Hundrede Aar sildigere vil den anden Femtedeel beløbe en Million og 700,000 Livres; af denne Sum skal stiftes 80 Præmier, til at opmuntre Videnskaber, Landbrug o. s. v. Hundrede Aar efter er den tredie Femtedeel voxen til 220 Millioner. Herfor skal i hele Riget anlægges hundrede patriotiske Laanehuse, som skulle gjøre hver flittig og redelig Borger Forskud uden Renter. Fremdeles skal man i de fornemste Stæder stifte 12 Musæer og 12 offentlige Bibliotheker. Hvert af dem skal have 100,000 Livres aarlige Renter, for at underholde 40 fortjenstfulde Lærde. Hundrede Aar efter vil den fjerde Femtedeel beløbe 30 Milliarder. Herfor skal bygges hundrede nye Stæder, og hver af dem befolkes med 150,000 Mennesker. Man kunde indvende, at der ikke findes saamange rede Penge i hele Europa, men det staaer Executorerne af mit Testament frit for, at forvandle Penge til urørlige Eiendomme. Den sidste Femtedeel vil, efter 500 Aars Forløb, være stegen til 3900 Milliarder. Heraf skal først vor egen Statsgjeld, og siden, naar det strækker til, Engellændernes, betales, af Taknemmelighed for Newtons Kjøn-

ne Værk: Universalregnekonsten. Testamentets Executorer, sex i Tallet, skulle vælges af de redeligste Mænd, og hver af dem skal ved sin Død udnævne sin Efterfølger. For deres Umage maa de, naar de hæve den fjerde Femtedeel, dele en lille Brøk af 32 Millioner."

See der, hvor store Ting en sparsom Mand kan udrette med 24 Livres!

Mon Himmelboerne tale?

Saa spørger Fru Genlis i det andet Bind af hendes nysudkomne Memoirer, og besvarer sig selv dette Spørgsmaal paa staaende Fod, idet hun siger: „Jeg troer det ei, thi Alt er hist et Heelt, ingen Følelse har noget Individuelt. Den Eviges Priis vil der kun være en fuldkommen Samklang af den høieste Harmonie. Den jordiske Musiks Samklang bestaaer som bekjendt af tre Toner, som hver Vellyds Natur frembringer af sig selv; den himmelske derimod af tre Følelser, der forene sig paa samme Maade, og, ligesom Treenigheden, kun udgjøre eet Eneste, nemlig Kjærlighed, Taknemlighed og Tilbedelse, som her naae en Grad, hvorom selv vor meest brændende Begeistring neppe har noget Begreb. Dette danner den himmelske Concert, hvori Alt udtaler sig. Dette er Englenes og de Udvalgtes udødelige Sprog. Dette Evighedens høieste Lykke."

Aspasia's Finger.

Apelles skulde male Skjønhedens og Kjærlighedens Gudinde. Den høieste Fiinhed i Udtrykket, den fuldkomneste Gratie i Omridset, skulde fremstilles her i huld Forening. Hvor skulde han vælge et Forbilled her? Tusinde Skjønheder hidkaldtes. Tusindgange vare de Alle, i Poesie og Prosa, sammenlignede med Cythere af deres Tilbedere. Men med gandske andre Øine betragtede Konstneren dem. Med kritisk Strenghed undersøgte han, ikke blot de enkelte Skjønheder, men ogsaa Forholdenes Harmonie, og nu bestod ikke en Eneste for hans Dom. Men ved en genialsk Forening af alle de enkelte Yndigheder, opstod det Mesterstykke i Konsten, som skulde fremstille den høieste Qvindeskjønhed. Billedet var fuldendt. Tusinde iilte, for at skue det, til Apelles's Værksted, fremfor Alle, de Skjønne, som havde siddet for Konstneren. Neppe kunde de oppebie Øieblikket; thi Enhver vilde skue sig selv i den store Mesters Ideal. „Apelles har ikke truffet min Ansigtsfarve ilde!" sagde Galathea, idet hun kastede et skjødesløst Blik paa Lærredet. Veltilfreds med, at hun var Venus, forlod hun Salen. — Saphira kom, rødmede og smiilte. Triumpherende vendte Aspasia sig nu. „I stakkels Skabninger! sagde hun haanligt: I søge forgjeves at finde Eder her. Mig har han malet; det er mig, lige indtil Finger-Enderne!"

„Hun har ikke Uret! sagde Apelles til en Ven: Det er virkeligen hendes Fingre jeg har malet. Men Saphira, den sympathetisk Rødmende, har, tilligemed

Galathea, ligesaa megen Ret som hun. O, de forfængelige Skjønne!" — „Bær over med dem, Apelles! sagde Vennen smilende: De ere ikke forfængeligere end vi. Neppe naae vi Prisen for et eller andet ringe Talent, før vi hovmode os deraf, og strax mene, at have naaet Idealet. Jeg vil fortælle Verden det, og true den med Aspasias Finger."

(G. A. v. Halem.)

Raad til Koner, hvis Mænd gaae paa farlige Veie.

I Burgund levede engang en elskværdig Adelsmand, Hr. de Varambon, der havde ægtet en Datter af Grev de Villars, en ligesaa smuk som dydig Frøken. Alligevel blev den unge og fyrige Mand hende ikke troe, men forelskede sig i en smuk Bondepige ved Navn la Ramee, og forførte hende. Mangen Dag og Nat tilbragte han i hendes Hytte, gav ogsaa, saavel hende som hendes Forældre adskillige Foræringer, men vogtede sig vel for at meublere det lille Bondehuus bedre end forhen, at det ikke skulde vække Opsigt i Landsbyen. Dog fandtes der, som sædvanligt, tjenstfærdige Aander, der underrettede hans Kone om Alt. Opdagelsen smertede hende dybt, men hun taug.

En Dag, da han var bortreist, gik hun en Lystvandring, og lod som om et Tilfælde førte hende forbi hen-

des Medbeilerindes Hytte. En Støvregn tjente hende til Paaskud, og hun traadte indenfor. Den Armod, som syntes at herske her, overraskede hende. Hun fandt Moderens og Datterens Seng for haard, Lagenerne for grove, Bænkene og Bordene for smudsige, Leer- og Trækarrene for simple. „Jeg veed, sagde hun: at I stundom faaer Besøg af Folk, som ere over Eders Stand, derfor skikker det sig ikke, at I have saa usselt Huusgeraad. Jeg skal sørge for, at I faae noget, som er bedre." Hun holdt Ord, og allerede næste Dag blev den fattige Bondehytte meubleret, ikke kostbart, ei engang elegant, men reenligt og bequemt. De gode Folk, som ikke anede Grunden til hendes Adfærd, takkede og velsignede hende.

Men da nu Varambon kom tilbage, da han igjen traen ind i Hytten — ak, da saae han strax, hvad hans Hustrues ømme Godhed havde gjort, flyede, som om han havde seet et Spøgelse, kastede sig med vaade Øine for den milde, dybtkrænkede Kone, følte sig huldrigt opløftet af hende, omfavnede hende henrykt, og sveg aldrig tiere sin Pligt.

Hvormangen vildfarende Ægtemand vilde ikke gjenfinde Dydens Vei, naar der gaves mange Koner som Fru Varambon!

(A. v. Kotzebue.)

Roserne og Paafuglen.

Skjøndt vi nu tælle over hundrede Arter af Roser, altsaa maaskee 99 flere end vore Forfædre, saa vare Roserne dog ligesaa afholdte hos dem som hos os. Ingen Glæde uden Roser; der fortælles endogsaa, at de gamle Gallier satte Roser paa deres Hoved istedetfor Hjelme, naar de gik i Kamp. Roser smykkede hver Fest, hvert Bryllup. Nonner som indklædtes, Piger som giftedes, vandt Roser om deres Tinding. En Fader, som ikke kunde eller vilde give sin Datter anden Medgivt, maatte idetmindste give hende en Rosenkrands. Bruden gik gandske hvidklædt, til et Sindbilled paa jomfruelig Reenhed; Krandsen i Haaret var Kjærlighedens Symbol. Der var endog et Laug i Paris, hvis Medlemmer allene havde Ret til at binde og sælge Rosenkrandse. Mod Enden af det 14de Aarhundrede opkom en sælsom Vane i Parlamentet. Naar nemlig en verdslig Pair havde en Proces, og blev fremkaldt, maatte han overrække Parlamentslemmerne Roser. Parlamentet havde endogsaa sin egen Roseleverandeur. I mange Byer torde ei Enhver opelske Roser i sin Have, thi det var et Privilegium. De som havde dette, maatte aarligen levere Raadet tre Rosenkrandse og en stor Kurv Roser, hvoraf man gjorde Rosenvand, som brugtes meget til Saucer. I de ældste Tider pleiede man at smykke Tafler og Spisesale med Blomster, Gulvet var bestrøet dermed, man troede at vandre paa en Blomstereng; Væggene vare skjulte af Vedbend. Der var ingen Dug paa Bordet, men kun Roser.

En af de lækkreste Spiser i Middelalderen, som aldrig maatte fattes paa Kongers og Fyrsters Taffel, var Paafuglen. De gamle Romancedigtere kaldte samme: den ædle Fugl, hvis Kjød kun maatte tjene Elskende og Tappre til Næring. Istedetfor sin naturlige Hud, var den ofte bedækket med Guldblade. Ingen Page torde anmasse sig den Ære at sætte den ædle Steg paa Taffelet: det tilkom kun de skjønneste og fornemste Damer. Ledsaget af Musik treen Festens Dronning ind i Salen med det Guld- eller Sølvfad, hvorpaa Fuglen prangede, og satte den for Verten eller for den tappreste og galanteste Ridder. Denne maatte nu vise sin Færdighed i at transchere, og mage det saa, at hver Gjæst, om der end var nok saamange, fik et Stykke deraf. Saaledes skal Kong Artus engang have skaaret en Paafugl for med saadan Færdighed, at 150 Gjæster fik hver sit Stykke deraf. — Stundom blev den transcherende Ridder pludseligen opflammet til hvit Mod ved den ham viste Ære; han stod op, udstrakte sin Haand over den stegte Fugl, og gjorde et eller andet forvovent eller elskovaandende Løvte. Han svor f. Ex. at han i næste Slag vilde styrte sig først mod Fjenden, eller ved en Beleiring, til sin Elskedes Ære, plante sit Banner først paa Muren. Formularen til et saadant Løfte var denne: Jeg lover ved Gud, den hellige Jomfru, min Dame, og denne Paafugl, ꝛc.

Nautilen.

„Henry Stewart!" raabte min Veiviser i Greenwichs Hospital til en Mand, som, med blege Kummerstræk, sad allerbagest i en vid Sal foran et lidet Bord, hvorpaa det dengang (det var i Aaret 1798) endnu gandske nye Kort over Australien laae udbredt: „Henry Stewart! Nautilen er en Havorm!"

Den sørgmodige Mand foer sammen, saae op og mumlede sagte; „Ja, en Havorm! Vidunderligen seiler den i Sydhavsøernes stille Bugter — —"

„Strækker den lange, tynde Traad over den glatte Havflade, vedblev min Veiviser: og glimter i Regnbuens Farver, som en Sæbeboble. Men griber man efter den, synker den i Afgrunden."

„Og udaf den hemmelighedsfulde Kugle titte ingen blaae, uskyldige Barnesine? — Og ingen Menneskesjel lever deri?" spurgte Henry.

„Nei! svarte min Fører: Menneskesjelen bliver ikke paa Havsens mørke Bund; Dit Barn leger med Peggy blandt Paradisets Blomster."

„Ja! raabte Henry nu med et besynderligt Smiil, idet hans Taarer trillede ned over de indfaldne Kinder, og lagde Kortet sammen: Ja, Andrews, Du har Ret! Nautilen er en Havorm!"

„Hvad har I fore med det Menneske? spurgte jeg Veiviseren, greben af den forunderlige Scene: Hvo er denne Henry Stewart? Hvad er det, I tale om Nautilen?"

„Sæt Eder hid, Sir! sagde Andrews, da vi, ved Enden af Gangen, havde naaet hans Kammer: Det hører Altsammen til Gammel-Englands Mærkværdigheder, og I kan lade det trykke, naar I engang kommer hjem. Hør nu ret til:

Det er nu sex Aar siden vi To, jeg og Søkadetten Henry Stewart, foruden otte Andre, sadde paa Armesynderbænken. Herre! Det er en daarlig Fornøielse, maa I troe! I Slagets vilde Tummel, hvor man ikke har Tid at tænke paa den kjære Evighed; i Kamp med de oprørte Elementer; i en Rebellions afgjørende Udbrud — der er Døden vel en bister Kæmpe, men dog en aaben Fjende. I Fængslet derimod og i Retssalene sniger den sig omkring, liig et lumsk Spøgelse, som hverken Mod eller Vaaben mægte det Mindste mod, og her først, her for de sorte Kapper og kolde Parykker, vorder Døden rædselsfuld. Liig hungrige Ravne sværme Nysgjerrige om Slagtoffrene i Retssalen. Sagen er undersøgt, Vidnerne afhørte. Hvad Angsten formaaede at opfinde til Forsvar, er fremstammet, fremhylet, fremsukket. Nu er det stille. De Eedsvorne raadslaae i deres Kammer. Vi, Henry og jeg, vare Naboer paa Armesynderbænken, han den Sjette, jeg den Syvende, men han var den Eneste af os Alle, som saae med glædetindrende Øine mod den skrækkelige Dør. Hans Længsel, hans Haab var — Døden, der skulde forene ham med hans Elskede. Vi Andre derimod saae med klapprende Tænder og dirrende Knæe mod hiin Gravens Port. Da oplodes Døren omsider. Alvorlige og tause gik de Eedsvorne forbi, og da nu Formanden udtalte det sønder-

knusende: „Skyldig!" over den Første paa Bænken, den Anden, den Tredie, og saa fremdeles, da sank de Dømtes blege Hoveder, Eet efter Andet, ned paa Brystet, som Trætoppe, knækkede af Stormen. Saaledes var nu den Femte dømt fra Livet. Nu kom Raden til Henry. En brændende Rødme overfløi hans dødsblege Kinder, hans forventningsfulde Blik hang ved Dommernes Læber, hans Hjerte slog som en Hammer. Da lød det: „Uskyldig!" og bevidstløs sank han i min Favn. Neppe mægtede jeg at høre og fatte min egen Frikjendelse.

Hvor forskjellige vare vore Følelser, da vi fik vor fuldkomne Bevidsthed igjen! Jeg hilste Livet og den Forsørgelse, man, tilligemed hiint, havde givet mig som Opsynsmand her, med den Fryd, et Menneske føler, naar han er opstanden af en farlig Sygdom, og nu førstegang løber ud i den grønne, duftende, af Fuglesang gjentonende Skov. Henry derimod løftede sørgmodig sine Hænder mod Himlen og raabte: „Peggy! De ville ikke lade mig slippe! Forgjeves udstrækker Du Armene efter mig og den deilige Dreng. I Skovenes Skygge, som falder i den fredelige Bugt, svømmer mit druknede Barn med Rosenkinder og blaae venlige Øine paa de klare Bølger — kloge Folk kalde det Nautilus — men det er bange, og kommer aldrig over til den længselsfulde Moder! O, var jeg der, en fri, ubunden Aand! Jeg skulde ikke aflade at kalde og lokke, til det nærmede sig Stranden og laae i mine Arme — i sin Morders? — — Tom! min Tom! — vilde jeg raabe: ak, nu ere vi jo Alle paa den anden Side af Livet!

Tom, den svare Synd har jeg bødet med mit Blod, nu forgaaer jeg i Længsels og Kjærligheds Qval! O, tilsmiil mig, blot een Gang, een eneste Gang! O, kom herover til den grønne Bred, til Din Moder og Din lille Søster, som søgte Dig i Paradiset men ikke fandt Dig, og nu søge den Forlorne ved Stranden! Far dog ikke saa sky og bange, det skjærer mig i Hjertet, over Havsens Bølge! Eller er det ikke Dig? Kunde en trøstende Stemme tilhviske mig: „Skum er den glindsende Boble! De, Du søger med Taarer, ere ikke her, de lege med hinanden blandt Himmelens Blomster!" — Men det er alligevel Dig! Du hører mig ikke, Du flyer Din Morder!"

Saaledes udøste den Ulykkelige, Halvvanvittige, sit Hjerte i de bitreste Klager, og saaledes gjør han den Dag idag. Stille og nedbøiet vandrer han omkring, sidder hele Dage og stirrer paa Kortet over Australien, og synker stedse dybere i sin Smerte, indtil jeg — den Eneste, han har Tillid til — vækker ham med de Ord, I hørte nys, og afhandler hiin forunderlige Skabnings Naturhistorie, som ængster hans Phantasie, og hvoraf han bærer en Afbildning som Amulet paa sit Bryst. Saa kommer han med et dybt Suk til sig selv, Taarer lindre hans Qval, og trøstet for stakket Tid forlader han sit eensomme Sæde med det Udraab: „Ja, Du har Ret! Nautilen er en Havorm!"

„Men alt dette — afbrød jeg Fortælleren — alt dette løser mig endnu ikke Gaaden. Hvo ere I, forunderlige Mennesker? Og hvorfor sadde I paa Armesynderbænken?"

„Hvorfor? svarte Andrews: Herre! det er just det Mærkværdige! Vi beskyldtes for Deeltagelse i Mytteriet paa Skibet Bounty! — — I studser, og jeg kan ikke fortænke Jer deri, thi dette Mytterie var en Forbrydelse mod hele Menneskeheden. Verden kjender og agter vor store Konges ædle Plan, at forplante Brødfrugttræet og andre herlige Vexter, som voxe paa Sydhavsøerne, til vore vestindiske Øer, og derved at gavne og glæde mange Millioner. Derfor blev Bounty udrustet, under Capitain Bligh's Commando. Og denne Plan maatte strande! For os laae det australske Paradiis: Øen Otaheiti. Omstraalet af den reneste og mildeste Aftenhimmel duftede os den herlige tropiske Have imøde med sine høie, selv paa Toppen grønnende Bjerge, da vi seilede om Øens Nordpynt. Og da nu Morgenen den 26de October 1788 oprandt i sin Pragt og forgyldte det statelige Skibs Master og Rær, og de ranke Kokospalmer og Plataner strakte deres Toppe mod Skyerne, og Brødfrugttræerne dækkede de rige Blomstertepper med deres stille Skygge, og Evi's Æbler glimtede som Guld gjennem det grønne Løv, og glade, fredelige Mennesker kom roende mod os paa utallige Baade, hilsende os med det Frydeskrig: „Tayo, Tayo!" — „Venner, Venner!" — o Sir, hvo havde da kunnet lukke sit Hjerte for Glæden! Og dog — Een var der, men ogsaa kun Een, som alt det Herlige ikke rørte. Det var Capitainen, en stolt Sømand, men en fast og kold Granitblok, som agtede Menneskets mildere Følelser for et Eventyr eller en Daarskab og kun befandt sig vel i Pligtens strenge Tjeneste eller i Elementernes Oprør. Aldrig formaaede

Glæde eller Spøg at aflokke den alvorlige Mund et Smiil. Men naar de enkelte hvide Skyer paa Horizonten flode sammen i sorte Masser, naar et Guds Veir nærmede sig med en Stilhed liig Gravens, naar Søen snart bar os mod høien Sky, snart truede at begrave os i sin hylende Afgrund, naar Tordenen begyndte at rulle, Tougværket at klappre, og Dag omskiftedes til Nat: da blev han levende som Fyr og Flamme, gned smilende sine Hænder og skuede frit ud i den truende Fordærvelse, og uddeelte saa koldt og roligt, som om det Hele blot var en pikant Spas, sine vise, velberegnede Befalinger, med en Tordenstemme, som overbrølte de larmende Elementer. Og naar nu Veiret var forbi, sad han atter mørk og stille, i sin Kahyt ved sine Charter og Bøger.

„Saavidt kom vi, mine vakkre Drenge!" raabte han, da vi vare forbi Point Venus, og slugte med graadige Blikke den fremmede vegetabiliske Verden, der udstrakte sig for ham i al sin Herlighed, som sin og sin Konges Eiendom, kun ærgerlig over, at han ikke kunde bringe de stærke, ærværdige, lovrige Stammer med deres hængende Frugter paa sit Skib, som de stode der i deres Fædrenejordbund.

„Ja, saavidt kom vi, Capitain! gjentog Fletcher Christian, Styrmanden, som var gaaet efter ham ned i Kahytten: Capitain, nu er det Tid — har jeg ikke tjent Eder tro lige til Maalet!"

„Mig? spurgte Capitainen gnaven: Kong Georg, vil I sige, og — — ligetil Maalet? — Der feiler I meget! Naar Vinden paa Jamaika spiller i Brødfrugttræernes Toppe, og Eviæblet og Tarroroden voxe

paa Barbados, som nu Kartoflen: da først kan der være Tale om Maalet. — Hvad Godt ellers?"

„Hvad Godt? svarte Fletcher med bedende Stemme: O, det veed I jo vel! Kun et Ord, hvorved mit Haab kan hænge sig! Kun eet eneste Blik i Fremtidens Himmel! — Nu, da Eders Hjerte maa banke af Glæde efter fuldbragt Arbeid, nu forunde I mig, hvad jeg begjærer, thi uden Mary kan og vil jeg ikke leve!"

Den Arme! — Han og hun havde alt længe elsket hinanden, men forgjeves var Ynglingen, under Armods Tryk, med usigelig Møie modnet til en dannet og dygtig Sømand, havde lidt Alt, gjort Alt, for at vinde den forældreløse Mary's stolte, altberegnende Onkel, den kolde Bligh — forgjeves! Det uskyldige Offer var bestemt for en gammel Lord, der, som en mægtig Piller i Sødepartementet, aabnede den Ærgjerrige Udsigt til Admiralsværdighed. Men dog haabede Kjærligheden, dog troede den Utrættelige det muligt, ved standhaftig Hengivenhed og trofast Tjeneste at bevæge Klippehjertet. Derfor gik Fletcher Christian med Bounty som Styrmand, derfor skiltes han fra sit Kjæreste paa Jorden, for i Fred at komme Maalet nærmere. Lykkedes det, vandt han den haarde Sjel — desto bedre! Lykkedes det ikke, nu, saa havde han dog, efter en saa ærefuld Fart, Krav paa en høiere Post, og endnu leve de jo i Gretna-Green den vakkre Smed, der havde forenet saa mangt et ulykkeligt Par, til ham stod Veien altid aaben! Derfor havde han trøstig sagt den grædende Pige Farvel. Thi i alt Fald ventede ham, naar han kom tilbage, inderlig Kjærligheds Løn i Fædrelandet.

„I kan ikke leve uden Mary? gjenmælede Capitainen: O, det lærer I nok, som man lærer Alt, naar man maa. I er en dygtig Søhund! Hvad vil I med en Qvinde? Her og hist og allevegne finder I Exemplarer af Kjønnet. I kan vælge og nyde, idag Een, imorgen en Anden, uden at binde Jer til Nogen især. Har jeg ikke Ret?"

„Sir! svarte Fletcher: Befal over mig — jeg vil være Eders Tjener, Eders Slave, min hele Levetid, jeg vil ikke forlade Jer, om I saa seiler over Jordpolerne! Kun lade I mig beholde den Trøst, at jeg, naar jeg kommer hjem, finder en Sjel, som tilhører mig! Lov mig Eders Mary's Haand, hører I? Vær barmhjertig, giv mig blot Eders Løfte, og jeg skyer ikke Dødens Svælg, naar det gjelder at tjene Jer! Kjærlighedens Engel skal bevare mit Liv!"

„Hold op med det Tiggerie! bød Capitainen mørk: Det er omsonst! Aldrig kan Mary vorde Eders — hun er formælet!" — „Formælet!" stammede Fletcher og tumlede sønderknust tilbage. — „Ja, min Skat! svarte Capitainen kort: Aftenen før vor Afreise, i Spithead." — „Og hun har overlevet sine Djævles trædske Vold?" skreg Fletcher. — „Hvorfor ikke? faldt Capitainen ham i Ordet: Hun var ret vel tilfreds med Sagen, og fandt den høist amusant. Men nok derom! — Nu, Styrmand, paa Eders Post!"

„Og I! spurgte Fletcher tænderskjærende: I kunde lumskelig dølge det for mig? Derfor skal I stande mig til Ansvar!" — „Eder? gjenmælede Bligh med et stolt Haanblik: Hvo er I, at I vover, saaledes at tale til mig? Hvad Regnskab skylder jeg Eder i mine Familie-

anliggender? Men kloer I endeligen, saa er jeg til Tjeneste, naar vi kommer tilbage til Gammelengland, thi først da gjengiver Kongen mig Naadighed over mit Liv."

„Feige Tyran! raste Fletcher: Kolde Umenneske! Vogt Dig, at ikke min Hævns Lue slaaer sammen over Dig og Dit fordømte Skib!" — „Veed I, at jeg kan revse Jer?" spurgte Capitainen. — „Revse? skreg Fletcher: Revse? Mig? En Officeer saa god som I?" — „Nu, ikke revse, forbedrede Capitainen: men lade Jer hænge, og det i Kongens Navn! Flux op paa Eders Post, siger jeg!"

„Saa har jeg da forliist Dig, raabte den Ulykkelige i navnløs Smerte: Dig, min eneste Kjærlighed, og Dig, mit Fædreland! O, nu vil jeg aldrig gjensee Dig mere. Velkommen, I Palmer paa Otaheiti! Velkommen, du skyldfri og fredelige Overden, hvor man ikke kjender saadan djævelsk Ondskab! Du skal være mit nye og bedre Fædreland! I Din Eensomhed vil jeg henforge mit Liv — og døe!"

Vi stege iland. Overalt fandt vi en yppig Naturs Velsignelse. Her afkæmpe vi med Sved og Møie Jorden den Bid Brød, som redder os fra Hungersdøden. Hist saaer og ploier Ingen; Brødet falder, dyppet i hymettisk Honning, ned af Træerne. Paradiisfigenen lædsker legende og dandsende Mennesskers Tørst. Havet giver en tallos Vrimmel af velsmagende Fiske, statelige Hjorder myldre paa Landjorden. I Buskene synge liflige Stemmer, og paa Engene, hvor ingen snedig Slange lurer, intet giftigt Insekt kryber, dufte Blomster, som fylde Atmosphæ-

ren med styrkende Balsom. Og over det grønne, brogede Teppe kneiser Kokospalmen, suser Buastokken med den prægtige gule Rose, og det skyggefulde Noddetræ Tamanu.

„Lykkelige Øe! raabte jeg: Lykkelige Mennesker, som boe under dette Himmelstrøg!"

„Lykkelige Mennesker? spurgte Andrews: Nu, det vil vise sig! Deilige vare alle de Adamsbørn, som hilste os her. Man saae ingen Vanskabning, ingen Dverg, ingen Pukkelrygget, ingen Halt, ingen Blind. Qvinder og Piger fandt vi tugtigt og smagfuldt tilhyllede fra Bryst til Knæe, og mod os udstrakte de, til kjærligt Favntag, de fulde, runde, elastiske Arme, der, forunderligen tatoverede, syntes overtrukne ligesom med Florbilleder. I tvivler altsaa ikke om, at det jo behagede os her, og at vi jo, i de fem Maaneder fra Skibets Ankomst indtil den 4de April næste Aar — i hvilket Tidsrum vi samlede Planterne — flittigen drak Livet af dets første Kilde. Blidt og let er disse Øboeres Sprog, og snart vidste vi at gjøre os fuldkommen forstaaelige for dem. Hvad Fletcher Christian udrugede i sin mørke Sjel, derom erfarede vi, jeg og Henry, ikke det Mindste. Men en ond og fjendsk Stemning hang over os, lig et mørkt, uheldsvangert Tordenveir. Vel undredes vi tidt, naar vi stødte paa enkelte Hobe af Skibsmandskabet, som, saasnart vi nærmede os, gik fra hinanden, tause og med skumle Miner; vel hørte vi her og der enkelte Forbandelser over slavisk Hundeliv; vel strækkedes vi, naar vi, talende om en glædelig Hjemfart til vore Venner i Fædrelandet, fik en bister Haanlatter til

Svar, men hvad man meente dermed, kunde vi ikke gjætte. Mig selv blev imidlertid Sagen endnu betænkeligere, da endogsaa Henry Stewart blev tilbageholdende imod mig, og kun ugjerne syntes at tænke paa Hjemreise og Fædreland. Han havde en Pige paa den anden Deel af Øen, og hos hende tilbragte han sin meste Tid.

„Er min Waina ikke smuk?" spurgte han mig, da han engang pludseligen stod for mig med hende. Jsandhed! Pigen var en fortryllende Engel, og hang ved den Lykkelige som et smigrende Barn.

„Og tro er hun, Andrews! vedblev han, og kyssede de venlige Blaavine: og af høi Byrd, thi hun er en kongelig Prindsesse, Pomarre er hendes Fader. Men ikke sandt, Waina, nu hedder Du Peggy, og reiser med mig til Engelland?" — „Jeg er, hvor Du er, mit Liv! hviskede den Hulde: men bliv hos mig paa min lykkelige Ø, og far ikke herfra med den hæslige, mørke Brittani!"

Hun meente Capitainen, og havde ikke Uret. Med hver Dag gjorde han sig mere forhadt ved overdreven Haardhed, og Mandskabets Knurren, saavelsom Henry's Ulyst til Hjemreisen, blev mig nu forklarligere. Endeligen opgik et Lys for mig, og jeg holdt det for min Pligt, at advare Capitainen. — „Jeg kaster Knippelen blandt de gjøende Hunde, svarte han koldt: og dermed er den Sag klar!" — „Hunde? — Hunde?" — mumlede jeg ved mig selv, og indsluttede fra nu af mine Jagttagelser saavelsom min egen Harme i det stille, tause Bryst.

Den fjerde April 1789 var Alt beredt. Vort Skib var en grøn, blomstrende Have. Hele Dækket var fyldt med Potter og Kar, som indeholdt Sydhavets vegetabiliske Rigdom. Vi toge Afsked fra den venlige Ø. Med Fortvivlelsens Blik saae Henry over til Stranden, hvor Peggy laae paa Knæe, vridende Hænder efter den bortdragende Elsker. Dagen tilforn havde hun krympet sig som en Orm for Capitainens Fødder, bedende, han vilde tage hende med til Europa, at hun kunde blive hos sin Henry; blufærdigrødmende havde hun draget sit Klædebon fastere om Livet og raabt: „See, Du kolde Brittani, jeg maa jo blive hos Henry! Hvo skal ellers beskytte vor Kjærligheds Pant, at de ikke dræbe det her?" — Men Alt havde været forgjeves; hun maatte blive tilbage.

Nu bugnede Seilene for gunstig Vind, nu fløi Skibet ud i det aabne, vide Hav. Nu lød paa Dækket det høie Raab: „Hurra, Hurra, Otaheiti!"

Den skjønneste Maidag var oprunden, vidt og bredt intet Spor af Land, og over det fredelige Ocean gled Bounty lig en majestætisk Svane. Da udbrød pludseligen Rebellionen. Den skrækkelige Fletcher Christian treen frem for Capitainen som en Dødsens Engel med Hævnens Flammesværd; i et Nu vare han og hans Venner overmandede og bundne, ogsaa jeg og Henry Stewart.

„Og hvad gjøre vi med den Øgleyngel?" brølte Fletcher Christian. — „Vi drukne dem paa Havsens Bund!" var det rasende Svar. — „Nei! raabte Fletcher: for det Uhyre var saa brad en Død kun en Velgjerning. Sætter den store Baad ud, kaster dem

deri, at de kunne fortvivle paa det vilde Hav, naar de, piinte af Hunger og Tørst, gnave paa deres egne Been! Og I, Andrews og Stewart, ville I med Baaden eller med os tilbage til Otaheiti? I ere Mennesker og ikke glubende Dyr som Hine, derfor have I Valget, siger nu Eders Mening!"

„Fletcher! svarte Stewart: Jeg drager med Dig!" — „Nu, hvor Du er, Broder Henry, raabte jeg: der vil ogsaa jeg være!" — Vore Baand bleve nu løste, og Capitainen, med atten Officerer og Matroser, gaves til Priis for Bølgerne. Vi, fem og tyve i Tallet, bleve paa Skibet.

Kold og stum havde den overmandede Bligh fundet sig i sin Skjebne. Men da nu Skibet og Baaden skiltes ad, og Fletcher raabte efter ham fra Dækket: „Tag Dine Sager med, Du Admiral i egen Indbildning!" og de totusinde Potter og Kar med de herlige Vexter nu sløi i Havet med Tordenstorm, saa Bølgerne skummende sloge op i sprudende Støvmasser: da saae man, hvorlunde Capitainen krummede Fingrene og sled sig i Haaret.

Herre! det var unægteligt et hjertesønderrivende Syn, og vort Skib lignede en Ørk, hvorover der var gangen en fortærende Ild-Aande. Den skjønne Have var ikke mere, og vor Gjerning havde for evigt adskilt os fra det europæiske Fædreland, hvor nu kun Misdædernød kunde vorde vor Lod.

Derfor styrede vi tilbage til Otaheiti, som skulde være vort nye Fædreland, Henry Stewart med Kjærligheds Længsel og Glæde, og saaledes ankrede vi atter, den 6te Juni, i Mataraibugten. Utallige Baade

modtoge os med larmende Jubel. Men de seilede den af Glæde halvvanvittige Peggy alt for langsomt. Hun styrtede sig i Havet, gjennemskjar Bølgerne som en Pil, klattrede op i Skibet og laae afmægtig i Henry's Arme.

Og da nu — — men God dam! Klokken ringer allerede syv, jeg maa bort, Sir!" — „Kun i al Korthed, bad jeg: hvorledes gik det Henry siden? Skynd Jer!"

„Det gaaer ikke i saadan Fart! svarte min Forer: Det er en heel Historie for sig selv. Men her har I Henry's egen Fortælling, som han har nedskrevet den i Fængslet. Den kan I tage hjem med, men bring mig den igjen, saasnart I er færdig." — Jeg tog Papirerne og afskrev deraf, udeladende det alt Bekjendte, hvad herpaa følger:

Øen Otaheiti bestaaer af to Dele. Den Mindre, sydostlig beliggende, er Halvøen Tiarrabu, som hænger sammen med den store Øe ved en Landtunge. Paa denne Halvøe herskede og levede Kong Pomarre, som alt havde afstaaet den store Øe til sin Søn Otu, et Barn paa sex Aar, over hvem Præsten Wauwaunu havde faderlig Myndighed.

Da vi samlede Planterne, det vil sige, i Tidsrummet fra 26de October 1788 til 4de April 1789, opholdt vi os kun paa den store Øe, og kom sjelden til Tiarrabu, for at see Pomarre. O Gud, var jeg aldrig kommen did! Men var jeg det ikke, havde jeg da nogensinde smagt Paradisets Glæder? Nu, de ere

forsvundne, og hvad der er tilbageblevet, er — Fordømmelse!

Her fandt jeg Waina, En af Kongens yngste Døttre. Skal jeg udkaste et Billed af hende med plumpe Træk, et Billed, som, om det end var malet med Lilieaande og Rosenild, dog ei vilde være Andet end en Skygge af den uendelige Ynde, Naturen havde udgydt over dette Væsen? Nei, jeg vil ikke tegne noget Menneskebilled — Sjelen vilde dog savnes deri. Tvangløst og frit forenede os den almægtige Kjærlighed i vort Bekjendtskabs første Stund. Saalunde er det hist i Australiens rene, lyse Æther! Her tør Følelsen vise sig som den er, og kjender ingen Skranke. Kunde mine Kamerater fortænke mig i, at de ikke saae mig mere, at jeg kun levede i min nye, overvættes Lykke? — „Tag hende med, Brittani! sagde Pomarre: Før hende til Dit Fædreland, om Du vil. Her vil hun dø, uden Dig!" — Og Pomarre havde Ret. Allerede det sagteste Vink om Muligheden af en Skilsmisse, bragte hende til Fortvivlelse, og hede Taarestrømme styrtede fra de deilige himmelblaae Øine. Da opsteeg i mig for første Gang det stille Ønske, ei at vende tilbage til Europa, men blive paa den lykkelige Ø, i Kjærlighedens og Velsignelsens Skjød. Og da nu Kongen en Dag, tilligemed Waina, førte mig til Whapiano, der, hvor Aburo flyder i Havet, og sagde til mig: „Alt dette er Dit, Brittani, naar Du bliver hos os!" da fyldtes mit Bryst af den mægtigste Attraa, aldrig at skilles fra denne Himmel.

Vel laae denne fortryllende Egn paa den større Deel af Øen, der ei regjertes af Pomarre, men af

hans Søn Otu; dog var den en af de Eiendomme, Pomarre havde forbeholdt sig, og den skjenkende han nu den elskede Datter og mig.

Vi droge ind i den stille Vaaning, som her var bygget for vor lykkelige, eensomme Fremtid, og kun naar Tjenesten nødvendigen fordrede det, adskiltes jeg fra den Elskede, som jeg, efter en dyrebar henfaren Søster, kaldte Peggy. Vor Underholdning var en sælsom Sprogblanding, men det varede ikke længe, inden vi gandske forstode hinanden. Jeg fortalte om Europa, om den christelige Religion, og med spændt Opmærksomhed lyttede hun til min Tale om den fremmede Verden. O, hvor henrykte mig den uskyldige Sjels glade Studsen, naive Spørgen, barnlige Glæde og rigtige Følelse! Jeg ændsede hverken Fremtid eller Fortid, jeg var salig i Øieblikket. Jeg tænkte ikke paa Tilbagereisen, ikke paa Fædrelandet, og Capitainen saae jeg kun sjelden. Da vare endeligen de fem Maaneder henrundne, Skibet rustede sig til Afreise, og nu overfaldt mig pludseligen Nødvendigheden af den forestaaende Skilsmisse, liig en kold, jernhaard Kæmpe, af hvis Arme jeg ingen Redning saae. Peggy var ude af sig selv, da jeg maatte forkynde hende den nære, bittre Skilsmisse. Ak, endnu eet Baand fængslede mig til dette Paradiis. Under Peggy's Hjerte levede Vidnet om vor Kjærlighed og om vor uadskillelige Forening. Men i hendes glade Haabs hulde Smiil blandede sig stedse — mig uforklarligt — et pludseligt Mismod, liigt flyvende Skyers Skygge. „Elsker Du mig da ikke mere, Peggy? spurgte jeg da: Frydes Du da ikke ved det søde Haab,

at vorde Moder?" — Men Taarer vare det eneste Svar, hun gav. Jeg holdt det for Skilsmissens Smerte, og tænkte nu for Alvor paa, at blive her. Om mine Kammeraters hemmelige Sammensværgelse vidste jeg Intet; trøstigen vovede jeg altsaa at bede Capitainen lade mig blive tilbage paa Otaheiti. Men kort og benægtende var hans Svar, og forunderligt det Indtryk, dette Afslag gjorde paa Peggy. Hun, som før havde bedet mig saa inderligt, jeg maatte dog ikke reise bort med den slemme Brittani, men blive paa hendes Øe, var nu heel forandret. Hendes Øine straalte ,som af et nyt Haab, og „Ja! raabte hun, og klappede i de smaa Hænder af Glæde: ikke blive her! Bort herfra med Henry til Europa!"

Denne Glæde, denne Higen efter at komme fra den paradisiske Øe, der aabenbart havde en anden Grund, end Hengivenhed for mig, var mig en Gaade, som Fremtiden løste rædsomt. Dog ansaae jeg det ikke for umuligt, at tage Peggy med. Jeg foredrog derfor Capitainen denne nye Bøn. Men mørk gav han til Svar: I hans Instruction stod blot Brødfrugttræer og Planter, men ingen Qvinder.

Nu først, og nu, da jeg saae, hvorlunde dette Budskab sønderknuste den arme Peggy, faldt min Stillings hele Vægt paa mit Hjerte. — Hvad skulde jeg gjøre? — Leve uden Peggy: den Tanke kunde jeg ikke bære. Blive paa Øen torde jeg ikke; at reise med, tillod man hende ikke. Vel hundredegange besluttede jeg, at fly med hende til det Indre af Landet, men Visheden om, at Indvaanerne vilde udlevere mig, og at selv Pomarre,

som ogsaa var en Ven af Engellænderne, ikke vilde kunne beskytte mig, lod mig Intet tilbage, uden den sørgelige Nødvendighed — at gaae ombord. Peggy fyldte Luften med sit Skrig. Hun bad paa sine Knæe, selv Pomarre bad — forgjeves! Skibet seilede bort. Da Rebellionen udbrød, og jeg hørte, det var dens Øiemed, at vende tilbage til Otaheiti — jeg tilstaaer det — da var det, som om der pludseligen opgik et nyt Liv for mig, men dog overvandt Pligtfølelsen den rask opblussende Længsel, og skjøndt dette Mytterie bød mig det eneste Redningsmiddel, greb jeg dog til Sværdet, for at forsvare Capitainen, men følte mig strax overmandet. Jeg har altsaa egentligen ikke taget nogen Deel i Sammensværgelsen, og maaskee kunde mine Dommere derved lade sig forlede til, at erklære mig uskyldig, men jeg er det ikke, jeg har fortjent Døden saavelsom de Andre. Thi lammede ikke mit forræderske Hjerte, som drog mig tilbage til Øen, min Arm, inden den mægtede at hæve sig for den retfærdige Sag? Og da Fletcher Christian spurgte mig, om jeg vilde med Capitainen eller med ham, fulgte jeg da ikke gladelig Rebellen? Skaaner mig derfor ikke, I Dommere! Jeg selv erklærer mig: skyldig!

O, dette ene Ord aabner mig Paradisets Porte, forsoner mig med mig selv, og bringer mig til de Elskede, uden hvilke jeg dog ikke kan leve!

Følte jeg det ei i Peggy's Arme, da hun havde mig igjen, at hun og jeg maatte være Eet i al Evighed? Da nu Palmetaget ved Aburo atter hvælvede sig over os, havde jeg da ikke svoret hende, aldrig at forlade hende mere? Hvo var saligere, end jeg! Nu først kunde

jeg frydes ret ved alt det Herlige trindtomkring mig, thi nu haabede jeg jo, aldrig mere at skilles derfra. Nu først var Bambushytten, den smukke Canot, disse fulde Brødfrugttræer, disse grønne Enge, min rette Eiendom. Jeg sprang og jublede med den Elskede, ansaae denne Ø for en Guds Have, dens Indbyggere for de uskyldigste Naturmennesker, og mig selv for den lykkeligste Mand paa hele den vide Jord, — O, hvor bedrog jeg mig! O, hvor sage vaagnede jeg med Rædsel af denne himmelske Drøm!

Vi vilde selv melde Fader Pomarre, hvad Vending Sagen havde taget, selv sige ham, hvorlunde jeg nu først ret var hans Søn og vilde blive hos ham min Levetid. Derfor brøde vi op, aarle om Morgenen, for at besøge ham i Tiarrabu, og tage denne sinde Veien, ei som ellers langs Stranden, men tvers gjennem Øen. I sit Indre er denne bedækket med høie, men grønne og frugtbare Bjerge, hvorimellem findes deels snevre Huulveie, deels smilende Dale. Men Fleertallet af Indbyggerne lever ved Kysterne.

„O, ikke gjennem Øen! bad Peggy skjælvende: Jeg er saa bange!" Men smilende spottede jeg hendes Banghed. „Hvad kan da møde os, hvad Fare kan true os i disse Fredens Egne?" trøstede jeg, og vi tiltraadte vor Valfart. Det var en deilig Morgen, men alt ved Middagstid viste sig Skyer paa den østlige Horizont, som samledes i høittaarnede Lag. Solheden skjød ned mellem Bjergene som fortærende Ild. Men allevegne fandt vi Vederqvægelse og Skygge, skjønt ingen Menneskevaaning. Da skumrede Aftenen, Bla-

dene begyndte at hviske, Papagoierne fløi os skye forbi, Havet begyndte at koge paa den østlige Kyst, og Uveirsnatten kom stedse nærmere. „Hvad skal frelse os, her i denne fremmede Egn!" klagede den arme Peggy. Saavidt Øiet naaede, var ingen Hytte at see. Det blev Nat, Skyerne begyndte at sende Regn, Tordenen rullede. Vi fordobblede vore Skridt, for at komme i Ly. For os laae et Klippebjerg, som aabnede os Indgangen i en viid Dal, hvori vi dog Intet kunde skjelne, da Alt trindtomkring var nedsunken i det dybeste Mulm, der kun for Øieblikke deeltes af hvislende Lynglimt. Nu brølte Tordenen, nu hylte Skovene i rasende Storm, nu nedstyrtede Regnen i Strømme, men nu havde vi ogsaa fundet en frelsende Hule med Sæder af duftende Mos. Nu kunde Elementerne længe nok rase udenfor. Herinde var Fred og Sikkerhed. Snart lukkede Søvnen vore matte Øine.

Det var ved Midnatstid, da jeg vaktes af en fjern, forunderlig Lyd. Jeg foer op og skuede ud af Hulen. Klare stode Stjernerne paa den skyfri Himmel, hvorfra Fuldmaanen nedsendte sit magiske Lys. Der var atter Fred i Naturen. Men hvad der frembød sig for mit Syn, da nu den vide Dal laae for mig i den blege Maanedæmring, det forvandlede mit Blod til Is, og aftvang mig uvilkaarligen et Forfærdelsens Skrig. Peggy vaagnede og fløi hid, men neppe havde hun kastet et Blik ud i Egnen, før hun sank til Jorden som tordenslagen.

Foran Hulen udstrakte sig et stort, grønt Engtæppe med Grupper af Palmer og Plantaner; men i Baggrunden var en vild Mark med opkastede Jordhobe,

Klippemasser og sælsomme, paa Bambuspiller hvilende Bygninger. Trindtom Forddyngerne laae Pandeskaller, mellem Klipperne laae Dødninger og mod Bambuspillerne stode Beenrade lænede. Men midt blandt disse Dødsens Billeder rørte sig et spøgelseagtigt Liv. Uklart belyste af Maanen dandsede levende Skikkelser mellem Klipperne og Ligene, under dybe, rhythmiske Sange.

„Vi ere forlorne! raabte Peggy, som igjen var kommen til sig selv: Det er en Morai, hvor de Døde begraves og Præsterne feire deres Hemmeligheder og slagte Offrene, og just nu er det Fuldmaane og Offernat." — „Offre? spurgte jeg: Hvilke Offre?" — „Menneskeoffre! jamrede Peggy: og opdager man os, da ende Kølleslag vort Liv, thi ingen Uindviet, ingen Qvinde, tør betræde dette Sted. Ak, det er Wauwaunu, Ypperstepræsten!" skreg hun med halvqvalt Stemme, og skjulte sit Ansigt ved mit Bryst.

Da kom nye Skikkelser frem bag Klipperne. De bare to med Løv omflettede Baarer, og paa hver Baare laae en bunden Mand. En Kæmpe bød, man skulde sætte Baarerne ned. Det var Wauwaunu, og frem treen nu en anden Kæmpe, den største Mand paa Øen, over sex Fod høi. Gud! — Det var Pomarre!

Nu reiste sig det første Slagtoffer af den ene Baare, og saae, mørk og taus, ind i de dandsende Morderes Kreds. Nu aabnede sig denne, nu nærmede sig Itua's Præst med den svære Trækølle. Nu knuste et rædsomt Slag den Ulykkeliges Pandebrask og han styrtede til Jorden i sit Blod. Nu udskjar Wauwaunu hans øne

Øie, indsvøbte det i Blade og rakte Pomarre det. Nu gjentoges Scenen med det andet Offer.

„Hellige Gud! raabte jeg oprørt: Hvad er det!" — „To Høvdinger, svarte Peggy skjælvende: have erkjendt Pomarre's Overherredømme, og dette er deres Hylding." — „Og Offrene? spurgte jeg: er det Forbrydere?" — „Forbrydere mod Præsterne! sukkede Peggy: betegnede i deres mørke Raad!" — „Skrækkeligt! skrækkeligt!" stammede jeg.

Da bød Wauwaunu: „Bringer de diende Børn!" og man bragte tre deilige, med Blomster bekrandsede Drenge, som smilende udstrakte Armene efter Mændene. Men Kollen ihjelslog de Uskyldige, og deres Liig bleve nedgravede.

„Det er nok!" raabte jeg ude af mig selv, og vilde tilbage i Hulen med Peggy, da blev jeg vaer, at hun laae kold og afmægtig paa Jorden.

„Skal jeg forlade hende i hendes yderste Vaande? mumlede jeg i mit kogende Hjertes Harme, da jeg havde baaret hende ind paa Mosbænken: hende, en Datter af denne Morder, En af dette forrykte Hedningfolk? — Er ei ogsaa hun døbt med Jtua's Blod? — Var det ei bedre for hende og mig, hun gik, maaskee endnu uskyldig, ud af denne aabne Grav, denne Morderkule, som jeg ansaae for Uskyldighedens Paradiis? — O, Mennesker! Mennesker!"

„Henry! sukkede den Vaagnende mat: O, lad mig døe!" — „Og hvad betyder det med de smaae Børn?" spurgte jeg. — „O, lad mig døe, Henry! hulkede den Ulykkelige: det er — — de Førstefødte af Arreos-Kasten, og de vorde Alle myrdede." — „Alt-

saa Blod, og Intet uden Blod! raabte jeg: her i denne himmelske Natur, Blod og Beenrade og Gravlugt!" — „O, derfor, jamrede Peggy: just derfor vilde jeg bort herfra, bort med Dig til Europa!" — „Og hvorfor, spurgte jeg: hvorfor først, da det begyndte at røre sig under Dit Hjerte?" — En Taarestrøm formeente hende at tale; da raslede det udenfor Hytten, og Maanen kastede to lange Skygger. Peggy skreg: „Vi ere forlorne!" og i Hulens Indgang stod den skrækkelige Pomarre og den blodige Wauwaunu. Dødsbleg traadte Pomarre tilbage, men Wauwaunu brølte: „I maae døe!" og svang den svære Kølle.

„Holdt! bød Kongen, og faldt ham i Armen: Det er min Datter, en Arreos, som det er tilladt, at skue Morai's Hemmeligheder, og denne Brittani er min Søn! Hans Liv skjenker Du mig!"

„En Arreos? mumlede Wauwaunu, lod Kollen synke, og saae med et sataniſk Smiil paa Peggy's fyldige Skikkelse: Nu, hun vil gjøre, hvad der sømmer sig en Arreos, og jeg skjenker Liv for Liv!"

„Altsaa — Du est en Arreos! stammede jeg, da de Frygtelige havde bortfjernet sig: og min Sjels grueligste Anelse er Sandhed? — — Ogsaa Dit Barn maa døe, og Pomarre kan ikke hindre det?"

„Han kan ikke! hulkede Peggy: Han selv staaer under disse Præster. Afmægtig er hans Kraft mod disse sig i Mørket snigende, altbeherskende Uhyrer. Hans Hjerte afskyer disse Vederstyggeligheder og længes efter Europæernes milde Gud. O, hvor bad han ikke Din Capitain tage ham med! Men ogsaa han fik Nei. Tilgiv derfor Pomarre, tilgiv ogsaa mig, hans

ulykkelige Datter, og lad os flye fra denne Øe til et andet Land, hvor ingen Jtua har skrevet sine hellige Love med Menneskeblod, og — snart, snart lad os flye!"

Gysende stod jeg der, og kunde ingen Beslutning fatte. Det var, som om der havde skudt sig en Skillevæg mellem mig og Peggy, og jeg forbandede det Øieblik, jeg havde seet hende, det Øieblik, jeg havde glemt min Pligt og var vendt tilbage til denne usalige Øe. Og dog — skulde jeg forlade Peggy, give hende og mit Barn til Priis for den grusomme Skjebne? Hvad havde hun da gjort, at hun skulde lide dette? Hang hun ikke ved mig med uendelig Kjærlighed? Afskyede ikke ogsaa hendes milde Hjerte disse hedenske Rædsler? — O, der laae hun, nedsjunken i sin uendelige Smerte . . . Nei, raabte mit Hjerte: hun er ulykkeligere, end Du! og inderligere, trofastere, varmere, forædlet ved Medlidenhed og Vemod, vendte min Kjærlighed tilbage. Vore Taarer flode sammen, og jeg gjentog den hellige Eed, aldrig at forlade hende, men fly med hende.

Vi gik nu ikke til Tiarrabu, men tilbage til vor Hytte, der nu, som Alt trindtomkring mig, indgjød mig Lede og Afsky. Jeg iilte til Matavai, hvor mine Kammerater havde nedsat sig, for at overtale dem til at forlade Øen og søge en Tilflugt andensteds. Med Angst nærmede jeg mig dem, men min Angst var uforsøden. Thi med Henrykkelse hørte jeg, det var ogsaa deres Beslutning, at forlade Øen. De troede sig nemlig ikke sikkre her for den straffende Retfærdigheds Hævn, naar Budskabet om deres Udaad kom til Engelland, og havde derfor besluttet at drage til den, 90 engelske Somile Syden for Otaheiti beliggende Øe To-

bouai, som, dengang næsten ubekjendt, skulde sikkre os Liv og Tilværelse. Men her var en næsten total Mangel paa animalsk Næring, og i de indre Skove boede Menneskeædere. Med de Sidste haabede vi nok at vorde færdige ved forenet Kraft, og Levnetsmidler fik vi af Otaheiterne, idet vi falskeligen foregave, vi havde underveis truffet den af dem høitagtede Capitain Cook, hvis oliemalede Portrait de bevarede som en Helligdom, men som allerede den 14de Februar 1779 var bleven ihjelslagen af Indbyggerne paa Sandwichsøen Owaihi, og af ham faaet det Hverv, at skaffe ham saameget Qvæg som muligt, da han agtede at nedsætte sig paa en anden Øe. Otaheiterne troede os, og bragte i stakket Tid 460 Sviin, 56 Gjeder, en uhyre Mængde Fjerkræ, samt endeel Hunde og Katte. Pomarre velsignede vor Beslutning med oprigtigt, deeltagende Hjerte, skjøndt med Vemod tillige. Men jeg og Peggy sprang af Henrykkelse. Vi havde reddet os og vort Barn af en aaben Grav. Og saaledes indskibede vi os da, den 16de Juni samme Aar, glade og veltilmode, til Tubouai, paa Skibet Baunty, vi, fem og tyve af det forrige Skibsmandskab og tretten otaheitiske Mænd med ti Qvinder, som havde forbundet sig med os og min Peggy.

Men Tubouai bød os ikke Otaheitis yppige Naturs Velsignelse. Snart var Qvæget deels fortæret, deels omkommen af Hunger, deels stjaalet af de Indfødte ved Natteid. Vante til Mageligheid, til Nydelse, fandt vi her kun Møie, Savn og lurende Forræderie. Tvedragt svang sin skrækkelige Fakkel iblandt os, og med Forfærdelse hørte jeg, de Fleste havde besluttet, at vende tilbage til Otaheiti. Peggy vred fortvivlende

Hænder. Alle mine Forestillinger, endogsaa Fletcher Christians Grunde, bleve uden Virkning, og saaledes kom vi da Alle, den 22de September næstefter, tilbage til Matavai-Bugten.

Gud! med hvilke Følelser saae jeg og Peggy disse Bjerge igjen! Ved den Ulykkeliges Bryst smiilte en velsignet Dreng, som vi jo bare til den aabne Grav. Vore bange Taarer flode atter i Aburo's Bølger, og vi vovede ei at forbedre vor Hytte, af Frygt for at røbe vore Hemmeligheder. Selv for Pomarre, som kort efter besøgte os, blev Barnet skjult, og saaledes haabede vi da, i Angst og Bekymring, der skulde komme et heldigt Øieblik til Flugt. Ak, det heldige Øieblik gik os ukjendt og unyttet forbi! Fletcher Christian var, kort efter sin Tilbagekomst til Øen, hemmeligen afseilet med Bounty, ledsaget af otte Engellændere og femogtredive Insulanere, Mænd, Qvinder og Børn, for at søge sig en ubeboet Ø til sit forborgne Opholdssted, og man har aldrig hørt noget fra ham siden. De tilbageblivende Engellændere fik Land og Eiendom anviist af de Indfødte; Andrews, den Bedste af dem Alle, som heller ingen Deel havde taget i Sammensværgelsen, levede som en Eneboer paa Bjergene i Oparre, og saaledes maatte jeg ogsaa savne det trøstende Syn af denne trofaste Sjel.

Gandske forladte og eensomme levede vi altsaa i vor stille Lund. Men sød, skjøndt vemodig Kjærlighed, gjorde os denne Eensomhed til en Himmel, og naar vi sadde under de skyggefulde Tuaritræer ved den stille Havbred, og Tom, legende ved vore Fødder, kastede de brogede Blomster i de forbihoppende Bølger, eller naar vi stødte fra Land i vor Canot, for at fiske i den frede-

lige Bugt, og han bøiede sig forover, og leende greb efter sit Speilbilled i det rolige Vand, da glemte vi Fortid og Fremtid og den os omsvævende Fare. Gud! — hvor saligt henrandt Aaret 1790! Med hvilke Følelser hilste vi den første Dag af det Næstfølgende, med hvilket Haab og hvilken Længsel! Vi havde pyntet os med friske Krandse, Peggy bar i sit Haar den brændende Jutay-Rose og den gule Bua-Blomst, men den Lille havde hun omvundet med en Kjæde af sneehvide, duftende Gardenier. Muntert var Dagen henrunden; langt ud paa Aftenen sadde vi endnu ved Vandet, den trætte Dreng, sov i Moderens Arm — vort nye Kjærlighedshaab lovede snart at gjøre vort Kløverblad til en ret lykkelig Firkløver. Da løftede Maanen sin smale Segl over Havet, Aftenen blev kjølig, det mindede os om, at vende tilbage til vor Hytte. Men da vi reiste os, og vandrede hjemad i sorgløs Rolighed, da omflagrede os en skrigende Jtuafugl, da — o, det var et frygteligt Øieblik! — da fløi Peggy med et Forfærdelsens Skrig til mit Bryst.

„Hvad fattes Dig, Peggy?" raabte jeg bange, men skjælvende mægtede hun kun at stamme: „Hist! hist!" og at pege mod Skoven. Over denne, saavelsom trindtomkring os, hvilede allerede dyben Nat, men svagt Maanskin spillede paa Stammerne, og i Dæmringen bevægede sig Skikkelser, tause som Aander, og en lang Kæmpe pegede mod os. Jeg forfærdedes.— Det var — den lumske Tiger Wauwaunu!

„Det er Dødsens Engle! raabte jeg: Vi ere forraadte!" — „Ak, hvor flye vi hen? jamrede Peggy: Ak, lad os ile til min Fader, lad os ikke slippe ham,

før han hjelper os, eller skjuler os, eller tager mit Liv for vort Barns Liv!" — „Pomarre? raabte jeg forbittret: Han, en Klærketræl, en Slave af sit eget Folk, kan han hjelpe os, om han end vilde?"

„Han kan ikke hjelpe Eder!" svarte en huul Stemme, og med Forfærdelse saae vi Pomarre, som, ventende paa os, havde skjult sig i Skyggen af vor Hytte: „Hist — vedblev han — hist gaae Speiderne bort, som have opdaget Eders Bolig, og naar Fuldmaanen staaer over Bjergene, hente de Eders Barn."

„Først maa de myrde mig!" skreg jeg. — „Forgjeves — sagde Pomarre — forgjeves er al Modstand her. Landets Lov og Vedtægt byde, min Magt er Afmagt derimod. Ogsaa min egen Slægt har maattet underkaste sig den herskende Skik. Men flyer herfra, flyer, end er det Tid!" — „Flye? spurgte jeg: Hvorhen? Og hvor finde vi et Skib?" — „Hvor kan I være saa uvidende om Alt, hvad der foregaaer i Eders Nærhed? tog Pomarre Ordet: Eders Kammerater paa Matavai bygge just et Fartøi, med hvilket de ville forlade Øen. Jil og frem Værket!"

En klar Straale af nyt Haab var falden i min Sjel. Inden Morgenen dæmrede, begav jeg mig paa Veien til Matavai. Pomarres Efterretning var grundet. Alt stod Kjølen af det nye Skib, og mine Landsmænd stræbte flittigt mod Maalet. Ak, dette var endnu fjernt, og hvor rigeligen end min Sved flød i anstrengt Virksomhed og Medhjelp — den flød jo for mit elskede Barns Liv — saa saae jeg dog med Angst og Bæven, hvorlunde Maaneskiven med hver Dag blev fuldere, uden at der endnu var at tænke paa Værkets Fuldbrin-

gelse. Den nærmede sig, den gruelige Fuldmaanenat. Om Morgenen skjulte jeg, selv fortvivlende, den fortvivlende Moder med Barnet i en Hule ved vor Hytte; derpaa forlod jeg dem, og arbeidede hele Dagen i Matavai, saa Blodet sprang mig ud af Fingerenderne. Som det nu begyndte at skumre, gik jeg hjemad. Da steeg Maanen op af Havet mod Østen med truende Aasyn, og det slog mod mit Øre som fjerne Menneskestemmer. Jeg fløi gjennem Skoven, over Marker og Enge. Mit Hjerte stormede, som om det skulde sprænge mit Bryst, nærmere lød det fjerne, forvirrede Skrig, jeg anede det Græsseligste. Nu hørte jeg det tydeligen, nu gjennemskjar Peggy's Jammersraab min Sjel, nu saae jeg en Hob Mænd snige sig ind i Krattet, nu styrtede jeg efter dem, svingende den svære Knippel med rasende Fagter, nu var jeg der, nu saae jeg, hvorledes de bortbare min Søn, nu slog jeg mig gjennem de Overraskede, nu greb jeg mit skjælvende Barn, der grædende klamrede sig om min Hals, nu sprang jeg, som et jaget Dyr, fremad, mine Forfølgere bagefter, nu havde jeg naaet Havbredden. Halvbevidstløs sprang jeg i Baaden, lagde Drengen paa Bunden, og roede ind i Bugten med Fortvivlelsens Kraft. Piilsnar fløi Baaden over det rolige Vand — jeg vidste ikke, hvad jeg gjorde og hvorhen jeg nu vilde flye. Men Nogle af den rasende Hob styrtede sig i Havet og svømmede efter mig med djævelsk Hyl. Aarefurerne og det af de Svømmende slagne Vandskum sprudede sølverne Funker vidt omkring. Rædsomt ragede de sorte Hoveder og Kollerne i de løftede Arme frem over Vandet.

„Fader, ere vi ikke snart hjemme nu?" jamrede Drengen sagte. — „Snart, mit Barn! svarte jeg, dreven af en gyselig Anelse: Snart er Du hjemme!" og stedse nærmere kom Mændene, og stedse svagere blev min Kraft, og stedse mattere og langsommere min Kanots Løb. Nu vare de mig nær paa Kabeltougs Længde, nu jublede de, nu segnede mine trætte Hænder, nu lød mit Angstraab til Gud om Redning. Forgjeves! Da greb jeg Drengen i rasende Vanvid, bandt en Snor til hans Bryst, ved Snoren en svær Jernring, løftede det skjælvende Barn, som stammede: „Fader, Fader, hvad gjør Du!" høit iveiret, kysede det varme, bankende Bryst for sidste Gang med strømmende Taarer, og raabte: „Nei, min arme Dreng! ei under disse Menneskeæderes Køller skal Du døe! Farvel, som en vakker Somand!" og dermed lod jeg Barnet glide sagtelig ned under Bølgen, der strax, blidt og roligt, lukte sig over ham. Forfølgerne brølte og snappede efter ham — forgjeves! De naaede ham ikke, thi han laae jo paa Havsens Bund.

Hvad der nu er foregaaet med mig, derom veed jeg Intet at sige. Jeg gjenfandt mig i Hytten, paa mit Leie, ved min Side Peggy med forandret Dødningeaasyn. Morderne havde bragt min Canot i Land med mig og forladt dette Rædselssted. Peggy vidste Alt. Ingen Bebreidelse kom over hendes Læber, men mit eget Hjertes Marter kastede mig hid og did paa mit Torneleie, og den evige, græsselige Nat randt hen for mig i Feberphantasier. Morgenen kom, men den venlige Sol vakte kun vor Fortvivlelse til sikker Bevidsthed om vor Ulykke, om min Gjerning og om vor sørgelige Een-

somhed. Livet laae paa mig som en svær, kold Steen, og saa ligger det paa mig endnu. Min Peggy's Trøst, hendes Taarer, hendes uendelige Kjærlighed, som med Magt holdt sin egen Jammer tilbage i det tause Bryst, fristede min elendige Tilværelse, og saaledes laae jeg, tilsidst i stille Apathie, tre Dage. Paa videre Arbeid i Matavaibugten var ikke at tænke mere, om jeg end havde havt Kræfter dertil. Hvad kunde Flugt end hjelpe Peggy og mig, nu, da Barnet jo dog vor forloren! Men da nu Aftenen begyndte at skumre tredie Dag, da det igjen var bleven stille Nat, og Maanen stod blank over Skovenes Taage: da greb det mig med uimodstaaelig Længsel og drev mig ud i Bugten, hvor jeg havde nedsænket mit arme Barn. Forgjeves bad Peggy, jeg lod mig ikke holde, ei heller bevæge til at tage hende med. Mat løste jeg Baaden fra Stranden, og roede ud, stedse videre ud, ligetil det ulykkelige Sted. Her var det — raabte jeg grundende, som om jeg ihukom en tung Drøm — her har jeg druknet Dig! Tom! min Tom! hvor est Du? O, giv mig et Tegn, at Din uskyldige Sjel lever hos Gud og tilgiver mig! O, viis Dig, om det er Dig muligt, for Din jamrende Fader!"

Og som jeg saaledes bad med bittre Taarer, da svømmede det hen for mig, det venligtsmilende Ansigt med røde Kinder og blaaemilde Barneøine, og lønligt hviskede det: „Her er jeg, men høiere kan jeg ikke komme for den svære Jernring, Du har bundet mig ved Brystet! Dybt ligger jeg paa Havets Bund, og kold og eensom er min Vugge!"

Vel roede jeg flittigt, vel udstrakte jeg de skjælvende Arme, at gribe det hulde Barn og trykke det til mit

Bryst — forgjeves! Det flyede og sank, og trindtom mig var Nattens og Gravens Stilhed.

Nu foer jeg hver Aften med Peggy til det eensomme Sted. Nu viste Skyggebilledet sig hver Aften for os, og flyede og sank. Mørk og sørgmodig sad jeg ved Aburo og forfulgte de rislende Bølger med mine længselsfulde Blikke, og mumlede sagte: „Hilser mit Barn, naar I komme did!"

Hvad mine Landsmænd foretoge sig paa Matavai og Oparre, derom bekymrede jeg mig ikke. Først da Jenny smilte i glad Uskyldighed ved Peggy's Moderbryst, først da drog atter en mild-vemodig Livslykke ind i mit næsten iisnede Hjerte. Men ogsaa af denne tungsindige Rolighed, ogsaa af denne bittersøde Drom skulde jeg vækkes.

Det var i de første Dage af Marts samme Aar, da Pomarre spurgte mig med betænkelig Mine, om jeg da ikke vilde flye med de Andre. — „Flye? svarte jeg: Hvorfor? Er da ikke nu det Skrækkelige skeet, som jeg gruede for? Hvad Mere kan true mig her?" — „Brittani! svarte Pomarre: Du har slaget Itua's Præster! I næste Fuldmaanenat, eller i det sildigste i næste Maaned, vorder Otu, min Søn, beklædt med den kongelige Maro. Loven og Landsens Skik kræver Offre. Brittani! Betænk vel, Du har slaget Præsterne!" — „Ja, raabte jeg iisnende: jeg husker det, jeg har slaget Præsterne, og Morai venter mig!" — „Aldrig! skreg Peggy: Vi flye, og jeg vil arbeide med, Dag og Nat!"

Da drev mig Dødsfrygten til Matavai, og her fandt jeg Skibet klart til at seile. Men Mandskabet

vilde prøve det først og gjøre en Reise dermed til den vestlige Deel af Øen, til Distriktet Paparra, for, ifølge et Løfte, man havde givet Pomarre, at hjelpe til, at bevinge nogle Rebeller her. Saalænge maatte jeg altsaa tøve, og kunde det ogsaa. Thi saalænge Paparra ikke var bevungen, kunde Otu ikke beklædes med den kongelige Maro, og saalænge troede jeg mig altsaa sikker. Mine Landsmænd indskibede sig den 21de Marts og lovede, om faa Dage at vende tilbage, for strax at stikke i Søen, og, i en fjernere Afkrog paa Jorden, at undflye Fædrelandets Hævn. Thi at Capitain Bligh paa en vidunderlig Maade var kommen did med sine Ledsagere, det havde vi allerede forlængst erfaret.

Jeg og Peggy lavede os altsaa til Reisen. Paa en ubeboet Øe, fjernt fra Morai's Køller, vilde vi, i stille, forborgen Kjærlighed, sørge over vort forlorne Barn. Jenny havde vi dog! — Men Skjebnen vilde det anderledes.

Aftenen den 23de Marts besteeg jeg det høie Bjerg tæt ved vor Hytte, og skuede over til Matavaibugten, om de Forventede ikke kom tilbage. Da faldt et Kanonskud, og nok et. Langsomt, klart belyst af Aftenrødens Purpurild, kom Engellands Flag, og med dette Nemesis, Hævngudinden, seilende om Revet ved Matavai. Det var Skibet Pandora, som under Capitain Edvards var bleven udrustet, for at opsøge Rebellerne. „Nu er det forbi, Du Elskte! raabte jeg, seende min uundgaaelige Skjebne for Øie: Nu ere vi frelste af dette Dødninghuus, jeg, for at finde Graven i mit Fædreland! Mig skee, som jeg har forskyldt! — — Farvel,

mit kjære Barn! — saaledes signede jeg den skyeglindsende Kugle, som, ogsaa denne sidste Aften, svævede hen for mig i Aburobugten: — „Farvel! Jeg bøder for min uendelige Brøde, og Din Faders, med hans Blod reentvættede Sjel, skal løse Din Ring, og drage Dig op af Havdybet, og lege med Peggy og Dig og Jenny blandt Paradisets Blomster!"

Næste Morgen overantvordede jeg mig selv til Capitainen. Men nu fornyedes det jammerfulde Optrin, som allerede engang tilforn havde fundet Sted. Capitainen vilde ikke tillade Peggy at følge med til Europa. Ogsaa nu var hendes Bøn og Klage forgjeves, og Smerten over, dog nu at skulle skilles fra mig for dette Liv, slog hende til Jorden. Forgjeves krympede hun sig for den haarde Mands Fødder med sit diende Barn. Hun maatte bort. Imidlertid bleve de andre Landsmænd grebne og udleverede. Man fratog hende hendes Barn, og gav det til hendes Søster, som pleiede det omt. Hver Aften svømmede den trofaste Sjel over til det engelske Skib, og klamrede sig fast ved den Side, indenfor hvilken jeg laae lænkebunden i mit mørke Kammer. Jeg kunde ikke see hende mere, og saae hende aldrig mere, men jeg hørte hendes Klageskrig, som rørte selv den raaeste Matros til Taarer. Endeligen blev Capitainen kjed deraf, og lod den Ulykkelige drive bort fra Skibet med Aareslag. — Den 8de Mai, da vi afseilede, var hun allerede død af Græmmelse.

Og jeg, jeg lever endnu? — Hvi druknede jeg ikke paa Overfarten, som Fire af mine Kammerater, da Skibet stødte paa skjulte Klipper? Hvi reddede Skjebnen mit usle Liv? Hvi maatte jeg, med mine ni øvrige

Lidelsesstaldbrødre, see Fædrelandet igjen? — Hvi? spørger jeg. O, der er en Gjengjeldelse! Hvo den rammer her, er hisset fri og reen. Derfor — I Dommere! — fælder min Dom! Jeg er skyldig, skyldig at døe! Thi jeg har vendt mig fra Pligten til det Onde, jeg har myrdet mit Barn, for hvilket der dog vel endnu havde været Redning hos Gud paa vidunderlig Maade. Men formasteligen greb jeg i Almagtens Arm, og nedsænkte det varme, glade Liv i den evige Nat, og det kan ikke komme op af den kolde Afgrund, før jeg, fri og reen, bringer det i Salighedens Himmel."

Dette er den arme Henry Stewart's Historie. — Næste Dag bragte jeg Andrews Papirerne igjen, og saae den Ynkværdige endnu engang, siddende for Australiens Kort, som han samme Øieblik slog sammen, thi hans Ven havde just igjen tilraabt ham hint Trøstensord, og med vaade Øine saae han op, gjentagende: „Ja, Nautilen er en Havorm!"

Hans stille Længsel er nu opfyldt, og allerede længe har han levet med Tom og Peggy i evig, kummerfri Forening.

At iøvrigt den hele sørgelige Fortælling, indtil de mindste Omstændigheder, er Sandhed, det erfarede jeg siden, da jeg læste Beskrivelsen over Capitain James Wilson's Missionsreise i det stille Sydhav. Nu hersker paa Otaheiti den christelige Troes Velsignelse, og Morai'erne med deres blodige Offre ere forsvundne.

(C. Weisflog.)

Eneboeren i Aosta.

Vellystlingen, som, glad og stolt, omringes
Af Verdens Magt og Fryd og Overflod,
Som tankeløs fortærer Livets Dag
I yppige, tidt gruesomvilde Glæder,
Ak, lidt han tænker, i sin lette Dands,
Paa alle dem, som, just i dette Nu,
Sig vaande maa i Dødens, ja, i meer
End Dødens Qvaler!

Thompson.

Den sydlige Deel af Staden Aosta er næsten øde. Her seer man kun Marker og Enge, som paa den ene Side begrændses af gamle, fordum af Romerne opkastede Jordvolde, og paa den anden af nogle Havemure. Dog er dette eensomme Rum høist tiltrækkende for den Reisende. Nær ved Porten seer man Ruinerne af en Borg, hvori, saa lyder Folkesagnet, Grev René de Chalons, af rasende Skinsyge, lod sin Gemalinde, en Prindsesse af Braganza, døe Hungersdøden. Nogle hundrede Skridt derfra befinder sig et firekantet Taarn, som kaldes: „Rædselstaarnet", fordi man i lang Tid troede det beboet af Spøgelser. Bedagede Folk i Aosta huske endnu ret vel, i mørke Nætter at have seet en stor, hvid Kone gaae ud deraf med en Lampe i Haanden.

For omtrent femten Aar siden blev dette Taarn, paa Regjeringens Befaling, istandsat og omgjerdet;

det skulde nemlig tjene til Vaaning for en Spedalsk, som man paatog sig at forsørge, for at holde ham adskilt fra det menneskelige Selskab. Det blev paalagt St. Moritshospitalet at underholde ham; man gav ham ogsaa noget Husgeraad og de til en Haves Dyrkning nødvendige Redskaber. Her levede han længe, overladt til sig selv, uden at see et Menneske, undtagen Præsten, som fra Tid til anden meddeelte ham Religionens Trøst, og den Mand, som bragte ham hans Næringsmidler fra Hospitalet hver Ugedag.

Under Felttoget i Alperne (Aar 1797) gik engang en Kriger, som var indqvarteret i Aosta, tilfældigviis langsmed den Spedalskes Have, saae Døren halvaaben og treen, dreven af Nysgjerrighed, indenfor. Her traf han en simpelklædt Mand, som lænede sig mod et Træ og syntes hensunken i dybe Tanker. Ved den Støi, Officerens Indtrædelse voldte, raabte han, uden at slaae Øinene op, i sørgelig Tone: „Hvem er der, og hvad vil man mig?" — „Tilgiv, svarte Krigeren: tilgiv en Fremmed, som ingenlunde havde til Hensigt at forurolige Dem." — „Kom mig ikke nær, sagde Taarnbeboeren, vinkende ham bort med Haanden: De er hos en Ulykkelig, hos en Spedalsk!" — „Ligemeget, tog den Reisende Ordet: ligemeget, hvori Deres Ulykke bestaaer, thi aldrig har jeg flyet nogen Ulykkelig. Men er min Nærværelse Dem til Besvær, da vil jeg strax forlade Dem."

„Saa vær da velkommen, sagde den Spedalske nu, idet han vendte sig: og bliv, hvis De kan, efter at have kastet et Blik paa mig!" — Krigeren foer sammen, da han saae den Ulykkeliges Jammersskikkelse, dog fat-

tede han sig strax og sagde: „Jeg bliver gjerne, naar det kan være Dem behageligt, at see en Mand hos Dem, som vel førtes hid af Tilfældet, men dog føler sig dragen til Dem af en inderlig Deeltagelse.

Den Spedalske.

Deeltagelse! — Jeg har aldrig vakt mere end Medynk.

Krigeren.

Det vilde volde mig en stor Glæde, om jeg kunde byde Dem nogen Trøst.

Den Spedalske.

Det er allerede en stor Trøst for mig, at see Mennesker og at høre Lyden af en menneskelig Stemme.

Krigeren.

Forund mig derfor, at underholde mig med Dem nogle Øieblikke og at see Deres Bolig.

Den Spedalske.

Kan det fornøie Dem, meget gjerne. (Med disse Ord tog han en bred Filthat paa, med nedslagne Kramper, som skjulte hans Ansigt). Kom hid mod Sydsiden. Her har jeg et lidet Bord med Blomster, hvoriblandt De vil finde mange sjeldne. Jeg har forskaffet mig Frø af alle dem, som voxe paa Alperne.

Krigeren.

Sandelig, her finder jeg Blomster, hvis Syn er mig gandske nyt.

Den Spedalske.

Ser her en liden Rosenbusk, den bærer Roser uden Torne, og voxer kun paa de høieste Alper. — Behage

nogle af disse Blomster Dem, da kan De plukke Dem uden Frygt. De vover Intet ved at bære dem, thi vel har jeg saaet dem og vel vander jeg dem, men jeg berører dem aldrig.

Krigeren.

For hvem har De da bestemt dem?

Den Spedalske.

De Folk, som bringe mig Levnetsmidler fra Hospitalet, binde Bouketter deraf. Stundom lade ogsaa Børn fra Byen sig see ved min Havedør, og jeg stiger da, af Frygt for at skrække eller skade dem, op paa mit Taarn. Fra mit Vindue seer jeg da, hvorledes de springe om derinde og plukke mine Blomster. Naar de gaae bort, see de op til mig og raabe: God Dag, Spedalske! — Det volder mig en Smule Glæde.

Krigeren.

De har forenet mange Vexter her: jeg seer Viinstokke og mange Slags Frugttræer.

Den Spedalske.

Træerne ere endnu unge, jeg har plantet dem selv, saavelsom Viinstokkene. Her er min Yndlingsplads. Hist ved Muren er en Trappe, som jeg selv har bygget. Hold Dem ved Muren.

Krigeren.

En yndig Plads! Gandske skabt til Eftertanke for den Eensomme.

Den Spedalske.

Herfra kan jeg see hele Egnen og Arbeiderne paa Marken. Jeg kan betragte Alt, hvad der foregaaer trindtomkring, uden selv at bemærkes af Nogen.

Krigeren.

Hvilken Række af Begivenheder førte Dem hid? Er denne Egn Deres Fædreland?

Den Spedalske.

Jeg er født ved Havbredden, i Fyrstendømmet Oneglia, og har boet her i femten Aar. Mit Liv er en lang og eensformig Række af Elendighed.

Krigeren.

Har De stedse levet allene her?

Den Spedalske.

Mine Forældre mistede jeg i min Barndom og har aldrig kjendt dem. En Søster havde jeg, hun døde for to Aar siden. En Ven har jeg aldrig havt.

Krigeren.

Ulykkalige!

Den Spedalske.

Det er den Almaadiges Villie!

Krigeren.

Hvad hedder De?

Den Spedalske.

O, mit Navn er skrækkeligt! Jeg hedder kun den Spedalske. Verden kjender hverken mit Familienavn, eller det, Religionen gav mig ved min Fødsel.

Krigeren.

Levede Deres Søster hos Dem?

Den Spedalske.

Fem Aar boede hun hos mig. Ulykkelig som jeg, deelte hun mine Lidelser, og jeg stræbte at lindre hendes.

Krigeren.

Og hvormed sysselsætter De Dem i denne Ensomhed?

Den Spedalske.

I den skjønne Aarstid dyrker jeg min Have; om Vinteren fletter jeg Kurve og deslige. Mangen Time tilbringer jeg i Bønnen. Aaret gaaer, og naar det er henrunden, synes det mig at have været saare kort. Endnu paa Ulykkens dybeste Trin gives der en Nydelse, som den store Hob ikke agter, og som ogsaa vil synes Dem saare ringe, nemlig: at være og at aande. Hele Sommerdage kan jeg staae ubevægelig paa Volden, for at nyde den rene Luft og Naturens Skjønhed. Alle mine Tanker ere da vaklende og ubestemte; Sorgen hviler i mit Hjerte, uden at trykke det. Mine Blikke svæve over hiin Egn og over Klipperne, som omgive dem. Mit Hjerte aner et vidtbortfjernet Land, hvor jeg engang skal nyde den Lykke, jeg venter her i brændende Længsel, men aldrig finder.

Krigeren.

Med denne Ildsjel maa De have været stædt i haarde Kampe, for at værge Dem mod Fortvivlelsen, ikke sandt?

Den Spedalske.

Jeg vilde skuffe Dem, hvis jeg sagde, jeg havde stedse været tilfreds med min Lod. Endnu er mit Liv en uafladelig Kamp, og selv Religionens mægtige Bistand formaaer ikke altid at holde min Indbildningskraft i Tømme. Forgjeves have nogle Bøger undervist mig om Menneskenes Fordærvelse og Menneskehe-

dens Elendighed; mit Hjerte vægrer sig ved at troe derpaa. Jeg foreſtiller mig altid et Samfund af dydige, retſkafne Venner, ſom paſſe for hverandre, og beſidde Sundhed, Ungdom, Formue; jeg tænker mig dem beſkinnede af en mildere Sol, end den, der lyſer over mig. Naar Vaaren nærmer ſig, og Vindene fra Piemont aande i Dalen her, finder jeg mig gjennemglødet af en levende Ild, og hopper uvilkaarligen af Glæde. Jeg nærer uſigelige Ønſker, jeg nærer Anelſen om en grændseløs Lykſalighed, ſom kunde fryde mig, men ſom er mig nægtet. Da forlader jeg min Hytte, og flakker omkring, ſaavidt jeg kan, for at aande friere. Mit brændende Hjerte ønſker at møde Mennesker, og jeg maa dog flye dem! Liig et vildt Dyr maa jeg ſkjule mig bag en Buſk, for at ſee dem; ſukkende udſtrækker jeg mine Hænder efter dem, og fordrer min Deel af deres Lykke. Ofte har jeg ſlynget min Arm om et Træ, og bedet Gud ſkjenke det Liv, at jeg dog ikke ſkulde være ſaa gandſke forladt — men den kolde Bark viſte mig bort. Mat og mødig liſtede jeg mig da tilbage i min Eenſomhed, og klagede mine Qvaler for Gud, og Bønnen gjød en Draabe Fred i min Sjel.

Krigeren.

Arme Korsdrager! De lider altſaa baade paa Legem og Sjel?

Den Spedalſke.

De legemlige Lidelſer ere ikke altid de ſmerteligſte.

Krigeren.

Maaſkee aftage de nu og da?

Den Spedalske.

Hver Maaned tage de af og til med Maanens Løb. Naar denne er i Tiltagende, lider jeg i Almindelighed meest; derpaa giver Sygdommen efter, og synes at forandre sin Natur. Min Hud vorder tør og hvid, og jeg føler næsten ingen Smerte. Dog kunde jeg vel bære Sygdommens Pine, hvis jeg ikke tillige martredes af den frygteligste Søvnløshed.

Krigeren.

Hvorledes? Ogsaa Søvnen flyer Dem?

Den Spedalske.

Ak, min Herre! den Søvnløshed, den Søvnløshed! De kan ikke forestille Dem, hvor lang og sørgelig Natten er for den Ulykkelige, som maa henbringe den, uden at lukke et Øie, fæstende sin Aand paa en rædsom Nutid, paa en Fremtid uden Haab. Nei, det er over alt Begreb! Min Uro forøges uden Grændser, alt som Natten tager til, og efter Midnat er min Angst saa stor, at jeg ikke veed, hvad jeg skal gribe til. Mine Tanker forvirres gandske, og jeg føler noget gandske Usædvanligt, hvad jeg aldrig føler, uden i disse gyselige Øieblikke. Snart er det, som en uimodstaaelig Magt drager mig ned i en bundløs Afgrund; snart seer jeg sorte Pletter for mine Øine, som blive større og større, jo længere jeg betragter dem; snart vælte Bjerge deres Byrde paa mig. Til andre Tider seer jeg Skyer stige op af Jorden trindtomkring mig, de optaarnes som Bølger, der true at opsluge mig, og naar jeg vil staae op, for at bortjage disse Forestillinger, føler jeg mig bunden af usynlige Lænker, som betage mig alle Kræfter. De

troer maaskee, det er Drømme; nei, jeg er fuldkommen vaagen, jeg seer uafladeligen de samme Gjenstande, og det er en skrækkelig Tilstand, skrækkeligere, end alle mine øvrige Lidelser.

Krigeren.

Men det er muligt, at det er Feberen, som plager Dem og bringer Dem i en Slags Aandsforvirring.

Den Spedalske.

O, gid De sagde sandt! Men jeg seer i alt dette, kun Afsindighedens Forbud. Give Gud, det var Feberen!

Krigeren.

Var ikke Deres Stilling mindre sørgelig, da Deres Søster levede?

Den Spedalske.

Hvad jeg tabte ved min Søsters Død, det kjender Gud allene! — Men, frygter De ikke, at være mig saa nær? Sæt Dem paa denne Steen, jeg vil sætte mig bag Busken, saa kunne vi samtale, uden at see hinanden.

Krigeren.

Hvorfor det? Nei, De skal ikke forlade mig. Sæt Dem hos mig. (Ved disse Ord gjorde den Reisende en uvilkaarlig Bevægelse efter den Spedalskes Haand, men han trak den hurtigt tilbage.)

Den Spedalske.

Uforsigtige! De vil gribe min Haand!

Krigeren.

Nu ja, jeg havde trykt den af et oprigtigt Hjerte.

Den Spedalske.

Det vilde været første Gang, en saadan Lykke var bleven mig til Deel. Aldrig har endnu noget Menneske trykt min Haand.

Krigeren.

Hvorledes? Blev De aldrig elsket af Deres Lige?

Den Spedalske.

Til Lykke for Menneskeheden findes min Lige ikke paa Jorden mere.

Krigeren.

De bringer mig til at gyse!

Den Spedalske.

Undskyld mig, deeltagende Fremmede! De veed, at de Ulykkelige gjerne tale om Deres Jammer.

Krigeren.

Tal, tal, mærkværdige Mand! De nævnte en Søster, som hjalp Dem at bære Deres Lidelser —

Den Spedalske.

Hun var det eneste Baand, som knyttede mig til den øvrige Menneskehed — dog behagede det Gud, at rive det sønder, og at lade mig tilbage paa Jorden, eenlig og allene. Hun havde en isandhed himmelsk Sjel, og hendes Mønster er mig et mægtigt Værn mod den Modløshed, som efter hendes Død har piint mig saa ofte. Vel levede vi ikke i den søde Fortrolighed, som skulde forene alle ulykkelige Venner, thi vor Elendigheds Natur nægtede os denne Trøst. Naar vi nærmede os hinanden, for i Forening at bede til Gud, vogtede vi os vel, at vi ikke saae paa hinanden, thi vi frygtede, at Synet af vor gjensidige Jammer skulde forstyrre vor

Andagt. Efter Bønnen gik min Søster ialmindelighed tilbage til sin Celle, eller satte sig hen under Nødde-træerne hist — og saa fjernt fra hinanden levede vi næsten stedse.

Krigeren.

Men hvorfor paalagde De Dem denne haarde Tvang?

Den Spedalske.

Da min Søster, greben af den smitsomme Sygdom, som min hele Familie blev et Offer for, kom hid at dele min Eensomhed, havde vi endnu aldrig seet hinanden, og hendes Skræk var grændseløs, da hun kastede det første Blik paa mig. Frygt for at bedrøve hende og for at forøge hendes Onde ved min Nærhed, bestemte mig til hiin Adskillelse. Spedalskheden havde blot angrebet hendes Bryst, og jeg smigrede mig med det Haab, hun stod dog maaskee til Redning. Haven havde jeg adskilt ved et Humlegjerde, som jeg omhyggeligen holdt vedlige. Paa hver Side havde jeg gjort en liden Gang, hvori vi kunde lystvandre og underholde os med hinanden, uden at see eller nærme os hinanden. Jeg var dog ikke allene, thi hun bragte Liv i min Ørk. Jeg hørte i min Eensomhed Lyden af hendes Trin, og naar jeg ved Daggry kom, at bede til Gud under Træerne, saa gik Taarndøren sagte op, og uformærkt blandede hendes Stemme sig med min. Naar jeg om Aftenen vandede min Have, lystvandrede hun ofte paa det samme Sted, hvor jeg nu taler med Dem. I Aftensolen saae jeg da hendes Skygge gaae hid og did mellem mine Blomster — kort, overalt saae jeg Spor

af hendes Nærhed. Nu er jeg allene; Intet lever og rører sig omkring mig. Det lod, som om hun ikke bekymrede sig om mig, og dog gjorde hun uafladeligen Alt, hvad der kunde volde mig Glæde. Ofte, naar jeg treen ind i mit Kammer, overraskedes jeg ved at finde friske Blomster i mine Glas, eller en og anden Frugt, hun selv havde opelsket. Aldrig vovede jeg, at give hende lignende Beviser paa min Kjærlighed; jeg bad hende endogsaa, hun skulde ikke betræde mit Kammer, men hvo formaaer, at sætte Grændse for søsterlig Ømhed? En Nat gik jeg, martret af voldsomme Smerter, op og ned i min Celle med store Skridt, og da jeg omsider, efter Midnat, satte mig ned, for at hvile mig, hørte jeg det rasle ved Kammerdøren. Jeg listede mig did, lagde Øret til, og, tænk Dem hvad jeg følte, det var min Søster, som bad for mig til Gud! Hun havde hørt, hvorledes jeg vaandede mig; hendes Ømhed tillod hende ikke at forstyrre mig, men dog kom hun, for at være mig nær, for i Nødsfald at være ved Haanden til min Bistand. Jeg hørte hende med dæmpet Stemme bede et „Gud forbarme Dig"; ogsaa jeg knælede ned ved Døren, og bad i Tankerne med hende, uden at afbryde hende. Mine Øine stode i Vand derved, og hvo kunde blive urørt ved saamegen Kjærlighed? „Begiv Dig til Rolighed, min kjære Søster, jeg føler mig lidt bedre!" sagde jeg med bevæget Røst, da jeg troede hendes Bøn var endt: „Sov sødelig, Gud velsigne Dig og lønne Dig for Din Medynk!" Stiltiende listede hun sig bort, og hendes Bøn blev hørt, thi strax efter faldt jeg i den roligste Slummer.

Krigeren.

Hvad maa De ikke have lidt de første Dage efter Deres Søsters Død!

Den Spedalske.

Længe befandt jeg mig i en Sløvhed, som ikke lod mig føle min Jammer i dens hele Omfang, men da min Bevidsthed vendte tilbage, var jeg nær ved at miste Forstanden. Hiin Tid vil stedse blive dobbelt sørgelig for mig, thi den minder mig om min største Ulykke, som nær havde forledt mig til en Forbrydelse.

Krigeren.

En Forbrydelse! Dertil troer jeg Dem ikke istand.

Den Spedalske.

Og dog er det desværre kun alt for sandt, og jeg frygter, at tabe Meget af Deres Velvillie, naar jeg fortæller Dem dette Afsnit af mit Liv, men jeg vil ikke skildre mig bedre, end jeg er, og maaskee beklager De mig, idet De fordømmer mig. Alt noglegange var, i tungsindige Øieblikke, den Tanke opstegen i mig, frivilligen at opgive Livet, men min Frygt for Gud viste stedse dette Forsæt tilbage, indtil en i sig selv ubetydelig Omstændighed forvirrede mig og næsten bragte mig til, at forspilde min Sjels Salighed. Jeg fik nemlig en ny Kummer. For nogle Aar siden var en lille Hund kommen til os, som min Søster holdt meget af, og efter hendes Død var dette stakkels Dyr en sand Trøst for mig. Sikkert havde vi dens Hæslighed at takke for, at den tog sin Tilflugt til os. Alle Mennesker havde forstødt den, men i Spedalskes Bolig var den en ubetalelig Skat. Til et Minde om den Velgjerning, Gud

havde skjenket os, kaldte min Søster den Mirakel. Ofte adspredte den vor Kummer ved sin Lystighed. Skjøndt jeg altid passede nøie paa den, løb den dog stundom bort. Nu begyndte Indvaanerne i Byen at befrygte, den kunde bringe Smitten af min Sygdom med sig; de klagede for Kommandanten, og Denne befalte strax, at min Hund skulde dræbes. Nogle Soldater kom til mig, at fuldbyrde denne grusomme Befaling. De lagde den en Strikke om Halsen og førte den bort. Da de vare ved Havedøren, kunde jeg ikke tvinge mig, at jeg jo maatte see den endnu engang, og da saae jeg, hvorledes den vendte sine Øine til mig, for at begjere Hjelp af mig hjelpløse Mand. Man vilde drukne den, men Folket, som stod udenfor, dræbte den med Steenkast. Jeg hørte dens ynkelige Hyl, og gik, mere død end levende, tilbage i mit Taarn. Mine Knæe dirrede under mig, jeg kastede mig paa min Seng i en Tilstand, som jeg ikke formaaer at beskrive Dem. Min Smerte lod mig i den, vel retfærdige, men haarde Befaling, see en unyttig og umenneskelig Raahed. Hele Dagen tilbragte jeg i den heftigste Sindsbevægelse. Mod Aften satte jeg mig paa den samme Steen, De nu sidder paa. En Stund havde jeg tænkt over min Ulykke, da saae jeg, ved de to Birketræer hist, et Par unge Ægtefolk, som nærmede sig og gik mig forbi. De gik langsomt, Arm i Arm; pludseligen saae jeg dem standse, den unge Kone lagde sit Hoved op til Mandens Bryst, og han sluttede hende henrykt i sine Arme. Mit Hjerte slog som i Krampe, thi endnu aldrig stod Lykkens Billed malet saa klart for mine Sand-

ser. Jeg fulgte dem med Øinene, indtil de gik bag Træerne hist, og da lød et Frydeskrig i mit Øre. Det var deres Slægt og Venner: Gubber, Qvinder og Børn, som omringede dem. Jeg hørte deres Glædes mangestemmige Jubel . . . o, alle Helveds Qvaler bevægede mit Bryst, jeg styrtede ind i min Celle. Gud, hvor var den mig mørk og øde! Er da min Bolig her for hele Livet? raabte jeg: skal jeg her henjamre mit ynkværdige Liv, her vente mine Dages snigende Ende? I Strømme har Gud udøst sin Velsignelse over alt Levende, jeg allene er uden Hjelp, uden Venner, uden Selskab! . . . O gruelige Skjebne! — Fuld af disse mørke Tanker, glemte jeg, at der gives en Trøster, ja, jeg glemte mig selv. Hvorfor, spurgte jeg: hvorfor gaves mig da Livets Lys? Lig et arveløst Barn har jeg Menneskehedens rige Arvelod for mine Øine, men mig er Intet beskaaret! — Nei, nei! skreg jeg i et Anfald af Raserie: For Dig er ingen Lykke paa Jorden. Døe, Elendige, o døe! Alt forlænge har Du besmittet Jorden, hvorpaa Du har vandret — o, gid den vilde opsluge Dig levende, at ogsaa det sidste Spor af Din forhadte Tilværelse kunde forsvinde! — Mit Raserie gik stedse videre; den Tanke, at tilintetgjøre mig selv, blev stedse mægtigere i mig, og snart var al min Tænkning fæstet derpaa. Jeg fattede det usalige Forsæt, at stikke min Vaaning i Brand, og at opbrænde mig selv med Alt, hvad der kunde minde om mig. I den heftigste Uro løb jeg atter ud, vaklede hid og did, og et uvilkaarligt Hyl, som, presset af mit Bryst, lød i Nattens Taushed, satte mig selv i Skræk. Jeg styrtede tilbage i min Celle og skreg: Vee Dig! Vee Dig, Spedalske!

og tydeligen hørte jeg det lyde efter mig fra Borgruinerne! Vee Dig! Jeg stod stille, og Bjergets Ekko gjentog længe efter: Vee Dig! — Nu greb jeg Lampen, og gik, fastbesluttet at stikke min Vaaning i Brand, forsynet med tørt Veed, i det underste Kammer, som min Søster havde beboet og som jeg ikke havde betraadt siden hendes Død. Hendes Stol stod endnu paa samme Plet, som da jeg bortførte hende sidstegang, og det gjennemgjøs mig, da jeg saae hendes Slør og Klæder ligge adspredte derinde. Hendes sidste Ord randt mig ihu. „Jeg forlader Dig ikke, fordi jeg dør, sagde hun: glem det ikke, i Din Dødsangst skal jeg være hos Dig!“ Idet jeg satte Lampen paa Bordet, faldt mit Øie paa et Baand, hvorved hang et Kors, hun pleiede at bære om Halsen og havde lagt mellem to Blade af sin Bibel. Ved dette Syn gjennemtrængtes jeg af en hellig Gysen, det begyndte at dages i min Sjel og pludseligen saae jeg Dybden af den Afgrund, hvori jeg havde villet styrte mig. Skjælvende nærmede jeg mig den hellige Bog. See der, raabte jeg: see der den Bistand, hun lovede mig! og da jeg tog Korset ud af Bogen, fandt jeg et forseglet Brev. Mine Taarer, hidtil dæmpede af Smerten, flode nu i Strømme, og snart vare alle mine mørke Forsætter forsvundne. Længe trykte jeg dette dyrebare Brev til mit Hjerte, inden jeg bestemte mig til at læse det; jeg knælede, og anraabte Guds Barmhjertighed. Derpaa aabnede jeg det og læste følgende Ord, som for evigt staae indgravne i mit Hjerte:

„Min Broder! Vel maa jeg skilles fra Dig om en liden Stund, men jeg forlader Dig ikke. Fra Himlen, hvorfra jeg haaber at vandre, vil jeg omsvæve Dig og bede Gud, han ville give Dig Mod at bære Dit Kors med Taalmodighed, indtil det behager Ham, at forene os i en anden Verden, hvor jeg kan vise Dig min hele Kjærlighed. Hist skal Intet formene mig at komme Dig nær; hist staaer ingen Skillevæg imellem os. Jeg efterlader Dig det lille Kors, jeg har baaret al min Levetid; ofte har det trøstet mig i mine Lidelser, og aldrig havde mine Taarer noget andet Vidne. Ihukom, saatidt Du seer det, at det var mit sidste Ønske, Du maatte leve og døe som en Christen!"

Dyrebare Brev! Jeg tager det med i Graven, og det skal aabne mig Himlens Port, som min Misgjerning truede at lukke for evigt. — Da jeg havde læst det, følte jeg mig mat og træt af den svære, indvortes Kamp. Det svømmede som en Taage for mine Øine, jeg mistede for en Tid Følelsen af min Elendighed, ja, af min Tilværelse, og kom først til mig selv silde paa Natten. Nu opklaredes Alt for mig, jeg havde en ubeskrivelig Følelse af Fred, og Alt, hvad der om Aftenen var foregaaet med mig, syntes mig at have været en Drøm. Jeg løftede mine Øine mod Himlen, og takkede for min Frelse. Aldrig stod Stjernehimlen saa blank og trøstende over mig. Een Stjerne især blinkede ned til mig med tindrende Klarhed. Længe betragtede jeg den med ubeskrivelig Lyst, priste den Almægtige, fordi Han forundte mig den Glæde, at see den, og fornam en stille Trøst ved den Tanke, at ogsaa en af Hans Himmels Straaler var bestemt for den Spe-

dalskes mørke Celle. Beroliget vendte jeg tilbage til mit Kammer; her læste jeg, Resten af Natten, Jobs Bog, og den hellige Begeistring, den gjød i min Sjel, adspredte gandske de mørke Tanker, som havde omtaaget den. Aldrig havde jeg, mens min Søster levede, havt saa skrækkelige Øieblikke; nu var jeg rolig i den Bevidsthed, at hun var mig nær, og Tanken om hendes Kjærlighed var mægtig til at indgyde mig Trøst og Mod. — — Medlidende Fremmede! Gud bevare Dem for den Jammer, at maatte leve ene nogensinde! Min Søster, min Trøsterinde, er ei mere, men Himlen giver mig Kraft at bære mit Livs Byrde, og vil give mig den fremdeles, thi jeg beder Dag og Nat derom af gandske Hjerte.

Krigeren.

Hvor gammel var Deres Søster, da De mistede hende?

Den Spedalske.

Hun talte neppe femogtyve Aar, men hun havde lidt saameget, at hun saae ældre ud. Trods den Sygdom, som bortrev hende og forandrede hendes Træk, vilde hun have været skjøn, hvis ikke en gruelig Blegghed havde vanziret hende. Hun var et livagtigt Dødsens Billed, og aldrig kunde jeg see paa hende uden at sukke.

Krigeren.

Og saa tidligt skulde De miste hende!

Den Spedalske.

Vel for hende! Hendes svage Legemsbygning formaaede ikke at modstaae længe. Jeg forudsaae hendes visse Bortgang, og hendes Tilstand var saa ynkværdig,

at jeg selv maatte ønske hendes Opløsning. Naar jeg saae hende, mat og kraftløs, hentæres Dag for Dag, da vakte Visheden om hendes Lidelsers nære Ende en dunkel Glæde i mig. Alt i en Maaned havde hendes Svaghed tiltaget, og hyppige Afmagter satte, hver Time paa Dagen, hendes Liv i Fare. En Aften — det var i August — fandt jeg hende saa svag, at jeg ikke vilde forlade hende. Hun sad i sin Lænestol, thi alt en Tidlang havde hun ikke kunnet holde det ud i Sengen mere. Jeg satte mig hos hende, og i det dybeste Mørke holdt vi vor sidste Samtale med hinanden. Mine Taarer holdt ikke op at flyde, en frygtelig Angst forurolige mig. „Hvorfor græder Du? sagde hun: Hvorfor est Du saa saare bedrøvet? Jeg forlader Dig ikke, fordi jeg dør; i Din Dødsangst skal jeg være hos Dig!" — Nogle Øieblikke efter yttrede hun det Ønske, at vorde bragt ud af Taarnet, for at bede i sit Lysthuus under Nøddetræerne. Her var det, hun tilbragte den største Deel af den skjønne Aarstid. — Jeg vilde løfte hende op med mine Arme, men hun sagde: Lad mig blot støtte mig ved Dig; maaskee har jeg endnu saamange Kræfter, at jeg kan gaae." Langsomt førte jeg hende hen under Nøddetræerne, lavede et Sæde til hende af tørt Løv, bedækkede hende med hendes Slør, for at beskytte hende mod Nattens Fugtighed, og blev hos hende, men hun ønskede at være allene i sin sidste Betragtning. Jeg bortfjernede mig, dog uden at tabe hende af Syne; fra Tid til anden saae jeg hende løfte Sløret lidet, og strække sine sneehvide Hænder mod Himlen. Da jeg nu nærmede mig hende igjen, forlangte hun Vand, jeg rakte hende

en Skaal, hun vædede Læberne, men kunde ikke drikke. „Jeg føler mig Døden nær, sagde hun, idet hun bortvendte sit Hoved: snart er min Tørst for evigt stillet. Understøt mig, kjære Broder, hjelp Din Søster at betræde den sidste dunkle Vei. Stat mig bi, og beed de Døendes Bøn!" Dette var de sidste Ord, hun talte med mig. Jeg lagde hendes Hoved op til mit Bryst og fremsagde de Døendes Bøn. „Gak ind til Din Herres Glæde, min elskte Søster! sluttede jeg: Din Sjel fare til Himlen, Dit Støv blive i min Favn!" I tre Timer holdt jeg hende saaledes, mens Naturens sidste Kamp stod paa; langsomt indslumrede hun. ——

Da den Spedalske havde endt sin Fortælling, bedækkede han sit Ansigt med begge Hænder. Men Krigeren var saa dybtbevæget, at Tungen nægtede ham sin Tjeneste. Efter en kort Taushed stod den Spedalske op. „Fremmede, sagde han: naar Kummer eller Mismod nærmer sig Dem, da tænke De paa Eneboeren i Aosta, og De har ikke været her forgjeves!"

De gik nu sammen til Havedøren; her drog Krigeren Handsken paa sin høire Haand og sagde: „De har endnu aldrig trykt Nogens Haand, viis mig den Velvillie, at trykke Min. Det er en Vens Haand, som tager den varmeste Deel i Deres Skjebne." — Da treen den Spedalske, med et Slags Gysen, nogle Skridt tilbage, løftede Øine og Hænder mod Himlen, og raabte: „Barmhjertige Gud! overøs denne medlidende Mand med Din Velsignelse!"

„Endnu et Tegn give De mig paa Deres Venskab! bad nu den Reisende: Jeg gaaer bort, og vi see maaskee ikke hinanden igjen i lang, lang Tid. Skulde vi ikke,

naar vi iagttage tilbørlig Forsigtighed, kunne tilskrive hinanden? En saadan Brevvexling kunde adsprede Dem, og mig vilde den volde en hjertelig Glæde."

Den Spedalske betænkte sig en Stund. „Ak, udbrød han omsider: ak, hvor kunde jeg nære det skuffende Haab et Øieblik! Jeg tør intet Selskab have, uden mig selv, ingen Ven, uden Gud. Hos Ham sees vi igjen! Lev vel, ædelmodige Fremmede, lev vel for evigt!" — Krigeren gik, den Spedalske lukkede efter ham og tillaasede Døren.

Præstehævn bestemmer Europa's Skjebne.

Cardinal Richelieu havde en Niece, en Frøken Pontchateau, som var bleven opdragen af ham, og var ligesaa aandrig som smuk. Selv stod han i utilladelig Forbindelse med hende, og var saa indtagen af hende, at han besluttede, at berede hende den meest glimrende Lod. At hun, som Niece af Frankrigs mægtigste Mand og tilkommende Arving af uhyre Rigdomme, kunde vælge sin Ægtefælle af Rigets første Familier, var ham ikke nok. Paa en Throne vilde han see hende, og derfor bleve Ducs og Pairs, som anholdt om hendes Haand, afviste med Foragt. Endnu vidste den stolte Klerk ikke, hvem han skulde give sin Nieces Haand; da døde Kongens Broders, Hertug Gaston af Orleans's Gemalinde, og nu aabnede sig en gunstig Udsigt for hans ærgjerrige

Plan. Ludvig XIII var nemlig uformuende og hans Ægteskab havde derfor været barnløst i tyve Aar; da han desuden altid skrantede, var det rimeligt, han vilde fare heden med det Første. Døde han, saa besteeg Gaston Frankrigs Throne, og en Formæling mellem ham og Frøken Pontchateau syntes ham ingen vanskelig Sag. Hertugen af Orleans var en letsindig Mand, som lidenskabeligen elskede Qvinder og Viin. Han saae Frøkenen, og blev fortryllet af hendes virkeligen uforlignelige Skjønhed. Hun og Cardinalen meente alt at have vundet Spil, og ventede dagligen, at Hertugen skulde fremtræde som Beiler, men derpaa tænkte han slet ikke, han søgte blot sin Sandseligheds Tilfredsstillelse ad den korteste Vei. Da han nu, trods al given Leilighed, ikke vilde erklære sig, drog man Dronningen, som var en fortrolig Veninde af Frøkenen, ind i Planen, og fandt hende villig til, at byde Haanden til dens Iværksættelse. Hertugen stillede sig sjeleglad over Dronningens Samtykke til en Forbindelse, som syntes at udgjøre hans inderligste Ønske, men vidste paa en fiin Maade at undvige Andraget, uden at han derfor røbede sin virkelige Hensigt. Cardinalen, som var vant til, ihast at naae sit Maal allevegne, blev kjed af den lange Venten, og besluttede, selv at tilbyde Hertugen sin Nieces Haand. Til den Ende gav han en glimrende Fest, hvortil Kongen, Dronningen og hele Hoffet indbødes, thi ved denne Leilighed haabede han letteste at finde et gunstigt Øieblik, hvori han kunde fremkomme med sit Andrag. Træt af Dandsen, gik Hertugen, med nogle joviale Venner, ind i et Sideværelse, for at styrke sig ved et Glas Viin. Cardinalen listede sig efter ham,

blandede sig i Selskabet, og da han mærkede, at Vinen begyndte at virke paa Hertugens Gemyt, gjorde han sit Andrag. Neppe havde Hertugen hørt det, før han sprang op, og gav Cardinalen et Slag paa Øret, saa det lød igjen, idet han raabte: „Der har Du Lidt, frække Klerk, fordi Du vil snakke mig Din Bolerske paa Halsen!" — Richelieu's Raserie var uden Grændser, og ingen Hævn syntes ham følelig nok. At lade Hertugen myrde ved Gift eller Dolk, tilfredsstillede ikke hans Hævntørst. Langsomt skulde han hentæres af Græmmelse over et forstyrret Haab: han vilde berøve ham Thronfølgen, og tog strax sine Forholdsregler. Han kaldte Dronningens Skriftefader til sig, og udfrittede ham, om hun aldrig havde tilstaaet visse sandselige Bevægelser, som vare saare rimelige hos en ung og smuk Kone, der havde en Mand som trettende Ludvig til Ægtefælle. Dronningen, en streng, dydig Kone, havde rigtignok følt en Tilbøielighed for en elskværdig ung Mand, men strax forkastet og bekæmpet den som strafværdig. Nu maatte Pater Joseph skildre hende denne Svaghed som saare tilgivelig, ja, som gavnlig for Landets Vel, og opmuntre hende til at hengive sig den. Dronningen oprørtes ved dette Andrag, som ogsaa understøttedes af Cardinalen, og forbød Begge, under Straf af hendes Unaade, at tale tiere derom. Nu maatte man vælge en anden Vei. Frøken Pontchateau, som var indviet i Forførelsesplanen og brændte ligesaa hedt af Hævnlyst, som Cardinalen, forsøgte at friste Dronningen ved at forestille hende Kjærlighedens Lykke, og hendes Bestræbelse var ikke gandske uden Held. Men da denne Fyrstindes rene Dyd endnu ikke gav tabt,

saae man sig nødt til, at skride til det Yderste. Dronningen levede i saa nøie Fortrolighed med Frøkenen, at de boede ved Siden af hinanden og havde en Gjennemgang til hinandens Værelser. Da nu Dronningen engang, silde om Aftenen, var hos Frøkenen, gik Denne bort; imidlertid indtreen den unge Mand, som Dronningen havde baaret Godhed for, han kastede sig for den overraskede Fyrstindes Fødder, tilstod hende sin brændende Lidenskab, bestormede hende med Bønner om Gjenkjærlighed — den forraadte Qvindes Dyd bukkede under, og dette Svaghedsøieblik havde Ludvig den Fjortende at takke for sin Tilværelse.

Hvo formaaer at beregne de Følger, denne Hyrdetime havde paa hele Europa's Skjebne? Naar, istedet for den ærgjerrige, despotiske, lastefulde Ludvig XIV, en høihjerter, mild, retfærdig Fyrste havde besteget Frankrigs Throne, da vilde ingen Hugenot-Forfølgelser, ingen Lettres de Cachet, ingen Reunionskamre, ingen Successionskrig ꝛc. ꝛc. ꝛc. have fundet Sted. Europa's Kultur stod høiere og vor Verdensdeels Historie talte færre blodige Blade. Hvilke Følger havde her en krænket Klerks Hævn for hele Menneskeheden.

(Dr. Rauschnick.)

Hvorfor tale Fruentimmerne mere, end Mandfolkene?

Det er en ældgammel Mening, at der, om ikke udelukkende, saa dog idetmindste i fortrinlig Grad, hæfter visse menneskelige Svagheder ved Fruentimmerne, og deriblandt regner man, at de gjerne tale meget. Skjøndt det vilde være os en ligesaa let som behagelig Umage, at gjøre os det smukke Kjøn forbunden ved at bevise denne Beskyldnings Uretfærdighed, og godtgjøre, at Mandfolkene sladdre langt mere i deres Tobakskollegier og Klubber, end Fruentimmerne ved deres Kaffevisiter, saa ville vi dog, for denneſinde, tilbageholde vor egen Meningsyttring, og i dets Sted berette, hvad den gamle trohjertige Chroniſt Königshaven melder om denne Sag i ſin almindelige Krønike, ſom han ſluttede Aar 1386. Han antager det nemlig ſom afgjort, at Fruentimmerne ſnakke mere end Mandfolkene, hvilket de Skjønne ville tilgive ham, naar de erfare, at han var Præſt, og altſaa kjendte deres Kjøn mere af Andres Omdømme, end af egen Omgang. Men for at opdage en Grund og Undſkyldning for denne deres Snakſomhed, ſtiger han op ligetil Skabelseshiſtorien, og nu fremkommer han med følgende originale Indfald:

Den første Mand — ſiger han — blev ſkabt af en Jordklump, men den første Qvinde af Mandens Ribbeen. Nu er, ſom bekjendt, et Been en haardere Maſſe, end Jord, lyder følgeligen ogſaa ſtærkere, naar man berører eller ryſter ſamme, hvilket man letteligen kan overbevise ſig om, naar man lægger Been i en Kurv, Jord i en an-

den, og ryster begge. Deraf drager han nu, gandske konsequent, den Slutning: eftersom det Urstof, hvoraf Qvinden er formet, er haardere end det, hvoraf Manden er dannet, saa maa det qvindelige Kjøn give flere og høiere Toner fra sig, altsaa ogsaa snakke mere, end det mandlige.

Hvorfor skabte Gud Menneskene?

Har det nysfortalte Indfald af den ærlige Krønikeskriver aflokket Læseren et Smiil, vil man derimod ikke blive urørt af den barnligfromme Mening, den samme Skribent yttrer om Menneskenes Bestemmelse og om den yderste Dags Komme. Herom ere hans Tanker følgende: Gud skabte Englene, at de skulde skue og nyde hans Herlighed. Da nu Lucifer, dreven af Hovmod, gjorde Oprør mod sin Skaber, forførte han den tiende Deel af alle Engle til at deeltage deri, og disse bleve, tilligemed ham, udstødte af Himlen. At nu ikke de faldne Engles Plads skulde være tom i Himlen, skabte den Almægtige Menneskene, hvis Sjele efter Døden finde et Sted hisset, og indtage de frafaldne Anders Plads. Saasnart nu Disses Tal er bleven erstattet ved ligesaa mange fromme Sjele, da er Riemedet af Menneskets Skabelse opfyldt, og saa kommer den yderste Dag, som gjør Ende paa den jordiske Skabning.

Sanct Adalbert's Underværker.

Sanct Adalbert var, i den sidste Halvdeel af det tiende Aarhundrede, Biskop af Prag, og stod, formedelst sin Mirakelkraft, i saadant Ry, at han, efter at han Aar 997, havde lidt Martyrdøden i Preussen, blev valgt til Skytspatron af de tre Lande: Preussen, Polen og Bøhmen. Om Troen paa hans undergjørende Kraft har tabt sig siden, vide vi ikke, men saameget er vist, at han har havt den Skjebne, at forlise sit Patronat i alle tre Lande, idet han i Preussen er bleven fortrængt af den hellige Jomfru Maria, i Polen af den hellige Stanislaus, og i Bøhmen af den hellige Johan af Nepomuck.

Engang lod denne Helgen sig sætte over Elben ved Landsbyen Neratowicze, og da han ingen Penge havde hos sig, at betale Færgepengene med, tilbød han, som Godtgjørelse, at holde en Prædiken for Færgefolkene. Men disse gjorde ikke meget af Guds Ord, de fordrede stivt deres Løn, og gjorde sig omsider betalte med Helgenens Sko, som de trak ham af Fødderne. Da forbandede den hellige Biskop disse Ubarmhjertige, og ønskede, at de og deres Efterkommere indtil den yderste Dag maatte lide Mangel paa Brød. Og fra den samme Time, indtil den Dag idag, kunne de ulykkelige Indvaanere i Neratowicze ikke lægge en Skjeppe Rug paa deres Loft, uden at den strax fordærves.

Om muligt endnu forunderligere var det Mirakel, som tildrog sig med denne Helgen i Rom. Han læste nemlig Messe for Paven, og sov ind derved. Da den

hellige Fader blev fortornet herover, og vakte ham, undskyldte han sig dermed, at han just havde været i den bøhmiske Stad Libicz og consakreret sin Broder, som for kort siden var bleven ihjelslagen af Hedningerne. Som Beviis for Sandheden af sit Udsagn anførte han, at han, fordi Paven havde vækket ham saa tidligt, havde glemt sin Handske paa Alteret i Libicz. Paven sendte strax et Jilbud til Bøhmen, og Helgenen havde gandske rigtigt været her: Hans Handske laae endnu paa Alteret.

Men det største Under, denne Helgen har gjort, er uimodsigeligen det, han forrettede paa sin Omvendelsesreise til Preussen. Han kom nemlig til Weichselen, og fandt ingen Færge, som kunde sætte ham over; han maatte altsaa beslutte sig til, at svømme over Floden. Men da han ansaae det for en Vanhelligelse af Tonsuren, om denne blev vaad underveis, tog han sit Hoved, efter at have indsvøbt det i et Klæde, i Munden, og svømmede saaledes over Strømmen. Dette Underværk tilfredsstiller dog vel selv de ubilligste Fordringer, som, i Henseende til Ubegribelighed, kunne gjøres til et Underværk.

Da denne hellige Mand var bleven ihjelslagen af de hedenske Præster ved Bernsteenskysten, duftede Liget saa lifligt, at Hedningerne besluttede at opbevare det. Nu gjorde de hellige Been adskillige Underværker, som satte Hedningerne i Frygt og Skræk. Blandt andet, afskjar en Preusser en Finger, og tog den med sig. Neppe var han kommen hjem, før hans Huus opfyldtes af saadan Glands, at Ingen kunde udholde at blive deri. Nu tog han Fingeren, og nedgrov den i Jorden,

men over samme Sted spillede strax et blændende Lys. Nogle, som dreve Spot med Helgenens Levninger, bleve blinde, Andre bleve rasende. Nu vilde man kaste Liget i Havet, men ingen Menneskekraft mægtede at løfte det. Da hørte den fromme Boleslaus I af Polen tale om disse Mirakler, og ønskede at eie det hellige Liig. Hedningerne tilbød at overlade ham det, naar han vilde opveie det med Sølv. Hertugen svarte ja, og indfandt sig med en stor Mængde Sølvstænger, men da man veiede Liget, veiede det næsten Intet. Paa Veien til Polen udduftede det saadan nærende Velugt, at Alle, som fulgte det, ingen Spise behøvede paa hele Reisen.

Omsider har det hellige Liig, til stor Opbyggelse for fromme Gemytter, fordobblet sig. Et Exemplar deraf opbevares i Gnesen, et andet i Prag, og begge foreviises andægtige Pillegrime. Da nu Begge, efter de ærværdige Geistliges Forsikkring, og de troværdigste Dokumenters Vidnesbyrd, ere den hellige Adalberts ægte jordiske Levninger, maa man vel sige, at denne Fordobbling af hans Been ikke er det mindste af hans Underværker.

En fransk Officeers Hændelser.

Det var i October 1781, Staden York-Town i Nordamerika blev beleiret af den forenede franske og amerikanske Armee. Generalerne Washington og Rochambeau besluttede at tage Stadens Volde med Storm. Udfaldet kronte Frihedsforfægternes Anstrengelser, men Flere end een brav Kriger fandt her sin Hædersdød. Her var det, En af vore bedste Officerer, de Terville, En af de Første, som med Kaarden i Haanden havde banet sig Vei gjennem Fjendernes Skarer, blev saaret og en Tidlang liggende blandt de Døde. Lykkeligviis besøgte John Langdon, en Qvæker, Kampladsen, i det Haab, at kunne staae de Saarede bi. Han bemærkede, at hiin unge Officeer endnu aandede, og lod ham bringe i sit Huus, som laae ved Chesapeak's Bredder. Her nød han al mulig Bistand; Saarlægen forbandt ham, anbefalte Rolighed, og begav sig bort.

Saasnart Terville kom til sig selv, vilde han takke den høimodige Amerikaner, som stod ved hans Leie. Langdon afbrød ham i en streng Tone, og bød ham holde sig stille. Officeren overraskedes ved denne Vertens bydende Tone, men adlød dog. Jeg er — sagde han ved sig selv — jeg er falden i Hænderne paa en velgjørende Brumbasse, og maa, naar Alt kommer til Alt, prise mig lykkelig, at være bleven Gjenstanden for hans høimodige Lune. — Under disse Betragtninger sov han roligt ind og vaagnede først anden Dags Middag.

Denne styrkende Søvn var Balsom for den Saarede. Da han slog Øinene op, sad ved hans Seng en ung Pige, som man kunde fristes til at antage for Sundhedens Gudinde. Terville vilde udtrykke sin Beundring, men man bød ham atter være stille. Han adlød den unge Amerikanerindes Vink, og denne vedblev at læse i en Bog, hvori hun syntes meget fordybet. Terville, som selv har fortalt mig Alt, forsikkrede, aldrig at have befundet sig i en saa forunderlig Stilling. Den unge Piges Engleskjønhed bragte hele hans Blod i Oprør, og han var gandske hensunken i hendes Beskuelse, da Saarlægen og Qvækeren Langdon indtraadte og nærmede sig ham.

Efter at Saarlægen havde undersøgt Officerens Vunde, tilstod han, at han igaar havde feilet i at bedømme dens Charakteer, og at Patienten var uden Fare. Han forordnede lette Næringsmidler, og tillod ham at forlade Sengen. Efter at han derpaa med et betydningsfuldt Blik paa den unge Pige, havde hvisket Qvækeren nogle Ord i Øret, bad han Terville tale saalidet muligt, og bortfjernede sig med det Løfte, snart at komme igjen.

Den franske Officeer talte det Engelske ret flydende, og vilde, da Lægen havde trøstet ham saa vel, benytte sig af sin Færdighed, men neppe aabnede han Munden, før Qvækeren tilraabte ham: „Alt godt! Tie, min Ven! Alt godt!" Herpaa gik han ud, og tog sin skjønne Datter Rachel med sig. Da Patienten, nogen Tid efter, havde klædt sig paa, indtreen en gammel Negerinde, som bragte ham Forfriskninger. Han spiste med Appetit, og drak et Glas Madera, hvorved han følte

sig meget styrket. Et Forsøg paa at knytte en Samtale med Philis — det var hendes Navn — mislykkedes, thi hun syntes ligesaa taus som sin Herre, og neppe erfarede han Dennes Navn og Stand. Da det just var Søndag, vare Langdon og hans Datter gangne i Qvækernes Forsamling. I deres Fraværelse tog Terville Huset i Øiesyn, og lystvandrede i Haven, hvorfra han nød den herligste Udsigt. Pludseligen hørte han Noget røre sig, vendte sig om, og saae Rachel, som bad ham komme tilbage til hendes Fader, og bød ham sin Arm til Støtte. Skjøndt han ikke behøvede at støtte sig, havde han ei heller Styrke nok til at afslaae Tilbudet, men jeg veed dog ikke, hvorledes det gik til, at hans Haand kom til at berøre Amerikanerindens. Ved Udgangen af en Allee traf de den ærværdige Langdon, som, omgiven af sine Tjenere, sad foran et Bord af Granit. Med stor Opmærksomhed læste han i Bibelen. Terville og Rachel stillede sig ligeoverfor ham, hvorpaa Qvækeren vendte sig til ham med de Ord: „Ven! jeg forudsætter, at den religiøse Følelse ikke er udslukt i Dit Hjerte, og at Du, skjøndt Du er en Papist, ei vil forarges, naar jeg, efter min Sædvane, forelæser nogle Steder af den hellige Skrift. Jeg opfylder denne Pligt til Mines Opbyggelse og til min egen Underviisning. Hvad tænker Du derom? Jeg tillader Dig at tale!"

Terville følte sig overrasket ved denne uventede Tiltale, han saae, at Rachels Blikke vare fæstede paa ham, som om de vilde læse i hans Sjel — han svarte: det vilde glæde ham, at høre paa en saa opbyggelig Fore-

læsning. Derpaa læste Langdon, med fast og høitidelig Stemme, Lignelsen om den barmhjertige Samaritan. Da han var tilende dermed, lukkede han den hellige Bog og sagde: „Mine Venner! Lader os hverken efterligne Leviten eller Præsten, men tage Samaritanen til vort Forbilled.“ — Terville følte sig rørt ved disse Ord. Erindringen om den Fare, han nys var undgangen, om den medlidende Godhed, som havde udrevet ham af Dødens Favn, Synet af den ærværdige Olding, hvis Mund og Hjerte vare i saa herlig Samklang, den unge Piges Nærværelse, hvis Skjønhed havde et saa rørende Udtryk — Alt bidrog til, at sætte ham i en Stemning, som hævede ham over det Jordiske. For første Gang i sit Liv følte han sig greben af en religiøs Enthusiasme.

Man satte sig til Theebordet. Langdon, som nu vidste Terville uden Fare, mildnede sin barske Tone, og spurgte ham om Adskilligt fra Europa. Han benyttede Leilighedeu til at tale fordeelagtigt om sit Fædreland. Han beskrev alle Underværker i Paris og Versailles, gik herfra over til Frankrigs politiske Storhed, opregnede dets Flaader og Arsenaler, dets Armeer, som vare istand til, at ryste hele Europa, nævnte alle vundne Feltslag, alle indtagne Provindser, alle stormerobrede Fæstninger — kort, han anførte Alt, hvad der kunde give Qvækeren og hans Datter et høit Begreb om Frankrig. Med Forundring bemærkede han, at hans Veltalenhed ikke gjorde den tilsigtede Virkning. „Det synes, min Ven, tog Qvækeren tilorde: det synes, som Du har en vrang Mening om det, der udgjør et Folks sande Lykke. Siig mig, ere Lovene lige for alle Men-

neſker i Dit Land? Kan Enhver, uden Frygt for Vil-kaarlighed, udøve ſin Haandtering og med Sikkerhed nyde ſine medfødte Rettigheder? Have I Samvittig-hedsfrihed, ſom først giver de religiøſe Følelſer Værd? Ere Eders Præſter menneſkelige, ydmyge, ſelvfornæg-tende? Er det Menneſket, eller er det Loven, ſom be-klæder Eders Domſtole? Kjende og udøve I den evan-geliſke Lære, ſom fortrinsviis har ſin Grund i Barm-hjertighed? Du taler om Palladſer, Theatre, Armeer og hærgede Provindſer, og jeg ſeer deri kun Bygnin-ger, opførte paa Menneſkers Blod og Sved, egentli-gen kun glimrende Ran. Jeg begriber ingen Ære uden Frihed, ingen Lykke uden Dyd." — Slige moral-ſke Betragtninger vare gandſke nye for Terville. Han ſtudſede, han vilde ſvare, men Qvækeren bemærkede, han havde talt nok for idag, og trængte til Hvile. Man ſtod op, og han ſtøttede ſig atter paa Amerikanerindens Arm. Hvad der bevægede ham ſaa levende, veed jeg ikke, men han har ſelv forſikret mig, han kunde ikke tvinge ſig, at han jo maatte trykke et Kys paa hendes Haand. Han tænkte ikke paa Følgerne af denne Driſtighed. Vel fandt Rachel ſig ikke fornærmet, thi de unge Amerikanerinder modtage Haandkys, uden at tillægge dette Fortrolighedstegn nogen beſynderlig Vægt; men paa ham ſelv havde det ſtørre Virkning. Han gik ind i ſit Kammer, og neppe havde han lukket Øinene, før den ſkjønne Rachels Billed, i al Ungdommens Glands, fremſtilte ſig for ham. Han talte med hende, hans tørſtige Læber ſøgte hendes Haand, forførerſke Drømme bragte ham i de ømmeſte Forhold til hende og afbrøde hans Slummer, indtil han mod Morgenſtun-

den faldt i en rolig Søvn, som mildnede hans stormende Bevægelser. Først silde stod han op, og gik strax ned i Haven. Her besteeg han en Terrasse og saae mod York-Town, men hvo skildrer hans glade Overraskelse, da han saae Frankrigs og Amerika's Faner vaje paa Voldene! I dette Øieblik ihukom han kun, at han var Franskmand og Soldat, og han bebreidede sig de ledige Timer, han tilbragte her, fjernt fra sine Vaabenbrødre. Han ilte ind. „Jeg reiser! raabte han: Engellænderne have kapituleret." — „Du vil dog ikke reise, sagde Qvækeren: inden Du har brudt og spiist Venskabs Brød med mig? Gjør det først, da vil jeg give Dig en god Hest og min oprigtige Velsignelse."

Terville blev, men strax efter Frokosten tog han Afsked. „Hvorledes skal jeg bevidne Dem min Taknemmelighed?" spurgte han Langdon. — „Intet er lettere, Ven! svarte Qvækeren: I Din Stand tænker Du blot paa at dræbe Mennesker. Foresæt Dig, at staae dem bi, hvor Du kan. Gyd Olie i de Ulykkeliges Saar og vær barmhjertig, saa har jeg den rigeste Løn." — „Og hvad kan jeg byde Dem?" spurgte han, idet han vendte sig til Rachel. — „Et Øieblikks Erindring nu og da!" svarte hun i rolig Tone, idet hun rakte ham sin Haand. Dybtbevæget greb han den, og, stedse heftig, vovede han, at trykke et Kys paa hendes Læber. Intet Tegn paa Overraskelse eller Vrede malede sig i Rachels Øine, ei engang den gamle Qvæker syntes forundret. Endeligen forlod Terville, ei uden Selvovervindelse, dette Gjæstfrihedens og Fredens Hjem.

Hans Venner bleve ligesaa forundrede, som glade ved at see ham igjen. Hans Navn stod paa Dødelisten,

som Generalen havde indsendt til Ministeren. Lykkeligviis havde denne overilte Indberetning ingen Følger, imidlertid gav den ham dog Anledning til en sælsom Idee. Han havde mistet sine Forældre, og kjendte ingen Slægtninge, uden en Broder og en Søster, som han ihukom med megen Kjærlighed. Han vilde vide, hvad Indtryk hans Død vilde gjøre paa dem, og gav sin Ven, Lieutenant Duval, det Hverv, at indhente Underretning derom.

Længe kunde imidlertid Terville ikke tvinge sig, at han jo maatte gjensee det Huus, hvor han førstegang havde skuet sit Livs gode Genius i en Piges Skikkelse. Dag og Nat stod hun for ham, og en trøstende Forestilling blandede sig i hans Drømmerier. Udentvivl deelte hun hans Kjærlighed, og det beroede kun paa ham selv, at vorde lykkelig. Med Hovedet fuldt af disse Tanker, forlod han York-Towns Volde og tog Veien til sin Elskedes Bolig. Det var om Eftermiddagen, han kom til Havedøren: denne var aaben og han gik ind. Da han nærmede sig Terrassen, saae han den skjønne Amerikaneринde ligge slumrende paa en Græsbænk, som overskyggedes af Jasminer. Hendes Søvn var rolig som Uskyldighedens. Terville følte, at han var i Fare; men istedetfor at bortfjerne sig, gav han sin Lidenskab Rum, og, greben af strafværdige Begjerligheder, benyttede han Rachels Uerfarenhed og værgeløse Tilstand. Saasnart hun var gjenvaagnet til fuldkommen Bevidsthed, udvristede hun sig af hans Favn, stødte ham med Afsky tilbage, og forbød ham, at træde hende for Øine tiere. Sørgmodig og brødetynget vendte han tilbage til Staden. Ofte har han sagt mig, at disse Øieblikke vare

de skrækkeligste i hans Liv. Han vovede ikke, at være allene med sig selv, thi Angeren piinte ham. Han søgte Adspredelse, men Rachels Billede forfulgte ham overalt. Han blev mørk og melankolsk, som en Forbryder. Saaledes henrandt nogle Maaneder; da bragte Duval ham den Efterretning, at han havde faaet Breve fra Frankrig. Med smertelig Forundring hørte han nu, at hans Sødskende havde modtaget Budskabet om hans Død med megen Kulde. De havde strax spurgt om hans Efterladenskab, og sammes Deling havde foranlediget de heftigste Stridigheder mellem dem, saa man meente, Retten maatte domme dem imellem. Ingen havde begrædt hans tidlige Død, uden dem gamle Margarethe, et Bondefruentimmer, som havde pleiet ham i hans Barndom, og nu, trods sin Armod, lod en Messe læse for hans Sjels Rolighed. Oprørt i sit Inderste skrev Terville strax til sine Sødskende, at de kunde spare Processens Omkostninger, eftersom han befandt sig frisk og vel. Han takkede dem ironisk for den Kummer, Efterretningen om hans Død havde voldet dem, og meldte tillige, han havde givet en Ven Fuldmagt til at sælge hans Arvelod, og sende Beløbet til Amerika. Dog bestemte han en vis Sum deraf for den gamle Margarethe.

Intet formaaede imidlertid, at udslette den ulykkelige Rachel af hans Minde. Vel tyvegange var han i Begreb med at opsøge Qvækeren, og bede om Tilgivelse, men en falsk Undseelse holdt ham tilbage, og han besluttede at skrive. Hans Brev, som udtalte hans Smerte og Anger, robede et heftigtbevæget, af Samvittighedsbid sønderrevet Hjerte. Han fik følgende Svar:

„Du var i stor Fare, jeg kom Dig til Hjelp og har maaskee frelst Dit Liv. Jeg kan ikke angre det, thi det var min Pligt; heller ikke begjerte jeg nogen Tak af Dig. Du har gjengjældt mig Godt med Ondt, Du har knust mit Hjerte. Det er mit eneste Barn, min Alderdoms Trøst, Du har valgt til Dit Offer. Fred og Lykke have forladt det Huus, som saa gjæstmildt modtog Dig. Mine Dage ere fulde af Smerte og mine Nætter uden Søvn. Jeg tilgiver Dig og beder Himlen tilgive Dig. Glem mit og mit Barns Navn; det staaer ikke i Din Magt, at gjøre det Onde, Du har gjort, godt igjen. Der gives en Grad af Ulykke, som Gud allene kan lindre."

„Hør mit sidste Raad! Du giver Dig i Dine Lidenskabers Vold, og vil derfor aldrig vorde lykkelig. Vend tilbage til et bedre Liv, og bring ei Mennesker Din Anger, men Ham, som prøver Hjerterne og hører en oprigtig Bøn!"

Dette Brev traf Terville som et Tordenslag; saaledes havde han endnu ikke foreſtillet ſig Følgerne af ſin Gjerning. Han følte ſig Livet uværdig, og snart blev det ham til Byrde. Han lededes ved ſin Stand, og søgte ſin Afſked. Den franſke Armee forlod York, men Terville blev. Hans Vaabenbrødre beklagede ham, thi allerede længe havde de anſeet ham for ſindsſvag. En uſigelig Længſel efter at ſee den Elſkte, fortærede ham, og dog vovede han ikke at betræde ſin Velgjørers Huus; han beſluttede derfor, at beſøge Qvækernes gudelige Forſamlinger. Næſte Søndag gik han i deres Kirke, efterat have klædt ſig paa deres Viis.

Med en bredskygget Hat paa Hovedet, gik han ind med Mængden, og stillede sig ydmyg i en Krog. Den dybeste Stilhed herskede i Forsamlingen. Pludseligen staaer en Olding op. Gysende gjenkjender Terville ham; det var den Mand, han saa grusomt havde krænket. Hans Pande var klar, men af hans Øie talte en lønlig Uro. Langdon tog saaledes tilorde:

„Brødre! Jeg har noget Vigtigt at meddele Eder. Hører mig, efter vor Skik, og dømmer mig derpaa. Efter det sidste Slag fandt jeg paa Valpladsen en fransk Officeer. Udmattet af Blodtabet, var han bleven blandt de Døde; jeg lod ham bringe hjem i mit Huus, varmede ham ved mit Bryst og opfyldte saaledes Herrens første Bud, som er Barmhjertighedens. Mandens Saar vare ikke farlige, han helbredtes snart og han forlod mig med en Taknemmelighed, som syntes at vidne om et godt Hjerte."

„Nogen Tid efterat han havde forladt os, kom han hemmeligen igjen, og indsneg sig hos mig. Jeg var fraværende — han fandt min Datter Rachel i dyb Søvn . . . (her standsede Oldingen, for at aftøre nogle Taarer, som nedtrillede over hans Kinder) og, besat af det menneskelige Kjøns Fjende, misbrugte han sin Kraft, forat berøve hende Uskyldigheden, som havde plejet ham med søsterlig Ømhed. — Jeg maa tilstaae det, Forføreren har erkjendt sin Gjernings Skjændighed, sukket derover, og bedet om min Datters Haand, men vore Grundsætninger forbyde os alt Samfund med Mennesker, som erkjende en anden geistlig Magt, end den, der kommer umiddelbart fra Gud. Min

Pligt tro, gav jeg ham Afslag. Tilgivet ham havde jeg forlængst."

„Imidlertid er min Datter bleven Moder, uden at være Hustru; hun venter Menighedens Kjendelse, for igjen at kunne vise sig blandt Søstrene. Selv hendes Uskyldighed formaaer ikke at berolige hende. Eder tilkommer det, at gjenindsætte hende i hendes Rettigheder. Paa dette Sted maa hun finde Venner og Beskyttere. Jeg er færdig. Dommer I!"

En af de Ældste i Menigheden vendte sig, efter i Løndom at have raadført sig med de Andre, til Langdon og sagde: „Vi vidste Alt forlængst. Berolige Dig, Ven! Din Datter maa komme." — Ydmyg traen herpaa Rachel ind, og satte sig blandt Qvinderne. Hendes Bleghed tjente kun til at forhøie det himmelske Udtryk i hendes Træk, og hendes deilige Øine hviilte paa et Barn, hun holdt i sin Favn. Med Deeltagelse betragtede hende Alle. Længere formaaede Terville ikke at holde sig. Han styrtede midt ind i den fredelige Forsamling, knælede for Rachel, og raabte: „Tilgivelse! Tilgivelse, eller jeg dør for Dine Fødder!" Derpaa reiste han sig med Værdighed og sagde: „Venner! Denne Qvinde er min Viv, og dette Barn er mit. Hvo vil vove at adskille, hvad Gud har forenet? I ere Christne; Evangeliet, sige I, er Eders Rettesnor; Eders Religion bestaaer i Barmhjertigheds Udøvelse — den er ogsaa min. Mit Hjerte aabner sig for Sandheden, Eders Exempel kalder mig tilbage i Dydens Tjeneste."

En Bifaldsmumlen gjennemløb Forsamlingen, og Langdon var dybtbevæget, da Rachel rakte Terville Haan-

den, sigende, med nedslagne Øine og sagte Stemme: „Jeg elskede Dig som mig selv."

Efter en høitidelig Samtale blev deres Forbindelse erklæret lovlig at være; man formanede den unge Ægtemand, han skulde lade sig undervise i den evangeliske Lære og gjøre sig værdig til Optagelse i Samfundet.

Paa denne Maade blev den franske Cavalleriekapitain Terville en Qvæker. Jeg lærte at kjende ham i Newport, hvor han er En af de meest agtede Talere i Menigheden, og jeg har selv hørt ham prædike adskillige Gange. Jeg har endogsaa bevaret nogle Concepter af hans Prædikener, og agter med det første at udgive dem.

(A. Jouy.)

Enkelte, til en Fremstilling af den store Oversvømmelse paa Vestkysten af Schleswig og Holsteen (mellem den 3die og 4de Februar 1825) hørende Træk.

(Af schleswig-holstein-lauenburgsche Provinzialberichte für das Jahr 1825.)

Børn ere en Guds Gave.

Enken Johannsen, paa Øland, 84 Aar gammel, og saa svag, at hun maatte løftes i og af Sengen, havde en 48aarig Datter hos sig. I disse Egne har man

ofte to Sengesteder over hinanden; den Gamle laae idet øverste. Stormen raste, og Muren paa Nordsiden styrtede ind. Den brave Datter forlader ikke sin gamle Moder, men bliver hos hende, til Vandet stod hende op under Armene. Da flyede hun op paa Loftet. Vandet steeg vel til Straaet blev vaadt i Sengen under den Gamles Leie, men hun omkom ikke.

En from Pige er det iligemaade.

J. P. M., Skipper, fraværende — hans sindssvage Kone, i Schleswig. Fire Børn vare hjemme med en Tjenestepige. Storm og Bølger rase, men Pigen glemmer intet Øieblik de hende betroede Børn. Taget indstyrtede, og de bleve Alle begravne derunder. Dog lykkedes det Pigen, med de Smaae at arbeide sig gjennem Gruset. Men Angst, Vaadhed og Kulde havde angrebet de to yngste Børn (4 og 8 Aar) saa voldsomt, at de faa Minuter efter opgave deres Aand i den trofaste Piges Skjød. En Søn og en Datter bleve frelste tilligemed Denne.

Nøisomhed.

Jacob Ipsen, 57 Aar gammel, mistede i den første Novemberstorm, sin, een Commercelæst drægtige Baad. Hvad han ellers eiede, forliste han iligemaade, og reddede med Nød og Neppe sit Liv. Da han af Commissionen blev spurgt, hvad han ønskede til Understøttelse, forlangte han **blot en liden Baad**, hvormed han troede at kunne behjelpe sig.

Kraft og Kjærlighed.

J. S. B., en ung, formuende Mand paa 23 Aar, saae sit Huus vakle og reddede sig i Tide, tilligemed sin nittenaarige Kone, ved at flye til Enken R., som, med sine Børn, var tyet op paa Høloftet. Men dette gav efter, og B. faldt, tilligemed sin Kone og Et af Enkens Børn, ned i Vandet. B. griber først Barnet i Haaret og giver Moderen det tilbage; derpaa griber han sin unge Viv i Armen, og svømmer med hende til J. Ipsens Huus, hvorfra der nedlodes en Stige til dem. Saaledes reddedes de.

Skjebnen, en stor Bog.

En riig Kone, som just ikke pleiede at være meget medlidende, stod i hine Rædselstimer, da Herrens Morderengel ikke gik nogen Dør forbi, om Morgenen paa Ruinerne af sin Vaaning. En Mand, som var hidilet til Hjelp, gaaer forbi hende og spørger, hvormed han kan tjene hende. „Ak, svarte den rige Kone: har I ikke en Drik Vand og en Bid Brød!"

Den fattige Pige og hendes Lam.

En bedaget Pige, ved Navn Sabine, vel 70 Aar gammel, boede eensomt i et forfalden Huus, og havde nogle Faar. Naar disse ikke afgave nok til hendes Underholdning, bad hun om en liden Gave her og der. Huset, hvori hun boede, lagdes gandske øde, og hun forsøgte, med stor Livsfare, at redde sig ved at vade. Da den Flygtende, gjennem de høie Vande, truet af Storm og Vover, kom til Hinrichs Huus, bar hun Et af sine Faar under Armen. Al sin øvrige Smule Eiendom forliste hun.

Det dødbringende Stevne.

(Efter et gammelt Sagn.)

Mild og retfærdig herskede den unge Waldemar paa den danske Throne; hidindtil kjendte han ei høiere Ønske, end sine Undersaatters Tilfredshed; ei større Glæde, end naar det lykkedes ham at befordre denne. Redelige og erfaringsfulde Mænd vare hans Raadgivere, krybende Smiger og lav Egennytte trak ei noget mørkt uheldbringende Slør for Herskerblikket. Og dog, saa klartskuende det end var, lykkedes det omsider en Uværdig, ved paatagen Dyd, at indsnige sig i det kongelige Hjerte, der med varm Følelse higede efter en tro, ligealdrende Ven.

Stundom nedlagde Waldemar det tunge Scepter, og byttede den gyldne Hal med en simpel Borg, nær ved den løvfulde Skov, hvor han tumlede den høie Ganger, der, lyttende til Jægernes Horn og Hundenes Bjeffen, i muntert Trav, eftersporede den flygtende Hind.

En Aften i Høst, da Solen alt var gleden ned bag de gamle Kæmpehøie, og Skovens Træer kastede lange Skygger paa den dunkle Vei, red Kongen uden Følge, hensjunken i taus Forundring, som den skjønne Høstaften havde vakt i hans fromme Sjel. Hesten gik rolig under den slappe Tøile, indtil den kom forbi et fældet afbarket Træ, der i Skumringen lignede et kæmpeagtigt Spøgelse; den blev sky, og Tøilen gled fra Waldemar, som havde været i Fare, hvis ei en hurtig fremspringende Yngling havde standset det fraadende Dyr. Kon-

gen bøiede sig takkende mod sin Redningsmand, i hvem han saae en, ham gandske Fremmed, hvis Dragt forkyndte, at han ei hørte til Bondestanden. „Ungersvend! sagde Waldemar, og hans Øie hvilte med Velbehag paa den skjønne, ranke Yngling: Hvad Belønning ønsker Du for at have reddet Danmarks Konge fra Fare, maaskee fra Død?" Besked en svarede Ynglingen: „Det Ønskes Opfyldelse: at skue Dig, o Konge, og have havt Leilighed til at vise Dig en Tjeneste, er en riig Belønning, hvis Minde skal følge Alf igjennem Livet." — „Føler Dit Hjerte som Din Tunge taler, sagde Waldemar: og har Du ingen anden Bestemmelse, som forbyder det, da bliv hos mig, og jeg vil sørge for Din Fremtid." — Med høi Glædesrødme paa Kinderne, sank Alf for Monarkens Fødder og udbrød: „Hav Tak, min Konge, at Du vil opfylde et Ønske, der kun torde lue stille i min Sjel, fordi det var saa dristigt. Min Fader hviler forlængst i Graven, og en ældre Broder vil være vor Moders Støtte i hendes Alderdom; hun har gjettet det Ønske, der drev mig hen i denne Egn, og billiger det; Intet forbyder mig altsaa at følge Dig, og ingen mere hengiven Tjener, end jeg vil vorde Dig, betraadte nogensinde Kongeborgen." Alf fulgte med Kongen, der gav ham en Plads iblandt sine Mænd. Ak, Waldemar havde lagt en Giftplante ved sit Hjerte, som i Fremtiden ofte forstyrrede dets rolige Slag.

Daglig stædtes Alf for sin Beherskers, hvis Gunst han hastig tilvendte sig, og snart var han Dennes erklærede Yndling. — Efter mangen byrdefuld Dag hengled Aftenen i fortrolig Samtale med Alf, hvem Wal-

demar, i disse stille Øieblikke gandske behandlede som Ven, og bød ham glemme Kongeværdigheden, der ofte bortskræmmer Venskabs og Fortrolighedsmilde, skjønne Glæder. Som Waldemar deelte hver af sine Følelser med Alf, saaledes ønskede han ogsaa Gjengjeld; men dog havde han længe seet Skyer paa Yngslingens Pande, uden at opdage Aarsagen dertil.

Endelig overraskede han engang Alf med et Billede i Haanden, hvortil det mørke Øie var hæftet. „Har Du Hemmeligheder for Din Konge, som tillige er Din Ven?" spurgte han, da Alf skjulte det hurtigt paa sit Bryst. — „Tilgiv mig, bad han, og nærmede sig ærbødigt til Waldemar: har jeg hidtil havt en Hemmelighed for Dig, da var det kun fordi jeg vidste, det vilde saare min ædle Konge, at vide en Kummer, han ei kunde bortrydde." — „Er det ei Mistro, som gjør Dig taus, sagde Waldemar, idet han venligt rakte Alf sin Haand: da fortro Dig til mig, thi det smerter mig dobbelt, at see Dit Øie mørkt, uden at vide Aarsagen til dets Skygge." — „Nu vel, min Konge, naar Du tilgiver, at jeg blander Dig selv i min Fortælling, vil jeg tilstaae Dig alt oprigtigt: For et Par Aar siden tog min Moder en Slægtning, hvis Forældre vare døde, i sit Huus. En herlig Pige, skjøn som Freia, uskyldig og god som Guds hellige Moder. Daglig at see Thora, og ei elske hende, var mig ikke muligt; med himmelsk Blidhed tilsmilte hun mig ofte, og mit egenkjærlige Hjerte øste Haab af disse Smil; ak, jeg tænkte ikke paa, at saaledes var hun mod Alle; selv Betleren fik et

venligt Blik, der maatte troste ham endnu meer end Gaven, rakt af den hvide Haand. Jeg tilstod hende omsider min Kjærlighed; Thora blegnede og rystede det gyldne Lokkehoved. „Jeg vil nødig bedrøve Dig, sagde hun: men min Haand kan ikke blive Din, thi Du vil ei ønske den uden mit Hjerte, og dette tilhører En, som ei veed, at han besidder det; men skjøndt min Kjærlighed er ugjengjeldt og uden Haab, vil den dog vorde evig" — Saaledes var min Lykke tilintetgjort. I stum Smerte fløyede jeg mit Hjem og Thora's farlige Nærværelse. Skjebnen gav mig en riig Erstatning i Din Naade; men, min Konge, hvo som engang har elsket Thora som jeg, han glemmer hende aldrig! Derfor kan ei altid det Lykkens Solskin, der lyser for mig i Dit Venskab, være mægtigt nok til at bortjage de mørke Skyer, den Elskedes Savn fremkalder; men Waldemar vil ei blive Alf mindre huld, fordi hans Hjerte ei kan glemme hvad der engang blev det dyrebart."

„Kjender Du Gjenstanden for Thora's haabløse Kjærlighed?" spurgte Kongen. — „Ja, Thora holdt mig sin Fortrolighed værdig! svarte Alf: ogsaa Du kjender ham, hans Navn er Waldemar, og en Throne staaer, som en truende Skikkelse, mellem ham og den elskende Møe. Da Du som Prinds vendte seirende tilbage fra Dit første Felttog, og drog gjennem den Bye, hvor Thora levede, maatte hun, den skjønneste af Egnens Piger, række Dig en Laurbærkrands. Rødmende stod den femtenaars Møe, af Sind og Tanker endnu et elskeligt, muntert Barn, for den skjønne kongelige Yngling, og hans Blik ka-

stede den første Kjærlighedsstraale i hendes unge Sjel. Fra Kirkebakken udenfor den lille Bye, stirrede hun efter Dig saalænge hun kunde sine Din hvide Fjerbusk; da den var forsvunden, fremtog hun et Diamantkors, som Du havde bundet om hendes Hals, trykte det mod sit Bryst og vædede det med Taarer, fremkaldte af en Følelse, hun ei endnu vidste at give Navn; men da Tiden lærte hende at løse Livets store Gaade, da hun maatte tilstaae sig selv, at det var Kjærlighed til den ungdommelige Helt, hendes Haand havde seierskronet, da følte hun med stille Taalmod, at hendes Fremtids Lod var faldet, og jordisk Savn dets Bud."

Alf tog og rakte Thora's skjønne Billede til Kongen, som efter dette erindrede sig det hulde Væsen, hvis englelige Træk engang tildrog sig hans Opmærksomhed, men mild Ungsind var traadt istedetfor den barnlige Munterhed; af det skjønne Øie brød vel endnu en klar Lue, men det var ei noget flammende Glædeslyn; lilig Vesta's Ild glødede det helligt og blidt, næret af Uskyld; en uimodstaaelig Tryllemagt laae i det Smiil, der omgav hendes Læber: som Barnet, der i Drømme skuer Himlens Herlighed, og med Englene svæver blandt glimrende Stjerner, saaledes var Thora's Smiil, et Tegn paa Sjelens Fortrolighed med himmelske Drømme.

Et sagte Suk sneg sig over Waldemars Læber ved Beskuelsen af den faure Pige. „Vil Thora da altid blive ugift?" spurgte han med sagte Stemme, og en høi Rødme farvede hans ædle Aasyn. — „Hun vilde det, svarte Alf: til et stille Kloster stod hendes Hu, men

et Ønske af hendes bortgangne Moder, det hun først nylig har lært at kjende, bød hende række sin Haand til En af Dine Hærførere: den stolte Torkild; Thora var istand til at bringe ethvert Offer, hun troede at skylde Pligten, og i to Maaneder har hun været Torkilds Hustru."

Nu var Gloden lagt i Waldemars Bryst; den faure, elskende Thora blev hans Dagtanke og hans Drøm; at skue hende endnu engang, hans brændende Ønske; næret af den snedige Alf steeg dette med Kæmpestyrke, og drev ham omsider, tilligemed den Fortrolige, mod den Egn, hvor Thora levede.

Forklædt som Harpespiller, betraadte han en Aften, i Torkilds Fraværelse, Dennes Bolig. I Storstuen sad Thora, og virkede et himmelblaat Skjærf. Waldemar blev staaende i Baggrunden og hilste ærbødigt. „Tillad en vandrende Skjald, bad han: at røre sin Harpes Strenge for Dig, ædle Frue, og siden at nyde en Vederqvægelse paa Din Borg?" — Thora reiste sig, og lod det milde Øie møde den Fremmede. „Jeg nægter aldrig den trætte Vandrer Forfriskning! saa lød hendes Svar, og den klare, blode Stemme trængte dybt til Waldemars Hjerte: Ogsaa Du, fremmede Sanger, kan nyde den uden Gjengjeld; men vil Du fornøie mig nogle Øieblikke med Din Strengeleeg, da vil jeg takke Dig derfor." Waldemars Blik sank mod Jorden, og med dyb, skjælvende Stemme sang han:

„Med Fred i Barmen og Haab til Gud,
I Kamp ung Harald mon drage;
Saa modig svinger han Sværdet ud,
Og vender med Seir tilbage.

Da svæver mod ham en Mø saa skjøn,
Og rækker med hvide Hænder,
En Krands af Laurbær, som Kampens Løn;
Men Elskov i Hiertet hun tænder.

Haardt griber Sorgen ung Haralds Sjel:
Ak aldrig hun hans kan blive,
Thi Kronen danner et Grændseskjel,
Som ei hans Haand tør nedrive.

Hans Klage lyder saa vemodsfuld,
Ved Nætter og lyse Dage:
Ak, gjerne byttet jeg Kronens Guld
For hendes Haand at modtage.

Der rinder Dage, der rinder Aar,
Den Pige han ei kan glemme,
Med Flammetræk i hans Sjel hun staaer,
Men døvet er Haabets Stemme.

Thi hun har givet en Anden Haand,
Skjøndt Harald vandt hendes Hjerte;
Mod Himlen stunder den skyldfri Aand,
Og agter ei Jordens Smerte.

Da vandrer Harald i Natten ud,
Mens gyldne Smaastjerner flammer;
Engang vil han skue sit Hjertes Brud,
Og da forgaae i sin Jammer."

Thora traadte hen mod Waldemar, da de sidste Toner døde paa Harpens Strænge. „Din Sang har rørt mig, sagde hun, og tørrede en Taare af Kinden: thi Din bævende Stemme synes at forkynde, Du er selv ei lykkelig. Om et Øieblik skal mine Piger bringe Dig Forfriskninger, og ønsker Du Nattehvile her paa Borgen, da skal ogsaa et Leie blive Dig beredt." — „For det Første takker jeg Dig, ædle Frue, det Sidste kan jeg ikke modtage, thi inden Dagskjæret lyser, maa jeg være langt herfra." Thora hilste ham venligt og forsvandt. Snart forlod Waldemar Borgen; i den nærliggende Skov, hvor Alf ventede, steeg de Begge tilhest, og naaede før Morgen det kongelige Jagtslot.

Efter denne Nat blev Waldemar meer og meer tungsindig, og Alf, som gjettede Kampen, der foregik i hans Sjel, benyttede de Øieblikke, da Kongen med stille Længsel og mørk Haabløshed sank til Vennens Bryst. „Min Herre og Konge! sagde han da: Hvi vil Du tabe Modet, naar Thora elsker Dig! O, jeg havde vovet Alt for hendes Besiddelse, havde hun blot været mig halvt saa huld som Dig. Troe mig, fængsledes hun ei af Ægteskabets Baand og anede Din Kjærlighed, hun vilde være salig ved i Løn at eie Dit Hjerte; Din Thrones Glands vilde hun aldrig eftertragte." — Kongen svarte sukkende: „Alf, hvi vil Du for mit Øie aabne en Himmel, der bestandig maa være lukket for mig, som Skjebnen rakte det tunge Scepter, der sjeldent omslynges af Kjærligheds Myrthe."

Endelig syntes Skjebnen, at ville vise Kongen Vei til sine Ønskers Opfyldelse. — Fra Torkild indløb Klager over den tilbageholdte Lønning, for hvilken han i lang Tid havde gjort Udlæg, men da han ei længer saae sig istand dertil, og holdt det for Pligt, ei at lade de tappre Krigere, der vare ham anbetroede, savne deres Sold, bad han om dennes Udbetaling. Kongen undrede sig, thi efter de forelagte Regnskaber, var den udgivet til rette Tid. Han lod Alf kalde, og Denne forsikkrede nu, at han længe havde vidst, hvorledes Torkild ved Udsvævelser bortødslede store Summer, og selv havde tilbageholdt Lønningen, for hvis Modtagelse han aldrig havde givet Beviis, og stolende herpaa, nu vilde hjelpe sig ved saa nedrig en Løgn. Kongen skjælvede af Vrede, og svor en Forvoxne retfærdig Straf; men Alf tilraadte hemmelige Forholdsregler, da Torkild havde vidst, at gjøre sig meget yndet af sine Undergivne, der let kunde blive tilbøielige til Oprør, naar de troede deres Feltherre miskjendt. Til det forhen omtalte Slot blev Torkild sat Stevne, og lovet Udbetaling af det Forlangte.

Mørk, i stille indvortes Kamp, ventede Waldemar den bestemte Dag. Han havde nu Midler ihænde til at løse Thora's Baand, thi varigt Fængsel var jo billig Straf for Torkilds Forbrydelse. „Lad Raade gaae for Ret! Hans stærke Arm var tidt et Værn om Danmarks Throne! Havde En af Dine andre Stridsmænd gjort sig skyldig i samme Bedrag, Du vilde dog maaskee have tilgivet ham! I Torkild bør Du ei see Den, der staaer Dine Ønsker iveien, men en Under-

saat, der har billig Fordring paa Din Mildhed." Saaledes hævede Waldemars bedre Følelse sin Stemme, og han besluttede at følge den, naar Torkild ved oprigtig Bekjendelse og Anger gjorde sig hans Naade værdig.

Morgenen, som forkyndte den afgjørende Dag, fremsteeg, og Kongen gik ene ud paa en Høi, hvorfra han kunde skue vidt omkring. Naturen var et Billed paa Waldemars Hjerte: Efter en mørk Uveirsnat, adspredte Morgenrøden de graae Skyer; klar og skjøn forgyldte Solen de rigtklædte Enge, den tætte Lund, hvor intet Straae, intet Blad rørte sig, men hvor Alt, vedergvæget af Nattens Regn, duftede sødt i den rene Morgenluft. Saaledes herskede nu en mild Fred i Waldemars Sjel. De stormende Ønsker vare vegne for Dydens og Ædelmodighedens Stemme. Nu torde han atter knæle, med Blikket vendt mod det Høie, hvor Kongers Konge thronede, og haabe Tilgivelse, fordi den første Kjærligheds mægtige Stemme nogle Øieblikke havde overdøvet hans Bud: Tilgiver, saa skulle Eder tilgives.

Kongen reiste sig efter den stille Morgenandagt, og skuede med lyst Blik ud over den herlige Egn. To Ryttere vare dragne forbi Høien; paa den blanke Hjelm, hvori Solen brød sine Straaler, kjendte Waldemar Krigeren, og formodede, at det var Torkild. Men hvo var den billedskjønne Yngling, der i huld Fortrolighed red ved Siden af den høie Mand, hvis Øie var vendt mod den faure Ledsager, og syntes at bevogte ham? De forsvandt bag Træerne, der

omgave Slottet, og Kongen ilte hjem med bankende Hjerte.

I et afsidesliggende Gemak ventede Waldemar den Skyldige. Ad den lange Gang, som førte dertil, fremskred Torkild, med den skjønne Yngling ved sin Side. Krigeren bøiede sig blidt imod ham, da de kom Døren nær, og hviskede: „Længer tør Du ei følge mig." — „Gaae med Gud, elskede Herre! sagde Ynglingen med blød Stemme, og trykte Torkilds Haand mod sit Bryst: Jeg venter Din Tilbagekomst hist i Gangens Baggrund."

Helten traadte med Værdighed frem for sin Konge; men blegnede, da Denne bebreidede ham sit Bedrag, og fordrede Bekjendelse. „Min Herre og Konge! sagde han, og i det mørke Øie stod en Taare: Hvad aldrig Skilsmisse fra de Elskede formaaede, naar jeg maatte gaae i Kampen for Dig og mit Fødeland, naar Fjendens Kugler og Brødres Dødsuk lød for mit Øre, det formaaer Din grusomme Miskjendelse: at blegne min Kind. Jeg veed ei, hvad Fjende jeg kan have, der vilde bespytde mig for slig en Nidingsdaad, men før mig til ham, og lad ham gjentage Løgnen i mit Aasyn, da skal jeg svare den Frække, som han fortjener!"

Kongen aabnede en Dør og bød Alf træde ind. „Ha! raabte Torkild: Dig kjender jeg, og Aarsagen til Din nedrige Bagvaskelse!" Hurtig som Lynet drog han sit Sværd, og foer mod Alf, der med Kulde afbødede den Opbragtes Hug. Vreden betog Torkild alt Overlæg, og Alfs Sværd fandt let Veien til hans Hjerte; dets Blod flød i Purpurstrømme hen

mod den forfærdede Konge, der uden at blive adlydt, havde budt de Stridende at holde inde. Torkild sank; i brudte Toner lod Thora's Navn fra hans Læber, og Helten laae livløs for sin Konges og sin Fjendes Fødder.

„Skrækkeligt! sagde Waldemar, og nærmede sig med Gysen den Dræbte: Forvovne Alf, hvo gjorde Dig til Bloddommer?" — „Min Konge! svarte Denne: Han selv begyndte, og styrtede sig med blindt Raserie i mit Sværd, jeg drog det kun som Nødværge; han selv fuldbyrdede Himlens retfærdige Dom."

„Vel Dig og mig, hvis han var skyldig og Du reen! Mit Hjerte kan ikke i dette Øieblik frikjende Dig, thi saaledes som han stod for mig, saae jeg endnu aldrig Løgnen. Alf, har Du uden Aarsag besmittet Torkilds Vandel og ført ham i Døden, da vee Dig, og den svage Konge, der kaldte Dig Ven, og laante Øre til Din Bagtalelse!" Waldemar forlod Blodkammeret, efter at have befalet Ligets Begravelse. Hidkaldte Tjenere laae det paa en Baare og bredte et Skarlagens Dække over det. Men da de traadte ud i Gangen, styrtede den ventende Yngling imod dem, og løftede Dækket før de kunde hindre det; med et smerteligt Skrig sank han ned paa Steengulvet, og blev uden Bevidsthed ført ned i Slotsfogdens Bolig. Her anvendte man alt for at bringe ham tillive, og under disse Bestræbelser opdagede man, at det var et qvindeligt Væsen, der blev ydet Hjelp.

Omsider slog hun Øinene op, men tilligemed Livet yttrede sig den dybeste Smerte: thi det var Thora,

der, ledet af en uforklarlig Anelse, ei havde holdt op at bede sin Husbond, før han tillod hende at følge sig, og for ei at vorde kjendt, forandrede hun sin Dragt. Aldrig havde hun elsket Waldemar anderledes, end som den milde Landsfader fortjente det af enhver Undersaat. Tidlig havde hun skjenket den tappre Torkild sin Troe, og afslog derfor Alfs Haand; Denne hadede alt i Stilhed Torkild, fordi han paa Ærens Trin stod høiere, og end mere brændende blev dette Had, da han i ham tillige saae en begunstiget Medbeiler. For at udføre en fort Plan, der gjærede i hans Indre, søgte han at komme Kongen nær, begunstiget af Tilfældet. Skjøn af Udvortes, begavet med Forstand, og svet i Forstillelse, lykkedes det ham at vinde Danmarks Behersker.

Ved Bedrag og Snedighed førte han nu Waldemar ad den Vei, der skulde bringe ham Hævn. Vel blev Udfaldet ei gandske som han ønskede, thi han havde haabet, at Kongen, forblindet af Kjærlighed til Thora, uden Skaansel vilde fordømme hendes Gemal, og da vidste han, at Thora's Tilflugt vilde være et Kloster, hvis Mure nægtede Waldemar Adgang til hende, og sikkrede ham for Opdagelsen af hans Svig. At Thora blev Himmelbrud, vilde han tilskrive Uvidenhed om Kongens Tilbøielighed, og Længsel efter, i dyb Stilhed at gjemme sit haabløse Hjerte. — Alf bedrog sig, thi Waldemar kunde ei grunde sin Lykke ved et uretfærdigt Blodoffer; der vare vel Øieblikke, hvori han kunde bøie sig under Aaget af sine Lidenskaber, men hans store Sjel afkastede det snart, og han var atter værdig at kaldes Konge. Derfor maatte

Alf selv fuldføre Hævnen; men flygtede i næste Time fra Slottet, da han indsaae, at Kongen, der alt havde fattet Mistanke, maatte opdage hans Bedragerie.

Da Alf var bleven Kongens Yndling, gik han endnu engang til Thora, før hun for Alteret havde rakt Torkild sin Haand. — „Pige, sagde han: vil Du nu vorde Min, da skal Gjenskinnet af en Thrones Glands omstraale Dig, thi Waldemar kalder mig sin Ven." — „Du kjender lidet til Troskab hos en dansk Mø, svarte Thora: naar Du med Haab kan gjøre mig sligt et Forslag. Var Torkild end en Betler, ingen Thrones Herligheder skulde dog friste mig til at svigte min første Kjærlighed!" Med hævnglødende Blik forlod han den Trofaste, og svoer de Elskende Undergang.

Kongen spurgte ei den Dag efter Alf, thi han vidste ikke, hvorledes han skulde behandle ham. Da Aftenen kom, gik han i Havens dunkle Gange; den blide Ro, hvormed han havde hilset Solens Opgang, var forsvunden da den dalede. Den gamle Slotsfoged kom imod ham, og bad i en Døendes Navn om hans Nærværelse i nogle Øieblikke. Uden at spørge, hvo det var, fulgte Kongen tankefuld med Oldingen, og blev af Denne ført til Thora's Leie. Han forskrækkedes heftigt, og bøiede sig bleg og skjælvende, uden at kunne fremføre et Ord. Med en Engels Taalmod og Ro skuede Thora ham imøde. „Ondskab har vildledt Dig, stammede hun svagt: thi Thora hævede aldrig sit Ønske til en Konge. Tidlig bandt jeg frivillig min Skjebne til den ædle Mand, der

faldt som Hævnens Offer! O Konge! Saa fast var den bundet til hans, at Thora maa følge ham i Graven. Men lad ei denne sørgelige Tildragelse forstyrre Din Fred. Kan Sjelen, naar den er løst fra sit Støv, skue tilbage paa Jordlivet, da skal Torkilds og Thora's Sjel omsvæve Dig, og glædes, naar maaskee stundom deres Skjebne bliver et advarende Exempel paa, hvorledes Dyden kan vorde miskjendt, og Herskerblikket skuffes, naar en Uværdig finder Adgang til det Hjerte, der slaaer i menneskelig Svaghed, skjønt Purpur bedækker det." Dybt rystet knælede Kongen ved Thora's Leie, og forlod det ei, før Dødens Engel atter havde knyttet det sønderbrudte Baand.

Waldemar erfarede Alfs Flugt, men efterspurede ham ei, thi han undgik gjerne, at straffe Den, han engang havde kaldt sin Ven. Hvert Aar paa Torkilds Dødsdag, lukkede han sig inde i det Værelse, hvor den Ædle faldt, og ofte hørtes han at græde, og bede inderligt til Gud.

Hans Liv blev siden fattigt paa Kjærlighed og Venskab, thi Thora kunde han aldrig glemme, og en overvindelig Mistro forbød hans engang skuffede Hjerte nogensinde mere at udkaare sig en Ven.

Mange Konger herskede efter Waldemar i Danmark, men endnu lever Sagnet om hiin Begivenhed, og paa et af dets gamle Slotte, hvor Udaaden skal være skeet, viser man Waldemars Værelse, og Overtroen paastaaer, at hans Aand endnu der holder sin aarlige Bededag.

(Violanta.)

Gjensynet paa Jurabjerget.

Dramolet i een Akt.

Personer.

Grev Gustav von Lænstrøm.
Ruger, en gammel Harpespiller.
Adolph, en Jæger, hans Søn.
Louise, Rugers Datter.
Maria, et Barn paa fire Aar.

Handlingen foregaaer i Schweiz, deels paa Jura, deels i en nærliggende Hytte.

Første Scene.

Paa Jurabjerget. Solen er sin Nedgang nær. Man hører Lyden af en Alpesang, dog saaledes, at denne, naar den ophører paa den ene Side, klinger over Bjergene fra den anden, liig en Veddesang. Efter en dyb Pause fremtræder Grev Lænstrøm i Reiseklæder.

Lænstrøm.

Almagten bygget har sit Festdagstempel
I denne Egn! Hvor stort! hvor navnløshøit!
Vær lovet af min Sjel, Du høie Aand!
Hist otte store Søer, liig Sølverstjerner
Paa Himmelbeltet, sig fremstille for
Det drukne Blik. Hist lyser Skrækhorn, liig
En Søile, som den hele Verden bærer,
I evig Heltepragt. Snart flyder Lyset
Trindtom dets Heltepande, klart som Guld,
Snart, Hjorder liig, i sølverfarvet Dragt,

De Skyer vandre! Mægtigt svulmer Brystet,
Som om jeg Verden holdt i Favnen krystet!
(Pause.)
End dvæler Solens Glimt paa Bjergets Tind,
Dog Hvilen dragen er med Klokkeklang,
Et venligt Himmelbarn, i Dalen ind.

Anden Scene.

De Forrige. Ruger, hjemvendende med Harpen.

Ruger.

Omsider vandt jeg op ad Bjerget da —
Ei, see en Fremmed hist — God Aften!
(vil videre).

Lænstrøm.

Ikke saa!
Hvorfor saa ilsom, gode Gamle? Skjenk
Et Øieblik mig. Aftnen er saa skjøn!

Ruger.

O ja, ret skjøn, men jeg har ingen Stunder,
Jeg bringer Brød til Børnene derhjemme.

Lænstrøm.

I boer i denne Egn?

Ruger.

Bag Klippen hist!

Lænstrøm.

Undskyld, hvad gjør I med den Harpe?

Ruger, bittertsmilende.

Jeg
Var nede i en Landsby, jeg har sunget,
Spilt lystigt op for alle Mand. Derfor
Man gav mig Brød.

Lænstrøm.

Saa gammel er I, og
Jert Brød I søger saa ungdommeligt!

Ruger.

Det undrer Eder, kjære Herre? Ja
Hvad gjør man ikke for de stakkels Børn!
Heel ofte, naar den muntre Ungdomsskare
Om Harpespilleren i vilden Dands
Sig svinger, griber i hans Bryst en Haand
Fra Mørkets Rige; rasende i Hu,
Jeg kunde træde Harpen under Fødder,
Og skrige vildt, med hæsen Ravnerøst:
I Daarer, Sværdet lyner over Issen,
Imorgen ligger Blomsten brudt og visen!

Lænstrøm.

Et mørkt Begreb I har om Menneskivet —
I er ei lykkelig?

Ruger.

Hvad taler I
Om Lykke der? I tvinger frem et Smil
Paa mine Læber! Ingen Dødelig
Kan rose sig af Lykken, thi Enhver
Med Møie kæmper, for at vinde det,
Som ei er i hans Magt, og for at glemme
Det Gode, som han eier Alt. Seer I,
Deri bestaaer den hele Lykke — man
Begriber aldrig dette Tryllebarn!

Lænstrøm.

I er ei, hvad I synes.

Ruger.

Hvorfor ikke?
Fordi jeg har for meget sagt? Ak, ænds

Ei mine Ord, min Herre! Tænk ei ilde
Om mig — Farvel nu —

Lænstrøm.

Det er silde alt,
Og jeg er fremmed her. Vil I forunde
Et Herberg mig for denne ene Nat?

Ruger.

Jeg har knapt Rum derhjemme.

Lænstrøm.

Ak, jeg er
Saa mødig, jeg behøver lidet Rum.

Ruger.

Smal Tæring finder I i Armods Hytte.

Lænstrøm.

Alt godt.

Ruger.

Jeg kan ei tjene Eder.

Lænstrøm.

Gamle!
I vil ei? Tal kun Hjertesproget!

Ruger.

Nei!

Lænstrøm.

Saa er det Tant, hvad man har mig fortalt
Om Schweiz's Gjæstevenskab! I mit Hjem,
I høien Nord, man øver denne Dyd
Mod hver en Fremmed —

Ruger. (opmærksom.)

Ah, J er en Nordmand?

Lænstrøm.

Ja vel.

Ruger.

Fra hvilket Rige?

Lænstrøm.

Ifra Sverrig.

Ruger.

(afsides, dyb greben.)

Gud! Ak, maaskee! Ja, ja, det er ham selv!

(forstilt, ligegyldig.)

Og tør jeg vide Eders Navn, min Herre?

Lænstrøm.

Grev Lænstrøm.

Ruger.

(næsten ude af Fatning.)

Saa? Ih saa! J er en Lænstrøm?

Lænstrøm.

Nu ja, som jeg har sagt. Hvor kan det gribe
Jert Sind saa dybt? — J er forvirret? —

Ruger.

Ak,
Jeg er saa underlig — tilgiv — jeg vidste ei,
J var saa høit paa Straa —

Lænstrøm.

Nu, faaer jeg Huusly?

Ruger.

Ja vel, Hr. Greve, ja, saa godt jeg har det!
Jeg skal Jer lave, efter fattig Evne,

Et Leie, I kan slumre stille paa,
Saalænge — ja, saalænge I behager.
(afsides.)
Dig Helved vække skal!

Tredie Scene.

De Forrige. Adolph, med Bøssen paa Ryggen.

Adolph.

Guds Fred, god Aften!

Ruger.

Min Søn, Hr. Greve!

Lænstrøm.

Hvilken herlig Knøs!
Du est en Jæger?

Adolph.

Ja.

Ruger.

Hvad Bytte har Du?

Adolph.

(tager en Glente af sin Taske.)
See her!

Ruger, spottende.

En deilig Fangst! Kun Skade for
Det kjære Bly, Du ødslet har derpaa.

Adolph.

Siig ikke det, Faer! Jeg er stolt deraf.
Det var et Mesterskud, som rigeligt
Sig lønner.

Ruger.

Nu velan, fortæl mig Alt!

Adolph.

Fra Fjeld til Fjeld jeg klattred hele Dagen,
Forgjeves! Ingen Buk jeg saae, og ingen Gjed
Tilsyne kom. Heel mødig, piint af Tørst,
Jeg finder speidende en kjølig Kløft,
Og leirer mig derinde. Pludseligt
Et Angstskrig lyder i mit Øre. Rask
Jeg stiger op ad Klippevæggen. Her
Forfærdelse mig gjennemiisner! Tænk,
Jeg seer en mægtig Glente, som vil sig styrte
I stærken Flugt fra Skyen paa et lidet,
Til Træet bunden Barn. Nu gjelder det!
Jeg lægger an, min Bøsse knalder, truffen
Udyret segner ned.

Lænstrøm.

Vel, Ungersvend!
Og Lønnen —

Adolph.

Var den glade Moders Taarer.
Hvad Løn er skjønnere?

Lænstrøm.

O, disse Taarer,
Engang de skulle glindse som Demanter
I Ærens Krone, rakt Dig af Din Frelser!

Ruger.

Og Fuglen der er altsaa hele Byttet?
Et fattigt Maaltid bliver det, Hr. Greve.

Lænstrøm.

For mig kun Brød og Vand!

Ruger.

Hm, I er nøisom!
Gak Du foran, min Søn, at forberede
Til Gjæstens Velkomst Alt.
(afsides.) Louise maa
Ei see den Fremmede! Agt paa mit Vink.
Forstaaer Du mig? Louise maa ei see ham!

Fjerde Scene.

De Forrige, undtagen Adolph.

Lænstrøm.

Guds Naade hviler over Eder. Himlen
Jer har velsignet med en herlig Søn.

Ruger.

O ja, han arter vel. Maa kun han blive
Saaledes ved!

Lænstrøm.

Hans ædle Hjerte er
En sikker Borgen for den Tid, som kommer.

Ruger.

I feiler storlig! Hjertets Kraft og Villje
Til Tid og Rum er bunden. Skjebnens Magt
Nedkuer Støvets Søn, Bedragerie
Omtaager ham, og Sandserne ham hilde!
En Gud allene mægter at forsvare
Sig mod det Kløverblad.

Lænstrøm.

Min Gubbe, nei,
I har ei Ret. I Livets dunkle Rige
Vi Menneskkraften see mod Skjebnen kæmpe,
Og Begge gribe efter Laurbærkronen.

Men Dyd og Styrke altid Seier vinde;
Som Klippen hist, I kalde Nædselshornet,
Af Lyn omluet og af Skyer omtaarnet,
Høit over Nattens skumle Afgrundskløfter,
Stærk, fri og stolt, sit Kæmpehoved løfter:
Saa stander Menneskет i Kraftens Fylde;
Han bæver, vakler ei, han trodser Alt;
Og om end alle Djævle ham anfaldt,
Han viger ei, han kan kun Pligten hylde!

Ruger.

I er veltalende og riig paa Ord —
Men Alpehornet kalder, Hyrderne
Til Hjemmet ile. Skal vi ei det samme?
(gaae.)

Femte Scene.

En liden simpelmeubleret Stue.

Louise, allene, ved Vinduet.

I Lueglands de Ildpalladser straale,
Og Søen bruser høiere i Dalen —
Men Fader kommer ikke!
(Pause.)
Ak, hvor maa
Han kummerligt fortjene Brødet nu!
Tilforn en Stormand, riig og høi, og nu? —
En Harpespiller! Ak, jeg kan mig let
Hans barske Væsen tolke. Verden har
Ham skjenket Malurtbægret fuldt — mig ogsaa!
Mig Kjærligheden vinkte, og jeg fulgte
Med ildfuldt Hjerte, jeg var salig. Fryd
Og Glæde tumlede, hvor jeg mig vendte,
Min drukne Sands imøde overalt!
Den skjønne Tid er borte, evig borte — —
Han syntes dog saa god, jeg troede

Hans dyre Eder, jeg hengav mig ham,
Og blev bedragen for mit Held, mit Liv!
Han troløs mig forlod . . . . o, Mandens Eed
Er som et Rør, er som en blaalig Damp
Paa høien Stjernehimmel; vee den Mø,
Som bygger fast derpaa! Nu Engel, nu
En Djævel, skifter han sin Skikkelse,
Alt som hans Fordeel kræver. Og det Ja,
Han giver til sin Elskovs Underpant,
Forhaaner kun vort Hjertes Helligdom!

Sjette Scene.

Louise. Maria.

Maria.

See, Moder, skjønne, friske Alperoser!
Jeg har dem plukket hist paa Klippen —
(vil give hende dem.)

Louise.

(trykkende Barnet til sit Bryst.)
Kom,
Kom til mit Bryst, Du dyrebare Pant!
Forsonende imellem ham og mig
Du staaer. Jeg kan ei være vred paa ham,
Naar blot jeg seer i hans, i Dine Øine.
Du er jo hans, som Du er Min!

Maria.

Hvad fattes,
Hvad ængster Dig, min Moder? Veed Du hvad,
Lad os gaae udenfor! Det er saa smukt,
Naar bag de høie Bjerges Klippevægge
Den store Flammekugle synker ned.

Louise.

Nu kan jeg ei. Ret strax vil Fader komme
Med Adolph hjem.

Maria.

Jeg lider godt den Adolph,
Han bringer Jordbær mig og smukke Blomster.
Den gamle Fatter er saa mørk, saa gnaven,
Og holder ei den mindste Smule af mig,
Endskjøndt jeg gjør ham meget Godt. Der er,
Der er jo Adolph!

Syvende Scene.

De Forrige. Adolph.

Adolph.

Hil Dig, kjære Søster!

Louise.

Du kommer før, end Fader? Hvorfor det?

Adolph.

(lægger Bøsse og Taske.)

Han kommer efter med en fremmed Gjæst.

Maria.

Hvad bringer Du i Aften, vilde Jæger?

Adolph.

See her, mit Barn! (giver hende Jordbær.)

Maria.

Jeg vidste nok, Du ikke
Kom hjem med tomme Hænder.

Louise.

Med en Gjæst?

Adolph.

Ja vel, en Mand, men Du maa ikke see ham.

Louise.

Og hvorfor ikke?

Adolph.

Det er Faders Villie.

Louise.

Saameget bedre! Jeg er hjerteglad,
At jeg kan slippe for at see ham.

Adolph.

Stuen,
Som vender ud til Haven, skal Du gjøre
Istand til ham; jeg troer, det er en Greve.

Louise.

Vel, det skal skee.

Adolph.

Agt paa min Tale, Søster!
Her holder jeg det ikke længer ud.
Min Faders Harm — og Dine blege Kinder —
Ved Harpespil, som ham og os vanærer,
Han vandrer om, at tjene Brød. Jeg har
To sunde, stærke Arme, jeg vil ud,
I Livets Hvirvel ud, at stræbe for
Min gamle Fader og min arme Søster.
Sig, hvorfor vil han mig ei slippe? Jeg
Alt tæller sytten Aar; jeg kunde kæmpe
For min og Eders Ære, ak, og her
Hendrømmer jeg mit Liv i stille Ladhed!

Louise.

Vær rolig kun! Snart Fader vil opfylde,
Hvad Du saa ofte har bønfaldet om.
End er Du ung, han frygter kun Dit Hjerte,
Naar Du skal overlades til Dig selv —
Du veed hans Mening jo om Menneskheden.

Adolph.

Han hader Lygtemænd — med dette Navn
Han stempler alle Mennesker. Der er de!

Louise.

Imedens her I Gjæsten underholde,
Jeg iler, ham et Leie at berede.

Adolph.

Den Stakkel, ak, og jeg kan ikke hjelpe!

Ottende Scene.

Adolph. Ruger. Lænstrøm.

Ruger.

Her Maalet er.

Lænstrøm.

Et venligt, stille Huus!

Ruger.

Et Huus? en Hytte, mener I. Nu, Adolph,
Er der i Stuen ryddet op?

Adolph.

Det vil
Ei vare længe.

Lænstrøm.

Gjør Jer ingen Umag,
Paa Reiser regner man det ei saa nøie.

Ruger.

I tre Aar alt, som I mig sagde før,
I har paa Reiser været? Mange Lande
I har vel seet? Siig, hvor behager det
Vel Eder bedst?

Lænstrøm.

I Sverrig.

Ruger.

Smukt! I elsker
Jert Fædreland.

Lænstrøm.

I ei?

Ruger.

Hm! — Mit? Ja vel.

Lænstrøm.

I er en Schweizer?

Ruger.

Hvorfor spør I mig?

Lænstrøm.

Fordi paa Eders Bjerge muntert Mod
Og Kjærlighed til Fædrelandet boer.

Adolph.

I kjender Schweiz?

Ruger.

(Med et Blik paa Adolph, som derpaa bortfjerner sig.)
Undskyld et Spørgsmaal, Herre!
Er I bekjendt i Norge?

Lænstrøm.

Velbekjendt;
Men hvorfor spør I?

Ruger.

Hist, Hr. Greve, jeg
En Broder havde. Nu i fire Aar

Vi have Intet hørt fra ham. Han tjente
En fornem Herre.

Lænstrøm.

Veed I Dennes Navn?

Ruger.

Jeg troer nok: Køpingson.

Lænstrøm, overrasket.

Hvad? Køpingson?

Ruger.

Saa skrev han. Kjender I det Navn, Hr. Greve?

Lænstrøm.

Naturligviis. Han var Statholder hist.

Ruger.

Han var det, siger I?

Lænstrøm.

Som Landsforræder
Han blev af Raader dømt til Døden. Han
Er flygtet, Ingen veed, hvorhen.

Ruger.

Den Straf
Var alt for haard.

Lænstrøm.

Han holdt med Danskен.

Ruger.

I
Har kjendt ham?

Lænstrøm.

Jeg har aldrig seet ham.

Ruger.

End

Jer Fader da?

Lænstrøm.

Han vel, de vare Venner.

Ruger.

See, Venner var de! Hvorfor hjalp Jer Fader
Da ei sin Ven?

Lænstrøm.

Den strenge Pligt — han maatte
Ham selv fordømme.

Ruger.

Kopingson var riig,
Hvis jeg kan troe min Broders Breve. Hvad
Er bleven af hans Godser?

Lænstrøm.

Kongen har
Min Fader skjenket dem.

Ruger.

Og veed man Intet
Om den Landflygtige?

Lænstrøm.

Nei.

Ruger.

Han havde Børn?

Lænstrøm.

To, Søn og Datter.

Ruger.

Stakkels, stakkels Orme!

Lænstrøm.

Hans Datter har jeg lært at kjende i
Stockholm. O, hun var skjøn! Men Sønnen har
Jeg aldrig seet.

Ruger.

Nu — — Datteren?

Lænstrøm, afbrydende.

Jeg veed
Ei Meer at sige. Eders Broder tjener
Formodentligen hos en Anden nu.
Jeg skal udforske det, naar hjem jeg kommer,
Og melde Eder det.

Ruger.

I er for god!
Hvad kalder Eder hjem til Fædrelandet?
Pligt eller Kjærlighed?

Lænstrøm.

Den Sidste.

Ruger.

Saa?
En Brud?

Lænstrøm.

Jeg er formælet.

Ruger.

(dybtrystet.) Allerede?

Lænstrøm.

Det undrer Jer?

Adolph.

(træder ind.)

Ruger.

I er vel lykkelig?

Lænstrøm.

Elskov har Pagten sluttet. — Det er silde,
Jeg længes efter Hvile —

Ruger.

Som I vil.
Gak Søn, og før Hr. Greven til hans Kammer.

Lænstrøm.

Godnat!

(gaaer med Adolph.)

Niende Scene.

Ruger, (allene.)

Du skal ei vaagne meer af denne Søvn!
Forbandelse og Død Dig vente nu,
Forræder! Ha, min værste Fjendes Søn!
Hans Eneste! I denne Tanke ligger
Et Hav af Glæde og Henrykkelse!
Han er formælet, Faderen har Mit,
Mit Barn er sveget, Køpingson vanæret!
Hans Fader var min Dommer! O herop,
Herop af Eders Nat, I Marteraander!
I gamle, skjøre Knogler, holder blot
Den ene Nat endnu, til jeg har bragt
Min Hævn et Offer! — —

Tiende Scene.

De Forrige. Louise. Maria.

Louise.

Vor Gjæst forsørget er.

Ruger.

Ja, velforsørget.

Louise.

Opholder han sig længe her?

Ruger.

Jeg tænker,
Han farer, end i denne Nat, herfra.

Louise.

Det skal han ei, thi Veien farlig er,
Og — —

Ruger.

Mig om det! — Om noget Andet nu:
Hvi har Grev Lænstrøm Dig forladt?

Louise.

Min Fader! — —

Ruger.

Siig frem, jeg vil det!

Louise.

Ak, jeg har saa tidt
Fortalt min Jammer Eder. Hvi vil I
Det syge Hjertes Saar paany oprive?

Ruger.

Hvad Dig med Smerte griber, styrker mig,
Og gi'er de slappe Scener Spændekraft.
Fortæl!

Louise.

Naar det er Eders Villie . . . Siden
Hiin Nat, da han mig evig Troskab svor,
Var han forsvunden. Længe har jeg ventet,
Med Harm og Længsel, hans Tilbagekomst.
Forgjeves! Pludseligen hjem jeg kaldtes,
Og skjælvende jeg fulgte Eders Vink —
Fra Norges Kyst I flyede bort med os.

Ruger.

Ret saa, og kort Tid efterat man havde
Mig Alt berøvet, hvad mit Skibbrud ei
Opslugte, blev Du Moder. Betlende
Hidkom vi, kjøbte for en liden Sum,
Som Røverne ei havde fundet hos os,
Den Hytte, vi beboe. Min Harpe, som
Tilforn jeg slog for Lyst, maa nu os føde.

Louise.

Min Fader, ak, hvi vil J da idag
Med disse sorte Billeder mig martre?

Ruger.

Vor Gjæst Din Brudgom kjender. Han fortæller,
At han er givt.

Louise, ryster.

Givt?

Ruger.

Kjærlighed har sluttet
Den Pagt, som binder ham.

Louise, fatter sig.

Velan, det har
Jeg længe ventet. Barnet vil tilsengs,
Sov vel, min Fader!

(gaaer med Maria.)

Ruger.

Smilet, som i Krampe
Om hendes Læber spilled, Taaren i
Det matte Øie, og de blege Kinder —
Det giver Mod mig! Brist, Du Nidingshjerte!

Ellevte Scene.

Ruger. Adolph.

Ruger.

Fra ham Du kommer? Er han alt i Sengen?

Adolph.

Ja vel.

Ruger.

Du blev saalænge hos ham.

Adolph.

Tro,
Min Fader, mig, det er en ædel Yngling,
Jeg gik fra ham, mit Hjerte blev tilbage.

Ruger.

Du er en Nar, som let kan vindes
Ved skjønne Ord.

Adolph.

O nei, jeg føler her,
Han taler skjønt, dog skjønnere han tænker.

Ruger.

Godt, godt.

Adolph.

God Nat, god rolig Nat, min Fader!
(gaaer.)

Ruger.

Mit Hjerte banker høit, hver Aare svulmer,
Og Blodet strømmer gjennem den som Ild,
Til Alvorsværket flux jeg skride vil!

Tolvte Scene.

Et lidet Kammer. Paa Bordet brænder et Lys.

Lænstrøm.

(siddende ved Bordet, efter en Pause.)

Jeg kan ei sove; Stille Qval bevæger
Mit syge Bryst. Louises huldе Billed
Imødesvæver, lig en stille Drøm,
Paa hede Længslers gyldne Vinger, med
En Engels Hilsen mig. O, mon jeg skal
Gjenfinde hende her paa Jord?
(Pause.)
En mild og deilig Nat! Blandt Stjerners Guld
Paa Firmamentet Maanen stander fuld,
Og Elskovs Stjerne sees bag Skyen lyse:
O svar, Du skjønne Stjerne, mild og huld,
Skal længe end i Savnets Nat jeg gyse?
(Pause. — Louise træder ind.)

Trettende Scene.

Lænstrøm. Louise.

Louise.

Gud være lovet! Han er vaagen end.
Jeg høre vil det Smertensbudskab af
Hans egen Mund. Han seer mig ei . . . Min Herre!

Lænstrøm.

(vender sig hurtigt.)

Hvo? — Ha, Louise!

Louise, nærved at synke.

Lænstrøm!

Lænstrøm.

(griber den Synkende i sine Arme.)

Nei, det er,
Det er et Drømmebilled ei! Jeg holder
I Favn den Elskte, hendes Hjerte slaaer,
Jeg føler det, mod mit. Hun er gjenfunden!
Nu er Du min, og ingen Magt paa Jorden
Skal rive Dig udaf min Favn!

Louise.

Du elsker
Mig da endnu? Du har mig ikke sveget?

Lænstrøm.

O spørg, om Solen sluktes nogensinde!

Fjortende Scene.

De Forrige. Ruger.

Ruger.

Hvad seer jeg? Ha! Vil Helved mig bedaare,
Min Sands forblinde med et Gøgleværk?

Louise.

O Fader, see! Han elsker mig endnu!

Ruger.

Slip ham, Bedragne! Han er givt.

Louise.

O Gud!
Jeg er forloren.

Ruger.

Greve, I er røbet!

Lænstrøm.

Nu først forstaaer jeg Eder. Køpingson,
Vær rolig! Himlen har med Tryllemagt

Min Sjel og Haand til Eders Dattet bundet —
Hun er min Viv.

Ruger.

Hvi har I hende da
Forladt?

Lænstrøm.

Min Fader mærkede vort Forhold,
Bestemt var Eders Fald. Med Magt han holdt
Mig inde til hun var forsvunden. Ak,
Jeg speided efter hende overalt —
Men intet Spor. Jeg gik paa Reiser, Længslen
Mig drog fra Fædrelandet. Jeg har fundet
Hvad jeg har søgt, min Bøn har Himlen hørt.
Louise min for evigt! Alt imorgen
Skal Herrens Tjener hellige vor Pagt.

Maria, træder ind.

Ak Moder, er Du her? Jeg har Dig søgt
Saalænge —

Lænstrøm.

Moder?

Louise.

Ja, det er vort Barn!

Lænstrøm.

(tagende Barnet i sin Favn.)

O navnløs Fryd! Guds Engle skue nu
Velsignende paa mig fra Himlen ned.
Mit Barn! Mit Barn! O salig Stund, mig skjenket
Af Herrens Naade uforskyldt! Min Fader,
Velsign os Alle! Inter fattes mere.

Ruger.

Et Uveir, Greve, svæved over Eder,
Men Eders Engel blunded ikke. Jeg

Tilgiver Sønnen, skjøndt jeg hadet er
Af Faderen til Døden.

Lænstrøm.

Jeg vil bede
Min Drot om Naade for Jer. Faaer jeg Nei,
Da vil jeg her i Schweizers frie Land,
Ved Eders Hytte et Paulun mig bygge.

(Man hører langtborte en Hyrdes Skalmeie.)

Louise.

Mit Bryst er heel uroligt og beklemt,
Vel himmelsaligt, dog vemodigstemt.
Min Udsigt klares, nys saa natligtaaget,
Min Fryd er stum, den har kun Taaresproget!

(Dækket falder, under stille Skalmeieklang.)

(J. Werdenau.)

Herrens Nadvere af Leonardo da Vinci.

En Legende af C. Weisflog.

(Af Penelope 1826.)

„Det er nok! — sagde vemodigtsmilende den gamle fortræffelige Mester Andrea del Barrochio, slog sit Staffelie sammen, og stillede det i den bageste Vraa af sin Stue; — Hviil du her! Jeg kan jo ogsaa hvile nu!"

Men eftertænksom treen han atter hen for sit afslagne Malerie „Johannes's Daab," hvorpaa hans

Disciples, Leonardo da Vinci's, Pensel havde fremtryllet et Englehoved, der i ætherisk Ynde overgik Alt, hvad Mesteren selv havde skabt. „Hertil og ikke videre! vedblev han, vendende sig til den indtrædende Leonardo, der undredes over Mesterens høitidelige Stemning: See, min Søn! med denne Engel begynder Du, hvor jeg ender. Jeg nedlægger min Pensel, og maler ikke mere. Men Du, som staaer paa mine Skuldre, vær stærk og munter! Snart lyser Du over Italien!" — Glødende af Henrykkelse over Mesterens Roes, stod Leonardo, og saae med funklende Blik paa Maleriet.

„Og han slaaer ikke Øinene ned? mumlede Andreas ved sig selv, og læste i Leonardo's Sjel, og saae det lønlige Hovmod i Ynglingens Indre: Endnu er det Tid! En Skeefuld bitter Medicin, og — den bedre Natur vinder Seier. Ja, vedblev han, venligt gribende sin Lærlings Haand: Ja — min Søn! Du vil lyse, men Din Glands være ikke Middagssolens blændende Lys, den være en mild Aurora, en blid Aftenrøde, og derfor maa Du vide, at Indbildning om sig selv aldrig fører til Maalet, hvorfra Du da ogsaa stander fjernt endnu. Betragt Din Engel nærmere. Et godt, et ypperligt Arbeide! Men er Figuren ikke fortegnet her? Dette Blik, hvor overjordisk det end synes ved første Øiekast: er det ikke i Grunden en Bolerskes smægtende Blik? Dette Lokkekast over det høire Øie, er det ikke unaturligt, som brændt med et Jern? Nei, dette Arbeid af Leonardo da Vinci skal ikke komme til Efterverdenen! Du veed nu, hvortil Du er istand. Kæmp derfor videre, og lad det Ufuld-

komne forgaae! Dette være mit sidste Penselstrøg!" — Og han foer over Billedet med Penslen, dyppet i sort, udslettende Farve.

Som et Tordenslag traf det Lærlingens Hjerte, og et heftigt Bredesord var alt paa hans Tunge. Dog taug han — thi forlængst havde Mesteren lært ham denne Konst — nedsvælgede den krænkede Forfængeligheds bittre Galde, og snart vendte hans rolige Fatning tilbage, med den det faste Forsæt, at qvæle Hovmodets Spire. „Jeg takker Eder, Mester!" raabte han vort, og fandt nu, i alle sine Værker, før det Slette, end det Gode. Fra nu af blev han sig selv den strengeste Dommer. Næsten alt forvidt drev han endeligen, jo høiere han steeg i Konsten, Mistilliden til sin egen Kraft. Adskillige af sine fortræffeligste Arbeider sønderrev eller brændte han, og mangen Reliqvie af hans Pensel har man kun ved List eller Magt, formaaet at redde fra Undergang. „Ret saa! pleiede da Mesteren smilende at sige: det er Veien til Udødelighed! Her spørges ikke: „hvor Meget" men: „hvor dygtigt!"

Fik han en Bestilling, eller gik han til et Arbeid af egen Drift, da kunde han skjælve af Frygt, som et Barn, naar han tænkte paa de Vanskeligheder, som vare forbundne med Udførelsen deraf. Ikke destomindre arbeidede han ufortrøden, Dag og Nat. „Thi ikke blot Talent og Genie — pleiede hans Mester at sige — men ogsaa Flid, vedholdende Jevnflid, hører til Sagen, og ofte har Middelmaadigheden ved Flid og Møie tilkæmpet sig, hvad det dovne Talent aldrig naaede!"

„Saaledes ledte Florentineren Andrea del Barrochio sin elskte Lærling til det Høieste, og frydedes, jo nærmere han kom det. Da stundede hans sidste Time til, og bebreidende sagde han paa sit Helsotsleie til den Klagende: „Hvi fælder Du umandige Taarer, nu, jeg maa bort? Jorden forlanger sit Offer og sin Ret."

„Og Himlen — tog Leonardo Ordet, idet han kyssede den Døendes magre, rystende Hænder — Himlen den herlige udødelige Aand!"

„Og — vedblev Oldingen: gaaer jeg ikke heden i den Følelse, at jeg efterlader en Deel af mit Jeg i Dig, og har opfyldt det Kald, som bød mig ringe Redskab vække den Morgenrøde, der nu straaler mildelig over Italien fra Din Konsts uvanhelligede Tempel?"

„Og som — faldt Leonardo ham bedrøvet i Talen: som dog Perugieren fordunkler!" — „Intet Nid, min Søn! bad Mesteren blidt: Er da hiin Pietro *) den eneste Maler? Er der ikke, paa Veien, vi vandre, Plads for Mange? Derfor, min Søn, intet Nid udi Dit rene Bryst! Allermindst overføre Du Personligheder, Had eller krænkende Spot paa Dine Værker! Det er den ædle Konst uværdigt. Og blsder end Dit Hjerte under uforskyldt Forsmædelse: aldrig gjøre Du den høie Konst til Din Hævns Haandlanger! Hævn Dig ved Mildhed og ved Dine Værker, som kun da naae Udødelighed, naar lave Lidenskabers

*) Vanucci, den store Raphael's Lærer.

D. A.

Smudspletter ikke findes derpaa. — Min sidste Kraft synker! — Lad mig fare heden med den Vished, at finde Dig igjen i rene Sjeles Land. Giv mig Haan den paa, at vandre Konstens Bane mild og kjærlig. Giv, Leonardo, mig Din Haand derpaa!" Og Leonardo gav ham sin Haand.

„Saa vil jeg da ogsaa — smilte Mesteren med forklaret Blik — være Dig nær i Din høieste Konstnernød paa Jorderige! Min Aand skal omsvæve Dig, og naar Du, boiet under Umulighedens Skin, ingen Udvei seer, naar menneskelig Kraft forlader Dig, naar Spot og Skjændsel uforskyldt Dig truer: kald, kald da høit, at jeg Dit Raab kan høre under Paradisets Palmer, kald paa Din Mester: Andreas! Andreas! — og — jeg skal — — —

Blidt afbrød Dødens Engel den trøstende Forjættelse. Den trofaste Lærers Hoved sank tilbage paa Puden, og Leonardo lukkede den Hensovnes brustne Øine, i Skilsmissens bittre Smerte, signende det venlige Ansigt med det hellige Kors til den evige Hvile.

Hvorlunde nu Leonardo da Vinci, fra Dag til Dag, fra Aar til Aar, tiltog i Konst og Hæder, hvorlunde han gjenvakte Maleriet til nyt Liv: det veed Verden, som endnu, efter halvfjerde Aarhundrede, beundrer hans Reliqvier, hvorvel Tiden, som indhyller Alt i Dæmring, har bleget Farvernes Liv. Men hvorlunde han, ihukommende sin Mesters Raad, har været en ærlig Mand indtil sin Død, dømt mildt og kjærligt om Andres Feil, næsten slaviſk hyldet Andres Fortjenester, og taalmodelig lidt de bittreste Forfølgelser, derom er kun lidet almeenbekjendt. Mange

sidig var hans Dannelse. Han glimrede som Maler, som Mechaniker, som Architekt. Thi endnu beundrer man det Genie, som udførte, hvad dengang ansaaes for umuligt, nemlig at føre Adda's Vande til Mailand, Arno fra Pisa til Florents og Mortsana-Kanalen gjennem Chiavenna's Dale og gjennem Voltellina, en Strækning af tohundrede Miglier. Ja, hans Konst skabte Automater, hvis Lige endnu Ingen havde seet. Thi da den franske Konge, Ludvig den Tolvte, skulde holde sit Indtog i Mailand, og Borgerne bade ham udføre noget Overordentligt og Uhørt til deres og Kongens Ære, retfærdiggjorde han denne Tillid paa det Fuldkomneste. I Palladsets Pragtsal, hvorigjennem Kongen drog i Hyldingens festlige Glands, skred foran ham en majestætisk Løve, logrende med Halen og seende sig omkring med lynende Øine. Pludseligen kastede den sig ned for Kongen. Dens Bryst aabnede sig, og viste den beundrende Hob den franske Krones Vaaben. Men den Løve havde Leonardo da Vinci gjort. Tilmed forstod han at skrive over Konst og Videnskab, som Ingen af hans Samtidige, og ikke mindre fortrolig var han med den altforædlende Musik. Derhos var han en munter, selskabelig Mand, tumlede den vilde Hingst som en øvet Rytter, og fægtede som en romersk Gladiator. Derfor lød ogsaa hans Roes over hele Italien, som dengang var det eneste Land, hvori Konst og Videnskab fandt et Tilflugtssted under de herlige Mediceers, adskillige andre Fyrsters og den pragtelskende Pave Leo den Tiendes Beskyttelse. Derfor gjorde ham ogsaa Ludovico Moro Sforza, Hertug af

Mailand, de meest glimrende Tilbud, for at drage ham til sit Hof. Ugjerne fulgte Leonardo det ærefulde Kald, ugjerne forlod han sit Fædreland og det skjønne Florents, thi en dunkel Anelse spaaede ham ilde. Tilmed gruede han for den Morderkule, hvori Barbaren Galeazzo Maria Sforza havde raset, lig et glubende Dyr, og af hvis eget Blod, da hans Hoved var falden under Morderhaand, den hertugelige Stol end rygede, paa hvilken nu Broderen sad, den nysnævnte Ludovico, som, ikke mindre grusom, men klogere og trædskere, havde fortrængt den Myrdedes Søn, Johan Galeazzo, fra hans Fædrenearv. Men hvor i Italien var dengang et Sted, hvor ikke de skjændigste Bedersiyggeligheder udøvedes? Dyppede ikke selve Mediceerne deres Hænder dybt i Menneskeblod? Sønderslede ikke Florents og Pisa hinanden i blodige Feider? Endogsaa i Rom, hvor Christi Statholder sad paa vanhelliget Throne, var ikke der Dyd, Menneskeliv og Alt, hvad Tro og Hjerte kalde helligt, tilfals for Penge? Her bluedes man ikke ved, at give en fyvaarig Dreng — den tilkommende Pave Leo den Tiende — præstelig Tonsur, og at smykke ham, i hans trettende Aar, med Cardinalernes Purpur. Skamløs avlede her Alexander Borgia — siden Pave — fem Børn med Rosa Vanozza, og med Et af dem — den firegange formælede Lucretia — levede han, tilligemed sine Sønner, i Blodskam. Hvad bekymrede det da Konstneren, om han levede h e r eller h i s t? Her var Sodoma, hist Gomorrha, ligemeget altsaa, hvor han var, om han blev i Florents, eller drog til Mailand. Hertil kom endnu, at i først

nævnte Stad, en neppe otteaars Dreng, hvis Aand var ilet forud hans Alder, i Forudfølelsen af sin Fremtidsstorhed, treen den milde Leonardo imøde med skjærende Overmod. Denne Dreng var Michael Angelo Buonarotti. Forgjeves kom Leonardo ham imøde med Kjærlighed. Sky og fjendsk flyede Drengen ham, krænkede ham, ja, gjorde ham leed af den Stad, hvori hans Lærer hviilte. Han overvandt derfor sin Banghed, neddæmpede sine mørke Anelser, sagde det skjønne Hjem Farvel, og drog til Mailand. Hertugen modtog ham, som ham tilkom, og som det dengang var Mode, at hylde store Konstnere, ved hvis Beskyttelse Fyrsterne søgte og haabede at forherlige sig selv. Den trædske og stolte Ludovico trak Kloerne ind, og klappede Mesteren blidt og smigrende. Hans Hofmænd sang nu ogsaa efter den angivne Tone — men den paatagne Venlighed kunde jo forandre sig i et Øieblik. Om Leonardo sneg sig, alt de første Dage, med speidende Blikke, en lang, mager, spogelseliig Munk, hvis ravnsorte Haar var krøllet som en Negers Haar. Lumskelig spillede, under de tykke Bryn, de smaae, urolige Øine, over hvilke den brede, gule Knokkelpande hævede sig, høi og steil, som en Klippevæg, forkyndende fjendtlig Haan. Under den som et Ørnenæb bøiede Næse, smiilte, næsten umærkeligt, men sataniſk, den tætlukkede Mund, og spids fremstod den lange, med røde og sorte Skjæggehaar vildt begroede Hage. Det var Prioren i Dominikanerklosteret St. Maria della Grazie, Hertugens Fortrolige. Hans Tale var sød som Honning, men bag den lurede Skalken, thi fra det første Øieblik af havde han

misundt Florentineren den Gunst, hvori han stod hos Hertugen, og Leonardo's uforklarlige Banghed steeg, jo oftere han saae den uklare, hemmelighedsfulde Spøgelsesskikkelse om sig, i samme Grad, som han steeg i Anseelse i Mailand og hos Hertugen. Meest undredes han over, at denne Banghed især greb ham saa ofte han arbeidede. Var han ude i den frie Luft, ordnede han her sine mechaniske og architektoniske Foretagender, saa styrkede ham Naturens friske Farve, Vinden, der spillede om hans Lokker, den svale Morgen, den duggende Aften, den duftende Nat med sine Nattergale og sin evige Stjernehimmel. Men sad han i sit stille Kammer for Staffeliet, da perlede Angstsveden paa hans Pande, og usikker førte Haanden tidt den konstrige Pensel. Deraf er det ogsaa kommen, at saa gandske Lidet af Mesterens Billeder, fra denne hans Livsperiode, er kommen til Efterverdenen; thi det meste deraf tilintetgjorde han selv.

Henrykt stod Hertugen tidt for hans vordende Billeder; men naar han nu haabede, snart at kunne ophænge Maleriet i sin Sal, da var det ikke mere. Det fortrød ham vel; dog havde han kunnet lade sig nøie med det, der fuldendt gik frem af dette Værksted, hvor lidet det end var.

„Nu, Mester! tilraabte han en Dag den hidkaldte Maler: nu skal I male mig selv, og det forstaaer sig, at mit Portrait skal I lade ubrændt og uforkrænket i alle Maader!" — Heftigere kan Den ikke forfærdes, for hvem Tordenen slaaer ned fra klaren Himmel, end Leonardo skrækkedes ved dette Bud, som Dominikaneren ledsagede med et tvetydigt Smiil. Han, som

kun var vant til, at danne ædle og skjønne Former, han skulde nu male dette Ansigt? Dette Indbegreb af Hæslighed, hvori man, som i en aaben Bog, kunde læse den vanartede Menneskenaturs Krønike, dette graae, børstede Haar, som stod stridt paa det grueslige Hoved? Disse bleggule Kinder, rasende Lidenskabers Grave? Disse Morbær paa Halsen, af hvilke Hertugen bar Tilnavnet „Moro"? Dette gruesomme, om de blege Læber lumskspillende Træk? — Nei, det var ikke muligt! Og dog havde Herren befalet det. — Hvad skulde han gjøre? Male eller ikke male? — Og malede han, skulde han da smigre Tyrannen? Hvad blev da tilovers af hans Ansigt? — Men skulde han male tro, hvad Løn kunde han da vente for en saadan Fremstilling af udartet Menneskedannelse, som maatte vorde et Contrafei af Djævelen selv? — Sandelig, i Nød var Konstneren, og han tænkte skjælvende paa sin bortgangne faderlige Lærer. Hvorhen han saae, saae han Fordærvelse og Forsmædelse!

„O, hvad skal jeg gjøre, hvad kan redde mig!" raabte han forsagende, paa sit eensomme Kammer, og ihukom sin Lærers sidste Forjættelse. „O, Andreas! Andreas! Hør mig og hjelp mig i denne min høieste Nød, som Du har lovet!" Men den forklarede Mester hørte ham ikke. Thi endnu var det ikke Tid, endnu var hans Leonardo ikke stædt i Livets høieste Nød. — „Nu godt! sattede han sig: saa vil jeg da drikke den bedske Kalk, og male — Sandheden!"

Skjælvende greb han Penslen, thi for ham sad i stolt Holdning, Hertugen, beklædt med den fyrstelige Hermelinskaabe, og skyndte paa Arbeidet. End-

nu engang sad han, indtil Grundtrækkene vare fuldendte. Men alt som nu Billedet, med hver Dag, kom sin Fuldendelse nærmere, steeg ogsaa Leonardo's Angst og bange Anelse. Omsider stod det færdigt for ham. Da greb ham den rædsomme Sandhed lig et truende Spogelse. „Hvorledes? — raabte han sammenfarende — Dig har Leonardo da Vinci's Pensel kunnet skabe? Dig, lede Uhyre? Og Du skal, under hans Navn, hænge i Galleriet, som et væmmeligt Vidunder for kommende Slægter? Viig bort, Satanas!" — Og rasende sparkede han mod Portraitet, saa Lærredet brast.

„Ei, ei, Mester! — skreg Dominikaneren, som, paa Hertugens Befaling, var kommen at sporge efter Billedet, rækkende sig paa Tæerne, indad den halvaabne Dor: J har en slem, ja, jeg torde næsten sige, en farlig Raptus! — Nu, jeg vil ikke være til Ulelighed!"

Dodsskræk gjennemiisnede Malerens Blod, og da den græsselige Spogelseskikkelse var forsvunden, sagte, som den var kommen, da blev det ham klart, hvad han havde foretaget sig i sit gale Konstnerrasserie. Sin Fyrstes Portrait havde han skjændigen mishandlet, hvad kunde han nu vente af den Haardtfornærmede! Men snart fyldtes hans milde, redelige Bryst af en Smerte, der var bittrere, end Anelsen om alt det, som forestod ham. Han havde mishandlet sin Beskytter, sin Velgjører, med hans Billed sønderrevet hans Hjerte i skjændig Utaknemlighed. „O, hvad har jeg gjort, stønnede han, og saae paa det søndersparkede Lærred: J Dine, hvor uhyggeligt end

Eders Blik mon være: paa mig have I dog skuet med Kjærlighed! I blege Læber, til mig talte I altid mildt! O, min Hertug! Andre maatte Du være, hvad Du vilde, mig var Du en Ven og Velgjører allenstund! O, hvad kan Du for, at Du har et livagtigt Djævlegesigt!" — Og bittre Vemodstaarer dryppede paa de sønderrevne Reliqvier. — Da gik Døren atter op, og han blev kaldet til Hertugen. „Jeg kalder Dig ikke, Andreas, i denne min høieste Nød — klagede han blidt — Du kan ikke høre mig, thi, jeg har syndet i utilgivelig Lidenskab! Mig skee, som jeg har forskyldt!" — Og dermed treen han, ventende det Skrækkeligste, ind i den fyrstelige Hal.

Mørk skred Hertugen op og ned. Lumsk, men med foldede Hænder, saae Prioren, staaende i en Vinduesnische, mod Jorden; stiltiende stode Hofmændene trindtomkring, og intet Aandedræt afbrød den trykkende Lummerhede, som forkynder det nære Tordenveir. Længe taug ogsaa Hertugen. Endeligen spurgte han i dæmpet Harmes sagte Tone: „Hvor har I mit Portrait?" — „Det er tilintetgjort!" stammede Leonardo. — „Tilintetgjort? Mit Portrait? Og hvorfor?" — Taus stirrede Leonardo mod Jorden, og mægtede ikke at svare.

Da opløftede Prioren de spillende Øine og hviskede sagte: „Sandsynligviis af Ærefrygt, naadigste Herre! i Følelsen af sin Svaghed, at han ikke var saadant Storværk voxen, og af Frygt, at han ikke skulde naae sit høie Forbillede — —

„I lyver, Pater Prior!" udbrød Maleren forbittret, med en til Døden hjemfalden Synders Mod. — „Han lyver? spurgte Hertugen, treen et Skridt tilbage, og blev bleg som den blegeste Dødning: Det var det altsaa ikke? Hvad var det da?"

„Galenskab, naadige Herre! svarte Leonardo, fattende sig: Raserie mod mig selv!" — „Var det Det — afbrød ham Hertugen stolt — kan jeg ikke give Eder saa gandske Uret, og I har sørget vel for Eders Hæder, idet I ei har villet overantvorde et slet Arbeid til Efterverdenen, allermindst ved den givne Gjenstand. Men vogt Jer vel, at Sligt ei hænder Eder tiere!"

„Tilgiv, min Fyrste! bad Leonardo: opgiv mig et andet Æmne, jag mig gjennem Ild og Vand, send mig ned i de Fordømtes Pøl, og I skal være tilfreds med mig! Dag og Nat vil jeg arbeide for at fortjene Eders Velgjerninger og gjenvinde Eders Tillid!"

„Skee, som I siger! svarte Hertugen: og da det Verdslige ei vil lykkes Eder mere, skal I herefter hellige det Himmelske Eders Konst. Refektoriet i Dominikanerklosteret St. Maria delle Grazie trænger til et Billedsmykke, som jeg har tiltænkt Eders Pensel. Der skal I male Herrens Nadvere paa Væggen, og idag et Aar skal I være færdig dermed. Og for sidstegang siger jeg Eder, at I her skal lade alt Galenskab fare!"

Trædsk skelede Prioren, og priste, med et Haanblik paa Leonardo, Herrens Mildhed, samt hans Naade for ham og hans Kloster; venligere hilste Hofmændene, som med stor indvortes Forundring saae

det truende Uveir trække saa uskadeligt forbi. Rigtignok betænkte de ikke, at Gjæsten, den frie Florentiner, Tidsalderens Prydelse, fortjente Hensyn, hvorpaa Ingen af dem kunde gjøre Fordring. Men, rystet paany, slog Leonardo sig for Panden, da han var i det Frie. „Er jeg ei en Daare, at jeg troer mig reddet? raabte han: Scylla er jeg undvegen, for at gaae under i Charybdis, det er gandske vist! — Det var ham klart, at denne Sagens Vending maatte være den snedige Dominikaners Værk; Godt kunde altsaa ikke ligge skjult derunder. Men hvad for en Slange, der skulde krybe frem deraf, var ham endnu en Gaade, og just denne Uvished forøgede hans Banghed, som da altid Uvished er værre, end det sikkre, for Øine liggende Onde. I hvert Tilfælde var den Tanke ham utaalelig, at vie sin Konst det Helligste der, hvor denne ham forhadte Munk drev sit Væsen. Men dette var det just, Munken vilde. Den stolte Mester, der neppe værdigede ham et Blik, der deelte Hertugens Gunst med ham, skulde tjene ham og hans Kloster med sin herlige Konst eller — gaae tilgrunde. Derfor havde han bragt Hertugen paa denne Tanke. Thi — fuldendte Mesteren det svære Arbeid i en Art, hvori han endnu kun havde forsøgt sig lidet: saa havde han tjent ham som han skulde. Fuldendte han det ikke, hvilke tvar sandsynligere og behagelige re, eller fuldendte han det slet: saa hidkaldtes hans Fjende, at gjøre det bedre — Ungersvenden Buonarotti nemlig, og dertil var da den allerede opbragte Fyrste let at overtale. At Leo-

nardo, med sin fyrige Sjel, ikke vilde taale denne Tort, uden at fornærme Hertugen paany, og at man da ikke behøvede at gjøre mange Omstændigheder med ham mere, det fulgte af sig selv.

Skjult var endnu denne Væv af Ondskab for Leonardo's Øine, men Anelsen derom ængstede hans Hjerte. — Dog, den frie, friske Natur, der nu omgav den af Fordærvelsens Svælg Udfriede, styrkede ham i det Forsæt, med vakkert Arbeid at betale sin Gjeld og gjøre sin Uret god igjen. „Ja, raabte han med straalende Øine: jeg vil male de Tolv og den Herre Christus, som Han sad tilbords med dem, i den Nat, der Han blev forraadt! — Gud! — i den Nat, som følger paa denne Dag!"

Det var nemlig Skjærtorsdag, dette vederfores Leonardo, og han nu flakkede omkring i den skjønne Have trindtom Mailand.

Vaaren havde alt lokket det unge Løv frem af Knopperne, Violer duftede paa det lysegrønne Græstæppe og den dalende Sol forgyldte de i Aftenluften viftende Trætoppe.

„Din Jhukommelsesfest skal jeg male, o Herre! raabte han: Din sidste, guddommelige Nadvere? — Vil jeg kunne dette med min arme Pensel? — Hvor tager jeg Kraft fra dertil! Jeg skjælvende, forsagende Sjel?"

Og virkeligen — han skjalv paany. Jo mere han tænkte sig Plan og Udførelse, desmere sank hans Mod. Overalt fandt han nodervindelige Hindringer. Hans Tanker forvirredes. Mere beklemt, end nogensinde, havde han omsider slet ingen fast Idee om Sa-

gen mere; Alt svømmede i mørk, chaotisk Taage for hans Sjel, og i fortvivlende Angst var han stødt, da han, ved Solens Nedgang atter stod ved Stadens Port. Sig selv ubevidst kom han forbi Dominikanernes Kloster. Da hørte han Orgelklang i den høie, majestætiske Kirke, og Munkenes Sang. De høitidsfulde Toner, der omfløde ham, som den evige Hviles Melodier fra en anden Verden, beroligede Stormen i hans Sjel og gave den en stille Hengivenheds milde Fatning.

Nu ere de der — tænkte han — nu seer Ingen Dig, ubemærkt kan Du dog idetmindste beskue Stedet, Du skal arbeide paa. Og dermed gik han ind i Klosteret, og med skye, sagte Trin istede han sig gjennem de eensomme, hvælvede Gange til Refektoriet.

Det skumrede alt; kun paa den vestlige Horizont skinnede Aftenrøden endnu. Svagere zittrede gjennem Murene den fjerne Orgeltone og Munkesangen . . . . „O, raabte Leonardo, stillesværmersk, med andagtsfuldt bankende Hjerte: o Du, som bærer Verdens Synd, hvorlunde skal min svage Haand male Dig i Din høieste Glorie paa Jorden? Dig — i den sidste qvalfulde Nat? — Hvorlunde skal jeg male Eder, I herlige Apostle? Ak! — jeg formaaer det aldrig! Slov og øde er min Sands, hvor hedt min Sjel end flammer af Andagt og af Længsel! Men jeg forgaaer i min Afmagt, naar ikke Du — høiere Kraft! — vil stande ved min Side!" — Skjælvende aabnede han Døren til Spisesalen. Da kastede Forfærdelsen ham tilbage fra Tærskelen; men ind dre ham igjen den ubeskrivelige Fryd, hvormed et saligt Hjerte seer Himlen aaben med al sin uendelige Pragt — thi i Salen sadde, ved det

lange Bord, de Tolv, og Herren var midt iblandt dem. Hans Hoved var omstraalet af den svindende Aftenrøde sidste Purpur, som endnu faldt gjennem Hallens midterste Vindue, hvortil Han vendte Ryggen, og saaledes dannede en naturlig Glorie. Vemodigen saae Herrens Øine ned paa Bordet, thi nys havde han talt de Ord: „Sandelig siger jeg Eder, at En af Eder skal forraade mig!" — Ingen Bebreidelse, ingen Klage laae i dette himmelske Ansigt, om hvilket det adskilte Haar i gyldne Lokker flød ned paa Skuldrene, og taus sagde den venstre Haand: „Ja, mine Elskede! det er min himmelske Faders Villie, og jeg klager ikke!" — Men Johannes, den jomfrueligskjønne Johannes, hiin Discipel, som Herren elskede og som havde hviilt ved hans Bryst, var, i Vemod over den sørgelige Forudsigelse, tilbagesunken som afmægtig med lukte Øine, som om han stønnede i dyben Oval: „Nei, det er ei muligt!" men de fromtfoldede Hænder vidnede tydeligt nok om hans Tro paa den guddommelige Vens Ord og om stille Hengivenhed. Trøstende, med ædelt Mod, bøiede Peder sig ned mod ham, som om han sagde: „Vær rolig, Du Forsagende! Hvad ville alle Fjender og Forrædere mægte mod Ham — de Afmægtige!" — Bag ham skuede, med Skræk opfarende, den alvorsfulde Alphæide ind i Disciplenes bevægede Skare. Men ved Herrens venstre Side syntes Simon Ivrer, den uskyldige Hyrde, som havde forladt sin Faarehjord, for at følge efter Ham, at yttre, idet han med udbredte Hænder vendte sig til Herren: sligt Forræderie var ikke tænkeligt! Kun den ædle, fyrige Jakobus, Herrens Frænde og Fortrolige, som Broderen Johannes, var

opstanden til den trohjertige, spørgende Andreas og den sølvlokkede Gubbe Bartholomæus, pegende med begge Hænder mod den anden Bordende, som om han sagde: „Hør, min Broder, hør dog Mesterens haarde ubegribelige Ord!" Men der, ved den anden Bordende, sad Judas Ischariot, vendende sig bagom til den i sig selv hensunkne Johannes, og holdende Pungen i sin Høire, hvormed han havde væltet Bægeret. End var Spørgsmaalet: „Herre, er det mig?" ikke at læse i nogen Disciples Mine, thi end stødsede Alle i den første Overraskelse og i Bevidstheden om Umuligheden, paa Judas nær, i hvis Ansigtstræk den sorte Hemmelighed laae, og som, i den første Skræk, havde kastet Bægeret om; men bag Simon havde Thomas opløftet den krummede Finger, som om han spurgte, hvorlunde saadan Ondskab dog var tænkelig, og demonstrerede Grundene for sin Tvivl; den stille, barnlige Lebbæus, Alphæiden Jakobi Broder, forskrekte, med de fromme Hænder paa sit Bryst: „Mester, i mig er ingen Svig!" Philippus, den menneskekjærlige Philippus, havde reist sig ved den høire Side af Bordet, og, støttende sig derpaa med begge Arme, bøiede han sig frem bag den dybsindige Matthæus, seende paa de Andre i stum og stille Forventning.

Saalunde skuede Leonardo da Vinci Herren og de Tolv. Hans Sandser forlode ham, han sank om — og da Munkene kom ud af Kirken, fandt de ham liggende som død paa Refektoriets Tærskel.

„O, havde de dog aldrig vakt mig med deres Essentser! raabte han Dagen efter, skridende med Uro op og ned i sit Kammer: Jeg havde det saa godt! Jeg har

skuet Frelserens og hans Apostles Herlighed! Med hvilke Farver skal jeg male det? Det er umuligt!"

Men hvormeget han end leed i forsagende Angst, havde dog nu Planen til Udførelsen dannet sig i ham, og levende stod Alt for hans Øine, som han havde seet det i salig Henrykkelse. Derfor gik han ogsaa, strax efter Paaskefesten, til Værket. Refektoriet blev aflukt, og Ingen havde Adgang dertil, saalænge Leonardo malede. Men med speidende Blikke saae Prioren paa ham, naar han kom og gik, for i hans Øine at læse, hvorvidt Værket lykkedes eller ikke. I Begyndelsen agtede Leonardo ikke derpaa, men skred, begeistret af sin Gjenstand, Munken forbi, uden at værdige ham et Blik. Men da den Snigen og Speiden ingen Ende tog, og Priorens Trædskhed blev jo længere jo forstaaeligere, og det sataniske Ansigt treen Maleren imøde allevegne med et haanligt Smiil: da gik Mesteren ind med Galde og ud med Harm. „Tøv, Du Jschariot! raabte han engang efter Prioren i overbrusende Lidenskab: jeg skal paahænge Dig en Bjælde, som skal give Dig nok at tænke paa Din Levetid!" Og med det, ham ubevidst, udtalte Øgenavn, stod det tillige klart for ham, paa hvad Maade han skulde hævne sig. Først — det var Planen, han hidtil havde fulgt — skulde de elleve Apostler males, derpaa Judas, for hvem han nu ikke mere havde et blot phantastisk Forbilled, og naar han saaledes havde kjølet sin Harmes Hede, da tilsidst — Frelseren selv!

Men hvorledes skal en Dødelig, uden forbindende Mellemfarver, kunne samle de yderste Extremer? Hvorledes skal Menneskekraft kunne skildre Forvorpenhedens

Ideal, Satan selv, og uden videre, strax derpaa, det høieste Gode — Gud Selv? Derfor havde Leonardo da Vinci, da nu Sommer og Høst var forgangen, Vinteren alt dækkede Naturen med sin Hvile, og de ædle Elleve prangede paa Muren i herligt Liv, som han havde skuet dem Skjærtorsdagnat, og hans personlige Harm og Lidenskab nu havde mættet sig i Forræderens Billed, kastet en Anstødssteen i Veien for sig selv, som maatte gjøre ham hans Maleries Fuldendelse umulig. Nu skulde han til at male Herren. Men her var det ude med hans Kraft. Hovedets Oval, Klædebonnet med sit Foldekast — det var Alt, hvad han mægtede at fremstille deraf, thi af den Bitterhed, hvormed han havde kaldt sin Judas frem, kunde aldrig det Milde og Hellige, som nu skulde frem, udvikle sig. Leonardo følte Umuligheden, men Grunden dertil saae han ei i sit forblindede Gemyt. Plat udslettede af hans Sjel vare hine Forløserens himmelske Træk, han i Synet havde skuet. Dog, endnu haabede han, at Aanden skulde komme over ham, og stod hele Dage, ledig og drømmende, for sit Billed. Een Dag forløb efter en anden, Uger randt hen, og Indskydelsens Aand, hvorpaa han havde ventet med Angst og Længsel, kom ikke, men stedse nærmere kom Udløbet af den Frist, som var ham foresat. — Alt aandede Vaarluft over Italien, alt grønnedes Bredderne ved Kilder og Bække — endnu stod Leonardo i frugtløst, uvirksomt Grublerie. Nu bankede hans Hjerte ængsteligere, ved Tanken om den nære, truende Fare, som han i Begyndelsen slet ikke havde vovet at forestille sig ret. Nu, da det stedse blev ham klarere, at han ikke kunde fuldende sit Værk, svækkedes

Dag for Dag hans legemlige Kraft tilligemed hans aandige, og hans matte Øie, hans blegere Kinder røbede hans dybe Kummer, saa det var Prioren let, at gjennemskue Sagen. Og netop dette frygtelige Spøgelse, som nu treen ham imøde overalt med kjækkere Haan, bersvede ham den sidste Rest af Fatning. Nu viftede Lundene igjen med deres grønne Toppe; nu forskede Hertugen dagligen, hvor nær Arbeidet var; nu bad Leonardo inderligen til Gud om Bistand; nu kaldte han den forklarede Lærer til Hjelp — — forgjeves! Ingen Hjelp viste sig, og kun stammende kunde han give den ideligtspørgende Hertug det Svar, at Maleriet skulde være færdigt til den bestemte Dag.

Nu kom den stille Uge! Nu hørte han trindtomkring sig en sagte, mistænkelig Hvisken! Ind til ham styrtede aandeløs Ottaviano, hans bedste Ven, tilraabende ham: „Frels Dig, Leonardo! Du er forloren! Prioren veed, at Du ikke kan male den hellige Christ, Hertugen veed det! Man taler om Buonarotti, om Fængsel og Anklage for Majestætsforbrydelse! Frels Dig! — Flye!"

„Ja, raabte den Rystede: jeg vil flye, vil ryste Støvet af denne Stad, hvor Slanger og Øgler boe, af mine Fødder, og i min elskte Fødeby, hvor denne Moro's og denne Klerks Hævn ikke mægte at naae mig, begynde et nyt, et frit Liv, jeg vil — — —

Da afbrød ham Hertugens Vagt, som meldte ham, at han var fangen. „Nu er Alt forloren! stønnede Leonardo, idet han segnede om paa en Stol: Nu er det forbi med mig! — Hvad hjelper mig nu mit dygtige Arbeid i Refektoriet, da Herren fattes? Hvad hjelper

mig Alt, hvad jeg har udført for Dig, Du lumske Tyran, og for Dit Mailand? Fjenden vil komme, og høste, hvor jeg har saaet! Leonardo da Vinci vil undergaae og hans Minde med ham! O, hvormed har jeg forskyldt alt dette!"

Saa jamrede Leonardo, der nu var en Fange i sit Kammer; Vagten fulgte ham til Refektoriet, og tilbage igjen, for at han — saa gav man fore — ikke skulde forstyrres og overløbes. Men ogsaa disse sidste Vandringer vare og bleve forgjeves, og saaledes frembrød Onsdagen før Skjærtorsdag. Da toges Stelladserne bort. Kun Tæppet, som skjulte Maleriet, blev hængende, og Ingen tillodes det, at løfte det før Tiden. Da nu den sidste Aften skumrede, før den afgjørende Dag, da kastede Leonardo sig trøstløs paa sit Leie og raabte: „Andreas! Andreas! Hjelp mig i denne min største Nød paa Jorderige!" — Men Alt blev stille, kun Træormen, man kalder Dødningehvet, pikkede i Bjelken, og ingen Andreas viste sig for den Raabende. Men ved Midnatstid saae enkelte Forbigaaende Refektoriets Vinduer i Dominikanerklosteret gjenskinne af et dunkelt Lys, og en sort kæmpemæssig Slagskygge bevæge sig hid og did paa den høie Loftshvælving.

Da brød Skjærtorsdag frem, mild i sin Violduft som forrige Aar. Leonardo stod op af sit Leie, med en ædel Sjels stille Resignation. — I Middagsstunden blev han ført til Refektoriet. Her vare Klosterets Munke, Mailands høie Geistlighed, alle Stadens Stormænd, Medlemmerne af Malerskolen, som Leonardo havde stiftet, Konstnere af alle Fag, forsamlede i mylrende Vrimmel. Mængdens Mumlen hendøde i Gravstil-

hed, da Mesteren indtreen. Alles Øine vogtede paa ham, der raus slog Øinene til Jorden, og mat lænede sig mod en Pille.

Nu forkyndte en Larm udenfor Hertugens Komme; omgiven af sin fyrstelige Pragt, skred han ind i Salen; ved hans Side gik Prioren, med triumpherende Mine. „Nu, Mester! sagde Hertugen, vendende sig til Leonardo: Viis Os nu, om det er Jer beleiligt, det Malerie af Herrens Nadvere, I har fuldendt i Aar og Dag, efter Vor Villie. Alle Ædle og Konstforstandige ere her forsamlede, for at see, hvad den berømte Maler fra Florents har frembragt." — Leonardo mægtede ikke at svare. Ydmyg bøiede han sig dybt, og blev i denne Stilling, som En, der nu venter Bøddelens Øxehug, og — — tilbage fløi Tæppet paa Hertugens Vink.

Et almeent Ah! — — Ah! — — lød gjennem Forsamlingen. Leonardo fæstede endnu, dybtbøiet, sit Blik paa Jorden. Da lød atter, efter en pludselig Dødsstilhed, hiint: Ah! — Ah! —

Nu opløftede Leonardo, sky og usikker, sine Øine. Han vilde ikke see paa Maleriet, og kunde dog ikke andet. Nu traf hans Blik det, og forfærdet foer han tilbage, som om et Lyn havde blændet ham. Nu saae han atter did, nu sagde ham hans Hjertes Banken, at han levede, og at alt dette ingen Drom var. Nu styrtede perlende Taarer af hans Øine, og han udbredte sine Arme mod Billedet, med det qvalte Raab: „O, Andreas! Andreas!"

I sin herligste Fuldendelse prangede Nadveren for ham, Apostlenes Tal og Herrens hellige Skikkelse, som den havde aabenbaret sig for ham i hans Henrykkelses

Nat. Nu reiste sig Hertugen, maalte Leonardo med et langt, betydningsfuldt Blik, og sagde til ham: „Sandelig, sandelig, Mester Leonardo! I er en dygtig Maler! og den gyldne Hæderskjæde skal blinke paa Eders Bryst! Men I, Pater Prior, hvad siger I dertil, og hvad er der vorden af Eders Skarpsind? Regningen har I gjort, men den holder ikke Prøve!"

Dødsbleg taug Munken, og lydeligere opløftede sig nu det larmende Bifald, men snart fløi, her og der, et sammenlignende Blik fra Billedet til Prioren, og fra Prioren tilbage til Billedet, derpaa hørtes en sagte Hvisken og Fnisen, som afløstes af en lydelig Mumlen, indtil omsider alle Stemmer udbrøde i skadefro Chor: „Det er ham! det er ham!" Da treen Ottaviano til Maleriet, pegede med den høire Haand paa dette, med den venstre paa Prioren, og raabte: „Det er Judas Ischariot, som forraadte Mesteren!"

„Det er ham, det er ham!" raabte den jublende Mængde, og stærkere endnu brølte, skjulte bag Andres Rygge, Klosterets Munke, som Alle hadede Prioren: „Vere! Vere! est, est, est!" Men Hertugen pegede iligemaade, idet han fortrak Munden til et ondskabsfuldt Smiil, paa den Tilintetgjorte, og sagde som Alle: „est!"

En skjærende Smerte gjennemfoer Leonardo's Bryst. Saa godt det i Begyndelsen gjorde ham, at Alle kjendte Forræderen, saameget oprørte ham den høie Haanjubel, og han følte, at dette var en Misklang, som ikke hørte til Sagen, men forstyrrede den rene Harmonie, der skulde og kunde udstrømme af det Hellige, han havde malet. Dog tabte dette Indtryk sig med Larmen.

Saalunde havde Leonardo da Vinci fuldendt Herrens Nadvere, og hans Roes lød over hele Mailand. Men samme Dag strømte alt Folket til Refektoriet, Mange, mindre for i hellig Andagt at vederqvæge sig ved det herlige Værk, end af Nysgjerrighed efter at see Judas Ischariot, som var Prioren i Klosteret, og som hadedes af Alle, Gamle og Unge, Høie og Lave, for den onde Magt, han havde over Fyrsten.

Leonardo kunne neppe bære Dagens Glæde. Enhver vilde see og rose Mesteren, der havde fuldbragt saa stort og guddommeligt et Værk, Enhver vilde have ham hos sig og gjøre ham tilgode efter Evne, og først silde om Aftenen lykkedes det ham at undvige af denne Storm til sit eensomme Kammer.

Her, hvor Angstens trøstløse Suk havde lydt saalænge, flode nu frit Glædes og Taknemmelighedstaarer. „Du har holdt Ord, min trofaste Lærer! raabte den Salige i overstrømmende Følelse: O, hvad skal jeg gjøre, for at vorde værdigere Din faderlige Kjærlighed! Dine Raad vil jeg følge herefter, indtil min Død, som jeg har fulgt dem indtil denne Dag med redelig Hu!" Blidt tog Søvnen den Mødige i Favn.

Da aabenbarede Andreas sig for ham, men hans Aasyn var strengt og alvorligt. „Hvad? sagde han vredt: Du har fulgt mine Raad med redelig Hu? O, Leonardo! Dit Hjerte er ikke frit og reent endnu! Elsker Eders Fjender, velsigner dem, som Eder forbande, gjører dem godt, som Eder hade, det er Herrens Bud. Har Du holdt det? Og hvor ofte har jeg ei advaret Dig, Du skulde aldrig overføre Selvkjærlighedens smaaelige Lidenskaber, Dine Fjenders uværdige Personligheder,

paa Dine Værker! Har jeg ikke, endnu i min sidste Stund paa Jorden, sagt Dig, at slige Værker aldrig skue Udødeligheden? Har Du holdt, hvad Du lovede mig, hvad Du gav mig Haanden paa, da Dødens Engel kaldte mig fra Dig? Du krymper Dig, Din Samvittighed vaagner! Nu begynder det at vorde Dig klart, at den hellige Andagt, hvormed Du lagde Haand paa Dit Malerie, har forladt Dig, da Du i Judas Ischariot bragte Din Hævn et Offer. Du har naaet Dit Meed. Prioren er traadt i Støvet, og skader Dig aldrig mere. Men dette Meed kunde naaes, og blev naaet, uden at det var fornødent, at bedække den Sønderknuste med Haan. En smaaelig Bihensigt gjaldt Dig mere, end Hovedsagen — et Øiebliks Tilfredsstillelse. Thi ogsaa en Menneskealder er i Evighedens Kalender neppe et Øieblik. Og dette Øieblik har Du offret Dit Værks Udødelighed. Ja — Leonardo! Du har forspildt det Større, for at vinde det Mindre. Men Du syndede i Dit Hjertes Overilelse og Forblindelse, derfor bestemtes Dig Tilgivelse og Straf — Tilgivelse, idet det forundtes mig at høre Dig i Din største Nød paa Jorden. Jeg nedsteeg, og med Himlens Farver malte min Pensel Herren, som jo Ingen kunde male, uden jeg, hvis salige Øine skue Menneskens Søn, nu og i al Evighed, som Han var paa Jorden i den Nat, der Han forraadtes, og som Han er og evindeligen bliver. — Men ogsaa Straffen bringer jeg Dig, thi Dit Billed maa gaae tilgrunde, ja, min Søn, Dit Billed, men ikke Din Hæder. Dog skulle mange tusinde Efterligninger lade de fjerneste Aarhundreder ane, hvor herligt Urbilledet har været. Men Ingen af dem

vil og skal gjengive Herrens Skikkelse tro, som den var her, thi dertil er en Dødeligs Pensel meget for svag, og Savnet af denne høieste Prydelse, som skal være forloren for evigt, skal tillige være Din høieste Straf. Kun som i et mat Speil skulle kommende Slægter skue Herrens Aasyn, som jeg har malet det, og dog skulle de, ogsaa af det Ufuldkomne, henrykkes i hellig Andagt og Glæde. Men Dig befaler jeg, at fortie, hvorlunde jeg har hjulpet Dig. Bevidstheden om, hvad Du og Dit Billed er vorden, allene ved denne Hjelp, vil holde Dig ædru i Ærens Viraksskyer, og lade Dig med Ydmyghed erkjende, at alt Godt kommer til det svage Menneske herovenfra. Du sukker? Vær rolig, Leonardo! Det Onde, jeg maatte forkynde Dig, er nu forkyndt. Hør nu ogsaa det Gode, det er Din elskende Lærer forundt at sige Dig. Luttret, som Guld i Ild, gaaer Du ud af denne Din Brøde. Lav, menneskelig Lidenskab vil aldrig mere besmitte Dit Liv. Du vil drikke Forfølgelsens bittre Kalk, men den vil kun forklare Dig. Mig seer Du ikke meer paa Jord, thi min Hjelp behøver Du ikke mere. Men i hiint himmelske Land skulle vi gjensamles i evig Kjærlighed, og naar Din sidste Stund er forhaanden, skal jeg, til Gjenforeningstegn, sende Dig min Yndlingsblomst, den hellige, sneehvide Lilie. Naar Du sporer dens Duft, da mærk, at det er Paradisets, og ved et høimodigt Hjerte skal Du slumre heden, i en — Konges Arm, som det sømmer sig Leonardo da Vinci. Lev vel, min Søn!"

„O, tov kun et Øieblik endnu! raabte Leonardo: min elskte Lærer! Endnu et Spørgsmaal til Evigheden!"

Forgjeves! Andreas var forsvunden, og da Leonardo slog Øinene op, skinnede Langfredags Morgenrøde paa hans Kammervæg. Styrket treen han nu i det nye Liv. I uforstyrret Rolighed og Agtelse levede han fra nu af i Mailand, indtil Hertugen, hans Beskytter, faldt i Kong Ludvig den Tolvtes Fangenskab og førtes til Frankrig. Da forlod Leonardo da Vinci Mailand, og vendte tilbage til sin elskte Fødeby Florents, hvor han nu, samlevende med Michael Angelo Buonarotti, skabte udødelige Mesterværker. Men Buonarotti kunde ikke qvæle sit gamle Had til den ældre Konstbroder. Hans Sjel var mørk, alvorlig og melankolsk, som hans ydersle Dom, derfor gik Leonardo til Rom, hvor han, i Forening med Rafael Sanzio fra Urbino, fik de betydelige Arbeider, som endnu forherlige Begges Navn, skjøndt Intet af dem er bleven mangfoldiggjort saa tidt i Efterligninger, som Herrens Nadvere af Leonardo da Vinci. Urbilledet i Dominikanerklosterets Refektorium er gangen tilgrunde, som Andrea del Barrochio havde forudsagt, og neppe seer endnu den sørgende Vandrer enkelte Pletter af hiin Herlighed, som ærværdige Ruiner af en forstyrret Stad; men Pensel og Gravstikke have leveret mange tusinde Copier deraf.

Snart maatte Leonardo forlade Rom, thi ogsaa hid forfulgte Buonarotti ham med uforsonligt Fjendskab. Dog bar han dette Had med et kjærligt Sind, misbrugte aldrig mere sin ædle Konst til lav Personligheds Hævner, og levede elsket og høitagtet til sin høie Alderdom. Da fik han et ærefuldt Kald til Frankrig. Men hans Haand rystede, og han følte, at hans Legem var vorden slovt, og

ikke mere formaaede, at fremtrylle hans Aands Billeder. Derfor hviilte nu hans Pensel for stedse, og han nød Livets klare Vinter, æret og elsket af Gamle og Unge, af Høie og Lave. Da nu omsider den femoghalvfjerdsindstyveaarige Oldingsalders Svaghed kastede ham paa Sygeleiet, i Fontainebleau, og hans Øine vare dunkle, længtes han efter den sidste Stund, som skulde forene ham med hans trofaste Lærer. Saa laae han engang i stille Hengivenhed og Haab; da bares det ham fore, som om han, gjennem den stille Luft, hørte skjælvende Orgeltoner og Ordene, hvormed Herren indstiftede den hellige Nadvere, som han havde hørt dem paa Tærskelen af Dominikanernes Refektorium i Mailand, i den Nat, da han havde seet Herren og de tolv Apostle, og han spurede Paradisets Duft, hans Andreas's Foreningstegn. Glad opløftede han det matte Hoved, skuede mod Døren, som gik op, og ind svævede, som gjennem en Taage, en Liliekrone med duftende, sneehvide Klokker. — — Det var Frankrigs Lilier. — Da sank Mesteren smilende tilbage, og over ham hviskede det signende:

Quando corpus morietur,
Fac ut animæ donetur
Paradisi gloria! *)

Indslumret laae han i Frankrigs ridderlige Konge, Frants den Førstes Favn.

(C. Weisflog.)

---

*) Vorder Kjødet Støv herneden,
Skjenk da Sjelen Himmelfreden,
Paradisets Herlighed!
(De sidste Ord af Stabat mater.)

Dodes Aabenbarelse.

Aftalte Aabenbarelser efter Døden høre til de ikke usædvanlige Ting. Jeg kjender adskillige, som ere gangne i Opfyldelse. Her meddeler jeg En af dem:

„Mod Slutningen af det forrige Aarhundrede gik en würtembergsk Mag. Theol. Sch... som dansk Missionair til Ostindien. Hjemme havde han en fortrolig, christelig Ven. Begge forbandt sig med hinanden, at Den, som døde først, skulde give den Efterlevende Underretning om sin Tilstand i Evigheden. Sch... havde alt været nogle Aar i Ostindien, da hans Ven en Nat laae vaagen i Sengen; pludseligen gik hans Kammerdør op, og for ham stod en hvid Figur, som sagde til ham: „Jeg er Sch..., jeg føler mig usigelig salig, men vor Aftale har afpresset mig mange Sukke." — Et halvt Aar efter kom Budskab, at Sch... var død, og det just paa den Tid, Synet havde vist sig for hans Ven."

(Dr. J. F. Meyer.)

Lystige Konstnerfeste i Italien
i det XV og XVI Aarhundrede.

I hine berømte Tider, da den nyere Konsts Heroer tildeels endnu levede, da herskede en lystig Freidighed blandt alle Stænder, især Konstnerne, da bleve lystige Selskaber oprettede, som ikke havde andet Øiemed, end

at fornøie sig. Florenz, dengang i sin høieste Glands, udmærkede sig deri særdeles. Saaledes stiftede blandt andre den lystige, vittige Rustici, en god Maler og Architect, et sluttet Selskab af Konstnere, som kaldte sig Kjedelens Forsamling. Medlemmerne af dette, i Aarene 1495 til 1514 bestaaende Compagnie, vare Alle oprakte Hoveder. Ethvert Medlem kunde medbringe fire Personer til de fælleds Aftensmaaltider, men maatte tillige overrække Huusherren (hvilket Embede beklædtes efter Tour) et Fad af en original Opfindelse, thi havde den derværende Ret allerede engang før forekommet, saa kostede det Straf. — Da Rustici var Huusherre, lod han Bordet indrette som et Bryggerkar, hvori Alle sadde. Formedelst en Maskine kom Retterne op fra neden af, Musik tonede fra usynlige Instrumenter, og den herligste Vellugt udbredte sig. Rustici's Ret var en Kjedel af Posteideig, hvori to Kapuner samt andre spiselige Ting vare saaledes tilskaarne, at de lignede menneskelige Skikkelser og det viste sig, som dukkede Ulysses sin Fader i Vandet, for at forynge ham. Andreas del Barrochio gav et Tempel, som hvilte paa Søiler, liig det i San Giovanni. Gulvet var et stort Fad Gelee, der saae ud som Mosaik, de porphyrlignende Søiler vare Leverpølser, Basis og Capitælerne af Parmesanost, Carnisserne af Sukkerdeig, og Tribunerne af Marzipan. I Midten af dette Chaos befandt sig en Læsepult af Nudler; Noderne og Bogstaverne vare udtrykte ved Peberkorn; Sangerne vare stegte Kramsfugle, Duer og Ortolaner med aabne Næb, og et Slags Chorkjoler af Kalveskind. De Øvriges Opfindelse vare ikke mindre phantastiske. Efter 1514

blev Selskabet udvidet, og utallige Fester bleve anstillede, under to efter Raden valgte Overhoveder. Da engang Giuliano di Medici og Billedhuggeren Salosmeo vare bydende Herrer, befoel de Selskabets Medlemmer, at indfinde sig som Murmestere og Svende. Da de Alle vare samlede, viste Herren dem Planen til en Bygning, som de skulde opføre, og strax skred man til Arbeidet. Haandlangerne bragte Materialierne, saasom Bøtter med kogte Nudler istedetfor Kalk, Fade med søde Saucer istedetfor Vand, reven Ost istedetfor Sand, og Sukkerværk for Kiesel. Stenene vare Brød og Kager, og Qvaderstenene Tærter og Leverkager. Søilerne vare af stegt Kalve- og Svinekjød, deres Basis af Parmesanost; Capitælerne ɔc. vare konstigt udskaarne af stegte Kapuner, Kalvelevere og Oxetunger. Alle øvrige Bygningsmaterialier vare forskjellige veltillavede Spiser. Da Bygningen var færdig, vilde Bygmesterne opdage adskillige Feil derpaa, og strax blev den nedrevet, og under lydelig Jubel fortæret.

(fortsættes.)

En Anecdot om Christian den Syvende.

(Af Müchlers Anecdotenalmanach 1825.)

Da denne Monark, paa sin Reise i Udlandet, opholdt sig i Venedig, befandt han sig en Aften i et Selskab hos Dogen, hvor der blev spillet meget høit. De rige venetianske Nobili satte betydelige Summer paa

deres Kort; Kongen af Danmark derimod aldrig mere end een Ducat. Alle tilkjendegave deres Forundring over dette lave Spil, deels ved Miner, deels ved Yttringer, som dog ingenlunde traadte Agtelsen mod den høie Gjæst for nær. Men det undgik ikke Kongens Opmærksomhed, og da Dogen endelig ikke længer kunde afholde sig fra lydeligt at yttre sin Forundring over, at en dansk Konge ikke spillede høiere, svarte Christian: „Det er mit Folks Penge; dem bør man ikke letsindig sætte paa et uvist Spil. Dogen meente, at dette vistnok var en for en Monark alt for vidt dreven Betænkelighed, men Christian taug, og raabte kort derefter: „Va banque!“ Med synlig Ængstelighed trak Bankøren Kortene. Kongen havde vundet den hele ansee lige Bank. „Mine Herrer! sagde nu Christian gandske koldt til de Medspillende: Jeg beder Dem at tage Deres Penge til sig.“ Da dette var skeet, bukkede han sig ned, satte den ene Skulder under det svært belæssede Bord, kastede det om, saa alle Guldpengene rullede henad Gulvet, og sagde derpaa med endnu større Kulde: „For Domestiquerne! En Konge behøver ikke saadan Vinding.“

Pomarre, Konge af Otaheiti.

Den russiske Capitain Billinghausen, som paa sin Opdagelsesreise 1820 besøgte Otaheiti, fortæller i sin Reisebeskrivelse, at Omvendelsen til Christendommen har foranlediget en blodig Krig. Pomarre anførte de Nyomvendte, men blev slagen, og flyede til Øen Eimeo. Her samlede han nye Kræfter, angreb Otaheiti, og underlagde sig hele Øen. Herpaa kaldte han de engelske Missionairer tilbage, og byggede en stor Kirke. Nu tiltalte han Folket og sagde: „Var jeg endnu en Hedning, da vilde jeg dræbe Eder Alle som overvundne Fjender; men Christendommen lærer mig, at elske og tilgive mine Fjender. Derfor elsker og tilgiver jeg Eder!" Denne Tale gjorde saadant Indtryk, at alle Insulanerne antoge den christelige Religion.

Paa en Efteraarsdag.

Har Du, kjære Læser, nogensinde været i den frie Natur, paa en ret stille, solklar Efteraarsdag, og seet den flyvende Sommer, seet de mod Syden higende Lærker fjerne sig, og var det iligemaade ret stille og solklart i Dit Hjerte, eller lavede mangen af dets Følelser sig til en Reise mod et fjernt og mildere Land: da forstaaer Du maaskee den Stemning, hvori jeg nu befinder mig.

Paa en stor Eng, hvor enkelte grønne Straa endnu skyde op hist og her, beskinner mig Solen med sine sidste, milde Straaler, og jeg frydes ved dem af gandske Sjel, thi snart kommer den mørke, umilde Vinter, og berøver mig dem saalænge. Og jeg lader gjerne Tanken rette sin Flugt mod en anden Verden, hvor Vaaren smykker Marken med et uvisneligt Blomsterteppe, og Sangerne røre deres Tunge, uden at sige Farvel. Hvorlænge vil det vare, inden den store Vandringsdag bryder frem, ogsaa for mig? Ak, Vingerne ere endnu for korte, saa lidet øvede til den vide Flugt! Men de røre sig tidt, som om de vilde forsøge, hvormeget de mægte, og om de vel kunde naae det elskede Hjem, naar det paa een Gang lød: „Pillegrimsstunden er forhaanden! Tøv ikke! Flugten maa begyndes!" — Voxer, o voxer, I Vinger: thi Veien er lang, og den gaaer igjennem et dunkelt Land, men den fører til Lyset! Voxer: thi Livets Efteraar kan komme fage, da Løvet falder af Træerne og Dagene stækkes! Voxer, at I kunne hæve Eder let, løftede og baarne af et himmelvendt Hjertes Element, af Haabet, som stunder mod den blomstrende Salighedsø!

(August Gebauer.)

Et godt Raad til Forliebte.

Elskeren.

Det er forbi! Jeg maae krepere i min Smerte!
Af Jis, af Flint, af Egstaal er min Skjønnes Hjerte.
Jeg Intet har forsømt; ja nylig jeg med Iil
Lod Bud til Amor gaae, og bede om en Piil.

Vennen.

Han havde ingen?

Elskeren.

Nei! han eied ikke een:
Den Hiobspost mig faldt paa Hjertet som en Steen.

Vennen.

Nu nu, kun ei forsagt! Jeg skal Dig slukke Sorgen;
Har Penge Du, jeg skaffer Dig en Piil i Morgen.
Thi Amor, maa Du vide, har dem en og hver
Sendt til Vulcan, at lade dem forgylde der;
Men saasom Knegten er just ikke stærk ved Muffen,
Han kan ei løse dem. Men grib Du nu i Skuffen!
Gak hen flux og betal den gamle Juveleer!
Saa glædes Amor, og saa hjelpes Du og Fleer.

(Charadrius pluvialis.)

Men, hvo veed, om det sandt er!

Ofte jeg kan, det bekjender jeg frit,
Ikke forstaae Moralisternes Lune:
Glider og snubler og falder man lidt,
Blæse de flux udi Rygtets Basune;
Øver man derimod hæderlig Daad,
Rykke de frem med den stingende Braad:
Men, hvo veed, om det sandt er!

Sættes Jens Peter af Musen i Brand,
Sprudler han lutter Sonetter,
Straalende høit, som det klareste Vand,
Strax Journalisten beretter:
„Ham har Apollo udkaaret til Ven,
Kors, hvad han fører en ypperlig Pen!" —
Men, hvo veed, om det sandt er!

Feirer en Stormand sin Fødselsdag,
Dybt Praktikanten sig bukker,
Siger: „Mit Hjerte, med stormende Slag,
Ofte til Himmelen sukker —
Gid De maa vandre, omringet af Børn,
Muntert paa Roser foruden en Tjørn!"
Men, hvo veed, om det sandt er!

Rygtet vil sige, den unge von Duus
Ofte i Portviin har vadet;
Altid han fører et fyrsteligt Huus,
Ligger om Somren i Badet.
Hvermand forsikrer, paa Lidet nær,
Monne han være en Millionær —
Men, hvo veed, om det sandt er!

Her man opfører et Skuespil,
Som udi Verden er Eet af de Bedste;
Sikkert paa Scenen det holde sig vil,
Thi man det spiller med Hunde og Heste.
Mangen en Næve sit Bifald har ydt,
Autoren er et poetisk Gemyt —
Men, hvo veed, om det sandt er!

Hist i Concerten fremtræder den bly
Almeenforgudede Sangerinde;
Trillerne rulle fra Strube mod Sky,
Knapt hun sin egen Høide kan finde.
Frem nu hun kaldes, man skriger saa fro:
„Catalani hun er Nummer to!" —
Men, hvo veed, om det sandt er!

Annalil sidder i Jomfrubuur,
Junkren for Gitteret træder,
Sværger, at hun er hans første Amour,
Jamrer og sukker og græder:
„Elsker Du ei mig, iaften jeg skal
Styrte mig neder i Holmens Canal!" —
Men, hvo veed, om det sandt er!

„Vandrer, stat stille, der slumrer her
Sødt en fortræffelig Enke,
Som i sit Hjerte foreente enhver
Dyd, Du Dig mægter at tænke."
Dette jeg nys, under Taarepiilgreen
Læste paa kneisende Marmelsteen —
Men, hvo veed, om det sandt er!

Jobsen, Grosserernes Formand, har
Nys, heel uventet, falleret;
Truffet ham haver en Ulykke svar,
Han har sig forspekuleret.
Tiggende maa fra sin Gaard han gaae,
Neppe beholder han Skjorten paa —
Men, hvo veed, om det sandt er!

Dagligen monne den Straajunker gaae
Paa Promenade, med glatten
Hage og med et Par Glarøine paa,
Skue hver Mø under Hatten:
Han har studeret ved Lampeskin,
Deraf han hartad er vorden blind —
Men, hvo veed, om det sandt er!

Naboen haver en blomstrende Viv,
Rask hun sig dreier i Valsen;
Neppe gjenvaagner Naturen til
Før hun har Døden i Halsen.
„Ei til St. Hansdag jeg leve kan,
Kommer jeg ikke til Dobberan!" —
Men, hvo veed, om det sandt er!

Hei, denne Vise er ikke saa gal,
Tænkte jeg: herlig Din Flugt er!
Lade den trykke, min Sandten, Du skal
Udi disse Læsefrugter.
Mangen en Læser dog ab den leer,
Beder: „Hr. Autor, kom fage med Fleer!"
Men, hvo veed, om det sandt er!

(Victorinus.)